

Uradni list Republike Slovenije

Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. 52 Ljubljana, torek 13. 6. 2000

Cena 1400 SIT

ISSN 1318-0576

Leto X

DRŽAVNI ZBOR

2447. Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot (ZENDMPE)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot (ZENDMPE)

Razlašam zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot (ZENDMPE), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 30. maja 2000.

Št. 001-22-91/00

Ljubljana, dne 7. junija 2000.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N

O EVIDENTIRANJU NEPREMIČNIN, DRŽAVNE MEJE IN PROSTORSKIH ENOT (ZENDMPE)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(predmet zakona)

(1) Ta zakon ureja evidentiranje nepremičnin, državne meje in prostorskih enot ter urejanje in spreminjanje mej zemljiških parcel.

(2) Evidentiranje nepremičnin po tem zakonu obsega vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zemljiškega katastra in katastra stavb.

2. člen

(pristojnost)

Zemljiški kataster, kataster stavb, evidenco državne meje in register prostorskih enot vzpostavi, vodi in vzdržuje Geodetska uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju: geodetska uprava).

3. člen

(zemljiški kataster, kataster stavb in druge evidence o nepremičninah)

(1) Zemljiški kataster in kataster stavb sta temeljni evidenci podatkov o zemljiščih in stavbah.

(2) Zemljiški kataster in kataster stavb se povezujeta z zemljiško knjigo.

(3) Druge evidence podatkov o zemljiščih in stavbah, ki jih vodijo organi državne uprave, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, se povezujejo z zemljiškim katastrom in katastrom stavb, če tako določa zakon.

(4) Minister, pristojen za geodetsko službo, v soglasju z ministrom, pristojnim za evidenco podatkov o zemljiščih in stavbah, ki se po zakonu povezuje z zemljiškim katastrom oziroma katastrom stavb, s predpisom določi:

– način povezovanja evidenc z zemljiškim katastrom in katastrom stavb,

– podatke iz evidenc, povezanih z zemljiškim katastrom oziroma katastrom stavb, ki se vodijo tudi v zemljiškem katastru in katastru stavb, ter način vodenja teh podatkov (v nadaljevanju: gostujoči podatki),

– podatke iz teh evidenc, ki jih lahko izdaja geodetska uprava, in način izdajanja teh podatkov ter

– podatke zemljiškega katastra, ki jih lahko izdaja organ oziroma nosilec javnih pooblastil, pristojen za evidenco, ki se povezuje z zemljiškim katastrom oziroma katastrom stavb, in način izdajanja teh podatkov.

(5) Za vpis in vzdrževanje gostujočih podatkov v zemljiškem katastru in katastru stavb skrbi organ, pristojen za evidenco, v kateri se vodijo ti podatki. Geodetska uprava lahko spreminja vpisane podatke le, če tako določa predpis iz prejšnjega odstavka.

(6) Če se z zemljiškim katastrom oziroma katastrom stavb povezuje več evidenc o istovrstnih podatkih, geodetska uprava obvešča pristojne organe o spremembah teh podatkov in o morebitnih neuskkljenostih med evidencami.

(7) Za usklajevanje evidenc o istovrstnih podatkih skrbi medresorska komisija, ki jo ustanovi Vlada Republike Slovenije in v kateri sodelujejo predstavniki ministrstev, pristojnih za evidenco podatkov o nepremičninah, ki se povezujejo z zemljiškim katastrom oziroma katastrom stavb. V sporih glede usklajevanja evidenc odloča Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada).

4. člen

(geodetske storitve)

(1) Posamezne naloge v zvezi z evidentiranjem nepremičnin (v nadaljevanju: geodetske storitve) izvajajo samostojni podjetniki posamezniki in gospodarske družbe, ki

izpolnjujejo pogoje za opravljanje geodetskih storitev, določene z zakonom, ki ureja geodetsko dejavnost (v nadaljevanju: geodetska podjetja).

(2) Geodetske storitve po tem zakonu so izvedba postopkov za izdelavo elaboratov in izdelava elaboratov ureditve meje, parcelacije, komasacije, izravnave meje, razmejitve med pravnimi režimi, ugotavljanja dejanske rabe zemljišč, elaborata za vpis stavbe oziroma delov stavbe v kataster stavb, elaborata za združitev delov stavb in izločitev dela stavbe ter obnova mej v naravi.

(3) Izdelava elaborata vključuje tudi njegove spremembe, dopolnitve oziroma popravo.

(4) Geodetske storitve iz drugega odstavka tega člena opravi geodetsko podjetje proti plačilu. Geodetske storitve se naročijo pri geodetskem podjetju.

(5) Za vsako geodetsko storitev mora geodetsko podjetje imenovati odgovornega geodeta, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja geodetsko dejavnost.

(6) Postopke za izdelavo elaborata ureditve meje, izravnave meje, komasacije in parcelacije ter postopek v zvezi z obnovo meje lahko izvaja samo oseba, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja geodetsko dejavnost (v nadaljevanju: geodet). Posamezna tehnična opravila v okviru teh postopkov lahko po navodilih geodeta opravi tudi druga oseba.

5. člen

(sprememba vpisa podatkov)

(1) Oseba, ki verjetno izkaže pravni interes in meni, da je v zemljiškem katastru oziroma katastru stavb vpisan podatek, ki ne izkazuje resničnega stanja, lahko vloži zahtevo za spremembo vpisa.

(2) Pravni interes je izkazan, če ima podatek, vpisan v zemljiški kataster ali kataster stavb, vpliv na pravice ali obveznosti osebe, ki zahteva spremembo vpisa.

(3) Če je zahteva utemeljena, geodetska uprava izvede spremembo vpisa in o tem obvesti vlagatelja in lastnika, če ta ni vlagatelj. Če zahteva ni utemeljena, geodetska uprava z odločbo zavrne zahtevo.

(4) Geodetska uprava lahko spremembo vpisa izvede tudi po uradni dolžnosti.

(5) Sprememba vpisa podatkov, ki se po tem zakonu vpisujejo na podlagi posebnega elaborata, se lahko izvede samo na podlagi takšnega elaborata.

II. ZEMLJIŠKI KATASTER

6. člen

(sestava zemljiškega katastra)

(1) Zemljiški kataster je sestavljen iz zadnjih vpisanih podatkov o zemljiščih in iz zbirke listin.

(2) V zbirki listin so elaborati in druge listine, na podlagi katerih so bili opravljeni posamezni vpisi, ter načrti in podatki, vpisani pred zadnjimi vpisanimi podatki.

7. člen

(osnovna enota)

(1) Osnovna enota zemljiškega katastra je zemljiška parcela (v nadaljevanju: parcela).

(2) Parcela je strnjeno zemljišče, ki leži znotraj ene katastrske občine in je v zemljiškem katastru označeno kot parcela s svojo parcelno številko.

(3) Območja in imena katastrskih občin določi minister, pristojen za geodetsko službo (v nadaljevanju: minister).

8. člen

(podatki)

(1) V zemljiškem katastru se vodijo naslednji podatki:

- parcelna številka,
- meje,
- površina,
- lastnik,
- upravljalec, če je lastnik država,
- dejanska raba.

(2) V zemljiškem katastru se vodijo tudi podatki o povezavi z registrom prostorskih enot, katastrom stavb in zemljiško knjigo.

(3) V zemljiškem katastru se v skladu s 3. členom tega zakona vodijo tudi gostujoči podatki.

(4) Podatki se vodijo tako, da jih je mogoče izkazati za parcelo.

(5) Zadnji vpisani podatki se vodijo kot baza podatkov.

9. člen

(parcelna številka)

(1) Parcelne številke se določajo v okviru vsake katastrske občine posebej.

(2) V primeru nastanka nove parcele določi parcelno številko geodetska uprava.

(3) Geodetska uprava lahko spremeni parcelne številke, če je to potrebno zaradi smotrnosti, urejenosti in lažje preglednosti zemljiškega katastra oziroma zaradi spremembe mej katastrskih občin.

(4) O spremembi parcelne številke se obvesti lastnika.

10. člen

(meje in površina)

(1) Meja parcele (v nadaljnjem besedilu: meja) je navidezna daljica ali več navideznih daljic, ki potekajo med dvema parcelama in katerih krajišča so zemljiškokatastrske točke.

(2) Zemljiškokatastrska točka je točka, ki ima koordinate določene v državnem koordinatnem sistemu.

(3) Meje se evidentirajo s koordinatami zemljiškokatastrskih točk.

(4) Površina parcele je površina njene projekcije na horizontalno ravnino in je izračunana iz koordinat zemljiškokatastrskih točk.

(5) Podatek o površini parcele se lahko brez zahteve lastnika spremeni le, če se vpiše v zemljiški kataster na novo urejena ali spremenjena meja.

(6) Način evidentiranja meje natančneje uredi minister s pravilnikom.

11. člen

(dokončnost podatkov o mejah in o površini)

(1) Meja parcele, ki je urejena oziroma določena z dokončno upravno ali pravnomočno sodno odločbo in ki ima s predpisano natančnostjo določene koordinate zemljiškokatastrskih točk v državnem koordinatnem sistemu, je dokončna meja.

(2) Parcele, ki imajo vse meje dokončne in imajo na podlagi teh mej izračunano površino iz koordinat zemljiškokatastrskih točk, se v zemljiškem katastru posebej označijo kot dokončne parcele.

(3) Ne glede na določbo petega odstavka 10. člena tega zakona geodetska uprava po uradni dolžnosti opravi izračun površine in o tem obvesti lastnika, če ugotovi, da so vse meje parcele dokončne.

(4) Podatek o površini parcele, ki ima vse meje dokončne, se lahko spremeni zaradi spremembe koordinat-

nega sistema ali zaradi natančnejše določitve in izračuna zemljiškokatastrskih točk. O spremembi se obvesti lastnika.

(5) Potrdilo (izpisek oziroma izris) iz zemljiškega katastra vsebuje tudi podatek o tem, ali je parcela dokončna ali ne. Če je dokončna ena ali več mej ali del meje, niso pa dokončne vse meje parcele, potrdilo vsebuje podatek, da parcela ni dokončna, na posebno zahtevo pa je mogoče pridobiti podatek o tem, katere meje so dokončne.

12. člen

(lastnik)

Kot podatki o lastniku zemljišča se uporabljajo podatki zemljiške knjige.

13. člen

(upravljalca)

(1) Pri zemljiščih, katerih lastnik je Republika Slovenija, se vpiše, kateri organ oziroma drug subjekt po predpisih ali na drugi pravni podlagi upravlja z zemljiščem (v nadaljevanju: upravljalca).

(2) Vpis upravljalca se izvede po prijavi upravljalca, pristojnega ministrstva ali vlade.

14. člen

(dejanska raba)

(1) V zemljiškem katastru se vodijo podatki o naslednjih dejanskih rabah zemljišč:

- kmetijska zemljišča,
- gozdna zemljišča,
- vodna zemljišča,
- neplodna zemljišča,
- pozidana zemljišča.

(2) Podatki o dejanski rabi zemljišč se prevzamejo iz evidenc dejanske rabe zemljišč, ki se vodijo na podlagi zakona. Če za posamezno dejansko rabo zemljišč podatki ne obstojajo, jih ugotavlja geodetska uprava v skladu z letnim programom dela državne geodetske službe.

(3) Geodetska uprava v skladu z letnim programom dela državne geodetske službe vpisuje spremembe podatkov o dejanski rabi, če ugotovi, da se vpisani podatek ne ujema z dejanskim stanjem.

(4) Podatek o dejanski rabi se lahko vpiše tudi na zahtevo lastnika oziroma uporabnika parcele na podlagi elaborata, ki ga izdelata geodetsko podjetje. Sestavine elaborata predpiše minister.

(5) O vpisu dejanske rabe po uradni dolžnosti se lastnika ne obvešča.

(6) Geodetska uprava opozarja organe, pristojne za vodenje evidenc dejanske rabe zemljišč, ki se vodijo na podlagi zakona, na:

- ugotovljena neskladja med podatki, vpisanimi v teh evidencah, in dejanskim stanjem;
- ugotovljena neskladja med podatki različnih evidenc.

(7) Za usklajevanje podatkov o dejanski rabi v različnih evidencah skrbi komisija iz sedmega odstavka 3. člena tega zakona. V sporih glede usklajevanja evidenc odloča vlada.

III. UREJANJE MEJ

15. člen

(urejanje mej po tem zakonu)

(1) Meje se po tem zakonu urejajo v upravnem postopku ureditve meje (v nadaljevanju: postopek ureditve meje).

(2) Strokovna podlaga za uvedbo postopka ureditve meje je elaborat ureditve meje, ki ga izdelata geodetsko podjetje.

(3) V postopku ureditve meje se uredi meja na podlagi soglasja lastnikov in na podlagi podatkov zemljiškega katastra.

16. člen

(meja, ki se ureja)

(1) V postopku ureditve meje se ureja celotna meja med dvema parcelama ali del meje.

(2) V postopku ureditve meje se lahko urejajo tudi meje med več parcelami.

17. člen

(uvedba postopka)

(1) Postopek ureditve meje se uvede na zahtevo lastnika. Zahtevo lahko vložita tudi lastnika sosednjih parcel skupaj.

(2) Postopek ureditve meje lahko uvede geodetska uprava po uradni dolžnosti v skladu z letnim programom dela državne geodetske službe.

(3) Državni organi, organi lokalnih skupnosti in drugi subjekti lahko zahtevajo uvedbo postopka ureditve meje, če tako določa zakon.

18. člen

(pridobitelj)

Določbe tega poglavja, ki se nanašajo na lastnika, veljajo tudi za osebo, ki je na podlagi pravnega posla pridobila pravico, da se kot lastnik vpiše v zemljiško knjigo, in je tudi že vložila predlog za vpis (v nadaljevanju: pridobitelj).

19. člen

(elaborat ureditve meje)

(1) Zahtevi za uvedbo postopka ureditve meje je potrebno priložiti elaborat ureditve meje.

(2) Elaborat ureditve meje izdelata geodetsko podjetje na podlagi mejne obravnave.

(3) Elaborat ureditve meje vsebuje prikaz meje, kot so jo pokazali lastniki (v nadaljevanju: pokazana meja), in zapisnik mejne obravnave. Če pokazana meja odstopa od meje po podatkih zemljiškega katastra (v nadaljevanju: katastrska meja), vsebuje elaborat tudi prikaz poteka katastrske meje.

(4) Sestavine elaborata ureditve meje podrobneje predpiše minister.

20. člen

(priprave na mejno obravnavo)

(1) Pred izvedbo mejne obravnave pridobi geodetsko podjetje zemljiškokatastrske podatke, potrebne za ureditev meje, pri geodetski upravi.

(2) Pred izvedbo mejne obravnave lahko geodetsko podjetje brez sodelovanja lastnikov opravi meritve in opazovanja na kraju samem, zlasti zato, da ugotovi potek katastrske meje. Za ugotovitev poteka katastrske meje se lahko uporabijo zadnji vpisani podatki o parcelah ali podatki iz zbirke listin zemljiškega katastra. Iz elaborata ureditve meje mora biti razvidno, katere podatke je geodetsko podjetje uporabilo za ugotovitev poteka katastrske meje.

(3) Geodetsko podjetje, pri katerem je naročen elaborat ureditve meje, mora na mejno obravnavo povabiti lastnike sosednjih parcel in lastnike parcel, ki se jih dotika meja, ki se ureja. Namesto geodetskega podjetja lahko lastnike povabi oseba, ki je naročila izdelavo elaborata ureditve meje.

(4) Lastniki morajo biti povabljeni k mejni obravnavi vsaj osem dni pred njeno izvedbo, razen če se odpovejo temu

roku. Če lastnik pride na mejno obravnavo, čeprav ni bil vabljen vsaj osem dni pred njeno izvedbo, se šteje, da se je roku odpovedal.

(5) Vabila za mejno obravnavo ni potrebno vročiti po pravih splošnega upravnega postopka.

21. člen

(mejna obravnava)

(1) Na mejni obravnavi lastniki sosednjih zemljišč za svoja zemljišča geodetu pokažejo oziroma natančno opišejo potek meje v naravi. Lastniki parcel, ki se jih dotika meja, ki se ureja, pokažejo oziroma opišejo samo točke, kjer se zaključijo meje, ki se ureja. Če je lastnik parcel, med katerima se ureja meja, isti, pokaže potek meje v naravi lastnik sam.

(2) Če lastniki to zahtevajo, jim mora geodet pokazati potek katastrske meje in jih opozoriti na stopnjo zanesljivosti in natančnosti katastrskih podatkov. Lastniki lahko to zahtevajo tudi, preden sami pokažejo mejo.

(3) Če pokazana meja odstopa od katastrske meje, mora geodet lastnike na to opozoriti in jim pojasniti, da v zemljiški kataster ni mogoče kot dokončne vpisati meje, ki odstopa od katastrske meje. Pri tem jim mora pokazati potek katastrske meje in jih opozoriti na stopnjo zanesljivosti in natančnosti katastrskih podatkov.

(4) Če lastniki soglašajo o poteku meje, geodet pa ugotovi, da pokazana meja ne odstopa od katastrske meje, pokazano mejo označi v naravi z mejniki in izmeri ter prikaže v elaboratu. Če pokazana meja odstopa od katastrske meje, se označi z mejniki katastrska meja, izmeri pa se in v elaboratu prikaže tudi pokazana meja.

(5) Če lastniki ne soglašajo o poteku meje, geodet izmeri in prikaže v elaboratu potek meje, kot so jo pokazali posamezni lastniki, z mejniki pa označi tisto pokazano mejo, ki ne odstopa od katastrske meje. Če so vsi lastniki pokazali mejo, ki odstopa od katastrske meje, geodet z mejniki označi katastrsko mejo.

(6) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi v primeru, da o poteku meje ne soglašata lastnik in pridobitelj.

(7) Če se kateri od lastnikov kljub vabilu ne udeleži mejne obravnave, se lahko mejna obravnava opravi brez njega. V tem primeru se označi z mejniki, izmeri in prikaže v elaboratu pokazana meja, razen če ta meja odstopa od katastrske meje. Če pokazana meja odstopa od katastrske meje, se označi z mejniki, izmeri in prikaže v elaboratu katastrska meja, izmeri pa se in v elaboratu prikaže tudi pokazana meja. Če lastnika, ki se ni udeležil mejne obravnave, ni vabilo geodetsko podjetje samo, se mejna obravnava preloži.

(8) Če se mejne obravnave ne udeleži noben lastnik, se mejna obravnava ne opravi, razen če je bil elaborat naročen zaradi uvedbe postopka ureditve meje po uradni dolžnosti ali na zahtevo subjektov iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona. V tem primeru se označi z mejniki, izmeri in prikaže v elaboratu katastrska meja.

(9) Način ugotavljanja katastrskih mej in način označitve meje v naravi uredi minister s pravilnikom. Pri urejanju načina ugotavljanja katastrskih mej je treba upoštevati stopnjo zanesljivosti in natančnosti katastrskih podatkov.

(10) Mejniki se postavljajo tako, da se lastniku ne povzroči škoda oziroma da je ta škoda, če je neizogibna, čim manjša.

22. člen

(zapisnik)

(1) Sestavni del elaborata ureditve meje je zapisnik mejne obravnave.

(2) V zapisniku mejne obravnave se navedejo kraj in čas izvedbe mejne obravnave, udeleženci mejne obravnave, način in čas vabljenja lastnikov, če niso bili prisotni na mejni obravnavi, ter opiše potek mejne obravnave.

(3) V zapisniku mejne obravnave mora geodet navesti, ali lastniki soglašajo s potekom meje, ki jo je označil v naravi.

(4) Zapisnik mejne obravnave podpišejo geodet in lastniki. Če lastnik noče podpisati zapisnika mejne obravnave, geodet to dejstvo in razloge za odklonitev podpisa navede v zapisniku. V zapisnik mejne obravnave se vpišejo tudi vse pripombe, ki jih dajo lastniki na potek postopka ureditve meje oziroma na zapisnik.

23. člen

(rok za vložitev zahteve in umik zahteve)

(1) Zahteva za uvedbo postopka ureditve meje se lahko vložijo najkasneje v šestih mesecih od dneva, ko je geodet sklenil zapisnik mejne obravnave. Če se v tem roku zahteva ne vložijo, mora lastnik parcele, na kateri so bili v okviru mejne obravnave postavljeni mejniki, te mejnike odstraniti. Če jih ne odstrani, lahko poskrbi za njihovo odstranitev na njegove stroške geodetska uprava.

(2) Če vlagatelj med postopkom umakne zahtevo za uvedbo postopka ureditve meje, se postopek ustavi samo v primeru, da s tem soglašajo vsi lastniki sosednjih parcel. Kljub umiku zahteve lahko geodetska uprava nadaljuje postopek ureditve meje po uradni dolžnosti na podlagi izdelanega elaborata ureditve meje.

24. člen

(zastopanje in izločitev)

(1) Lastnika v postopku ureditve meje ne more zastopati geodetsko podjetje, ki je izdelalo elaborat ureditve meje, niti oseba, ki pri tem podjetju dela na podlagi delovnega ali drugega pogodbenega razmerja.

(2) Za geodeta, ki vodi mejno obravnavo, in odgovornega geodeta, ki podpiše elaborat ureditve meje, se uporabljajo določbe zakona o splošnem upravnem postopku, ki urejajo izločitve.

(3) Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena lahko geodetsko podjetje oziroma oseba, ki dela pri njem, po pooblastilu lastnika vložijo zahtevo za uvedbo postopka ureditve meje.

25. člen

(preizkus zahteve)

(1) Geodetska uprava po prejemu zahteve za uvedbo postopka ureditve meje najprej preizkusi:

– ali je elaborat ureditve meje izdelan v skladu s predpisi,

– ali meja, ki je prikazana v elaboratu ureditve meje kot tista, ki je bila označena z mejniki, ne odstopa od katastrske meje, in

– ali je bila mejna obravnava izvedena na predpisan način.

(2) Če elaborat ureditve meje ne vsebuje vseh predpisanih sestavin, če je tehnično pomanjkljiv ali če meja, ki je prikazana v elaboratu kot tista, ki je bila označena z mejniki na podlagi mejne obravnave, odstopa od katastrske meje, geodetska uprava pozove stranko, da v določenem roku predloži dopolnjen elaborat. Če ga v postavljenem roku ne dopolni, se zahteva zavrže.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka geodetska uprava ne pozove lastnika k dopolnitvi elaborata in ne zavrže zahteve, če se v postopku ureditve meje izvaja tudi

izravnava meje po 56. členu tega zakona in je odstopanje v okviru dopustne izravnave meje.

(4) Geodetska uprava zavrže zahtevo za uvedbo postopka ureditve meje tudi:

- če je prepozna (prvi odstavek 23. člena tega zakona),
- če je bila meja že urejena v upravnem ali sodnem postopku oziroma če je tak postopek v teku,
- če je ni vložila upravičena oseba.

(5) Geodetska uprava zavrže zahtevo za uvedbo postopka ureditve meje:

- če elaborata ureditve meje ni izdelalo geodetsko podjetje, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje geodetskih storitev,
- če je elaborat ureditve meje kot odgovorni geodet podpisala oseba, ki ni vpisana v imenik geodetov,
- če je mejno obravnavo izvedla oseba, ki ne izpolnjuje z zakonom predpisanih pogojev za to,
- če so podani izločitveni razlogi glede geodeta, ki je opravil mejno obravnavo, oziroma glede odgovornega geodeta,
- če iz elaborata ureditve meje izhaja, da se kateri od lastnikov ni udeležil mejne obravnave in da ga geodetsko podjetje ni povabilo nanjo oziroma da kateremu od lastnikov ni bilo omogočeno sodelovanje na mejni obravnavi,
- če niso izpolnjeni drugi predpisani pogoji za izdajo odločbe o ureditvi meje.

(6) Geodetska uprava ravna po določbah tega člena, kadarkoli med postopkom ugotovi, da so podani razlogi za zavrnitev ali zavrženje zahteve.

(7) Če je zahteva za uvedbo postopka ureditve meje pravnomočno zavrnjena ali zavržena ali če je postopek ureditve meje pravnomočno ustavljen, je dolžan lastnik ravnati po prvem odstavku 23. člena tega zakona.

26. člen

(izjave lastnikov)

(1) Če geodetska uprava ne zavrže oziroma ne zavrže zahteve za uvedbo postopka ureditve meje, povabi lastnike, da se izjavijo o tem, ali se strinjajo s potekom meje, kot je bila označena z mejniki na mejni obravnavi. Vabilo se vroči po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Pri tem je potrebno v primeru, ko se naslovniku pusti obvestilo, da ga pošiljka čaka na pošti ali pri geodetski upravi, na obvestilu posebej navesti, da gre za vročitev poziva k izjavi o strinjanju z ureditvijo meje.

(2) Če se je lastnik na mejni obravnavi strinjal s potekom meje, kot je bila označena z mejniki, in je to potrdil s svojim podpisom na zapisniku mejne obravnave, pa se v 30 dneh od vročitve vabila ne izjavi, čeprav mu je bilo vabilo pravilno vročeno in je bil v pozivu opozorjen na posledice, se šteje, da se strinja s potekom meje, kot je bila označena z mejniki na mejni obravnavi, razen če geodetska uprava pred izdajo odločbe prejme njegovo izjavo, da se s potekom meje, kot je bila označena z mejniki, ne strinja.

(3) Lastnik se lahko ob vložitvi ali po vložitvi zahteve za uvedbo postopka ureditve meje odpove pravici do vabljenja po prvem odstavku tega člena in se brez posebnega vabila izjavi o tem, ali soglaša s potekom meje, kot je bila označena z mejniki.

(4) Če se izjavi lastnika in pridobitelja glede poteka meje ne ujemata, se postopek ureditve meje prekine do vpisa novega lastnika v zemljiško knjigo.

(5) Lastnik lahko prekliče svojo izjavo. Preklic izjave se upošteva, če ga geodetska uprava prejme pred izdajo odločbe na prvi stopnji.

(6) Napake volje pri izjavljanju o poteku meje ni mogoče uveljavljati v pritožbi ali v upravnem sporu, lahko pa se uveljavlja v pravdi.

27. člen

(ustna obravnava)

(1) Če se katerikoli lastnik s potekom meje, kot je bila označena v naravi, ne strinja, opravi geodetska uprava ustno obravnavo v uradnih prostorih, če oceni, da je potrebno, pa jo lahko opravi tudi na kraju samem.

(2) Na ustno obravnavo se vabijo lastniki parcel, katerih meje so sporne. Če je sporno, kje se konča meja, ki se ureja, se na ustno obravnavo vabijo lastniki parcel, katerih meja se ureja, in lastnik parcele, ki se jo dotika meja, ki se ureja.

(3) Uradna oseba, ki vodi ustno obravnavo, si mora prizadevati, da se doseže soglasje med lastniki. Pojasniti jim mora, da se lahko v zemljiški kataster na podlagi postopka po tem zakonu kot dokončna vpiše le meja, ki ne odstopa od katastrske meje.

(4) Na ustni obravnavi se lahko kot priča zasliši geodet, ki je opravil mejno obravnavo. Na zahtevo uradne osebe, ki vodi ustno obravnavo, je geodet dolžan razložiti elaborat ureditve meje.

28. člen

(udeležba na ustni obravnavi)

(1) Če se ustne obravnave ne udeleži lastnik, ki se strinja z mejo, kot je bila označena z mejniki na mejni obravnavi, se lahko ustna obravnava kljub temu opravi, lahko pa jo uradna oseba preloži.

(2) Če se ustne obravnave ne udeleži lastnik, ki se s potekom meje, označene z mejniki na mejni obravnavi, ne strinja, se ustna obravnava preloži ali pa geodetska uprava ravna po 29. členu tega zakona.

(3) Na ustni obravnavi lahko lastniki izjavijo soglasje k poteku meje, kot je bila označena z mejniki na mejni obravnavi.

(4) Če se na ustni obravnavi izkaže, da bi se lastniki lahko sporazumeli o poteku meje, vendar ne tako, kot je bila označena z mejniki na mejni obravnavi, geodetska uprava v upravnem postopku uredi mejo na podlagi soglasja lastnikov, pri čemer meja ne sme odstopati od katastrske meje.

(5) Meja, urejena po prejšnjem odstavku, se na novo označi z mejniki. Geodetska uprava sama izvede ali naroči popravo elaborata ureditve meje ter poskrbi za prestavitev mejnikov. Stroške teh opravil in vse posebne stroške upravnega postopka, ki nastanejo v primeru iz prejšnjega odstavka, krijejo lastniki, ki so se sporazumevali o meji.

29. člen

(ureditev meje v primeru spora)

(1) Če tudi po opravljeni ustni obravnavi meja ostane sporna, geodetska uprava pozove lastnika oziroma lastnike, ki se ne strinjajo z mejo, ki je bila označena z mejniki na podlagi mejne obravnave, da v 30 dneh od vročitve oziroma prejema poziva sprožijo sodni postopek ureditve meje in o tem obvestijo geodetsko upravo ter priložijo dokazilo o sprožitvi sodnega postopka.

(2) Poziv iz prejšnjega odstavka se opravi na ustni obravnavi ali pa se posebej vroči. V obeh primerih je potrebno stranke opozoriti na pravne posledice, ki nastanejo v primeru, da ne sprožijo sodnega postopka.

(3) Če se poziv iz prvega odstavka tega člena vroča, mora biti vročen po pravilih splošnega upravnega postopka, pri čemer je potrebno v primeru, ko se naslovniku pusti obvestilo, da ga pošiljka čaka na pošti ali pri geodetski upravi, na obvestilu posebej navesti, da gre za vročitev poziva k sprožitvi sodnega postopka ureditve meje.

(4) Če geodetska uprava v roku iz prvega odstavka tega člena ne prejme dokazila o sprožitvi sodnega postopka,

preveri pri pristojnem sodišču, ali je bil sodni postopek sprožen.

(5) Če sodni postopek ni bil sprožen, se šteje, da lastnik oziroma lastniki soglašajo s potekom meje, kot je bila označena z mejniki na podlagi mejne obravnave.

(6) Če se sproži sodni postopek ureditve meje, se upravni postopek ureditve meje po tem zakonu ustavi.

30. člen

(ureditev meje v primeru odstopanja od katastrske meje)

V primeru, da nesporna pokazana meja odstopa od katastrske meje, upošteva dopustno izravnavo meje (tretji odstavek 25. člena in 56. člen tega zakona), geodetska uprava ne poziva lastnikov k izjavi po 26. členu tega zakona, temveč takoj razpiše ustno obravnavo. Če tudi po ustni obravnavi meja, o kateri lastniki soglašajo, odstopa od katastrske meje, ravna geodetska uprava po 29. členu tega zakona. Prav tako ravna geodetska uprava tudi v primeru, da na ustni obravnavi lastniki spremenijo svoje stališče do meje, tako da meja postane sporna.

31. člen

(upoštevanje podatkov zemljiškega katastra v sodnem postopku)

(1) Sodišče, ki ureja mejo, mora upoštevati podatke zemljiškega katastra ter stopnjo njihove natančnosti in zanesljivosti in ne sme dopustiti sklenitve sodne poravnave, ki bi pomenila promet z zemljišči.

(2) Sodišče lahko pri urejanju meje upošteva dopustnost izravnavo meje po tem zakonu.

32. člen

(odločba)

(1) Geodetska uprava odloči o ureditvi meje z odločbo.

(2) V izreku odločbe se navedejo parcelne številke parcel, med katerimi se ureja meja, in številke zemljiškokatastrskih točk, po katerih poteka meja.

(3) Meja se z odločbo uredi tako, kot je bila označena z mejniki na podlagi mejne obravnave ali ustne obravnave v upravnem postopku. Uredi se le, če se lastniki s potekom meje, označene z mejniki, strinjajo, in če nesporna pokazana meja ne odstopa od katastrske meje, upošteva stopnjo natančnosti in zanesljivosti katastrskih podatkov.

(4) Če so pogoji iz prejšnjega odstavka izpolnjeni le glede dela meje, se z odločbo uredi ta del meje.

33. člen

(vpis dokončne meje v zemljiški kataster)

(1) Meja, urejena v postopku ureditve meje po tem zakonu, se v zemljiškem katastru vpiše kot dokončna na podlagi dokončne odločbe.

(2) Meja, urejena v sodnem postopku, se v zemljiškem katastru vpiše kot dokončna na podlagi pravnomočne sodne odločbe.

(3) V primeru odprave, razveljavitve oziroma ugotovitve ničnosti upravne ali sodne odločbe, na podlagi katere je bil izveden vpis dokončne meje, se v zemljiškem katastru izbrši vpis, da je meja dokončna.

34. člen

(učinek dokončnosti meje)

(1) Postopka ureditve meje po tem zakonu ni dopustno uvesti, če je bila meja urejena ali če se ureja v sodnem postopku ali v postopku po tem zakonu.

(2) Sodnega postopka ureditve meje ni dopustno sprožiti, če je bila meja že urejena v postopku po tem zakonu.

35. člen

(napake volje)

Ne glede na določbo drugega odstavka prejšnjega člena je dopustno sprožiti pravdni postopek o poteku meje, če tožnik zatrjuje, da je izrazil soglasje o poteku meje na podlagi bistvene zmote, prevare ali grožnje.

36. člen

(obnova postopka)

(1) Postopek ureditve meje se lahko obnovi iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

(2) Postopek ureditve meje se lahko obnovi tudi v primeru, ko so glede dejanj, zaradi katerih se po tem zakonu šteje, da lastnik soglašajo z mejo, kot je bila označena na podlagi mejne obravnave, podani razlogi za vrnitev v prejšnje stanje po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

37. člen

(pravne posledice ugotovitve nezakonitosti dokončne odločbe)

(1) Če se po obnovi postopka ureditve meje, v postopku z drugimi izrednimi pravnimi sredstvi ali v upravnem sporu ugotovi, da obstajajo razlogi za odpravo ali spremembo odločbe o ureditvi mej, lahko geodetska uprava, organ druge stopnje oziroma sodišče glede na okoliščine primera ob upoštevanju pravičnega tehtanja javnih in zasebnih interesov pusti odločbo v veljavi ali s svojo odločbo oziroma sodbo na novo določi potek meje.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka upravni organ oziroma sodišče odloči tudi o odškodnini za škodo, ki nastane osebam, prizadetim zaradi odprave odločbe oziroma zaradi tega, ker nezakonita odločba ni bila odpravljena. Odškodninski zavezanec je Republika Slovenija.

(3) Kadar lastnik v pravnem postopku uveljavlja napake volje, lahko sodišče v mejah tožbenega zahtevka ravna po prvem odstavku tega člena. Prizadeta oseba lahko pri upravnem sodišču uveljavlja odškodnino za škodo, ki je nastala zaradi odprave odločbe oziroma zaradi tega, ker nezakonita odločba ni bila odpravljena.

(4) Določbe tega člena o odškodnini ne veljajo, če se izkaže, da je škoda nastala zaradi krivdnega ravnanja. V tem primeru ima prizadeti pravico zahtevati odškodnino po pravilih civilnega prava.

38. člen

(domneva nedobrovernosti)

Kjer je meja dokončna, ni mogoče priposestvanje niti pridobitev lastninske pravice z graditvijo na tujem zemljišču.

39. člen

(obnova mej v naravi)

(1) Dokončna meja se na zahtevo lastnika zemljišča, sodišča ali po uradni dolžnosti obnovi v naravi na podlagi podatkov zemljiškega katastra, če je postala nespoznavna ali če lastnik meni, da mejnik ni postavljen v skladu s katastrskimi podatki o dokončni meji. Obnovo meje izvede geodetsko podjetje na podlagi zadnjih vpisanih podatkov v zemljiškem katastru. Geodetsko podjetje o času izvedbe obnove obvesti lastnike.

(2) Geodetsko podjetje o obnovi mej v naravi sestavi zapisnik, v katerem navede, kdaj in na kakšen način je bila obnova opravljena ter katere podatke zemljiškega katastra je uporabilo za obnovo. Zapisnik se pošlje geodetski upravi.

(3) Geodetska uprava o opravljeni obnovi meje v naravi obvesti lastnike. Obvestilo geodetske uprave se vroča po pravilih splošnega upravnega postopka.

(4) Lastnik lahko najkasneje v 30 dneh po prejemu obvestila geodetske uprave ali po dnevu, ko je zvedel za obnovo mej v naravi, vendar najkasneje šest mesecev od izvedbe obnove mej v naravi, vloži ugovor pri geodetski upravi.

(5) Če ugovor ni utemeljen, ga geodetska uprava zavrne z odločbo.

(6) Če je ugovor utemeljen, geodetska uprava sama označi meje po podatkih zemljiškega katastra ali naroči geodetskemu podjetju, da označi meje na pravilen način.

(7) V primeru iz prejšnjega odstavka mora geodetska uprava obvestiti lastnike, ti pa lahko znova ugovarjajo.

40. člen

(določitev meje območja pravnega režima)

(1) Pravni režim so pravna pravila, s katerimi predpis s področja upravnega prava določa način pridobivanja in uživanja lastninske pravice na določenem območju.

(2) Če je območje veljavnosti pravnega režima evidentirano v zemljiškem katastru oziroma v drugi evidenci na način, ki omogoča določitev meje pravnega režima v naravi, se na zahtevo lastnika ali pristojnega organa v naravi določi meja območja pravnega režima. K določanju meje se povabi lastnika parcele in pristojne organe.

(3) Geodetsko podjetje lahko z oznakami, ki se morajo jasno razlikovati od mejnikov, v naravi označi mejo območja pravnega režima in izdela elaborat o določitvi meje območja pravnega režima ter o tem obvesti geodetsko upravo. Obvestilu priloži tudi zapisnik, iz katerega izhaja, da se lastniki in pristojni organi strinjajo o poteku meje območja pravnega režima, kot je bila določena v naravi in prikazana v elaboratu.

(4) V primeru spora med lastniki in pristojnimi organi oziroma med temi organi samimi se o določitvi meje območja pravnega režima izda odločba, v kateri se navedejo parcelne številke parcel, na katerih se določa meja območja pravnega režima, in koordinate zemljiškokatastrskih točk, po katerih poteka ta meja. Odločbo izda župan, če je obe območji pravnega režima, ki mejita drugo na drugega, določil občinski organ, sicer pa ministrstvo, pristojno za urejanje prostora. O pritožbi zoper odločbo župana odloča ministrstvo, pristojno za urejanje prostora.

(5) Na podlagi elaborata in zapisnika iz tretjega odstavka tega člena oziroma na podlagi dokončne odločbe iz prejšnjega odstavka se meja območja pravnega režima vpiše v zemljiški kataster.

(6) Sestavine elaborata iz tretjega odstavka tega člena predpiše minister.

IV. SPREMINJANJE MEJ PARCEL

1. Skupni določbi

41. člen

(načini spreminjanja mej parcel)

Meje parcel se lahko spremenijo s parcelacijo, komsacijo ali z izravnavo meje.

42. člen

(pridobitelj)

Določbe tega poglavja, ki se nanašajo na lastnika, veljajo tudi za pridobitelja.

2. Parcelacija

43. člen

(parcelacija)

(1) Parcelacija je združitev parcel in delitev parcel.

(2) Združitev parcel pomeni oblikovanje ene parcele iz dveh ali več parcel, ki imajo enako pravno stanje glede lastninske in drugih stvarnih pravic.

(3) Delitev parcel je oblikovanje dveh ali več parcel iz ene ali več parcel, ki imajo enako pravno stanje glede lastninske in drugih stvarnih pravic.

44. člen

(pravna podlaga parcelacije)

(1) Parcelacija se izvede na podlagi akta državnega organa ali organa lokalne skupnosti.

(2) Akt državnega organa ali organa lokalne skupnosti iz prejšnjega odstavka je lahko:

– pravnomočen sklep o dedovanju ali druga pravnomočna sodna odločba,

– dokončno dovoljenje za poseg v prostor,

– dokončno parcelacijsko dovoljenje,

– dokončna odločba o dovolitvi pripravljalnih del pred razlastitvijo,

– potrdilo o tem, da parcelacijsko dovoljenje za predvideno parcelacijo ni potrebno,

– drug akt, ki po zakonu daje podlago za parcelacijo.

(3) Akt državnega organa ali organa lokalne skupnosti iz prejšnjega odstavka mora vsebovati načrt parcelacije oziroma natančen opis predvidene parcelacije, ki omogoča njeno izvedbo v naravi, ali navedbo, da parcelacija na tem območju ni omejena s predpisi. Minimalne zahteve za načrt parcelacije oziroma opis predvidene parcelacije predpiše minister.

(4) Če načrt parcelacije oziroma opis predvidene parcelacije ne omogoča njene izvedbe v naravi oziroma ni v skladu z aktom državnega organa ali organa lokalne skupnosti, geodetsko podjetje o tem obvesti geodetsko upravo. Geodetska uprava preveri, ali so navedbe geodetskega podjetja pravilne. O svojih ugotovitvah obvesti lastnika in geodetsko podjetje; če ugotovi, da so navedbe geodetskega podjetja pravilne, pa tudi organ, ki je izdal akt, na podlagi katerega se lahko izvede parcelacija.

45. člen

(izvedba parcelacije)

(1) Nove parcele, nastale s parcelacijo, in njihove meje se vpišejo v zemljiški kataster na zahtevo lastnika oziroma druge osebe, ki ima po zakonu pravico zahtevati parcelacijo.

(2) Zahtevi za vpis novih parcel in njihovih mej v zemljiški kataster je potrebno priložiti akt iz drugega odstavka prejšnjega člena in elaborat parcelacije, ki ga izdela geodetsko podjetje.

(3) Meje, določene v načrtu parcelacije, se izmerijo in prikažejo v elaboratu parcelacije. Meje, določene v načrtu parcelacije, se označijo z mejniki v naravi, razen v primeru, ko gre za združitev parcel.

(4) Elaborat parcelacije vsebuje prikaz novih parcel in njihovih mej, kot jih je geodet označil z mejniki. Sestavine elaborata parcelacije podrobneje predpiše minister s pravilnikom.

(5) V primeru, da se parcelacija izvaja zaradi razlastitve, je potrebno lastnika seznaniti s potekom mej v naravi. Lastnika se v ta namen posebej povabi v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. Lastnik v postopku parcelacije ne more uveljavljati ugovorov glede dopustnosti oziroma obsega razlastitve.

46. člen

(ureditev mej pred delitvijo parcel)

(1) Pred izvedbo delitve parcel morajo biti urejene meje parcele, ki se jih dotika nova meja, ki nastane z delitvijo.

(2) Postopek ureditve meje in postopek parcelacije se lahko izvedeta skupaj na podlagi enotnega elaborata, ki vsebuje sestavine elaborata ureditve meje in elaborata parcelacije.

(3) Če v postopku ureditve meje ni doseženo soglasje med lastniki sosednjih parcel oziroma parcel, ki se jih dotika meja, ki nastane z delitvijo, in se uvede sodni postopek, se lahko parcelacija opravi pred ureditvijo meje v sodnem postopku. V tem primeru se meja, nastala s parcelacijo, ne vpiše kot dokončna meja. Meja, nastala s parcelacijo, se vpiše kot dokončna meja po pravnomočnosti sodne odločbe o ureditvi meje, ki se je dotika meja, nastala s parcelacijo. Geodetska uprava izda odločbo o dokončni meji.

47. člen

(rok za vložitev zahteve)

(1) Zahtevo za vpis novih parcel in njihovih mej se lahko vložijo najkasneje v šestih mesecih od dneva, ko so bile meje označene z mejniki.

(2) Če lastnik oziroma druga oseba, ki ima pravico zahtevati parcelacijo, v roku iz prejšnjega odstavka ne vložijo zahteve oziroma če je zahteva pravnomočno zavrnjena ali zavržena oziroma postopek pravnomočno ustavljen, lastnik odstrani mejnike, sicer lahko to stori geodetska uprava na njegove stroške.

48. člen

(preizkus zahteve)

(1) Geodetska uprava preizkusi ali je parcelacija v skladu z aktom iz drugega odstavka 44. člena tega zakona in ali je elaborat parcelacije izdelan v skladu s predpisi.

(2) Če je elaborat nepopoln oziroma pomanjkljiv, geodetska uprava pozove vlagatelja zahteve, da v določenem roku predloži dopolnjen elaborat. Če vlagatelj tega ne stori, geodetska uprava zahtevo zavrže.

(3) Geodetska uprava zavrne zahtevo:

- če elaborata parcelacije ni izdelalo geodetsko podjetje, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje geodetskih storitev,
- če je elaborat parcelacije kot odgovorni geodet podpisala oseba, ki ni vpisana v imenik geodetov,
- če niso izpolnjeni drugi predpisani pogoji.

(4) Geodetska uprava zavrne zahtevo tudi v primeru, da načrt parcelacije oziroma opis predvidene parcelacije ne omogoča njene izvedbe v naravi oziroma ni v skladu s predpisom iz tretjega odstavka 44. člena tega zakona. V tem primeru o razlogih zavrnitve obvesti tudi organ, ki je izdal akt, na podlagi katerega se lahko izvede parcelacija.

(5) Geodetska uprava ravna po določbah tega člena, kadarkoli med postopkom ugotovi, da so podani razlogi za zavrnitev oziroma zavrženje zahteve.

(6) Če je zahteva pravnomočno zavrnjena ali zavržena ali če je postopek pravnomočno ustavljen, se glede odstranitve mejnikov uporablja prvi odstavek 23. člena tega zakona.

49. člen

(odločba in vpis novih parcel po parcelaciji)

(1) O novih parcelah, ki so nastale z delitvijo parcel, in o njihovih mejah izda geodetska uprava odločbo. V njenem izreku se navedejo parcelne številke stare oziroma starih parcel in nove oziroma novih parcel ter številke zemljiškokatastrskih točk, po katerih poteka meja. Na podlagi dokončne odločbe se meje vpišejo v zemljiški kataster kot dokončne meje.

(2) V primeru združitve parcel geodetska uprava izda odločbo, s katero ugotovi, da je prišlo do združitve parcel.

(3) Lastnik združenih parcel po dokončnosti odločbe iz prejšnjega odstavka odstrani morebitne odvečne mejnike. Če tega ne stori, lahko poskrbi za odstranitev geodetska uprava na stroške lastnika.

(4) V primeru razveljavitve oziroma odprave odločbe se nove parcele in njihove meje izbrišejo iz zemljiškega katastra in se vzpostavi prejšnje stanje. V primeru, da je bila parcelacija izvedena v okviru priprav na razlastitev, lahko geodetska uprava po uradni dolžnosti izda odločbo, s katero odpravi vpis novih parcel in njihovih mej, če je zahteva za razlastitev pravnomočno zavrnjena ali zavržena oziroma odločba o razlastitvi pravnomočno odpravljena oziroma razveljavljena.

(5) Glede upravnega spora o odločbi o parcelaciji in glede izrednih pravnih sredstev se smiselno uporablja 37. člen tega zakona.

3. Komascija

50. člen

(komascija)

(1) Komascija je zložba parcel, ki imajo različno pravno stanje glede lastninske pravice, in razdelitev po zložbi oblikovanega zemljiškega sklada na nove parcele.

(2) Komascija se izvede kot pogodbeni komascija ali kot upravna komascija.

(3) Pogodbeni komascija je komascija, ki se izvede na podlagi pogodbe med lastniki.

(4) Upravna komascija je komascija, ki se izvede na podlagi zakona v upravnem postopku.

51. člen

(pogodbeni komascija)

(1) Pogodbeni komascija se izvede na podlagi dokončnega komascijskega dovoljenja, drugega dokončnega akta, na podlagi katerega je dovoljena komascija, ali potrdila o tem, da komascijsko dovoljenje za predvideno komascijo ni potrebno. Komascijsko dovoljenje ali drug akt, na podlagi katerega je dovoljena komascija, mora vsebovati načrt komascije oziroma natančen opis predvidene komascije, ki omogoča njeno izvedbo v naravi, ali navedbo, da komascija na tem območju ni omejena s predpisi.

(2) Meje, nastale v postopku pogodbene komascije, se vpišejo v zemljiški kataster na skupno zahtevo vseh lastnikov.

(3) Zahtevi je potrebno priložiti akt, na podlagi katerega je komascija dovoljena oziroma potrdilo o tem, da komascijsko dovoljenje za predvideno komascijo ni potrebno, in elaborat komascije, ki ga izdelata geodetsko podjetje. Elaborat komascije vsebuje prikaz novih mej. Zahtevi se priložijo tudi izjave vseh lastnikov o tem, da jim je bil v naravi pokazan potek mej, nastalih s komascijo, in da se z njim strinjajo. Sestavine elaborata komascije podrobneje predpiše minister.

(4) Pogodbeni komascija ni dopustna, če obodne meje komascijskega območja niso dokončne.

(5) Če načrt komascije oziroma opis predvidene komascije ne omogoča njene izvedbe v naravi oziroma ni v skladu s komascijskim dovoljenjem, geodetsko podjetje o tem obvesti geodetsko upravo. Geodetska uprava preveri, ali so navedbe geodetskega podjetja pravilne. O svojih ugotovitvah obvesti lastnika in geodetsko podjetje; če ugotovi, da so navedbe geodetskega podjetja pravilne, pa tudi organ, ki je izdal akt, na podlagi katerega se lahko izvede komascija.

52. člen
(preizkus zahteve)

(1) Geodetska uprava preizkusi:
– ali je elaborat komasacije v skladu s komasacijskim dovoljenjem oziroma potrdilom,
– ali je elaborat komasacije izdelan v skladu s predpisi,
– ali so zahtevi priložene izjave lastnikov iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona.

(2) Če je elaborat komasacije nepopoln oziroma pomanjkljiv, geodetska uprava pozove vlagatelje zahteve, da v določenem roku predložijo dopolnjen elaborat. Če vlagatelj tega ne stori, geodetska uprava zahtevo zavrže.

(3) Geodetska uprava zavrne zahtevo:
– če elaborata komasacije ni izdelalo geodetsko podjetje, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje geodetskih storitev,
– če je elaborat komasacije kot odgovorni geodet podpisala oseba, ki ni vpisana v imenik geodetov,
– če je komasacijsko obravnavo izvedla oseba, ki ne izpolnjuje z zakonom predpisanih pogojev za to,
– če zahtevi niso priložene izjave iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona,
– če niso izpolnjeni drugi predpisani pogoji.

(4) Geodetska uprava zavrne zahtevo tudi v primeru, da načrt komasacije oziroma opis predvidene komasacije ne omogoča njene izvedbe v naravi oziroma ni v skladu s komasacijskim dovoljenjem. V tem primeru o razlogih zavrnitve obvesti tudi organ, ki je izdal akt, na podlagi katerega se lahko izvede komasacija.

(5) Geodetska uprava ravna po določbah tega člena, kadarkoli med postopkom ugotovi, da so podani razlogi za zavrnitev ali zavrženje zahteve.

(6) Če je zahteva pravnomočno zavrnjena ali zavržena ali če je postopek pravnomočno ustavljen, se glede odstranitve mejnikov uporablja prvi odstavek 23. člena tega zakona.

53. člen
(izjave lastnikov)

(1) Geodetska uprava povabi lastnike, da se pisno izjavijo, ali se strinjajo s potekom mej, kot so bile označene z mejniki na komasacijski obravnavi in so prikazane v elaboratu komasacije. Za vabljenje se smiselno uporablja določba prvega odstavka 26. člena tega zakona.

(2) Za strinjanje s potekom meje, ki je bila označena z mejniki na komasacijski obravnavi, se šteje le izrecno soglasje lastnikov.

(3) Če se kateri od lastnikov s potekom mej ne strinja, geodetska uprava zahtevo zavrne.

54. člen
(odločba)

(1) O novih parcelah, ki so nastale s komasacijo in o njihovih mejah izda geodetska uprava odločbo. V njenem izreku se navedejo parcelne številke novih parcel ter številke zemljiškokatastrskih točk, po katerih potekajo meje, v obrazložitvi pa se navedejo tudi predvideni lastniki novih parcel, kot to izhaja iz pogodbe o komasaciji. Na podlagi dokončne odločbe se meje vpišejo v zemljiški kataster kot dokončne meje.

(2) Vpis iz prejšnjega odstavka se izvede pogojno in začne veljati šele, ko so pri novih parcelah v zemljiški knjigi vpisani novi lastniki. V času visečnosti pogojnega vpisa na komasacijskem območju ni dovoljena parcelacija, nova komasacija in pravni promet z zemljišči.

(3) Pogojno vpisane parcele in njihove meje se izbrišejo iz zemljiškega katastra, če v 30 dneh po vpisu v zemljiški kataster ni vložen predlog za vpis v zemljiško knjigo oziroma če je predlog za vpis pravnomočno zavržen ali zavrnjen. O

izbrisu pogojno vpisanih parcel in njihovih mej izda geodetska uprava ugotovitveno odločbo.

(4) V primeru razveljavitve oziroma odprave odločbe o novih parcelah in njihovih mejah se smiselno uporablja določba četrtega odstavka 49. člena tega zakona.

(5) Za pogodbeno komasacijo se smiselno uporabljajo določbe šestega odstavka 26. člena, 35., 36. in 37. člena tega zakona.

55. člen
(upravna komasacija)

(1) Parcele, določene v elaboratu nove razdelitve zemljišč v postopku upravne komasacije, se vpišejo v zemljiški kataster na podlagi dokončne odločbe o komasaciji. V odločbi morajo biti meje novih parcel opredeljene z zemljiškokatastrskimi točkami.

(2) Parcele iz prejšnjega odstavka in njihove meje se vpišejo v zemljiški kataster kot dokončne meje. Podatek o lastniku se vpisuje kot začasen podatek do vpisa v zemljiško knjigo.

(3) V zemljiški kataster se lahko vpišejo parcele, določene v elaboratu nove razdelitve zemljišč v postopku upravne komasacije zemljišč, in njihove meje že na podlagi prvostopenjske odločbe o komasaciji (začasni vpis). Poleg teh parcel se še naprej vodi evidenca o stanju parcel pred komasacijo.

(4) Organ, ki vodi postopek upravne komasacije, je dolžan sporočati geodetski upravi podatke o novem stanju po izdaji odločbe na prvi in na drugi stopnji.

(5) V primeru razveljavitve oziroma odprave odločbe o komasaciji se smiselno uporablja določba četrtega odstavka 49. člena tega zakona.

4. Izravnava meje

56. člen
(izravnava meje)

(1) Potek dokončne meje, evidentirane v zemljiškem katastru, se lahko spremeni, če se lastnika sporazumeta o izravnavi meje in če meja v naravi poteka tako, da je onemogočena oziroma otežena uporaba ali obdelava zemljišča. Pri tem se lahko površina parcele z manjšo površino spremeni za največ pet odstotkov, vendar ne za več kot 500 kvadratnih metrov.

(2) Izravnava meje se vpiše v zemljiški kataster na zahtevo lastnika ali na skupno zahtevo lastnikov. Zahtevi se priloži elaborat, ki ga izdelata geodetsko podjetje. Vsebinsko elaborata podrobneje uredi minister s pravilnikom.

(3) Pred vpisom nove meje geodetska uprava povabi lastnike, da v določenem roku izjavijo, ali se strinjajo z novim potekom meje. Vabilo mora biti vročeno po pravilih splošnega upravnega postopka, pri čemer je potrebno v primeru, ko se naslovniku pusti obvestilo, da ga pošiljka čaka na pošti ali pri upravnem organu, na obvestilu posebej navesti, da gre za vročitev poziva k izjavi o soglasju k izravnavi meje.

(4) Geodetska uprava vpiše novo mejo v zemljiški kataster, če je izravnava v skladu z zakonom in če sta lastnika izjavila svoje soglasje k izravnavi meje.

(5) Če izravnava ni v skladu z zakonom oziroma če lastnika in pridobitelji ne izjavijo, da soglašajo z izravnavo, geodetska uprava zahtevo zavrne.

(6) Meja, nastala z izravnavo, je dokončna meja. Geodetska uprava izda o tej meji odločbo.

(7) Izravnava mej se ne šteje za pravni promet z zemljiščem.

(8) Izravnava mej se lahko izvede tudi v postopku ureditve meje. V tem primeru mora biti zahtevi priložen enoten

elaborat, ki mora vsebovati sestavine elaborata ureditve meje in elaborata za izravnavo meje. V naravi se označi izravnanja meja.

V. KATASTER STAVB

57. člen

(predmet evidentiranja)

V katastru stavb se evidentirajo podatki o stavbah in o delih stavb.

58. člen

(stavba)

(1) Stavba je zgradba, v katero lahko človek vstopi in je namenjena njegovemu stalnemu ali začasnemu prebivanju, opravljanju poslovne in druge dejavnosti ali zaščiti ter je ni mogoče prestaviti brez škode za njeno substanco.

(2) Del stavbe je stanovanje, poslovni prostor ali drug prostor oziroma skupina prostorov v stavbi, ki je lahko samostojen predmet pravnega prometa.

(3) Kot del stavbe se v katastru stavb evidentirajo tudi skupni prostori.

59. člen

(sestava)

(1) Kataster stavb je sestavljen iz zadnjih vpisanih podatkov o stavbah in delih stavb ter iz zbirke listin.

(2) V zbirki listin so elaborati in druge listine, na podlagi katerih so bili opravljeni posamezni vpisi, načrti in podatki, vpisani pred zadnjimi vpisanimi podatki.

60. člen

(podatki)

(1) V kataster stavb se vpisujejo naslednji podatki:

- identifikacijska številka stavbe oziroma dela stavbe,
- lastnik,
- upravljalec, če je lastnik država,
- lega, površina in oblika,
- dejanska raba.

(2) V katastru stavb se vodijo tudi podatki o povezavi z registrom prostorskih enot, zemljiškim katastrom in zemljiško knjigo.

(3) V katastru stavb se v skladu s 3. členom tega zakona vodijo tudi gostujoči podatki.

(4) Zadnji vpisani podatki se vodijo kot baza podatkov.

61. člen

(prvi vpis stavbe in delov stavbe)

(1) Zahtevo za prvi vpis stavbe v kataster stavb vložijo lastnik zemljišča, stavbe oziroma dela stavbe, ko je stavba zgrajena. Zahtevo lahko vložijo tudi oseba, ki ima na podlagi pravnega posla pravico pridobiti lastninsko pravico na stavbi ali delu stavbe.

(2) Ob vpisu stavbe, v kateri je več delov stavbe, se obvezno vpišejo tudi vsi deli stavbe in skupni prostori.

62. člen

(elaborat za vpis)

(1) Zahtevi za prvi vpis stavbe se priloži elaborat, ki ga izdelata geodetsko podjetje ali podjetje, ki izdeluje projektno dokumentacijo. Elaborat obvezno vsebuje etažni načrt. Sestavine elaborata podrobneje predpiše minister.

(2) Etažni načrt stavbe vsebuje:

- parcelno številko parcele, na ali pod katero je stavba oziroma je z njo funkcionalno povezana,

- prikaz lege in oblike stavbe,
- načrt stavbe,
- podatek o površini stavbe,
- hišno številko, kadar je določena.

(3) Če gre za stavbo, v kateri je več delov stavbe, etažni načrt vsebuje tudi načrt delov stavbe in skupnih prostorov ter podatek o površini posameznih delov stavbe in skupnih prostorov.

(4) Lega in oblika stavbe sta opisani s tlorisom, opredeljenim s točkami v državnem koordinatnem sistemu, višino in opisnimi podatki (število etaž, lega na, nad ali pod zemljiščem in podobno).

63. člen

(odločanje o vpisu)

(1) Če je elaborat nepopoln, ravna geodetska uprava zahtevo tako, kot predpisuje zakon o splošnem upravnem postopku.

(2) Če niso izpolnjeni pogoji za vpis, geodetska uprava zahtevo za vpis zavrne.

(3) Geodetska uprava o vpisu izda posebno odločbo, v kateri določi identifikacijsko številko za novo vpisano stavbo ali del stavbe. Odločba se vroči vlagatelju zahteve in lastniku.

(4) Geodetska uprava lahko spremeni identifikacijske številke, če je to potrebno zaradi smotnosti, urejenosti in lažje preglednosti katastra stavb. O spremembi identifikacijske številke geodetska uprava obvesti lastnika.

64. člen

(smiselna uporaba določb o zemljiškem katastru)

(1) Glede lastnika in upravljalca se smiselno uporabljajo določbe 12. in 13. člena tega zakona.

(2) Pri prvem vpisu stavbe oziroma dela stavbe v kataster stavb se podatek o lastniku ne vpisuje.

65. člen

(združitev in delitev stavbe ali dela stavbe)

(1) Stavba, del stavbe ali več delov stavbe, ki imajo istega lastnika oziroma iste solastnike ali skupne lastnike, se lahko razdeli, tako da nastanejo novi deli stavbe. Dva ali več delov stavb, ki imajo istega lastnika oziroma iste solastnike ali skupne lastnike, se lahko združi, da nastane en sam del stavbe. En ali več prostorov se lahko izloči iz dela stavbe in priključi drugemu delu stavbe.

(2) Delitev ali združitev delov stavb se izvede v katastru stavb na zahtevo lastnika na podlagi elaborata, ki ga izdelata geodetsko podjetje. Elaborat obvezno vsebuje etažni načrt.

(3) Izločitev in priključitev prostorov iz dela stavbe se izvede na zahtevo lastnika in na podlagi elaborata, ki ga izdelata geodetsko podjetje in ki obvezno vsebuje etažni načrt. Če se izločitev izvaja z namenom, da se prostor oziroma prostori priključijo delu stavbe, ki je v lasti druge osebe, se izvede tako, da se enemu ali več prostorom, ki se izločajo iz dela stavbe, določičasna identifikacijska številka. Prostor oziroma prostori, ki imajočasno identifikacijsko številko, se glede pravnega prometa štejejo za del stavbe. Geodetska uprava izbrišečasno identifikacijsko številko, če stranaka v 30 dneh po določitvičasne identifikacijske številke ne vložipredloga za vpis v zemljiško knjigo oziroma če je predlog za vpis pravnomočno zavržen ali zavrnjen, in o tem obvesti lastnika. Po vpisu spremembe lastništva v zemljiško knjigo se izvede priključitev prostorov delu stavbe in izbrišečasna identifikacijska številka.

(4) Kadar predpis tako določa, se lahko združitev in delitev stavbe ali dela stavbe oziroma izločitev in priključitev prostorov iz dela stavbe po tem členu izvede samo na podlagi dovoljenja pristojnega organa.

66. člen
(izbris)

- (1) Če se stavba ali del stavbe poruši oziroma odstrani, se v katastru stavb izbriše.
- (2) Izbris se opravi po uradni dolžnosti ali na zahtevo lastnika.
- (3) Če zahteva ni utemeljena, jo geodetska uprava zavrne z odločbo.

VI. EVIDENCA DRŽAVNE MEJE

67. člen
(način vodenja)

- (1) Geodetska uprava vodi evidenco državne meje.
- (2) Državna meja se evidentira s točkami v državnem koordinatnem sistemu.
- (3) Državna meja se evidentira na podlagi mednarodnih pogodb.
- (4) Vsebinsko in način vodenja evidence državne meje podrobneje uredi minister.

68. člen
(sprememba državne meje)

(1) Če se državna meja spremeni, tako da na določenem območju zemljišča preidejo v državno ozemlje Republike Slovenije, se ta zemljišča na zahtevo lastnika ali po uradni dolžnosti vpišejo kot nove zemljiške parcele v zemljiški kataster, in sicer v eni ali več katastrskih občinah, na katere so ta zemljišča mejila. O tem se obvesti lastnika. Meje parcel, ki potekajo po državni meji, se vpišejo kot dokončne meje. O tako določeni meji izda geodetska uprava odločbo.

(2) Če v primeru iz prejšnjega odstavka nova zemljišča mejijo na dve ali več naselij oziroma na dve ali več katastrskih občin, vlada odloči, kateremu območju naselja pripadajo posamezne parcele, minister, pristojen za geodetsko službo pa o tem, kateri katastrski občini pripadajo posamezne parcele, če to ni določeno z zakonom oziroma z mednarodno pogodbo.

(3) Če se državna meja spremeni, tako da na določenem območju zemljišča preidejo iz državnega ozemlja Republike Slovenije, se parcele izbrišejo. Če zemljišča, ki preidejo v državno ozemlje druge države, zajemajo le dele parcel, se po uradni dolžnosti ali na zahtevo lastnika vpišejo novi podatki o mejah in površini parcel. O tem se obvesti lastnika. Meja parcele, ki poteka po državni meji, se vpiše kot dokončna meja. O tej meji izda geodetska uprava odločbo.

69. člen
(označevanje državne meje)

- (1) Državno mejo označi, vzdržuje in obnavlja geodetska uprava v skladu z mednarodno pogodbo.
- (2) Oznake državne meje lahko odstrani samo geodetska uprava, če to dopušča mednarodna pogodba.
- (3) Prepovedano je poškodovati ali zasuti oznako državne meje oziroma odstraniti jo v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

70. člen

(postopek ureditve meje parcele ob državni meji)

(1) Meja med parcelo, ki leži ob državni meji, in parcelo na ozemlju druge države, je določena z državno mejo. Meja se po uradni dolžnosti vpiše kot dokončna meja.

(2) Meja iz prejšnjega odstavka se v naravi označi na način, določen v mednarodni pogodbi.

(3) Če mednarodna pogodba prepoveduje postavljanje mejnikov na oziroma ob državni meji, se parcelna meja označi na način, določen s predpisom ministra.

71. člen

(podatek o poteku državne meje v naravi)

Vsakomur, ki izkaže interes, geodetska uprava na njegovo zahtevo proti plačilu stroškov po tarifi pokaže potek državne meje v naravi.

VII. REGISTER PROSTORSKIH ENOT

72. člen

(predmet evidentiranja)

(1) V registru prostorskih enot se evidentirajo katastrske občine, naselja, lokalne skupnosti, območja volišč in druge prostorske enote, določene s predpisom ministra.

(2) V registru prostorskih enot se poleg prostorskih enot evidentirajo tudi ulice in hišne številke.

73. člen

(podatki)

(1) V register prostorskih enot se vpisujejo naslednji podatki o prostorskih enotah:

- vrsta prostorske enote,
- identifikacijska številka,
- ime, kadar je določeno,
- meje in površina.

(2) V register prostorskih enot se vpisujejo naslednji podatki o ulicah: ime, identifikacijska številka in lega.

(3) V register prostorskih enot se vpisuje hišna številka stavbe in lega stavbe s hišno številko.

74. člen

(podlaga za evidentiranje)

(1) Katastrske občine, naselja, ulice, hišne številke in območja volišč se evidentirajo na podlagi akta pristojnega organa.

(2) Imena in območja lokalnih skupnosti se evidentirajo v skladu z zakonom.

(3) Identifikacijske številke prostorskih enot določa geodetska uprava.

75. člen

(meje lokalne skupnosti)

(1) Lokalne skupnosti lahko zahtevajo ureditev meje med lokalnimi skupnostmi in vpis urejene meje v register prostorskih enot. Zahtevo vložijo vse prizadete lokalne skupnosti skupaj.

(2) Zahtevi za ureditev meje med lokalnimi skupnostmi v register prostorskih enot je treba priložiti elaborat, ki ga izdela geodetsko podjetje. Elaborat vsebuje prikaz meje, kot so jo sporazumno pokazali pooblaščen predstavniki lokalnih skupnosti.

(3) Če zahtevi za ureditev meje med lokalnimi skupnostmi ni priložen pravilno sestavljen elaborat, če zahteve niso vložile vse prizadete lokalne skupnosti oziroma če ni izkazano, da obstaja soglasje med lokalnimi skupnostmi glede poteka meje, geodetska uprava pozove vlagatelje, da zahtevo v določenem roku ustrezno dopolnijo. Če vlagatelji tega v določenem roku ne storijo, geodetska uprava zahtevo zavrne z odločbo.

(4) Geodetska uprava o ureditvi meje med lokalnimi skupnostmi ne izda posebne odločbe, temveč le vpiše urejeno mejo v register prostorskih enot in o vpisu obvesti prizadete lokalne skupnosti.

(5) V sporu o mejah lokalnih skupnosti odloča upravno sodišče. Postopek pred upravnim sodiščem se lahko začne ne glede na to, ali je bila meja že urejena po določbah tega člena.

76. člen

(vsebina in način vodenja)

(1) Minister podrobneje uredi vsebino in način vodenja registra prostorskih enot.

(2) Geodetska uprava periodično objavlja sezname prostorskih enot.

VIII. IZDAJANJE PODATKOV

77. člen

(javnost)

(1) Zemljiški kataster, kataster stavb, evidenca državne meje in register prostorskih enot so javne evidence.

(2) Vsakdo ima pravico vpogledati v podatke in pridobiti podatke zemljiškega katastra, katastra stavb, evidence državne meje in registra prostorskih enot, ki so vpisani v času vpogleda (zadnji vpisani podatki), razen enotne matične številke občana.

(3) Iz zemljiškega katastra in katastra stavb je mogoče pridobiti podatke o posameznih parcelah, stavbah in delih stavb; ni pa mogoče zahtevati podatka o tem, katere parcele, stavbe oziroma dele stavb ima v lasti posamezna fizična ali pravna oseba. Te podatke lahko pridobi lastnik sam oziroma sodišče za potrebe izvršbe, druge osebe pa le, če tako določa zakon.

(4) Vpogled v evidence iz drugega odstavka tega člena se ne evidentira, tudi če gre za vpogled v osebne podatke.

78. člen

(potrdila)

(1) Vsakdo ima proti plačilu upravne takse pravico pridobiti potrdilo (izpis oziroma izris) o zadnjih vpisanih podatkih zemljiškega katastra, katastra stavb in registra prostorskih enot.

(2) Za izdajanje izpisov in izrisov se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, o potrdilih.

79. člen

(izdajanje podatkov proti plačilu)

(1) Podatke iz evidence državne meje ter podatke iz zemljiškega katastra, katastra stavb in registra prostorskih enot, ki niso vsebovani v potrdilih iz prejšnjega člena, je mogoče pridobiti proti plačilu stroškov po tarifi, določeni s predpisom ministra.

(2) Stroški po tarifi se plačajo tudi za izdajanje podatkov na drug način oziroma v drugačni obliki, kot je določena za potrdila.

80. člen

(čas in dokončnost podatkov)

(1) Na izpisih, izrisih oziroma dokumentih, ki vsebujejo izdane podatke, mora biti naveden čas, na katerega se podatek nanaša.

(2) V zemljiški knjigi, v pravnem prometu, pri urejanju prostora in v vseh drugih primerih uporabe podatkov iz zemljiškega katastra in katastra stavb je potrebno pri navedbi parcel in drugih podatkov obvezno navesti podatek o času, na katerega se podatek nanaša.

81. člen

(podatki za uradno uporabo)

(1) Državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil lahko pridobijo podatke iz zemljiškega katastra, katastra stavb, evidence državne meje in registra prostorskih enot pod pogoji, določenimi v 78. in 79. členu tega zakona.

(2) Subjekti iz prejšnjega odstavka lahko iz zemljiškega katastra in katastra stavb pridobijo tudi podatek o enotni matični številki občana, če tako določa zakon.

82. člen

(računalniška povezava)

(1) Ko geodetska uprava vzpostavi tehnično možnost, imajo notarji in geodetska podjetja z dovoljenjem za opravljanje geodetskih storitev pravico, da računalniško pridobivajo podatke iz zemljiškega katastra, katastra stavb oziroma registra prostorskih enot pod pogoji, na način in po tarifi, ki jih določi minister.

(2) Če tako določa zakon, imajo pravico iz prejšnjega odstavka tudi državni organi, organi lokalnih skupnosti, nosilci javnih pooblastil in drugi.

(3) Računalniška povezava mora biti tehnično izvedena tako:

- da uporabniki podatkov zemljiškega katastra in katastra stavb lahko iščejo podatke le po identifikacijskih oznakah in po legi zemljišča ali stavbe,

- da ni omogočen vpogled v podatek o enotni matični številki občana, razen za subjekte, ki jim zakon posebej dopušča vpogled.

(4) Subjektom, ki imajo po zakonu pravico pridobiti podatek o tem, katere parcele, stavbe oziroma dele stavb ima v lasti posamezna fizična ali pravna oseba, se omogoči računalniška pridobitev tega podatka, vendar tako, da se vpogled in namen vpogleda evidentira.

(5) Geodetska uprava lahko zagotovi računalniški dostop do podatkov zemljiškega katastra in katastra stavb pod pogoji iz prvega odstavka tega člena tudi tretjim osebam, vendar le, če so vzpostavljene tehnične možnosti, da se prepreči dostop do podatkov, ki bi bil v neskladju z zakonom.

83. člen

(podzakonski predpis)

Minister s pravilnikom podrobneje uredi:

- način vpogleda v zadnje vpisane podatke zemljiškega katastra, katastra stavb, evidence državne meje in registra prostorskih enot,

- vrste potrdil (izrisov in izpisov) iz zemljiškega katastra, katastra stavb in registra prostorskih enot (78. člen tega zakona), podatke, ki jih ta potrdila vsebujejo, in način ter obliko prikaza teh podatkov,

- pogoje in način izdajanja podatkov iz zemljiškega katastra, katastra stavb in registra prostorskih enot ter tarifo (79. člen tega zakona),

- pogoje in način računalniškega dostopa do zemljiškega katastra, katastra stavb in registra prostorskih enot ter tarifo (82. člen tega zakona).

IX. DOLŽNOSTI LASTNIKOV

84. člen

(dopustitev dostopa)

(1) Lastniki oziroma uporabniki zemljišč so dolžni geodetu, ki se izkaže z geodetsko izkaznico, dopustiti dostop na zemljišče, če je to potrebno zaradi izvajanja geodetskih

storitev oziroma nalog geodetske službe v skladu s tem zakonom, ter mu dopustiti izvajanje meritev in opazovanj.

(2) V primeru, da geodet pri opravljanju del iz prejšnjega odstavka povzroči škodo, ima oškodovana oseba pravico do odškodnine po pravih civilnega prava.

85. člen (odškodnina)

(1) Zaradi postavitve mejnikov lastnik ali druga oseba ne more uveljavljati odškodnine, razen v primeru, ko je postavitve mejnika možna le na način, ki povzroči lastniku občutnejšo škodo.

(2) Pri izvajanju meritev lahko geodet odstrani veje, drevesa in druge ovire, če je to neizogibno potrebno za izvedbo meritev, če škoda, ki nastane lastniku, ni nesorazmerna s pomembnostjo meritev, in če odstranitve ne prepuščejo posebni predpisi. V tem primeru lahko prizadeti lastnik od države zahteva povrnitev dejanske škode.

(3) V primeru spora o odškodnini iz tega člena odloča upravno sodišče.

86. člen (varovanje mejnikov)

(1) Prepovedano je odstraniti, prestaviti, zasuti ali kakorkoli poškodovati mejnike.

(2) Mejniki so skupna lastnina lastnikov sosednjih zemljišč oziroma zemljišč, ki se jih dotika meja.

87. člen

(postavitve, prestavitve in odstranitve mejnikov)

(1) Mejnik se lahko postavi, prestavi ali odstrani samo v primerih in na način, ki jih določa ta zakon. Postavitve, prestavitve oziroma odstranitve mejnikov lahko izvede samo uradna oseba geodetske uprave ali geodetsko podjetje, razen v primerih, ko zakon določa, da mejnik odstrani lastnik.

(2) Če je zaradi gradbenih del, skladnih s predpisi, ali zaradi drugih utemeljenih razlogov potrebna začasna ali trajna prestavitve oziroma odstranitve mejnikov, izda geodetska uprava na zahtevo lastnika oziroma investitorja dovoljenje za začasno ali trajno prestavitve oziroma odstranitve mejnikov. V primeru, da niso izpolnjeni pogoji iz tega odstavka, geodetska uprava zavrne zahtevo za izdajo dovoljenja.

(3) Prestavitve ali odstranitve mejnika po prejšnjem odstavku opravi geodetsko podjetje. Lastnik lahko ugovarja v skladu z 39. členom tega zakona (obnova mej v naravi).

88. člen (lažni mejnik)

(1) Lažni mejnik je mejnik, ki je bil postavljen ali se postavi protipravno.

(2) Če geodetska uprava ugotovi, da je postavljen lažni mejnik, naloži lastniku zemljišča, na katerem stoji lažni mejnik, da ga odstrani. Če ga v določenem roku ne odstrani, poskrbi za odstranitev geodetska uprava na stroške lastnika zemljišča.

(3) Geodetska uprava lahko odstrani tudi mejnik, za katerega ni ugotovljeno, da je bil postavljen protipravno, vendar ne označuje meje.

X. KAZENSKA DOLOČBA

89. člen (prekrški)

(1) Z denarno kaznijo od 400.000 do 750.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

– poškoduje, zasuje oziroma odstrani oznako državne meje (tretji odstavek 69. člena),

– v nasprotju s prvim odstavkom 84. člena tega zakona geodetu prepreči dostop na zemljišče, izvajanje meritev in opazovanj,

– zasuje, poškoduje ali protipravno odstrani ali prestavi mejnik oziroma mejnike (prvi odstavek 86. člena),

– postavi lažni mejnik oziroma mejnike (88. člen).

(2) Z denarno kaznijo od 150.000 do 350.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z denarno kaznijo od 50.000 do 150.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

XI. PREHODNE DOLOČBE

90. člen

(obveščanje zemljiške knjige)

(1) Do vzpostavitve računalniške povezave med podatki zemljiškega katastra oziroma katastra stavb in podatki zemljiške knjige mora geodetska uprava sproti sporočati spremembe podatkov o parcelnih številkah, površinah zemljišč, vrstah rabe oziroma dejanski rabi in identifikacijskih številkah stavb ter druge podatke o stavbah in delih stavb, ki se vodijo v zemljiški knjigi sodišču, ki vodi zemljiško knjigo.

(2) Sodišče, ki vodi zemljiško knjigo, mora na podlagi obvestila vpisati spremembo.

91. člen

(vpisovanje zemljiškknjižnega vložka)

(1) Do vzpostavitve računalniške povezave med podatki zemljiškega katastra oziroma katastra stavb in podatki zemljiške knjige se vpis številke zemljiškknjižnega vložka v zemljiški kataster oziroma kataster stavb opravi po obvestilu sodišča, ki vodi zemljiško knjigo.

(2) Sodišče, ki vodi zemljiško knjigo, sproti obvešča geodetsko upravo o spremembah v zemljiškknjižnih vložkih.

(3) V primeru razdelitve parcele na dve ali več parcel se pri novih parcelah vpiše v zemljiški kataster isti zemljiškknjižni vložek, kot je bil vpisan pri parceli, ki se je delila.

92. člen

(vpisovanje lastnikov)

(1) Do vzpostavitve računalniške povezave med podatki zemljiškega katastra oziroma katastra stavb in podatki zemljiške knjige se podatki o lastniku vpisujejo v zemljiški kataster in kataster stavb na podlagi odločb, s katerimi sodišče, ki vodi zemljiško knjigo, odloča o vpisu sprememb lastništva.

(2) Odločbe iz prejšnjega odstavka mora sodišče, ki vodi zemljiško knjigo, sproti pošiljati geodetski upravi.

(3) O lastniku se vpisujejo naslednji podatki:

– za fizične osebe: ime in priimek, naslov stalnega prebivališča, datum rojstva, državljanstvo in enotna matična številka občana,

– za pravne osebe: ime oziroma firma, naslov sedeža in matična številka.

(4) Vpisuje se tudi podatek o smrti fizične osebe oziroma o prenehanju pravne osebe.

(5) Prvi podatki o fizičnih in pravnih osebah se prevzamejo iz zemljiške knjige. Če enotna matična številka občana oziroma matična številka pravne osebe ni vpisana v zemljiško knjigo, se prevzame iz centralnega registra prebivalstva oziroma iz registrov pravnih oseb. Spremembe podatkov

o fizičnih in pravnih osebah se prevzamejo iz centralnega registra prebivalstva oziroma iz registrov pravnih oseb ali iz zemljiške knjige.

(6) Organi, ki vodijo centralni register prebivalstva in registre pravnih oseb, so dolžni posredovati geodetski upravi podatke o fizičnih in pravnih osebah, ki se vpisujejo v zemljiški kataster in kataster stavb, vključno s historičnimi podatki, in sicer: ime in priimek, naslov stalnega prebivališča in enotno matično številko fizične osebe oziroma ime, naslov sedeža in matično številko pravne osebe. Organi iz tega odstavka so dolžni omogočiti geodetski upravi neposredno računalniško povezavo s centralnim registrom prebivalstva oziroma registri pravnih oseb. Povezava mora biti tehnično izvedena tako, da omogoča geodetski upravi vpogled v podatke po posameznih fizičnih in pravnih oseb. Omogočen mora biti tudi vpogled v historične podatke.

93. člen

(zemljiškokatastrske točke)

(1) Do vzpostavitve tehničnih možnosti za določanje koordinat zemljiškokatastrskih točk v državnem koordinatnem sistemu se na posameznih območjih zemljiškokatastrske točke določajo v lokalnih koordinatnih sistemih.

(2) Minister določi pogoje in način določanja zemljiškokatastrskih točk v lokalnih koordinatnih sistemih.

94. člen

(vrste rabe in katastrske kulture)

(1) Geodetska uprava vodi v zemljiškem katastru še sedem let po uveljavitvi tega zakona podatke:

– o vrstah rabe zemljišč: katastrske kulture, zemljišča pod gradbenimi objekti, zelene površine in nerodovitna zemljišča;

– o katastrskih kulturah: njive, vrtovi, plantažni sadovnjaki, ekstenzivni sadovnjaki, vinogradi, travniki, barjanski travniki, pašniki, gozdovi, trstičja, hmeljišča in gozdne plantaže;

– o katastrskih razredih za katastrske kulture.

(2) Spremembe vpisa podatkov iz prejšnjega odstavka izvede geodetska uprava na zahtevo stranke. Za določanje katastrskih kultur in katastrskih razredov se uporabljajo dosežani podzakonski predpisi: pravilnik o vodenju vrst rabe zemljišč v zemljiškem katastru (Uradni list SRS, št. 41/82), pravilnik za katastrsko klasifikacijo zemljišč (Uradni list SRS, št. 28/79), pravilnik za ocenjevanje tal pri ugotavljanju proizvodne sposobnosti vzorčnih parcel (Uradni list SRS, št. 36/84) ter obvezno navodilo za izvajanje pravilnika za ocenjevanje tal pri ugotavljanju proizvodne sposobnosti vzorčnih parcel (Uradni list SRS, št. 36/84).

(3) Podatki o dejanski rabi zemljišč se vzpostavijo s prevzemom podatkov iz evidenc iz prvega odstavka 14. člena tega zakona.

(4) Po preteku sedmih let po uveljavitvi tega zakona geodetska uprava po uradni dolžnosti izbriše podatke o vrstah rabe zemljišč in o katastrskih kulturah ter katastrskih razredih. Podatek o stavbi se izbriše, ko je stavba evidentirana v katastru stavb.

95. člen

(pravni režimi zemljišč)

(1) Do vzpostavitve evidence pravnih režimov in njene povezave z zemljiškim katastrom se v zemljiški kataster lahko vpisujejo podatki o pravnem režimu zemljišča.

(2) Podatki o pravnem režimu zemljišč se vpisujejo na podlagi zakona, prostorskega plana ali izvedbenega akta oziroma drugega akta, ki določa pravni režim zemljišč.

(3) Podatek o pravnem režimu zemljišča se vpiše po prijavi organa lokalne skupnosti ali pristojnega ministrstva.

(4) Prijava mora vsebovati grafični prikaz mej območja, na katerega se nanaša pravni režim, in navedbo, na katero parcelno stanje se prikaz časovno nanaša.

(5) Grafični prikaz mora biti izdelan tako, da omogoča ureditev meje pravnega režima v naravi in izkazovanje pravnega režima za vsako parcelo. Meje območja pravnega režima morajo biti prikazane s predpisano natančnostjo. Način izdelave grafičnega prikaza uredi minister s pravilnikom. Izdelava grafičnega prikaza je geodetska storitev.

96. člen

(parcelacija in pogodbeni komasaciji)

(1) Do uveljavitve predpisov, ki bodo uredili pogoje za parcelacijo, se določbe tega zakona o pravni podlagi za parcelacijo ne uporabljajo.

(2) Do uveljavitve predpisov, ki bodo uredili pogodbeno komasacijo, se določbe tega zakona o pogodbeni komasaciji ne uporabljajo.

97. člen

(prevzem vpisa stavb)

(1) Geodetska uprava v skladu s letnim programom dela državne geodetske službe po uradni dolžnosti vpiše stavbe in dele stavb, ki so že vpisani v zemljiško knjigo, v kataster stavb. Za ta namen prevzame od zemljiške knjige obstoječe etažne načrte. Če ugotovi, da je etažni načrt nepopoln, da ga ni oziroma da niso zagotovljeni vsi za vpis potrebni podatki, po uradni dolžnosti zagotovi izdelavo oziroma dopolnitev etažnega načrta. Če je to potrebno za razjasnitev dejstev, pomembnih za vpis, lahko lastnika oziroma lastnike povabi na zaslišanje.

(2) Ob vpisu geodetska uprava določi stavbi in delom stavbe identifikacijske številke ter o tem obvesti zemljiško knjigo.

(3) Določbe tega člena se ne uporabljajo za vpise stavb in delov stavb po zakonu o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavbe v zemljiško knjigo (Uradni list RS, št. 89/99 – v nadaljevanju: ZPPLPS).

98. člen

(ZPPLPS)

(1) V času veljavnosti ZPPLPS se za odmero stavbišča ne uporabljajo določbe tega zakona, ki določajo drugače.

(2) Posebna evidenca stavb in delov stavb iz šestnajstega odstavka 4. člena ZPPLPS postane z dnem uveljavitve tega zakona sestavni del katastra stavb. Vpis stavbe postane dokončen, ko je izdelan etažni načrt celotne stavbe in so vpisani vsi deli stavbe.

99. člen

(začasen zajem podatkov o stavbah)

(1) Do dokončnega vpisa stavbe v kataster stavb lahko geodetska uprava v katastru stavb vodi naslednje podatke o stavbi in njenih delih:

- identifikacijska številka,
- povezava z registrom prostorskih enot,
- povezava z zemljiškim katastrom,
- lega in ocenjena površina,
- podatki o verjetnem lastniku in uporabniku.

(2) Podatke o legi, ocenjeni površini, verjetnem lastniku in uporabniku pridobi geodetska uprava iz obstoječih evidenc, ki jih vodi sama ali jih vodijo drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti, izvajalci javnih služb in drugi subjekti, lahko pa jih pridobi na podlagi novih ugotovitev dejanskega stanja.

(3) Državni organi, organi lokalnih skupnosti, izvajalci javnih služb in drugi subjekti so dolžni omogočiti geodetski upravi pridobitev naslednjih podatkov o lastnikih in uporabnikih stavb oziroma delov stavb iz njihovih evidenc:

– za fizične osebe: ime in priimek, naslov stalnega prebivališča, datum rojstva in enotna matična številka občana;

– za pravne osebe: ime oziroma firma, naslov sedeža, matična številka pravne osebe.

(4) Podatke iz prejšnjega odstavka pridobi geodetska uprava tudi iz prijav po zakonu o stavbnih zemljiščih, ki ureja nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča.

(5) Vpis podatka o legi in površini se lahko spremeni samo na podlagi evidenc oziroma ugotovitev iz drugega odstavka tega člena oziroma na podlagi zahteve za vpis stavbe v kataster stavb.

(6) Vpis podatka o lastniku oziroma uporabniku se lahko spremeni na prijavo samega lastnika oziroma uporabnika ali na prijavo osebe, ki predloži ustrezna dokazila.

100. člen

(meje, urejene po prejšnjem zakonu)

(1) Meje, ki so bile urejene v mejnem ugotovitvenem postopku, postopku izdelave zemljiškega katastra (nove izmere) ali v postopku prenosa mej v naravo po podatkih zemljiškega katastra po zakonu o zemljiškem katastru (Uradni list SRS, št. 16/74 in 42/86), se štejejo za dokončne meje, če so določene s koordinatami zemljiškokatastrskih točk, ki so določene s predpisano natančnostjo, in če iz zapisnikov jasno izhaja, da so se lastniki strinjali s potekom mej, kot so bile v postopku označene z mejniki.

(2) Če so bile v postopkih iz prejšnjega odstavka meje urejene s predpisano natančnostjo, iz zapisnika pa ne izhaja jasno, da so se lastniki strinjali s potekom mej, se lahko izvede postopek ureditve meje po tem zakonu, pri čemer vlagatelju zahteve ni potrebno predložiti elaborata ureditve meje, ampak se lahko v zahtevi sklicuje na zadnje vpisane podatke v zemljiškem katastru.

(3) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi za meje, ki so bile urejene v postopkih do uveljavitve zakona o zemljiškem katastru (Uradni list SRS, št. 16/74 in 42/86), ne glede na to, ali je bil med lastniki dosežen sporazum o poteku meje ali ne.

(4) Meje, določene v postopku komasacije in parcelacije stavbnih zemljišč, se štejejo za dokončne meje, če je bila o komasaciji oziroma parcelaciji izdana odločba, ki je postala pravnomočna, če so zemljiškokatastrske točke evidentirane s predpisano natančnostjo in če so pri komasaciji urejene obodne meje, pri parcelaciji pa meja, ki se je nova meja, nastala s parcelacijo, dotika, oziroma predpisan del te meje.

(5) Geodetska uprava izda o dokončnosti mej iz prvega in četrtega odstavka tega člena na zahtevo lastnika, lahko pa tudi po uradni dolžnosti, posebno ugotovitevno odločbo. Odločba o mejah vsebuje sestavine, določene v drugem odstavku 32. člena tega zakona. Odločba za dokončnost meje nima konstitutivnega pomena.

101. člen

(postopki v teku)

Postopki ureditve mej – mejni ugotovitevni postopki in postopki prenosa mej v naravo po podatkih zemljiškega katastra, postopki izdelave zemljiškega katastra, postopki parcelacije in drugi geodetski postopki, glede katerih je postopek ob uveljavitvi tega zakona v teku oziroma, glede

katerih je bila ob uveljavitvi tega zakona že vložena zahteva ali pravno sredstvo, se končajo po določbah zakona o zemljiškem katastru (Uradni list SRS, št. 16/74 in 42/86).

102. člen

(evidentiranje nepremičnin in prostorskih enot ob državni meji, ki še ni urejena)

Do ureditve državne meje z Republiko Hrvaško geodetska uprava vodi zemljiški kataster, kataster stavb in register prostorskih enot za območje, za katero je vodila zemljiški kataster in register prostorskih enot na dan 25. 6. 1991.

103. člen

(podzakonski predpisi)

(1) Podzakonske predpise izda minister v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) V roku iz prejšnjega odstavka izda minister tudi seznam katastrskih občin v Republiki Sloveniji.

XII. KONČNI DOLOČBI

104. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem, ko se začne uporabljati ta zakon, preneha veljati zakon o zemljiškem katastru (Uradni list SRS, št. 16/74 in 42/86), razen glede postopkov iz 101. člena tega zakona in glede postopkov ugotavljanja in evidentiranja vrst rabe, katastrskih kultur in katastrskega razreda zemljišč.

(2) Določbe zakona o zemljiškem katastru (Uradni list SRS, št. 16/74 in 42/86) ostanejo v veljavi glede postopkov iz 101. člena tega zakona do njihovega dokončanja, glede postopkov ugotavljanja in evidentiranja vrst rabe, katastrskih kultur in katastrskega razreda pa prenehajo veljati sedem let po uveljavitvi tega zakona.

(3) Do izdaje izvršilnih predpisov po tem zakonu se uporabljajo, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom, naslednji predpisi:

1. pravilnik o tehničnih predpisih za izdelavo izvornikov načrtov in za določanje površin parcel pri izmeritvi zemljišč (Uradni list SFRJ, št. 8/70).

2. navodilo za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel (Uradni list SRS, št. 2/76 in 6/87).

3. pravilnik za katastrsko klasifikacijo zemljišč (Uradni list SRS, št. 28/79).

4. pravilnik o vodenju vrst rabe zemljišč v zemljiškem katastru (Uradni list SRS, št. 41/82).

5. navodilo o uvedbi novih katastrskih kultur v zemljiško katastrski operat (Uradni list SRS, št. 35/83).

6. navodilo o preoštevilčbi stavbnih parcel v zemljiškem katastru (Uradni list SRS, št. 15/84).

7. pravilnik za ocenjevanje tal pri ugotavljanju proizvodne sposobnosti vzorčnih parcel (Uradni list SRS, št. 36/84).

8. navodilo o prevedbi starih imen rabe zemljišč v kategorije po nomenklaturi pravilnika o vodenju vrst rabe zemljišč (Uradni list SRS, št. 1/89).

9. navodilo o evidentiranju območij teritorialnih enot in hišnih števil (Uradni list SRS, št. 11/80).

10. navodilo o začetku uradne uporabe digitalnega katastrskega načrta (Uradni list RS, št. 57/99).

(4) Z dnem, ko začne veljati ta zakon, se v Republiki Sloveniji preneha uporabljati zakon o enotni evidenci prostorskih enot (Uradni list SFRJ, št. 18/88).

105. člen

(uveljavitev in začetek uporabe zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne šest mesecev po njegovi uveljavitvi.

Št. 720-02/00-3/1

Ljubljana, dne 30. maja 2000.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Janez Podobnik, dr. med. l. r.

2448. Zakon o gradbenih proizvodih (ZGPro)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z
o razglasitvi zakona o gradbenih proizvodih (ZGPro)

Razlašam zakon o gradbenih proizvodih (ZGPro), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 30. maja 2000.

Št. 001-22-92/00

Ljubljana, dne 7. junija 2000.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N
O GRADBENIH PROIZVODIH (ZGPro)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) Ta zakon ureja pogoje za dajanje gradbenih proizvodov v promet, podeljevanje tehničnih soglasij gradbenim proizvodom, izvedbo postopkov ugotavljanja in potrjevanja skladnosti s predpisanimi zahtevami, izvajanje inšpekcijskega nadzora ter izvajanje posebnih postopkov priznavanja skladnosti gradbenih proizvodov.

(2) Ta zakon ureja dajanje v promet tistih gradbenih proizvodov, katerih lastnosti so povezane z izpolnjevanjem bistvenih zahtev za gradbene objekte iz 4. člena tega zakona.

2. člen

(1) Ta zakon se ne uporablja za tiste gradbene proizvode, za katere ni tehničnih specifikacij iz 6. oziroma 7. člena tega zakona, njihove zahtevane tehnične lastnosti pa so urejene s posebnimi zakoni oziroma s tehničnimi predpisi, izdanimi na njihovi podlagi (v nadaljnjem besedilu: posebni predpisi).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek, po naknadnem sprejemu tehničnih specifikacij iz 6. oziroma 7. člena tega zakona, veljajo za dajanje v promet gradbenih proizvodov, ki so

predmet teh tehničnih specifikacij, izključno zahteve tega zakona. Zahteve posebnih predpisov o dajanju gradbenih proizvodov v promet, ki so predmet njihovega urejanja, se prenehajo uporabljati po preteku prehodnega obdobja, ki je opredeljeno v teh tehničnih specifikacijah.

3. člen

Ta zakon ne ureja uporabe gradbenih proizvodov pri graditvi gradbenih objektov. Predpisi o graditvi gradbenih objektov ne smejo izključiti uporabe gradbenih proizvodov, ki so bili dani v promet skladno z določbami tega zakona za namen, za katerega so bili predvideni.

4. člen

(1) Bistvene zahteve za gradbene objekte, ki morajo biti, če so predpisane s predpisi o graditvi gradbenih objektov, izpolnjene ves čas njihove ekonomsko sprejemljive življenjske dobe in ki jih je treba upoštevati pri določitvi zahtevanih lastnosti gradbenih proizvodov, so:

- mehanska odpornost in stabilnost,
- varnost pred požarom,
- higienska in zdravstvena zaščita in varovanje okolja,
- varnost pri uporabi,
- zaščita pred hrupom in
- varčevanje z energijo in ohranjanje toplote.

(2) Minister, pristojen za graditev (v nadaljnjem besedilu: minister), natančneje opredeli bistvene zahteve za gradbene objekte, ki jih je treba upoštevati pri določitvi lastnosti gradbenih proizvodov, če so predpisane s predpisi o graditvi gradbenih objektov.

(3) Za vzpostavitev potrebnih povezav med bistvenimi zahtevami iz prvega in drugega odstavka tega člena in pripravo tehničnih specifikacij iz 7. člena tega zakona izda minister slovenske prevode razlagalnih dokumentov, ki jih je objavila Komisija Evropskih skupnosti, kot posebne publikacije in zagotovi njihovo dosegljivost javnosti. Seznam izdanih prevodov razlagalnih dokumentov se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

5. člen

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. "gradbeni proizvod" je vsak proizvod, ki je izdelan za trajno vgraditev v gradbene objekte,

2. "gradbeni objekti" so stavbe in gradbeni inženirski objekti,

3. "dati v promet" pomeni prvič odplačno ali neodplačno dati na razpolago oziroma v uporabo gradbeni proizvod v Republiki Sloveniji,

4. "dobavitelj" je proizvajalec, njegov zastopnik s sedežem v Republiki Sloveniji, če proizvajalec nima sedeža v Republiki Sloveniji, uvoznik oziroma druga fizična ali pravna oseba, ki je dala proizvod v promet,

5. "tehnične specifikacije" so standardi in tehnična soglasja ter slovenski tehnični predpisi iz 6. oziroma 7. člena tega zakona,

6. "priznane nacionalne tehnične specifikacije" so tisti nacionalni standardi in nacionalna tehnična soglasja, za katere Komisija Evropskih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: komisija) meni, da proizvodi, ki so narejeni v skladu z njimi, omogočajo izpolnitev bistvenih zahtev za gradbene objekte in katerih referenčne podatke objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti,

7. "slovenski nacionalni standard" je standard, ki ga je sprejel slovenski nacionalni organ za standarde, v skladu s predpisi o standardizaciji,

8. "harmoniziran standard" je standard, ki ga je pripravila pristojna evropska organizacija za standardizacijo na

podlagi naročila komisije in katerega referenčni podatki so bili objavljeni v Uradnem listu Evropskih skupnosti,

9. "evropsko tehnično soglasje" je tehnično soglasje, ki ga je v okviru harmonizirane zakonodaje določenemu gradbenemu proizvodu podelil organ za tehnična soglasja, ki je priglašen komisiji za podeljevanje evropskih tehničnih soglasij,

10. "nacionalno tehnično soglasje" je tehnično soglasje, ki ga je določenemu gradbenemu proizvodu podelil organ za tehnična soglasja v skladu z zakonodajo določene države,

11. "slovensko tehnično soglasje" je tehnično soglasje, ki ga je določenemu gradbenemu proizvodu podelil organ za tehnična soglasja s sedežem v Republiki Sloveniji v skladu z 19. do 21. členom tega zakona,

12. "organ za tehnična soglasja" je tista pravna ali fizična oseba, ki podeljuje evropska, nacionalna ali slovenska tehnična soglasja,

13. "manj pomemben gradbeni proizvod" je gradbeni proizvod, ki je manj pomemben za zagotavljanje zdravja in varnosti in je kot tak uvrščen na seznam ministra, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije,

14. "priznано tehnično pravilo" je tehnično določilo, za katerega večina kompetentnih strokovnjakov priznava, da odraža stanje tehnike,

15. "certifikacijski organ" je nepristranski organ, ki izvaja postopek certificiranja skladnosti gradbenih proizvodov oziroma postopek certificiranja skladnosti sistema kontrole proizvodnje in nadzora nad njo,

16. "kontrolni organ" je nepristranski organ, ki ocenjuje, priporoča prevzem in naknadno presojo proizvajalčevih postopkov kontrole kakovosti ter izbira in vrednoti gradbene proizvode v proizvodnih obratih ter na gradbiščih ali drugih mestih, kjer se nahajajo,

17. "preskuševalni laboratorij" je laboratorij, ki meri, preiskuje, preskuša, umerja ali drugače določa lastnosti oziroma obnašanje materialov ali gradbenih proizvodov.

II. DAJANJE GRADBENIH PROIZVODOV V PROMET

6. člen

(1) Gradbeni proizvodi se smejo dati v promet samo, če ustrezajo svoji nameravani uporabi, kar pomeni, da imajo take lastnosti, da bodo gradbeni objekti, v katere so vgrajeni, če so ti pravilno projektirani in grajeni, izpolnjevali, s predpisi o graditvi gradbenih objektov, določene bistvene zahteve.

(2) Gradbeni proizvod ustreza svoji nameravani uporabi in sme biti dan v promet, če je skladen:

- z ustreznimi slovenskimi nacionalnimi standardi, ki so nastali s privzemom harmoniziranih standardov, ali
- z evropskim tehničnim soglasjem, ali
- če tehničnih specifikacij iz prejšnjih alinej ni, s priznanimi nacionalnimi tehničnimi specifikacijami.

7. člen

(1) Če tehničnih specifikacij, navedenih v drugem odstavku prejšnjega člena, ni, sme biti dan v promet gradbeni proizvod, če je skladen:

- z ustreznimi slovenskimi nacionalnimi standardi, ali
- s slovenskim tehničnim predpisom, ali
- s slovenskim tehničnim soglasjem, podeljenim v skladu z 19. do 21. členom tega zakona.

(2) Gradbeni proizvod, ki je skladen s tehničnimi specifikacijami iz prejšnjega odstavka, sme biti dan v promet tudi po naknadnem sprejemu standardov oziroma podelitvi tehničnega soglasja iz prejšnjega člena, vendar le v prehodnem obdobju, ki je opredeljeno v tehničnih specifikacijah iz prejšnjega člena.

(3) Tehnični predpis iz prvega odstavka tega člena izda minister. S tehničnim predpisom določi, po potrebi tudi s sklicevanjem na ustrezne slovenske nacionalne standarde, zahtevane lastnosti gradbenega proizvoda ter postopek ugotavljanja in potrjevanja skladnosti s predpisanimi zahtevami.

8. člen

Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za trg, v Uradnem listu Republike Slovenije objavi seznam standardov iz 6. člena tega zakona in prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena.

9. člen

Proizvajalec sme dati v promet gradbeni proizvod, pri katerem niso ali so le deloma upoštevane zahteve tehničnih specifikacij iz 6. oziroma 7. člena tega zakona, kadar le-te določajo način ugotavljanja in potrjevanja skladnosti, ki na podlagi prve alineje prvega odstavka 25. člena tega zakona privede do izjave o skladnosti. V takem primeru mora izjava o skladnosti, ne glede na zahteve tehničnih specifikacij o postopku ugotavljanja in potrjevanja skladnosti, temeljiti na začetnem tipskem preskušanju gradbenega proizvoda, ki ga opravi preskuševalni laboratorij kot organ, vključen v potrjevanje skladnosti.

10. člen

(1) Manj pomemben gradbeni proizvod je dovoljeno dati v promet na podlagi proizvajalčeve izjave o usklajenosti s priznanim tehničnim pravilom.

(2) Izjavo iz prejšnjega odstavka poda proizvajalec na lastno odgovornost ob izpolnjevanju splošnih meril iz slovenskega nacionalnega standarda o dobaviteljevi izjavi o skladnosti.

11. člen

Minister predpiše dolžnost in način označevanja gradbenega proizvoda z znaki skladnosti, s katerimi proizvajalec oziroma njegov predstavnik, preden je gradbeni proizvod dan v promet, potrdi, da je bil izdelan skladno z zahtevami tega zakona, da je bil izveden predpisan postopek ugotavljanja in potrjevanja skladnosti in da je bila podana izjava o skladnosti proizvoda oziroma izdan ustrezen certifikat o skladnosti iz 25. člena tega zakona.

III. PODELJEVANJE TEHNIČNIH SOGLASIJ

12. člen

Tehnično soglasje je pozitivna tehnična ocena ustreznosti gradbenega proizvoda za predvideno uporabo, ki temelji na izpolnjevanju bistvenih zahtev za gradbene objekte, za katere se gradbeni proizvod uporablja.

13. člen

Organ za tehnična soglasja sme podeliti evropsko tehnično soglasje le tistemu gradbenemu proizvodu:

- za katerega ni harmoniziranih standardov niti naročila za njihovo pripravo in za katerega komisija meni, da harmoniziranega standarda ni mogoče ali še ni mogoče pripraviti, ali

- ki znatno odstopa od harmoniziranih standardov.

14. člen

(1) Evropsko tehnično soglasje za gradbeni proizvod mora temeljiti na preiskavah, preskusih in oceni ustreznosti na podlagi razlagalnih dokumentov iz tretjega odstavka 4. člena tega zakona in ustrezne smernice za evropsko tehnično soglasje.

(2) Smernico za evropsko tehnično soglasje, ki se nanaša na proizvod ali družino proizvodov in, ki jo pripravi Evropska organizacija za tehnična soglasja (EOTA), izda minister kot posebno publikacijo in zagotovi njeno dosegljivost javnosti.

(3) Smernica vsebuje zlasti:

- seznam ustreznih razlagalnih dokumentov,
- posebne zahteve za gradbeni proizvod v smislu bistvenih zahtev za gradbene objekte iz 4. člena tega zakona,
- postopke preskušanja,
- metode ocenjevanja in presoje rezultatov preskušanja,
- postopke ugotavljanja in potrjevanja skladnosti, ki morajo ustrezati zahtevam iz 23. do 25. člena tega zakona,
- rok veljavnosti evropskega tehničnega soglasja.

(4) Če smernice iz prejšnjega odstavka ni, se evropsko tehnično soglasje lahko podeli s sklicevanjem na ustrezne bistvene zahteve za gradbene objekte in razlagalne dokumente, če oceno gradbenega proizvoda sprejmejo organi za tehnična soglasja, ki skupaj delujejo v Evropski organizaciji za tehnična soglasja.

15. člen

Gradbeni proizvod, ki mu je kateri koli organ za tehnično soglasja iz 9. točke 5. člena tega zakona podelil evropsko tehnično soglasje, sme biti dan v promet, če je podeljeno tehnično soglasje v slovenskem jeziku pri dobavitelju dosegljivo inšpekcijskemu organu iz 29. člena tega zakona. Če je bilo evropsko tehnično soglasje podeljeno v tujem jeziku, mora imeti dobavitelj njegov prevod v slovenskem jeziku.

16. člen

(1) Če ima organ za tehnična soglasja sedež v Republiki Sloveniji, sme podeliti evropsko tehnično soglasje le, če mu je dal ustrezno dovoljenje minister, na podlagi ugotovitve o izpolnjevanju pogojev, navedenih v naslednjih odstavkih tega člena in če ga je minister, na podlagi danega dovoljenja, priglasil komisiji kot člana Evropske organizacije za tehnična soglasja.

(2) Za pridobitev dovoljenja iz prejšnjega odstavka mora biti organ za tehnična soglasja predvsem sposoben:

- oceniti ustreznost novih gradbenih proizvodov za uporabo na podlagi znanstvenih in praktičnih znanj,
- sprejeti odločitve, ki so glede na interese posameznih proizvajalcev ali njihovih zastopnikov nepristranske in
- združiti prispevke vseh zainteresiranih strani v uravnoteženo presojo.

(3) Minister lahko predpiše dodatne pogoje za pridobitev dovoljenja iz prvega odstavka tega člena. Dovoljenje je lahko časovno omejeno, ali velja do preklica. Organ za tehnična soglasja mora pogoje za pridobitev dovoljenja izpolnjevati trajno. Če jih v času veljave dovoljenja preneha izpolnjevati, se dovoljenje odvzame. Zoper odločbo o odvzemu ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(4) Minister v Uradnem listu Republike Slovenije objavi podatke o organu za tehnična soglasja, ki je pridobil dovoljenje iz prvega odstavka tega člena oziroma, ki mu je bilo to dovoljenje odvzeto.

17. člen

(1) Zahtevo za podelitev evropskega tehničnega soglasja gradbenemu proizvodu vložijo njegov proizvajalec oziroma proizvajalčev zastopnik. Ob vložitvi zahteve mora vložnik podati izjavo, da enake zahteve ni vložil pri drugem organu za tehnična soglasja ter da bo poravnal vse stroške postopka.

(2) Pred vložitvijo zahteve iz prejšnjega odstavka lahko proizvajalec, potem ko je zagotovil potrebne podatke, zahteva od organa za podelitev evropskega tehničnega soglasja, da ga seznanijo:

- s postopkom izdaje evropskega tehničnega soglasja,
- z oceno o roku za izvedbo postopka,
- z oceno o višini stroškov in načinu njihovega plačila.

(3) Zahtevi iz prvega odstavka tega člena morajo biti priloženi opis gradbenega proizvoda, specifikacije, načrti in poročila o že opravljenih preskusih, ki podrobno predstavijo gradbeni proizvod in njegovo nameravano uporabo. Vložnik mora poleg tega navesti vse lokacije, na katerih bo potekala proizvodnja in med postopkom omogočiti organu za tehnična soglasja dostop do teh lokacij.

(4) Organ za tehnična soglasja mora obvestiti vložnika, katere dodatne dokumente, rezultate preskusov, izračune ali druge podatke mu mora dostaviti, da bo lahko ugotovil ustreznost gradbenega proizvoda za predvideno uporabo. Organ za tehnična soglasja mora zagotoviti tajnost vseh ključnih podatkov, ki jih je pridobil v postopku.

18. člen

(1) Organ za tehnična soglasja podeli evropsko tehnično soglasje gradbenemu proizvodu, za katerega ugotovi, da ustreza svoji nameravani uporabi. Evropsko tehnično soglasje se praviloma podeli za dobo pet let. Njegova veljavnost se lahko podaljša.

(2) Za spremembo podeljenega evropskega tehničnega soglasja veljajo enaka pravila kot za njegovo podelitev. Zahteva za spremembo mora biti predložena organu za tehnična soglasja, ki je podelil prvotno evropsko tehnično soglasje.

(3) Podeljeno evropsko tehnično soglasje se razveljavi, če organ za tehnična soglasja ugotovi, da gradbeni proizvod ni ustrezen za svojo predvideno uporabo. O razveljavitvi organ za tehnična soglasja obvesti inšpekcijski organ iz 29. člena tega zakona.

(4) Minister natančneje predpiše postopek podelitve, podaljšanja, spremembe in razveljavitve evropskega tehničnega soglasja.

19. člen

(1) Slovensko tehnično soglasje za gradbeni proizvod mora temeljiti na preiskavah, preskusih in oceni s sklicevanjem na ustrezne bistvene zahteve za gradbene objekte in razlagalne dokumente iz 4. člena tega zakona.

(2) Slovensko tehnično soglasje v smislu tega zakona sme določenemu gradbenemu proizvodu podeliti le organ za tehnična soglasja s sedežem v Republiki Sloveniji, ki mu je ustrezno dovoljenje dal minister na podlagi predhodne ugotovitve o izpolnjevanju pogojev, navedenih v drugem in tretjem odstavku 16. člena tega zakona.

20. člen

(1) Organ za tehnična soglasja sme podeliti slovensko tehnično soglasje le tistemu gradbenemu proizvodu:

- ki mu ni bilo podeljeno evropsko tehnično soglasje, razen v primeru iz 21. člena tega zakona in
- za katerega ni slovenskega nacionalnega standarda oziroma slovenskega tehničnega predpisa iz 7. člena tega zakona ali

– ki znatno odstopa od slovenskega nacionalnega standarda oziroma slovenskega tehničnega predpisa iz prejšnje alinee.

(2) Za postopek podelitve, podaljšanja, spremembe in razveljavitve slovenskega tehničnega soglasja se smiselno uporabljajo določbe 17. in 18. člena tega zakona.

21. člen

(1) Slovensko tehnično soglasje se sme podeliti tudi na podlagi evropskega tehničnega soglasja oziroma nacionalnega tehničnega soglasja, ki ga je gradbenemu proizvodu podelil organ za tehnična soglasja s sedežem v tujini. Tako podeljeno slovensko tehnično soglasje izkazuje ustreznost gradbenega proizvoda za predvideno uporabo glede na slovenske predpise o bistvenih zahtevah za gradbene objekte.

(2) Slovensko tehnično soglasje iz prejšnjega odstavka se podeli po pregledu dokumentacije o izvedenih preiskavah, preskusih in ocenah, ki so bili podlaga za podelitev evropskega tehničnega soglasja oziroma nacionalnega tehničnega soglasja. Po potrebi se lahko pred podelitvijo slovenskega tehničnega soglasja opravijo dodatne preveritve, preiskave in preskusi.

(3) Minister natančneje predpiše postopek podelitve, podaljšanja, spremembe in razveljavitve slovenskega tehničnega soglasja.

IV. UGOTAVLJANJE IN POTRJEVANJE SKLADNOSTI Z ZAHTEVAMI TEHNIČNIH SPECIFIKACIJ

22. člen

(1) Za potrjevanje skladnosti gradbenega proizvoda z zahtevami tehničnih specifikacij je odgovoren proizvajalec. Pred potrditvijo skladnosti se primernost gradbenega proizvoda za namen, za katerega je bil predviden, ugotovi s preskušanjem, kontrolo ali z drugimi načini ugotavljanja skladnosti. Postopek ugotavljanja in potrjevanja skladnosti (v nadaljnjem besedilu: potrjevanje skladnosti), ki je predpisan v tehničnih specifikacijah, mora proizvajalec izvesti bodisi sam, bodisi v sodelovanju z organom, vključenim v potrjevanje skladnosti.

(2) Organ, vključen v potrjevanje skladnosti iz prejšnjega odstavka, je certifikacijski organ, kontrolni organ ali preskuševalni laboratorij, ki je lahko državni organ, pravna oseba ali fizična oseba.

23. člen

(1) Za potrjevanje skladnosti gradbenih proizvodov v tehničnih specifikacijah se morajo uporabiti naslednje metode:

- začetno tipsko preskušanje gradbenega proizvoda, ki ga opravi proizvajalec ali organ, vključen v potrjevanje skladnosti,
- preskušanje vzorcev, ki jih v proizvodnem obratu v skladu s predpisanim načrtom preskušanja, odvzame proizvajalec ali organ, vključen v potrjevanje skladnosti,
- kontrolno preskušanje vzorcev, odvzetih v proizvodnem obratu, na trgu ali na gradbišču, ki ga opravi proizvajalec ali organ, vključen v potrjevanje skladnosti,
- preskušanje vzorcev iz količine, pripravljene za dostavo ali že dostavljene uporabniku, ki ga opravi proizvajalec ali organ, vključen v potrjevanje skladnosti,
- kontrola proizvodnje,
- začetna preveritev proizvodnega obrata in kontrole proizvodnje, ki jo opravi organ, vključen v potrjevanje skladnosti,
- stalen nadzor, presoja in ocena kontrole proizvodnje, ki jih opravi organ, vključen v potrjevanje skladnosti.

(2) Kontrola proizvodnje iz prejšnjega odstavka je stalna notranja kontrola proizvodnje, ki jo izvaja proizvajalec. Vsi elementi, zahteve in ukrepi, ki jih sprejme proizvajalec v zvezi s kontrolo proizvodnje, morajo biti sistematično dokumentirani v obliki zapisane politike in postopkov.

(3) Izbor in kombinacija metod iz prvega odstavka tega člena, ki tvorijo posamezen sistem potrjevanja skladnosti gradbenih proizvodov, sta odvisna od tehničnih zahtev za posamezni gradbeni proizvod ali družino gradbenih proizvodov glede na merila, podana v 24. členu tega zakona.

24. člen

(1) Potrjevanje skladnosti gradbenega proizvoda predpostavlja, da:

– ima proizvajalec gradbenega proizvoda vpeljan sistem kontrole proizvodnje, s katerim zagotavlja, da je proizvodnja usklajena z ustreznimi tehničnimi specifikacijami oziroma

– je za posamezen gradbeni proizvod, naveden v ustreznih tehničnih specifikacijah, poleg vpeljanega sistema kontrole proizvodnje vključen v ocenjevanje in nadzor kontrole proizvodnje ali proizvoda tudi certifikacijski organ.

(2) Izбира postopka iz prejšnjega odstavka je odvisna od:

- vrste gradbenega proizvoda,
- pomena gradbenega proizvoda glede na bistvene zahteve za gradbene objekte, zlasti tiste, ki se nanašajo na zdravje in varnost,
- posledic sprememb v lastnostih gradbenega proizvoda na njegovo uporabnost,
- dovzetnosti za napake v proizvodnji.

(3) Ob upoštevanju zahtev po varnosti je treba določiti za proizvajalca najmanj obremenjujoč postopek. Minister natančneje predpiše sisteme potrjevanja skladnosti gradbenih proizvodov, ki jih je treba upoštevati in podrobneje opredeliti v tehničnih specifikacijah za posamezen gradbeni proizvod.

25. člen

(1) Izvedeni postopki ugotavljanja skladnosti so podlaga za potrditev skladnosti gradbenega proizvoda, ki se izvede:

- z izjavo o skladnosti, ki jo poda proizvajalec ali njegov zastopnik, če je določen način iz prve alinee prvega odstavka 24. člena tega zakona, oziroma
- s certifikatom o skladnosti za sistem kontrole proizvodnje in nadzora nad njo ali za sam gradbeni proizvod, ki ga izda certifikacijski organ, če je določen način iz druge alinee prvega odstavka 24. člena tega zakona.

(2) Če certifikacijski organ izda certifikat o skladnosti za sistem kontrole proizvodnje in nadzora nad njo, mora proizvajalec ali njegov zastopnik na njegovi podlagi podati še izjavo o skladnosti gradbenega proizvoda.

(3) Pri posamični (in neserijski) proizvodnji zadostuje izjava o skladnosti, podana na podlagi začetnega tipskega preskusa gradbenega proizvoda in kontrole proizvodnje, če tehnične specifikacije za gradbene proizvode, ki pomembno vplivajo na zdravje in varnost, ne zahtevajo drugače.

(4) Minister predpiše vsebino listin o skladnosti iz prvega odstavka tega člena.

26. člen

(1) Po izdaji listine o skladnosti iz prejšnjega člena mora proizvajalec oziroma njegov zastopnik označiti gradbeni proizvod z znakom skladnosti, če je taka označitev predpisana s predpisom, izdanim na podlagi 11. člena tega zakona.

(2) Gradbenega proizvoda, ki ni primeren za svojo namenavano uporabo in gradbenega proizvoda, za katerega ni predpisana označitev z znakom skladnosti, ni dovoljeno označiti s tem znakom ali drugimi znaki, ki so podobni predpisanemu znaku skladnosti do te mere, da bi lahko ustvarili zmedo na trgu ali zavedli potrošnike.

27. člen

(1) Proizvajalec gradbenega proizvoda sme v potrjevanje skladnosti skladno z drugo alineo prvega odstavka 24. člena tega zakona vključiti tisti certifikacijski organ, ki nima sedeža v Republiki Sloveniji, ki je priglašen komisiji, z ustreznim obsegom svoje usposobljenosti za delo. Listine o skladnosti, ki jih izda tak certifikacijski organ, morajo biti inšpekcijskemu organu iz 29. člena tega zakona dosegljive v slovenskem jeziku pri dobavitelju.

(2) Če ima certifikacijski organ sedež v Republiki Sloveniji, ga sme proizvajalec gradbenega proizvoda vključiti v potrjevanje skladnosti v skladu z drugo alineo prvega odstavka 24. člena tega zakona le, če je certifikacijski organ pridobil dovoljenje ministra, pristojnega za trg, za izvajanje določenih nalog v tem postopku, v skladu z 28. členom tega zakona. V dovoljenju je treba navesti gradbene proizvode, ki so v pristojnosti certifikacijskega organa in naravo nalog, ki so mu poverjene.

(3) Naloge iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko opravi certifikacijski organ sam ali pa izvedbo ene oziroma več nalog, upoštevajoč opis dejavnosti posameznega tipa organov, vključenih v potrjevanje skladnosti iz 15., 16. in 17. točke 5. člena tega zakona, poveri kontrolnim organom ali preskuševalnim laboratorijem, ki so priglašeni komisiji z ustreznim obsegom svoje usposobljenosti oziroma, ki so pridobili dovoljenje iz 28. člena tega zakona.

(4) Če je v tehnični specifikaciji predpisan sistem potrjevanja skladnosti, ki od proizvajalca gradbenega proizvoda zahteva poleg kontrole proizvodnje le dodaten začetni preskus gradbenega proizvoda pri preskuševalnem laboratoriju, sme proizvajalec v postopek potrjevanja skladnosti gradbenega proizvoda neposredno vključiti preskuševalni laboratorij, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka.

28. člen

(1) Minister, pristojen za trg, v soglasju z ministrom izda odločbo za opravljanje nalog iz prejšnjega člena v skladu s splošnimi predpisi o ugotavljanju skladnosti proizvodov tistim organom, vključenim v potrjevanje skladnosti s sedežem v Republiki Sloveniji, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

- razpolagajo s potrebnimi sredstvi in opremo,
- razpolagajo z osebjem, ki je strokovno usposobljeno in izkazuje profesionalno integriteto,
- zagotavljajo neodvisnost in nepristranost osebja in strokovnih sodelavcev v razmerju do pravnih ali fizičnih oseb, ki so neposredno ali posredno povezane z gradbenim proizvodom, katerega skladnost se potrjuje z izvajanjem preskusov, pripravo poročil, izdajanjem certifikatov o skladnosti in izvajanjem nadzora,
- zagotavljajo poslovno tajnost,
- imajo zavarovano odgovornost za opravljeno delo, razen v primeru, da je odgovornost zavarovana s strani države na podlagi zakona.

(2) Pri preverjanju trajnega izpolnjevanja zahtev iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka sodeluje in poda svoje soglasje k odločitvam tudi minister, pristojen za graditev.

V. INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

29. člen

(1) Izpolnjevanje zahtev tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov glede gradbenih proizvodov, ki so bili dani v promet, nadzoruje gradbeni inšpektorat.

(2) Inšpektorji gradbenega inšpektorata imajo poleg pooblastil in ukrepov, ki izhajajo iz posameznih predpisov in se nanašajo na njihovo delo, na podlagi tega zakona dodatna pooblastila, da:

- zahtevajo od dobavitelja vse potrebne podatke in vpogled v izdane listine o skladnosti ter tehnično dokumentacijo gradbenih proizvodov,
- izvedejo ustrezne preglede in preskuse gradbenih proizvodov glede skladnosti s tehničnimi specifikacijami,
- odvzamejo vzorce gradbenih proizvodov in jih oddajo v preveritev skladnosti,
- odredijo umik listin o skladnosti za neskladne gradbene proizvode,
- odredijo odpravo ugotovljenih neskladnosti,
- zahtevajo, da se gradbeni proizvodi opremijo s predpisanimi znaki skladnosti, oziroma odredijo odstranitev nedovoljenih znakov skladnosti,
- za neskladne gradbene proizvode prepovedo dajanje v promet, omejijo promet ali odredijo umik iz prometa in izvedejo dodatne ukrepe, ki zagotovijo, da se bo prepoved upoštevala,
- v času, ki je potreben za izvedbo raznih pregledov in preskusov, začasno prepovedo vsakršno dobavo, ponudbo dobave ali razstavljanje gradbenih proizvodov, kakor hitro obstaja utemeljen sum, da so ti gradbeni proizvodi neskladni s predpisi,
- odredijo uničenje neskladnih gradbenih proizvodov, če je to nujno za zavarovanje zdravja in varnosti ljudi.

(3) Gradbeni inšpektorat lahko izvedbo potrebnega pregleda ali preskusa iz prejšnjega odstavka v okviru inšpekcijskega nadzorstva poveri usposobljeni instituciji.

30. člen

(1) Stroške inšpekcijskega postopka (stroški analiz, dnevnic, potni stroški in drugi stroški, ki so nastali v zvezi z uvedenim postopkom), ki se je končal neugodno za zavezanca, trpi zavezanec.

(2) Pritožba zoper odločbo o inšpekcijskem nadzoru, izdano za izvedbo pooblastil iz drugega odstavka prejšnjega člena, ne zadrži njene izvršitve.

31. člen

Vlada Republike Slovenije lahko predpiše vsebino in način obveščanja drugih držav oziroma mednarodnih subjektov o tistih ukrepih državnih organov, ki z omejitvijo dajanja gradbenih proizvodov v promet oziroma z odreditvijo njihovega umika iz prometa zaradi zavarovanja javnega interesa vplivajo na mednarodno trgovino.

VI. POSEBNI POSTOPKI

32. člen

(1) Če za kateri koli gradbeni proizvod ni tehničnih specifikacij iz 6. člena tega zakona, Republika Slovenija kot država uvoza na zahtevo v posamičnih primerih šteje, da je gradbeni proizvod skladen z njenimi zahtevami, če so to potrdili preskusi in preverjanja, ki jih je organ, vključen v potrjevanje skladnosti v državi proizvajalki, ki je članica Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: država proizvajalka), izvedel skladno z veljavnimi metodami v Republiki Sloveniji, ali z metodami, ki jih slednja priznava za enakovredne.

(2) Da bi ugotovila, ali je zagotovljena enakovredna raven ustreznosti gradbenega proizvoda, lahko Republika Slovenija zahteva dodatne informacije o organu, vključenem v potrjevanje skladnosti, ki ga država proizvajalka namerava določiti za ta namen. V primeru pomisleka o določenem organu Republika Slovenija utemljuje svoje odklonilno stališče in o tem obvesti komisijo.

(3) Republika Slovenija šteje vsa poročila in listine o skladnosti, izdane v skladu s tem členom v državi proizvajalki, za enakovredne poročilom in listinam o skladnosti, ki so jih izdali organi, vključeni v potrjevanje skladnosti s sedežem na njenem ozemlju.

VII. KAZENSKA DOLOČBA

33. člen

(1) Z denarno kaznijo od 2.500.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba oziroma z denarno kaznijo od 2.500.000 tolarjev do 5.000.000 tolarjev posameznik, ki v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti:

- da v promet gradbeni proizvod v nasprotju s 6., 7. oziroma 9. členom tega zakona,
- poda izjavo o usklajenosti gradbenega proizvoda v nasprotju z 10. členom tega zakona,
- podeli evropsko tehnično soglasje v nasprotju s 13. do 18. členom tega zakona,
- podeli slovensko tehnično soglasje v nasprotju s 19. do 21. členom tega zakona,
- ne označi gradbenega proizvoda skladno s prvim odstavkom 26. člena tega zakona,
- v nasprotju z drugim odstavkom 26. člena tega zakona označi gradbeni proizvod z znakom skladnosti ali drugimi znaki, ki so podobni znaku skladnosti do te mere, da bi lahko ustvarili zmedo na trgu ali zavedli potrošnike,
- vključi v potrjevanje skladnosti certifikacijski organ v nasprotju s 27. členom tega zakona,
- izvede nalogo organa, vključenega v potrjevanje skladnosti, brez odločbe iz prvega odstavka 28. člena tega zakona,
- v nasprotju z 29. členom tega zakona ne ravna skladno z izvršljivimi odločbami gradbenega inšpektorata.

(2) Z denarno kaznijo od 250.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

34. člen

(1) Minister izda podzakonske predpise iz drugega odstavka 4. člena, tretjega odstavka 21. člena, tretjega odstavka 24. člena in četrtega odstavka 25. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Minister izda prevod razlagalnih dokumentov iz tretjega odstavka 4. člena tega zakona v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

35. člen

Do sprejema tehničnih specifikacij po določbah tega zakona oziroma do sprejema posebnih predpisov iz prvega odstavka 2. člena tega zakona se uporabljajo naslednji tehnični predpisi o gradbenih proizvodih:

- odredba o obveznem atestiranju betonskih cevi za kanalizacijo, dolgih več kot en meter (Uradni list SFRJ, št. 34/85),

- odredba o obveznem atestiranju dodatkov betonu (Uradni list SFRJ, št. 34/85),

- odredba o obveznem atestiranju cementa (Uradni list SFRJ, št. 34/85 in 67/86),

- odredba o obveznem atestiranju tovarniško izdelanih elementov iz celičastega betona (Uradni list SFRJ, št. 34/85),

- odredba o obveznem atestiranju frakcioniranega kamnenega agregata za beton in asfalt (Uradni list SFRJ, št. 41/87),

- odredba o obveznem atestiranju hidroizolirnega z bitumnom impregniranega materiala in bitumenskih trakov (Uradni list SFRJ, št. 46/87),

- odredba o obveznem atestiranju ivernih plošč za splošno rabo in gradbeništvo (Uradni list SFRJ, št. 61/83),

- odredba o obveznem atestiranju vijakov, matic in podložk za vezavo nosilnih jeklenih konstrukcij (Uradni list SFRJ, št. 61/85),

- pravilnik o obveznem atestiranju fasadnih opečnih zidakov in blokov in o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije združenega dela, pooblašene za atestiranje teh proizvodov (Uradni list SFRJ, št. 24/90),

- pravilnik o obveznem atestiranju opečnih strešnikov in o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije združenega dela, pooblašene za atestiranje teh proizvodov (Uradni list SFRJ, št. 24/90),

- pravilnik o obveznem atestiranju elementov tipskih gradbenih konstrukcij glede odpornosti proti požaru in o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije združenega dela, pooblašene za atestiranje teh proizvodov (Uradni list SFRJ, št. 24/90),

- pravilnik o tehničnih normativih za nosilne jeklene konstrukcije (Uradni list SFRJ, št. 61/86),

- pravilnik o tehničnih predpisih za toleranco mer in oblik pri jeklenih nosilnih konstrukcijah (Uradni list SFRJ, št. 41/64),

- pravilnik o tehničnih predpisih o kakovosti zvarov za jeklene nosilne konstrukcije (Uradni list SFRJ, št. 41/64),

- pravilnik o tehničnih predpisih za lahke jeklene zgradbe pri jeklenih nosilnih konstrukcijah (Uradni list SFRJ, št. 6/65),

- pravilnik o tehničnih predpisih za pregled in preizkušanje jeklenih nosilnih konstrukcij (Uradni list SFRJ, št. 6/65),

- pravilnik o tehničnih predpisih za enostavne konstrukcije stavb pri jeklenih nosilnih konstrukcijah (Uradni list SFRJ, št. 6/65),

- pravilnik o tehničnih ukrepih in pogojih za zaščito jeklenih konstrukcij pred korozijo (Uradni list SFRJ, št. 32/70),

- pravilnik o tehničnih normativih za naprave za avtomatsko zapiranje vrat in loput (Uradni list SFRJ, št. 35/80),

- pravilnik o tehničnih normativih za stabilne naprave za gašenje požarov z ogljikovim dioksidom (Uradni list SFRJ, št. 44/83 in 31/89),

- pravilnik o tehničnih normativih za sisteme za odvod dima in toplote, nastalih pri požaru (Uradni list SFRJ, št. 45/83),

- pravilnik o tehničnih normativih za požarno in eksplozijsko zaščito skladišč (Uradni list SFRJ, št. 24/87),

- pravilnik o tehničnih normativih za varstvo elektroenergetskih postrojev in naprav pred požarom (Uradni list SFRJ, št. 74/90),

- pravilnik o tehničnih normativih za hidrantno omrežje za gašenje požarov (Uradni list SFRJ, št. 30/91),

- pravilnik o tehničnih normativih za varstvo visokih objektov pred požarom (Uradni list SFRJ, št. 7/84),

- pravilnik o tehničnih normativih za nizkonapetostne električne inštalacije (Uradni list SFRJ, št. 53/88),
- pravilnik o tehničnih normativih za jeklene žice, paliče in vrvi za prednapenjanje konstrukcij (Uradni list SFRJ, št. 41/85 in 21/88),
- pravilnik o tehničnih normativih za beton in armirani beton (Uradni list SFRJ, št. 11/87),
- pravilnik o tehničnih normativih za beton in armirani beton, pripravljen z naravnim in umetnim lahkoagregatnim polnilom (Uradni list SFRJ, št. 15/90),
- pravilnik o tehničnih normativih za temeljenje gradbenih objektov (Uradni list SFRJ, št. 15/90),
- pravilnik o tehničnih predpisih o strelovodih (Uradni list SFRJ, št. 13/68).

36. člen

Do sprejema tehničnih specifikacij po določbah tega zakona oziroma do sprejema posebnih predpisov iz prvega odstavka 2. člena tega zakona veljata naslednja tehnična predpisa o gradbenih proizvodih:

- odredba o zahtevah, katerim morajo ustrezati gradbeni proizvodi (Uradni list RS, št. 76/95),
- odredba o tehničnih in drugih zahtevah za keramične ploščice (Uradni list RS, št. 85/98 in 3/99 - popr.).

37. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona se prenehajo uporabljati:

- seznam organizacij, pooblaščenih za atestiranje fasadnih opečnih zidakov in blokov (Uradni list SFRJ, št. 31/91),
- seznam organizacij, pooblaščenih za atestiranje opečnih strešnikov (Uradni list SFRJ, št. 31/91),
- seznam organizacij združenega dela, pooblaščenih za atestiranje betonskih cevi za kanalizacijo, dolgih več kot en meter (Uradni list SFRJ, št. 8/87, 21/88 in 2/89),
- seznam organizacij združenega dela, pooblaščenih za atestiranje dodatkov betona (Uradni list SFRJ, št. 51/86 in 3/87),
- seznam organizacij združenega dela, pooblaščenih za atestiranje cementa (Uradni list SFRJ, št. 51/86 in 3/87),
- seznam organizacij združenega dela, ki so pooblašcene za atestiranje tovarniško izdelanih elementov iz celičastega betona (Uradni list SFRJ, št. 61/81 in 69/82),
- seznam organizacij združenega dela, pooblaščenih za atestiranje tovarniško izdelanih elementov iz celičastega betona (Uradni list SFRJ, št. 51/86),
- seznam organizacij združenega dela, pooblaščenih za atestiranje frakcioniranega kamenega agregata za beton in asfalt (Uradni list SFRJ, št. 21/88, 2/89 in 63/89),
- seznam organizacij združenega dela, pooblaščenih za atestiranje hidroizolirnega z bitumnom impregniranega materiala in bitumenskih trakov (Uradni list SFRJ, št. 21/88 in 63/89),
- seznam organizacij združenega dela, ki so pooblašcene za atestiranje ivernih plošč (Uradni list SFRJ, št. 40/79, 14/80 in 38/81),
- seznam organizacij združenega dela, pooblaščenih za atestiranje sistema za zračenje zaklonišč in dvonamenskih objektov (Uradni list SFRJ, št. 31/89 in 31/91),
- seznam organizacij, pooblaščenih za atestiranje vijakov, matic in podložk za vezavo nosilnih jeklenih konstrukcij (Uradni list SFRJ, št. 31/91),
- pravilnik o tehničnih ukrepih in pogojih za projektiranje in izvajanje betonskih in armiranobetonskih konstrukcij v okolcah, ki so izpostavljene agresivnemu delovanju vode in tal (Uradni list SFRJ, št. 32/70),

- pravilnik o tehničnih ukrepih in pogojih za prednapeti beton (Uradni list SFRJ, št. 51/71),
- odločba o pristojbini za obvezno atestiranje ivernih plošč za splošno rabo in gradbeništvo (Uradni list SFRJ, št. 23/82).

38. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe 91.a in 98. člena zakona o graditvi objektov (Uradni list SRS, št. 34/84 in 29/86, Uradni list RS, št. 40/94, 69/94, 59/96 in 45/99).

Določbe 8.a in 8.c do 8.d člena zakona iz prvega odstavka tega člena prenehajo veljati v tistih delih, ki se nanašajo na dajanje gradbenih proizvodov v promet, določba 90. člena pa preneha veljati v delu, ki se nanaša na inšpekcijski nadzor izdelave gradbenih proizvodov.

39. člen

(1) Z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji se začnejo uporabljati naslednje določbe tega zakona:

- druga in tretja alineja drugega odstavka 6. člena,
- 13. do 18. člen,
- prvi odstavek 27. člena,
- tretji in četrti odstavek 27. člena v delu, ki govori o kontrolnih organih in preskuševalnih laboratorijih, ki so pri-glašeni komisiji,
- 32. člen.

(2) Z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji preneha veljati prvi odstavek 21. člena tega zakona v tistem delu, ki se nanaša na podelitev slovenskega tehničnega soglasja na podlagi evropskega tehničnega soglasja.

40. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 321-10/00-13/1

Ljubljana, dne 30. maja 2000.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Janez Podobnik, dr. med. l. r.

2449. Zakon o preskrbi s krvjo (ZPKrv)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o preskrbi s krvjo (ZPKrv)

Razglasjam zakon o preskrbi s krvjo (ZPKrv), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 30. maja 2000.

Št. 001-22-93/00

Ljubljana, dne 7. junija 2000.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N O PRESKRBI S KRVJO (ZPKRV)

PRVO POGlavJE

Splošne določbe

1. člen

(namen zakona)

Ta zakon ureja zbiranje človeške krvi in krvnih sestavin, preskrbo prebivalstva s krvjo, krvnimi pripravki in zdravili iz krvi ter promet z njimi.

Dejavnosti iz prejšnjega odstavka se opravljajo v skladu z načeli nacionalne samozadostnosti in varne transfuzije krvi.

Področje zdravil, izdelanih iz krvi, ureja zakon, ki določa zdravila in medicinske pripomočke.

2. člen

(preskrba s krvjo)

Preskrba s krvjo obsega po tem zakonu dejavnosti načrtovanja, izvajanja in zagotavljanja stalne, enakomerne in zadostne oskrbe s krvjo, krvnimi pripravki in zdravili iz krvi ter zagotavljanje zadostnega števila krvodajalcev na ravni države.

3. člen

(opredelitev pojmov)

Posamezni pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

– avtotransfuzija je odvzem in uporaba odvzete krvi za zdravljenje samega krvodajalca;

– citofereza je postopek odvzema določenih celic iz krvi;

– dobra klinična praksa je s področja transfuzijske medicine optimalna poraba krvi in krvnih pripravkov v klinični praksi;

– enota krvi je odmerek krvi, ki se ob posameznem odvzemu odvzame krvodajalcu;

– frakcioniranje krvne plazme je postopek izločanja posameznih beljakovinskih sestavin plazme, ki se uporabljajo kot zdravila iz krvi;

– hemovigilanca zajema postopke nadzora, ki potekajo od odvzema krvi ali njenih sestavin, predelave krvi in njenega dajanja bolnikom. Cilj hemovigilance je kar najbolj varna, racionalna in učinkovita uporaba krvi ter pripravkov in zbiranje podatkov o nepričakovanih ali neželenih učinkih, ki se pojavijo ob njihovi uporabi oziroma preprečevanju neželenih učinkov;

– imunizacija krvodajalcev je postopek, s katerim se povzroči dvig določenih protiteles v krvi dajalca plazme;

– komponenta je zdravilna sestavina krvi (rdeča krvna telesca, bela krvna telesca, krvne ploščice, plazma), pripravljena s fizikalnimi metodami v transfuzijskih ustanovah (centrifugiranje, filtriranje, zmrzovanje itp.);

– kri je tekoče živo tkivo, odvzeto posameznemu krvodajalcu;

– krvni pripravek je zdravilna sestavina krvi, ki zajema vse krvne komponente in zdravila iz krvi;

– krvodajalec je zdrava oseba, s primerno zdravstveno preteklostjo, ki se presoja po strokovno medicinskih kriterijih, ki za namene zdravljenja prostovoljno da kri ali plazmo;

– krvodajalstvo je človekoljubna dejavnost, ki se izvaja v skladu z načeli prostovoljnosti, brezplačnosti in anonimnosti ter zajema vse aktivnosti motiviranja, obveščanja, organiziranja, izobraževanja, pridobivanja in klicanja krvodajalcev za namene nacionalne oskrbe s krvjo;

– plazmafereza je postopek odvzema krvne plazme krvodajalcu;

– polna kri je odvzeta kri, pripravljena za transfuzijo ali nadaljnjo predelavo;

– preventiva na področju transfuzijske medicine zajema izobraževanje, anketiranje, zdravniške preglede in laboratorijsko testiranje krvodajalcev ter druge ukrepe za zagotavljanje varne transfuzije;

– register krvodajalcev je zbirka osebnih in zdravstvenih podatkov, pomembnih za varno oskrbo s krvjo;

– samozadostnost je načelo preskrbe s krvjo, krvnimi pripravki in zdravili iz krvi na način, da se na določenem področju regije ali države z lastnimi viri zadosti vsem potrebam po krvi, krvnih pripravkih in zdravilih iz krvi;

– transfuzija je prenos dajalčeve krvi ali pripravkov prejemniku;

– transfuzijska medicina je stroka, ki se ukvarja z vsemi področji, ki zadevajo krvodajalstvo, zbiranje, testiranje in predelavo krvi, transfuzijo krvi in krvnih pripravkov, kot tudi z zdravljenjem s krvjo, krvnimi pripravki in zdravili iz krvi;

– zdravilo iz krvi je vsako zdravilo, izdelano iz človeške krvi ali plazme.

DRUGO POGlavJE

Krvodajalstvo, zbiranje in odvzem krvi

4. člen

(zbiranje krvi)

Zbiranje krvi obsega izbiro krvodajalcev, določanje količine odvzete krvi in oblike odvzema krvi, laboratorijsko preizkušanje in predelavo odvzete krvi, nadzor, konzerviranje in hranjenje krvi.

5. člen

(potrebe po krvi)

Z zbiranjem krvi se na območju Republike Slovenije zagotavlja samozadostnost oskrbe s krvjo, krvnimi pripravki in zdravili iz krvi. Zbiranje krvi se izvaja v skladu z znanimi in predvidljivimi ter nenadno povečanimi potrebami po krvi.

Predvidljive potrebe po krvi se določijo z letnim načrtom potreb po krvi, ki ga sprejme Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino, nenadno povečane potrebe po krvi pa se pokrivajo z izrednimi krvodajalskimi akcijami in drugimi ukrepi.

6. člen

(plan krvodajalskih akcij)

Plan krvodajalskih akcij za vsako leto pripravita Rdeči križ Slovenije in Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino na podlagi predvidenih odvzemov, ki jih določi Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino skupaj z oddelki za transfuzijo krvi, organiziranimi pri bolnišnicah (v nadaljnjem besedilu: oddelki za transfuzijo krvi).

Za zagotavljanje enakomerne in varne preskrbe s krvjo organizacije za transfuzijsko medicino sodelujejo v enotnem sistemu.

Uvaža se samo tiste količine krvi, krvnih pripravkov in zdravil iz krvi, ki se ne morejo zagotoviti z izvajanjem načela samozadostnosti.

7. člen

(transfuzijske organizacije)

Zbiranje krvi opravljajo transfuzijske organizacije. Transfuzijske organizacije so Zavod Republike Slovenije za trans-

fuzijsko medicino in oddelki za transfuzijo krvi, organizirani pri bolnišnicah, ki jih za zbiranje krvi pooblasti minister, pristojen za zdravstvo (v nadaljnjem besedilu: minister).

Testiranje in predelavo krvi opravljajo pooblašcene transfuzijske organizacije. Pooblasti jih minister.

Minister določi pogoje glede prostorov, kadrov, opreme ter druge pogoje, ki jih morajo izpolnjevati transfuzijske organizacije iz prvega in drugega odstavka tega člena ter postopek njihove verifikacije.

8. člen

(Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino)

Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino ustanovi Vlada Republike Slovenije za opravljanje vseh nalog s področja transfuzijske medicine.

9. člen

(naloge Zavoda Republike Slovenije za transfuzijsko medicino)

Poleg nalog iz prejšnjega člena Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino opravlja še naslednje naloge:

- vzgojo in izobraževanje kadrov;
- raziskovalno dejavnost;
- promet z zdravili iz krvi.

10. člen

(območja zbiranja krvi)

Območja zbiranja krvi z mrežo transfuzijskih organizacij določi minister na podlagi strokovno medicinskih, ekonomskih in drugih kriterijev.

11. člen

(organizatorji krvodajalskih akcij)

Glavni organizator krvodajalskih akcij je Rdeči križ Slovenije.

Krvodajalske akcije lahko izvajajo tudi drugi organizatorji krvodajalskih akcij, ki so v preteklem letu zbrali najmanj 500 krvodajalcev in pridobijo dovoljenje ministra.

Minister predpiše prostorske, tehnične in druge pogoje, ki jih morajo izpolnjevati organizatorji krvodajalskih akcij.

12. člen

(krvodajalci)

Krvodajalci so lahko osebe, za katere je zdravnik v skladu s kriteriji medicinske stroke ugotovil, da so primerne za odvzem krvi.

Zdravnik ne sme dovoliti odvzema krvi, če za osebo, ki želi dati kri, po kriterijih medicinske stroke ugotovi, da jo je potrebno zavrniti oziroma izključiti iz krvodajalstva.

Prepovedano je odvzeti kri mladoletni osebi brez privolitve staršev ali skrbnika.

Prepovedano je odvzeti kri polnoletni osebi, ki ji je bila s sklepom sodišča v celoti odvzeta poslovna sposobnost, brez privolitve skrbnika.

Podrobnejše strokovno medicinske pogoje za odvzem krvi določi minister.

13. člen

(anonimnost)

Med prejemnikom krvi in krvodajalcem velja načelo anonimnosti.

Izjeme od načela iz prejšnjega odstavka so dopustne le v primerih, ki so določeni s kriteriji medicinske stroke.

14. člen

(brezplačnost)

Krvodajalec za dano kri ne prejme nobenega plačila.

Transfuzijska organizacija povrne krvodajalcu potne stroške ali organizira prevoz.

15. člen

(avtotransfuzija in zbiranje krvnih sestavin)

Pogoje za pridobivanje lastne krvi, zbiranje posameznih vrst celic in krvne plazme (citofereza in plazmafereza) določi minister.

Pri operativnih posegih, pri katerih se predvideva večja izguba krvi, je zdravnik, ki zdravi bolnika, dolžan opozoriti bolnika na možnost avtotransfuzije.

16. člen

(spodbujanje krvodajalstva)

Ministrstvo, pristojno za zdravstvo, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Rdeči križ Slovenije, zdravstveni zavodi, sredstva javnega obveščanja, šole, društva in druge organizacije so dolžne obveščati prebivalce o pomenu dajanja krvi in jih spodbujati k njenemu dajanju.

17. člen

(imunizacija krvodajalcev)

Imunizacija se izvaja le s posebnim privoljenjem krvodajalca, ki ga je zdravnik poučil o bistvu, pomenu in tveganjih imunizacije ter s tem povezanega odvzema, obdelave in uporabe osebnih identifikacijskih podatkov oziroma podatkov o njegovih krvnih skupinah.

18. člen

(pogoji za imunizacijo)

Imunizacija se izvaja v skladu s stališči medicinske stroke in s soglasjem Komisije za medicinsko etiko.

19. člen

(izvajanje imunizacije)

O izvajanju in poteku imunizacije se vodi zapisnik, v katerega se vpišejo vsi podatki o izvajanju imunizacije, ki so lahko povezani z zdravjem krvodajalca ali ciljem imunizacije.

Imunizirani osebi se izda potrdilo, ki vsebuje podatke o pripravkih, s katerimi je opravljena imunizacija.

O neželenih škodljivih učinkih pri izvajanju imunizacije pooblaščen zdravnik obvesti odgovorne osebe oziroma organizacije iz 36. člena tega zakona.

20. člen

(odvzem krvi)

Odvzem krvi se lahko opravi na Zavodu Republike Slovenije za transfuzijsko medicino, na pooblaščenih oddelkih za transfuzijo krvi in na terenu, z mobilno transfuzijsko ekipo.

21. člen

(privolitve krvodajalca)

Odvzem krvi se lahko opravi le po privolitvi krvodajalca, ki ga je strokovno usposobljeni zdravstveni delavec poprej na njemu razumljiv način poučil o načinu in morebitnih posledicah odvzema krvi, o potrebnih preiskavah ter uporabi njegovih osebnih identifikacijskih podatkov oziroma podatkov o njegovih krvnih skupinah.

Pouk in privolitve iz prejšnjega odstavka mora krvodajalec pisno potrditi.

22. člen

(varovanje zasebnosti)

Pri vseh postopkih odvzema krvi je potrebno zagotoviti varovanje zasebnosti krvodajalcev.

Ugotavljanje identitete krvodajalca in laboratorijske preiskave potekajo v skladu z načeli medicinske stroke in etike.

23. člen

(dokumentacija in varovanje podatkov o krvodajalcih)

Podatki o krvodajalcih se lahko zbirajo in uporabijo le za namene, ki jih določa ta zakon in za namene zakona, ki ureja zbiranje podatkov s področja zdravstva v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Evidence o krvodajalcih vodi Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino.

TRETJE POGlavJE

Uporaba in ravnanje s krvjo

24. člen

(uporaba krvi, krvnih pripravkov in zdravil iz krvi)

Kri, krvni pripravki in zdravila iz krvi se morajo uporabljati v skladu z načeli dobre klinične prakse.

Načine priprave, uporabe in zagotavljanja kakovosti krvnih pripravkov podrobneje določi minister.

25. člen

(testiranje)

Pred razdeljevanjem in uporabo morajo biti krvni pripravki in zdravila iz krvi testirani na sledi okužb s povzročitelji bolezni, ki se prenašajo s krvjo.

Krvni pripravki iz prejšnjega odstavka morajo biti testirani z vsemi predpisanimi imunohematološkimi preiskavami. Obseg testiranja predpiše minister.

26. člen

(prepoved razdeljevanja)

Prepovedano je razdeljevati in uporabljati krvne pripravke in zdravila iz krvi, če ni možno dokazati njihovega izvora, če niso bili opravljeni testi iz prejšnjega člena in če ni zagotovljena možnost njihovega ponovnega testiranja v petih letih od prvega odvzema.

27. člen

(uvoz)

Uvoz krvi in krvnih pripravkov opravlja Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino na podlagi dovoljenja, ki ga izda Urad Republike Slovenije za zdravila.

28. člen

(izvoz)

V primeru humanitarne pomoči, ki jo Republika Slovenija nudi drugim državam, lahko Vlada Republike Slovenije dovoli izvoz krvi in krvnih pripravkov.

Ne glede na prejšnji odstavek ter skladno z načeli samozadostnosti krvi in krvnih pripravkov ni mogoče izvažati krvi v primeru pomanjkanja za lastne potrebe.

29. člen

(neuporabljeni kri)

Neuporabljeni kri in krvne pripravke skladiščijo, oddajajo, prevažajo in odstranjujejo le Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino in pooblaščen transfuzijske organizacije na način, ki ga predpiše minister.

Neuporabljeni kri za avtotransfuzijo se ne sme uporabljati za druge osebe.

30. člen

(zagotavljanje kakovosti pri uporabi krvi in krvnih pripravkov)

Zdravniki, ki pri zdravljenju bolnikov uporabljajo kri, krvne pripravke in zdravila iz krvi, v skladu z dobro klinično prakso, zagotovijo njihovo smotrno in kakovostno uporabo, vodijo predpisano dokumentacijo, ugotavljajo pozitivne učinke in neželjene škodljive učinke ter izvajajo druge predpisane ukrepe.

31. člen

(bolnišnični transfuzijski odbori)

Pri bolnišnicah se ustanovijo bolnišnični transfuzijski odbori, ki jih sestavljajo specialist transfuziolog in specialisti različnih strok, ki pri svojem delu uporabljajo kri, krvne pripravke in zdravila iz krvi.

Bolnišnični transfuzijski odbori nadzirajo uporabo in ravnanje s krvjo, krvnimi pripravki in zdravili iz krvi, spremljajo indikacije in učinkovitost zdravljenja z njimi, neželjene škodljive učinke po transfuziji krvi, ukrepe pri pomanjkanju krvi oziroma izbiro prejemnika in druga s krvjo, krvnimi pripravki in zdravili iz krvi povezana področja kliničnega dela.

32. člen

(obveščenost bolnika)

Predno prejme kri ali krvni pripravek, mora bolnik pisno potrditi, da je bil obveščen o transfuziji in njenih posledicah ter da je vanjo privolil.

V primeru, da kri prejme mladoletna oseba do dopolnjenega 15. leta starosti, mora zdravnik pridobiti pisno privolitev staršev oziroma skrbnika.

V primeru, da kri prejme polnoletna oseba, ki ji je s sklepom sodišča v celoti odvzeta poslovna sposobnost, mora zdravnik pridobiti pisno privolitev skrbnika.

V primeru, da bolnik privolitve iz prvega odstavka tega člena ni sposoben dati oziroma da zdravnik ne more pridobiti pisne privolitve iz drugega in tretjega odstavka tega člena, mora zdravnik ravnati v skladu z načeli medicinske stroke.

33. člen

(dokumentacija o uporabi krvi)

Zdravnik, ki pri zdravljenju uporablja kri, vodi dokumentacijo o vsaki uporabi krvi, krvnih pripravkov in zdravil iz krvi, vključno z biotehnoškimi nadomestki za kri, ki jih uporablja za zdravljenje bolnikov.

Dokumentacija mora vsebovati pisno potrditev bolnika oziroma privolitev iz prejšnjega člena, izvide krvnih skupin, seznam opravljenih preiskav in zapis o pozitivnih učinkih ter morebitnih neželenih škodljivih učinkih po transfuziji.

Dokumentacija mora omogočiti izsleditev vsakega krvnega pripravka ali zdravila iz krvi vsakega krvodajalca in vsakega prejemnika krvi, krvnega pripravka ali zdravila iz krvi.

Podrobnejšo vsebino dokumentacije iz drugega odstavka tega člena predpiše minister.

34. člen

(podatki o uporabi krvi)

Zdravnik, ki pri zdravljenju uporablja kri, mora v skladu s prejšnjim členom ob vsaki uporabi krvi nemudoma zabeležiti naslednje podatke o uporabljeni krvi, krvnih pripravkih in krvnih izdelkih:

– identifikacijsko številko bolnika ali druge podatke o bolniku, kot so priimek, ime, datum rojstva in naslov;

- številke izvidov krvne skupine bolnika;
- enotno šifro pripravka in njegovo oznako, proizvajalca, količino in jakost;
- datum in uro uporabe;
- druge predpisane podatke.

Podrobnejšo vsebino dokumentacije iz prejšnjega odstavka določi minister.

Določbe prvega odstavka tega člena se uporabljajo tudi pri avtotransfuziji.

35. člen

(hranjenje dokumentacije)

Dokumentacijo je skupaj s podatki za elektronsko obdelavo potrebno hraniti najmanj petnajst let. V primeru potrebe po spremljanju primera in učinkov transfuzije morajo biti podatki takoj dostopni.

Dokumentacijo je potrebno izbrisati ali uničiti, ko hranjenje ni več potrebno. Če so zapisi stari več kot trideset let, jih je potrebno spremeniti tako, da postanejo anonimni.

36. člen

(neželeni škodljivi učinki)

Če pri uporabi krvi, krvnih pripravkov in zdravil iz krvi za humano uporabo ali pridobljenih z uporabo biotehnologije pride do neželenih škodljivih učinkov, mora zdravnik nemudoma obvestiti odgovorno osebo, ki jo je v organizaciji potrebno obvestiti v skladu z izvajanjem dobre klinične prakse. Odgovorna oseba o tem nemudoma obvesti pooblaščenca transfuzijske organizacije.

V primeru suma na neželene škodljive učinke pri uporabi zdravil iz krvi, odgovorna oseba obvesti še pravno osebo, ki je pooblaščenca za spremljanje neželenih škodljivih učinkov zdravil in Urad Republike Slovenije za zdravila.

Obvestilo mora vsebovati naslednje podatke: oznako pripravka ali zdravila iz krvi, popolno ime proizvajalca in druge podatke o poteku zdravljenja in o neželenih škodljivih učinkih. Za osebo, pri kateri so se neželeni škodljivi učinki pojavili, je potrebno navesti datum rojstva in spol.

37. člen

(poročilo o zbiranju in porabi krvi)

Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino mora letno do 1. aprila ministrstvu, pristojnemu za zdravstvo, za preteklo leto sporočiti število krvodajalcev, količine zbrane krvi, krvnih pripravkov, uvoza in izvoza ter porabe krvi, krvnih pripravkov in zdravil iz krvi.

Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino mora Rdečemu križu Slovenije in drugim organizatorjem krvodajalskih akcij mesečno, trimesečno, polletno in letno sporočiti podatke o številu prijavljenih in odklonjenih krvodajalcev ter o količini zbrane krvi in krvnih pripravkov.

Podatki o krvodajalcih, ki se zbirajo v poročilu, so anonimni in se obravnavajo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino pripravi vsako četrletje poročilo o številu krvodajalcev, pri katerih so bile ob testiranju ugotovljene sledi okužbe. Seznan se pripravi ločeno po vrstah posamezne okužbe. Krvodajalce z okužbo je potrebno razdeliti na tiste, ki dajejo kri prvič in tiste, ki so kri dali že večkrat in po spolu ter starosti. Zavod seznam vsako četrletje pošlje Centru za nalezljive bolezni pri Inštitutu za varovanje zdravja Republike Slovenije. Te podatke zbere in objavi v anonimni obliki.

38. člen

(okužena kri)

Krvi, krvnih pripravkov in zdravil iz krvi se ne sme uporabljati, če niso bile pred tem opravljene predpisane biološke analize in testi za ugotavljanje bolezni, ki se lahko prenašajo s krvjo. Pooblaščenca transfuzijske organizacije morajo testirati vzorce vse odvzete krvi. O rezultatih testiranja se vodi dokumentacija na način, ki ga določi minister.

V primeru ugotovitve okužene krvi mora pooblaščenca transfuzijska organizacija rezultat nemudoma sporočiti Inštitutu za varovanje zdravja Republike Slovenije. Okužena enota krvi se izloči iz uporabe, vidno označi in biološko uniči. Vzorec okužene krvi se shrani na posebnem mestu.

39. člen

(okuženi krvodajalci)

Če se ugotovi ali se utemeljeno sumi, da je krvodajalec okužen z virusom HIV, virusi hepatitisa ali drugimi povzročitelji bolezni, ki se prenašajo s krvjo, mora odgovorni zdravnik pooblaščenca transfuzijske organizacije krvodajalca nemudoma obvestiti o ugotovljeni okužbi, ga o njej poučiti in mu svetovati, kako naj ravna.

Preveriti je potrebno, kolikokrat je okuženi krvodajalec doslej daroval kri in ponovno testirati shranjene vzorce njegove krvi oziroma ugotoviti, kdo je njegovo prej dano kri prejel. Prejemnike te krvi je potrebno nemudoma obvestiti, jim svetovati in jih testirati na ugotovljeno okužbo. Prejemnik krvi mora na testiranje pisno pristati.

40. člen

(okuženi bolnik)

Če se v zdravstvenem zavodu ugotovi ali se utemeljeno sumi, da se je zdravljen osebna okužila s krvjo, krvnimi pripravki ali zdravili iz krvi, mora zdravstveni zavod, v katerem se je oseba zdravila, takoj začeti raziskavo o vzroku okužbe. Izslediti je potrebno krvni pripravek oziroma zdravilo iz krvi, s katerim se je zdravljen osebna okužila in krvodajalca, ki je z dajanjem okužene krvi povzročil okužbo ali pa se utemeljeno sumi, da jo je povzročil. Nadaljnji postopek se izvaja v skladu z določbami prejšnjega člena.

Če se ugotovi ali se utemeljeno sumi, da se je zdravljen osebna okužila z zdravili iz krvi, je o tem potrebno obvestiti Urad Republike Slovenije za zdravila, Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije in pravno osebo, ki je pooblaščenca za spremljanje neželenih škodljivih učinkov zdravil. Obvestiti je potrebno tudi proizvajalca zdravila. Proizvajalec mora ukrepati in izslediti krvodajalca ter priporočiti še dodatne preiskave. Z okuženim zdravilom iz krvi se ukrepa enako kot z okuženo krvjo.

ČETRTO POGlavJE

Strokovni svet za preskrbo s krvjo in vrste nadzora

41. člen

(strokovni svet za preskrbo s krvjo)

Pri ministrstvu, pristojnemu za zdravstvo, se ustanovi Strokovni svet za preskrbo s krvjo, krvnimi pripravki in zdravili iz krvi (v nadaljnjem besedilu: strokovni svet), ki ima do 20 članov.

Strokovni svet sestavljajo predstavniki ministrstva, pristojnega za zdravstvo, bolnišnic, Zavoda Republike Slovenije za transfuzijsko medicino, transfuzijskih oddelkov, Rdečega križa Slovenije, organizacije hemofilikov, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in sredstev javnega obveščanja.

Člane strokovnega sveta imenuje minister.

Način dela strokovnega sveta predpiše minister.

Strokovni svet oblikuje nacionalno politiko in strategijo preskrbe s krvjo, krvnimi pripravki in zdravili iz krvi. Pri tem sodeluje z ustreznimi strokovnimi telesi. Strokovni svet pripravi program preskrbe s krvjo, krvnimi pripravki in zdravili iz krvi, ki ga na predlog ministra sprejme Vlada Republike Slovenije.

42. člen
(vrste nadzora)

Za zagotovitev ustreznosti kakovosti zbiranja človeške krvi in krvnih sestavin se izvajajo naslednje vrste nadzora:

- notranji nadzor;
- strokovni nadzor s svetovanjem;
- upravni nadzor;
- inšpekcijski nadzor.

43. člen
(notranji nadzor)

Pooblaščenice transfuzijske organizacije v skladu s svojimi akti zagotavljajo nadzor kakovosti preskrbe s krvjo z notranjim nadzorom.

44. člen
(strokovni nadzor s svetovanjem)

Strokovni nadzor s svetovanjem opravlja Zdravniška zbornica Slovenije v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za transfuzijsko medicino.

45. člen
(upravni nadzor)

Upravni nadzor je nadzor nad zakonitostjo dela transfuzijskih ustanov, ki opravljajo preskrbo s krvjo.

Če se pri upravnem nadzoru ugotovijo nepravilnosti, izda minister odločbo, s katero določi ukrepe in roke za odpravo pomanjkljivosti.

46. člen
(stroški nadzora)

Stroške nadzora iz 44. in 45. člena tega zakona krije državni proračun.

47. člen
(inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor opravlja Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije, ki ima v mejah svojih pristojnosti pravico in dolžnost:

- odrediti pravni osebi, da uskladi svojo dejavnost s pogoji, določenimi s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi;
- začasno prepovedati pravni osebi opravljanje transfuzijske dejavnosti, če bi zaradi neizpolnjevanja pogojev, določenih s tem zakonom in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, nastala nevarnost za življenje ali zdravje ljudi;
- odrediti druge ukrepe.

Ukrepe iz prejšnjega odstavka odredi zdravstveni inšpektor v upravnem postopku z odločbo, zoper katero se lahko vložijo pritožba na ministrstvo, pristojno za zdravstvo. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

PETO POGLAVJE

Kazenska določba, prehodne in končne določbe

48. člen
(kazenska določba)

Z denarno kaznijo do 10.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba:

- če opravlja transfuzijsko dejavnost brez pooblastila ministrstva (7. člen);
 - če izvaja krvodajalske akcije brez dovoljenja ministra (11. člen);
 - če odvzame kri osebi, za katero se ugotovi, da jo je potrebno zavrniti ali izključiti iz krvodajalstva (12. člen);
 - če odvzame kri mladoletni osebi brez privolitve staršev ali skrbnikov oziroma brez privolitve skrbnika odvzame kri polnoletni osebi, ki ji je bila s sklepom sodišča v celoti odvzeta poslovna sposobnost (12. člen);
 - če daje krvodajalcu denarno nadomestilo za odvzem krvi (14. člen);
 - če bolnika ne opozori na možnost avtotransfuzije (15. člen);
 - če opravi imunizacijo brez posebnega privoljenja krvodajalca (17. člen);
 - če ne izda ustreznega potrdila o pripravku, s katerim se imunizacija izvaja oziroma ne vodi zapisnika o imunizaciji (19. člen);
 - če odgovornih oseb oziroma organizacij ne obvesti o neželenih škodljivih učinkih imunizacije (19. člen);
 - če ne zagotovi varovanja zasebnosti krvodajalca pri vseh postopkih odvzema (22. člen);
 - če razdeljuje ali uporablja krvne pripravke ali zdravila iz krvi brez dokazila o izvoru, opravljenih testih in ne zagotovi možnosti za ponovno testiranje (26. člen);
 - če uvaža kri in krvne pripravke brez dovoljenja (27. člen);
 - če neuporabljen kri in krvne pripravke skladišči in prevaža v nasprotju z zakonom (29. člen);
 - če neuporabljen kri za avtotransfuzijo uporabi za druge osebe (29. člen);
 - če vodi oziroma hrani dokumentacijo v nasprotju z zakonom (33. oziroma 35. člen).
- Z denarno kaznijo do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba pravne osebe.

49. člen
(rok za organiziranje)

Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino in transfuzijske organizacije se organizirajo v skladu s tem zakonom v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

Strokovni svet za preskrbo s krvjo se ustanovi v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

50. člen
(izdaja izvršilnih predpisov)

Minister izda izvršilne predpise po tem zakonu v enem letu po njegovi uveljavitvi.

51. člen
(uporaba dosedanjih izvršilnih predpisov)

Do izdaje izvršilnih predpisov iz prejšnjega člena se uporabljajo naslednji izvršilni predpisi, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom:

- odredba o higiensko-tehničnih ukrepih, ki so obvezni za delovne organizacije, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in

prometom krvi in krvnih derivatov (Uradni list SFRJ, št. 20/67 in 31/68);

– pravilnik o dajanju človeške krvi, njenih sestavin in derivatov v promet (Uradni list SFRJ, št. 35/89).

52. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 501-08/99-1/3

Ljubljana, dne 30. maja 2000.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Janez Podobnik, dr. med. l. r.

2450. Zakon o dopolnitvi zakona o vodah (ZV-C)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o dopolnitvi zakona o vodah (ZV-C)

Razlašam zakon o dopolnitvi zakona o vodah (ZV-C), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 31. maja 2000.

Št. 001-22-94/00

Ljubljana, dne 8. junija 2000.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N O DOPOLNITVI ZAKONA O VODAH (ZV-C)

1. člen

V zakonu o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81, 29/86 in Uradni list RS, št. 15/91-I) se drugi odstavek 60. člena na koncu dopolni z novim stavkom, ki se glasi:

“Območje vodovarstvenega pasu za zaščito vodnih virov, ki ležijo na ozemlju večih občin oziroma katerih vpliv sega na območje večih občin, določi z odlokom Vlada Republike Slovenije.”

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 802-01/91-3/6

Ljubljana, dne 31. maja 2000.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Janez Podobnik, dr. med. l. r.

2451. Zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o graditvi objektov (ZGO-D)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o graditvi objektov (ZGO-D)

Razlašam zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o graditvi objektov (ZGO-D), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 31. maja 2000.

Št. 001-22-95/00

Ljubljana, dne 8. junija 2000.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O GRADITVI OBJEKTOV (ZGO-D)

1. člen

V zakonu o graditvi objektov (Uradni list SRS, št. 34/84 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 59/96 in 45/99) se 25. člen spremeni tako, da se glasi:

“Dejavnost iz 6.a člena tega zakona sme opravljati gospodarska družba, zadruga ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima v sodni register vpisano dejavnost projektiranja in z njim povezanega tehničnega svetovanja oziroma ima takšno dejavnost priglašeno pri Davčni upravi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: projektivno podjetje).”

2. člen

V 49. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

“Dejavnost iz 3. člena tega zakona lahko opravlja gospodarska družba, zadruga ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima v sodni register vpisano dejavnost gradbeništva oziroma ima takšno dejavnost priglašeno pri Davčni upravi Republike Slovenije (v nadaljevanju: izvajalsko podjetje).”

3. člen

V 96. členu se v prvem odstavku za besedama “gospodarska družba” doda vejica in beseda “zadruga”.

V drugem odstavku se za besedama “gospodarske družbe” dodata besedi “ali zadruga”.

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 321-10/90-4/46

Ljubljana, dne 31. maja 2000.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Janez Podobnik, dr. med. l. r.

2452. Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilii (ZZUZIS)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z**o razglasitvi zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilii (ZZUZIS)**

Razglašam zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilii (ZZUZIS), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 31. maja 2000.

Št. 001-22-96/00

Ljubljana, dne 8. junija 2000.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N**O ZDRAVSTVENI USTREZNOSTI ŽIVIL IN IZDELKOV TER SNOVI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILII (ZZUZIS)****I. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

Ta zakon določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati živila, aditivi za živila in izdelki ter snovi, ki prihajajo v stik z živilii, da so zdravstveno ustrezni ter ureja zdravstveni nadzor nad njihovo proizvodnjo in prometom z namenom, da se varuje zdravje ljudi, zaščitijo interesi potrošnika in omogoča nemoten promet na notranjem trgu in s tujino, spremljanje (monitoring) zdravstvene ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilii ter medresorsko in mednarodno sodelovanje na področju zdravstvene problematike prehrane in prehranske politike.

2. člen

Posamezni pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

Živilo je vse, kar ljudje uporabljajo za prehranske namene v nepredelani, polpredelani ali predelani obliki, vključno s pitno vodo. Pojem živila zajema tudi aditive za živila, pomožna tehnološka sredstva, snovi za obogatitev živil in žvečilni gumi. Med živila se ne štejejo tobak in tobačni izdelki, zdravila ter psihotropne substance.

Živila živalskega izvora so sestavni deli živalskega telesa in od njih oziroma od živali pridobljeni proizvodi v nepredelani, polpredelani ali predelani obliki, za katera se po mednarodnih pogodbah zahteva mednarodno veterinarsko dokazilo (v nadaljnjem besedilu: certifikat).

Nova živila so živila ali njihove sestavine, proizvedene s pomočjo modernih biotehnoloških postopkov (gensko spremenjena živila) in tehnoloških postopkov, ali pridobljena iz rastlin oziroma od živali, ki se niso uporabljale za prehrano ljudi.

Pitna voda je voda iz javnih sistemov za oskrbo s pitno vodo, voda za pakiranje ter predpakirana pitna voda, namenjena javni porabi.

Izdelki ter snovi, ki prihajajo pri proizvodnji in prometu živil v stik z živilii, so:

– posoda, pribor, oprema, naprave in embalaža za živila;

– sredstva za čiščenje in razkuževanje, ki se uporabljajo v proizvodnji in prometu živil.

Proizvodnja je priprava, obdelava, predelava, dodelava in pakiranje živil ter izdelkov in snovi, ki prihajajo v stik z živilii, v končno obliko ter hramba pri proizvajalcu. Za proizvodnjo se šteje tudi priprava jedi za javno prehrano.

Promet so vsi postopki po končani proizvodnji, ki vključujejo hrambo, prevoz, razdeljevanje in prodajo končnih proizvodov, vključno z njihovim izvozom ali uvozom, z namenom oskrbe uporabnika s proizvodi proti plačilu ali brez plačila, razen v znanstvene namene.

Aditiv je vsaka snov, ki se običajno ne uporablja oziroma uživa kot živilo in ne predstavlja običajne, tipične sestavine živila, ne glede na to, ali ima hranilno vrednost ali ne, se pa namensko dodaja živilu iz tehnoloških in organoleptičnih razlogov v proizvodnji, pakiranju, za prevoz in hrambo, ima neposredne ali posredne učinke na živilo in postane sestavina živila.

Pomožno tehnološko sredstvo je vsaka snov, ki se običajno ne uporablja oziroma uživa kot živilo, se pa namensko uporablja v predelavi živil iz tehnoloških razlogov, zaradi česar so njeni ostanki ali njeni razgradni produkti lahko sicer nenamensko vendar pričakovano prisotni v živilu.

Onesnaževalec (kontaminant) je katerikoli biološki, kemični, fizikalni ali radiološki agens, ki je nenamensko prisoten v živilu kot posledica postopkov pridelave kmetijskih pridelkov in surovin živalskega izvora, oziroma proizvodnje in prometa živil, ali kot posledica onesnaženja okolja.

Živila za posebne prehranske namene so živila, ki se zaradi specifične sestave ali načina predelave bistveno razlikujejo od običajnih živil ter so zaradi specifičnih prehranskih lastnosti namenjena prehrani določenih skupin oseb z motnjami prebave ali presnove, osebam, katerih fiziološko stanje zahteva nadzorovano in usmerjeno prehrano z določenimi snovmi v živilu ter dojenčkom in malim otrokom.

Hranilne snovi (hranila) so beljakovine, ogljikovi hidrati, maščobe, vitamini in minerali ter druge bistvene sestavine živil, ki vplivajo na energijsko in biološko vrednost živila.

Biološka vrednost pomeni izkoristljivost v živilu vsebovanih hranilnih snovi v organizmu.

Energijska vrednost pomeni energijo, ki se sprosti pri presnovi iz hranilnih snovi, vsebovanih v določeni količini živila.

Prehranska oziroma hranilna vrednost živila pomeni energijsko vrednost živila in vsebnost hranilnih snovi v določeni količini živila.

Higiena živil pomeni zahteve in ukrepe, potrebne za zagotavljanje zdravstvene ustreznosti oziroma varnosti živil v vseh fazah njihove proizvodnje in prometa.

Osebnostna higiena pomeni zahteve in ukrepe, potrebne za zagotavljanje snaznosti in urejenosti oseb, delovne obleke in odsotnosti povzročiteljev bolezni, ki se lahko prenašajo z živilii.

HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) je sistem, ki omogoča identifikacijo oziroma prepoznavanje, ocenjevanje in nadzor nad morebitno prisotnimi škodljivimi agensi v živilii, ali stanji, ki lahko ogrožajo zdravje človeka.

Varnost živil pomeni zagotovilo, da živilo ni škodljivo za zdravje potrošnika, če je pripravljeno oziroma zaužito za predviden namen.

Zdravstveni nadzor pomeni nadzor nad pogoji za zagotavljanje zdravstvene ustreznosti živil, aditivov za živila, hranilnih snovi za obogatitev živila, izdelkov ter snovi, ki prihaja-

jo v stik z živili, predpisanimi s tem zakonom ter predpisi, izdanimi na podlagi tega zakona zaradi preverjanja njihove neškodljivosti za zdravje in s tem primernosti za uporabo v prehranske namene oziroma za predviden način uporabe.

Zdravstvena ustreznost živil je varnost živil ter ustreznost njihove sestave glede vsebnosti življenjsko pomembnih hranilnih snovi, ki vplivajo na biološko in energijsko vrednost živil.

Zdravstvena ustreznost izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, je varnost izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili ter ustreznost njihove sestave.

II. POGOJI ZA ZAGOTAVLJANJE ZDRAVSTVENE USTREZNOSTI ŽIVIL

3. člen

Proizvodnja in promet živil se morata izvajati skladno z načeli higiene živil.

Proizvodnja in promet živil se lahko izvajata le v objektih, prostorih in na mestih, ki ustrezajo higienskimi in zdravstveno-tehničnim zahtevam.

Predpise o higienskih in zdravstveno-tehničnih pogojih v proizvodnji živil živalskega izvora in njihovem prometu v zvezi z uvozom, izvozom, prevozom, tranzitom ter skladiščenjem na debelo, izda minister, pristojen za veterinarstvo.

Predpise o higienskih in zdravstveno-tehničnih pogojih v proizvodnji živil rastlinskega in mešanega izvora in v prometu živil, izda minister, pristojen za zdravstvo.

Predpise o higienskih in zdravstveno-tehničnih pogojih v prometu pošiljk surovega mesa, rib in vodnih organizmov, ki niso predpakirane, izda minister, pristojen za veterinarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo.

4. člen

V proizvodnji in prometu z živili lahko delajo samo osebe, ki imajo ustrezno strokovno izobrazbo za delo z živili, oziroma so zanj dodatno usposobljene in izpolnjujejo osnovne zahteve osebne higiene.

Pravne in fizične osebe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in prometom živil, so dolžne skrbeti za stalno usposabljanje delavcev, ki prihajajo pri delu v stik z živili.

Predpise, ki določajo osnovne zahteve osebne higiene, pogoje za usposobljenost za delo z živili ter način in izvajalce usposabljanja, izda minister, pristojen za zdravstvo.

5. člen

V proizvodnji in prometu živil ne smejo delati osebe, ki so prenašalci povzročiteljev nalezljivih bolezni, zaradi česar bi lahko neposredno ali posredno preko živil ogrozili zdravje potrošnika.

Predpis, ki določa zdravstvene zahteve za osebe, ki pri delu v proizvodnji in prometu z živili prihajajo v stik z živili, izda minister, pristojen za zdravstvo.

6. člen

Živila so zdravstveno ustrezna oziroma varna, če:

1. ne vsebujejo mikroorganizmov ali parazitov oziroma njihovih razvojnih oblik ali izločkov, ki lahko škodljivo vplivajo na zdravje ljudi;

2. ostanki pesticidov in zdravil za veterinarsko uporabo, ki so na osnovi dobre kmetijske in veterinarske prakse pričakovana posledica uporabe teh snovi v postopkih pridelave kmetijskih pridelkov oziroma surovin živalskega izvora, ne presegajo najvišje dovoljene koncentracije;

3. ne vsebujejo strupenih kovin, nekovin, drugih kemičnih onesnaževalcev iz okolja ter strupenih in drugih snovi v koncentracijah, ki lahko škodljivo vplivajo na zdravje ljudi;

4. ne vsebujejo aditivov, ki niso dovoljeni za proizvodnjo živil ali ne izpolnjujejo pogojev čistosti oziroma če njihova količina ne presega dovoljene;

5. če ostanki pomožnih tehnoloških sredstev oziroma drugih snovi, ki se uporabljajo v proizvodnji živil, ne presegajo najvišje dovoljene koncentracije, oziroma ne vplivajo škodljivo na zdravje ljudi;

6. ne vsebujejo radionuklidov nad dopustno mejo ali niso obsevana nad mejo, določeno s predpisi, oziroma pod mejo učinkovitosti obsevanja;

7. niso mehanično onesnažena s primesmi ali tujki, ki so lahko škodljivi za zdravje ljudi, povzročajo odpor pri potrošnikih ali neposredno ogrožajo zdravje;

8. je njihova sestava, ki lahko vpliva na biološko in energijsko vrednost živila, v skladu s predpisanimi pogoji;

9. niso njihova sestava ali organoleptične lastnosti (okus, vonj, videz) zaradi fizikalnih, kemičnih, mikrobioloških ali drugih procesov tako spremenjene, da so namensko neuporabna;

10. je njihov rok uporabnosti čitljiv in ni pretečen;

11. so živila živalskega izvora označena z oznako zdravstvene ustreznosti.

Predpise iz 1., 3., 6. in 7. točke prejšnjega odstavka, izda minister, pristojen za zdravstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za veterinarstvo.

Predpise iz 5. točke prvega odstavka tega člena, ki se nanašajo na čistost tehnoloških sredstev oziroma drugih snovi in 8. točke prvega odstavka tega člena, izda minister, pristojen za zdravstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in prehrano.

Predpise iz 2. in 9. točke prvega odstavka tega člena izda minister, pristojen za zdravstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in prehrano in ministrom, pristojnim za veterinarstvo.

Predpise iz 5. točke prvega odstavka tega člena razen pogojev čistosti in 10. točke prvega odstavka tega člena, izda minister, pristojen za kmetijstvo in prehrano, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo.

Predpis iz 11. točke prvega odstavka tega člena, izda minister, pristojen za veterinarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo.

7. člen

Živila iz prejšnjega člena ne smejo v promet, oziroma ne smejo biti v prometu, če vsebujejo onesnaževalce oziroma druge snovi, škodljive za zdravje, oziroma jih vsebujejo v količinah, ki lahko ogrožajo zdravje na osnovi analize in ocene tveganja, ki ga onesnaževalec oziroma druga snov lahko predstavlja za zdravje ljudi.

8. člen

Živila, ki se dajejo v promet, morajo biti opremljena z oznako, ki vsebuje podatke o vseh sestavinah v skladu s posebnim predpisom, ki ureja splošno označevanje predpakiranih živil, ki ga izda minister, pristojen za prehrano, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo.

V primeru, da je živilo opremljeno z oznako o hranilni vrednosti živila, mora biti hranilna vrednost živila označena v skladu s predpisom iz tretjega odstavka tega člena.

Minister, pristojen za zdravstvo, predpiše v soglasju z ministrom, pristojnim za prehrano, način označevanja ter vrsto podatkov o hranilni vrednosti živil v prometu.

9. člen

Živila ne smejo v promet, če so proizvedena s pomočjo biotehnoloških in tehnoloških postopkov, ki niso strokovno preverjeni, ali so škodljivi za zdravje človeka.

Nova živila morajo biti označena na predpisan način.

Gensko spremenjena živila morajo biti posebej označena, da se lahko ločijo od klasično proizvedenih živil.

Predpise, ki opredeljuje posebne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati nova živila in njihov način označevanja, preden smejo v promet, izda minister, pristojen za zdravstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in prehrano in ministrom, pristojnim za varstvo narave.

10. člen

Živilom se smejo v proizvodnji dodajati aditivi.

Minister, pristojen za prehrano, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo, predpiše pogoje, ki jih morajo izpolnjevati dovoljeni aditivi za živila in pogoje za njihovo uporabo v živilih.

Minister, pristojen za zdravstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za prehrano, predpiše pogoje, ki jih morajo glede čistosti izpolnjevati aditivi za živila.

11. člen

Da se obogati hranilna in biološka vrednost živil, se sme živilom v proizvodnji dodajati vitamine, minerale in njihove soli ter druge hranilne snovi v predpisanih količinah.

Živila iz prejšnjega odstavka morajo imeti v oznaki našteje sestavine in količine, ki so jim dodane za obogatitev.

Minister, pristojen za zdravstvo, izda predpis, ki določa vrsto živil ter hranilne snovi in njihove količine za obogatitev.

12. člen

Če so živila namenjena posebnim prehranskim potrebam ljudi, pri katerih je potrebno zaradi posebnih fizioloških potreb ali motenj prebave ali presnove doseči določene učinke s kontroliranim uživanjem živil, se jim sme spremeniti sestava ali fizikalne, kemične, biološke oziroma druge lastnosti v primerjavi z drugimi istovrstnimi živilii (v nadaljnjem besedilu: živila za posebne prehranske namene).

Med živila iz prejšnjega odstavka se uvrščajo tudi živila, katerih uporaba mora biti pod zdravniškim nadzorom (živila za posebne zdravstvene namene).

Predpise, ki določajo pogoje, ki jih morajo izpolnjevati živila iz prvega in drugega odstavka tega člena in način njihovega označevanja, izda minister, pristojen za zdravstvo.

III. POGOJI ZA ZAGOTAVLJANJE ZDRAVSTVENE USTREZNOSTI IZDELKOV IN SNOVI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILI

13. člen

Izdelki in snovi, ki prihajajo v stik z živilii, ne smejo vsebovati snovi, ki lahko škodljivo vplivajo na zdravje ljudi ali poslabšajo organoleptične lastnosti in sestavo živil, če prehajajo v živilo.

Predpise o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati izdelki in snovi, ki prihajajo v stik z živilii, določi minister, pristojen za zdravstvo.

IV. OGLAŠEVANJE

14. člen

Živilom je prepovedano pripisovati zdravilno lastnost v smislu preprečevanja, zdravljenja ali ozdravljenja bolezni ali jih označevati oziroma oglaševati s sliko, znamenji, izrazi ali besedili, ki bi lahko potrošnika zavedli v zmotu glede sestave, lastnosti, namena uporabe ali učinka delovanja živila.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko minister, pristojen za zdravstvo, dovoli za posamezna živila, da se v njihovo oznako vpišejo podatki o njihovi zdravilni lastnosti in določi, kako sme biti navedena oziroma oglaševana njihova zdravilna lastnost.

15. člen

Oglaševanje alkoholnih pijač ureja poseben zakon.

V. NADZOR NAD ŽIVILI IN IZDELKI TER SNOVMI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILI

16. člen

Za zagotovitev zdravstvene ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilii, se izvajajo naslednje vrste nadzora:

1. notranji nadzor, ki ga izvajajo pravne ali fizične osebe, ki proizvajajo ali dajejo v promet živila in izdelke ter snovi, ki prihajajo v stik z živilii;

2. uradni zdravstveni nadzor nad živilii, pitno vodo, aditivi za živila, sestavo živil, ki lahko vpliva na biološko in energijsko vrednost živil, hranilnimi snovmi za obogatitev živil, izdelki ter snovmi, ki prihajajo v stik z živilii, ki ga izvajajo zdravstveni inšpektorji, razen nadzora iz 3. točke tega odstavka;

3. uradni zdravstveni nadzor nad proizvodnjo živil živalskega izvora, njihovim prometom v zvezi z uvozom, izvozom, prevozom, tranzitom, skladiščenjem na debelo ter prometom pošiljk surovega mesa, surovih rib in drugih vodnih organizmov, ki niso predpakirane in uporabo izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik s temi živilii, ki ga izvajajo veterinarski inšpektorji.

Strokovno podporo izvajanju uradnega zdravstvenega nadzora iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka, zlasti na področjih kemije, živilske kemije, medicine, veterinarske medicine, živilske mikrobiologije, biotehnologije, živilske higijene in živilske tehnologije, zagotavljajo imenovani javni zavodi.

Javne zavode, ki zagotavljajo strokovno podporo uradnemu zdravstvenemu nadzoru iz 2. točke prvega odstavka tega člena, imenuje minister, pristojen za zdravstvo, javne zavode, ki zagotavljajo strokovno podporo uradnemu zdravstvenemu nadzoru iz 3. točke prvega odstavka tega člena, pa imenuje minister, pristojen za veterinarstvo.

Minister, pristojen za zdravstvo in minister, pristojen za veterinarstvo, določita način izvajanja uradnega zdravstvenega nadzora nad živilii ter pogoje za imenovanje javnih zavodov za izvajanje strokovne podpore iz prejšnjega odstavka.

Minister, pristojen za zdravstvo, določi način izvajanja uradnega zdravstvenega nadzora nad izdelki in snovmi, ki prihajajo v stik z živilii.

17. člen

Pravne in fizične osebe, ki opravljajo proizvodnjo in promet z živilii in javno oskrbo s pitno vodo, morajo v notranjem nadzoru spremljati in zagotavljati njihovo zdravstveno ustreznost v vseh fazah proizvodnje in prometa. Notranji nadzor mora biti vzpostavljen na osnovah HACCP sistema, ki omogoča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih agensov, ki lahko predstavljajo tveganje za zdravje, izvajanje potrebnih ukrepov ter vzpostavlja stalen nadzor na tistih mestih (kritičnih kontrolnih točkah) v proizvodnji in prometu živil, kjer se tveganja lahko pojavijo.

Če se v notranjem nadzoru ugotovi, da obstaja nevarnost za zdravje potrošnikov, morajo pravne in fizične osebe

iz prejšnjega odstavka vzeti iz proizvodnje in prometa zdravstveno neustrezne surovine in živila in o tem obvestiti pristojno inšpekcijo.

Pravne in fizične osebe iz prvega odstavka tega člena morajo voditi dokumentacijo o obsegu in načinu izvajanja notranjega nadzora.

Način izvajanja ter dokumentacijo o obsegu in načinu izvajanja notranjega nadzora predpiše minister, pristojen za zdravstvo in minister, pristojen za veterinarstvo.

18. člen

Laboratorijsko preskušanje zdravstvene ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom v okviru izvajanja notranjega nadzora, se lahko opravlja v lastnih laboratorijih ali v drugih laboratorijih, ki izpolnjujejo predpisane pogoje.

Pogoje glede strokovno-tehnične usposobljenosti laboratorijev iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za zdravstvo, minister, pristojen za veterinarstvo in minister, pristojen za kmetijstvo.

19. člen

Uradni zdravstveni nadzor obsega pregled, vzorčenje, preskušanje, preverjanje dokumentacije in ugotovitve glede:

1. higienskih in zdravstveno tehničnih pogojev objektov za proizvodnjo in promet z živilom in pitno vodo ter za javno oskrbo s pitno vodo oziroma prometa živil izven teh objektov ali na javnih površinah;

2. zdravstvene ustreznosti živil, pitne vode in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom v vseh fazah njihove proizvodnje in prometa ter vseh snovi, ki se uporabljajo iz tehnoloških ali organoleptičnih razlogov v vseh fazah proizvodnje in prometa od surovin, polizdelkov, polgotovih do končnih izdelkov ter ustreznost tehnoloških postopkov;

3. higienskega stanja prostorov, naprav, opreme in pripomočkov za proizvodnjo in promet z živilom in pitno vodo;

4. zdravja oseb, ki delajo v proizvodnji in prometu z živilom in pitno vodo, zaradi preprečevanja, nastanka in širjenja nalezljivih bolezni;

5. osebne higiene oseb, ki delajo z živilom v proizvodnji in prometu;

6. strokovne usposobljenosti oseb in njihovega znanja o osebni higieni in higieni živil, če delajo v proizvodnji in prometu z živilom;

7. izvajanja HACCP sistema v notranjem nadzoru nad živilom.

Finančna sredstva za izvajanje uradnega zdravstvenega nadzora se zagotovijo v državnem proračunu.

20. člen

Fizične in pravne osebe, ki proizvajajo, ali dajejo v promet živila in izdelke ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom, so pristojnim inšpektorjem iz 16. člena tega zakona, ki opravljajo uradni zdravstveni nadzor, dolžne omogočiti nadzor vseh faz proizvodnje oziroma prometa proizvodov, notranjega nadzora zagotavljanja ustreznosti oziroma kakovosti ter jim na njihovo zahtevo dati podatke o vrsti, sestavi in čistosti surovin, kemičnih sredstev in drugih snovi, uporabljenih v proizvodnji živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom ter drugo dokumentacijo.

Pravne in fizične osebe iz prejšnjega odstavka morajo dati pristojnemu inšpektorju brezplačno na razpolago potrebno količino živil oziroma izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom, da vzame vzorec. O tem, da je bil vzet vzorec, se sestavi zapisnik.

21. člen

Če se z laboratorijskim preskušanjem ugotovi, da odvzeti vzorec v postopku opravljanja uradnega zdravstvenega nadzora ne ustreza pogojem zdravstvene ustreznosti, plača stroške preskušanja pravna ali fizična oseba, pri kateri je bil vzorec odvzet.

22. člen

Preskušanje živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom v okviru izvajanja uradnega zdravstvenega nadzora, opravljajo akreditirani laboratoriji na podlagi imenovanja ministra, pristojnega za zdravstvo.

Preskušanje živil v okviru izvajanja uradnega zdravstvenega nadzora, za katerega so pristojni veterinarski inšpektorji, opravljajo akreditirani laboratoriji na podlagi imenovanja predstojnika veterinarske uprave.

Pogoje glede kadrovske, strokovne in tehnične usposobljenosti ter postopek za pridobitev oziroma odvzem imenovanja za opravljanje preskušanja določita minister, pristojen za zdravstvo in minister, pristojen za veterinarstvo.

23. člen

Minister, pristojen za zdravstvo, določi v soglasju z ministrom, pristojnim za veterinarstvo in ministrom, pristojnim za kmetijstvo in prehrano, referenčne laboratorije za izvajanje metodoloških in doktrinarnih nalog s področja laboratorijskih preiskav zdravstvene ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom.

Pogoje glede kadrovske, strokovne in tehnične usposobljenosti, ki jih mora izpolnjevati referenčni laboratorij iz prejšnjega odstavka, določi minister, pristojen za zdravstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za veterinarstvo, in ministrom, pristojnim za kmetijstvo in prehrano.

VI. URADNI ZDRAVSTVENI NADZOR NAD UVOZOM ŽIVIL IN IZDELKOV TER SNOVI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILOM

24. člen

Živila in izdelki ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom, ki se uvažajo oziroma začasno uvažajo ali izvažajo zaradi predelave, dodelave in obdelave iz oziroma v tujino, morajo glede zdravstvene ustreznosti izpolnjevati pogoje, ki so predpisani s tem zakonom.

Uvoznik živil ali izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom, mora ob vložitvi carinske deklaracije za uvoz vložiti pri pristojnem zdravstvenem inšpektorju, za živila živalskega izvora pa pri pristojnem veterinarskem inšpektorju, zahtevo za pregled pošiljke, ki jo uvažajo, da se ugotovi njena zdravstvena ustreznost.

Živila in izdelki ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom, ki se uvažajo, imajo lahko certifikat pooblaščenega organa države izvoznice, da so zdravstveno ustrezni. Certifikati, izdani v državah, s katerimi je Republika Slovenija sklenila meddržavno pogodbo, se lahko uporabljajo neposredno.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka je za živila živalskega izvora, ki se uvažajo, certifikat obvezen.

Ne glede na določila tretjega in četrtega odstavka tega člena, lahko pristojni zdravstveni inšpektor, glede zdravstvene ustreznosti živil živalskega izvora pa pristojni veterinarski inšpektor, pregleda in odredi laboratorijsko preskušanje živil ali izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom, ki se uvažajo.

Stroške laboratorijskega preskušanja in ocene zdravstvene ustreznosti krije uvoznik.

25. člen

Pred začetkom carinskega postopka mora pristojni inšpektor iz drugega odstavka prejšnjega člena potrditi zdravstveno ustreznost pošiljke.

26. člen

Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za živila in izdelke ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo, ki se uvažajo v proste in carinske cone ali v carinska skladišča.

VII. PRAVICE IN DOLŽNOSTI INŠPEKTORJEV

27. člen

Poleg pooblastil po splošnih predpisih ima pristojni inšpektor pri opravljanju uradnega zdravstvenega nadzora pravico in dolžnost ukrepati tako, da:

1. začasno prepove proizvodnjo in promet živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo, za katere se sumi, da so zdravstveno neustrezni, dokler se z laboratorijskim preskušanjem ne ugotovi njihova zdravstvena ustreznost;

2. prepove proizvodnjo in promet živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo, če je s pregledom ali z laboratorijskim preskušanjem dokazana njihova zdravstvena neustreznost in neprimernost za prehrano ljudi oziroma predviden namen uporabe;

3. odredi, da se odvzamejo in neškodljivo uničijo živila in izdelki ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo, ki ogrožajo zdravje ljudi, na stroške fizične ali pravne osebe, pri kateri so bila odkrita;

4. prepove uvoz zdravstveno neustreznih živil ali izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo in odredi, da se na stroške uvoznika vrnejo pošiljatelj;

5. odredi, da se na stroške uvoznika neškodljivo uničijo zdravstveno neustrezna živila ali izdelki ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo, ki se uvažajo, če je ogroženo zdravje ljudi ali če pošiljke ni mogoče vrniti pošiljatelj;

6. prepove proizvodnjo in promet živil znotraj in zunaj poslovnih prostorov, če niso zagotovljeni pogoji, ki preprečujejo škodljive vplive na njihovo zdravstveno ustreznost;

7. odredi, da se odpravijo zdravstveno tehnične in higienske pomanjklivosti v proizvodnji in prometu živil, pitne vode in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo;

8. odredi, da se odstranijo z dela osebe, ki delajo neposredno v proizvodnji in prometu z živilo in pitno vodo, če bi njihovo zdravstveno stanje lahko neposredno ali posredno ogrozilo zdravje ljudi, če niso usposobljeni za delo z živilo ali ne nosijo predpisane delovne obleke ali obutve;

9. prepove nedovoljeno oglaševanje in odredi na stroške oglaševalca odstranitev prepovedanih oglaševalnih sredstev;

10. zapečati objekt, delovne prostore, opremo in predmete oziroma prepove uporabo objekta, delovnih prostorov, opreme in predmetov, če je zaradi zdravstveno tehničnih in higienskih pomanjklivosti ogrožena zdravstvena ustreznost živil oziroma izdelkov in snovi, ki prihajajo v stik z živilo in s tem ogroženo zdravje ljudi;

11. izreče za prekršek denarno kazen, ki se izterja takoj na kraju prekrška.

Ukrepe iz prejšnjega odstavka odredi pristojni inšpektor z odločbo, izdano v upravnem postopku. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

28. člen

Če pri opravljanju nadzora nad zdravstveno ustreznostjo pristojni inšpektor sumi, da je bil s kršitvijo določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih oziroma drugih predpisov storjen prekršek ali kaznivo dejanje, mora vložiti pri

pristojnem organu predlog za uvedbo postopka za prekršek ali podati ovadbo.

VIII. MEDRESORSKO SODELOVANJE

29. člen

Za spremljanje problematike na področju prehrane Vlada Republike Slovenije ustanovi Urad za prehrano Vlade Republike Slovenije.

Urad iz prejšnjega odstavka opravlja naslednje naloge:

- spremlja prehranske navade prebivalcev;
- pripravi predlog nacionalnega programa za vodenje prehranske politike;

- koordinira aktivnosti ministrstev na področju izvajanja prehranske politike;

- usmerja prebivalce v zdrave prehranske navade;
- predlaga način izvajanja programa spremljanja (monitoringa) zdravstvene ustreznosti živil iz 32. člena tega zakona;

- koordinira mednarodno sodelovanje in aktivnosti s področja prehrane;

- opravlja druge naloge, ki jih določi Vlada Republike Slovenije.

30. člen

Nacionalni program za vodenje prehranske politike na predlog Vlade Republike Slovenije sprejme Državni zbor Republike Slovenije.

31. člen

Pri ministrstvu, pristojnem za zdravstvo, se ustanovi Svet za živila in prehrano kot strokovno in posvetovalno telo na področju doktrinarnih, metodoloških in strokovnih nalog v zvezi z vodenjem prehranske politike ter zdravstvene problematike, vezane na živila in prehrano.

Svet iz prejšnjega odstavka sestavljajo strokovnjaki s področja zdravstva, kmetijstva, živilstva, veterine, varstva otrošnikov, izobraževanja ter varovanja okolja.

Člane sveta, ki jih predlagajo ministri, pristojni za delovna področja iz prejšnjega odstavka, imenuje minister, pristojen za zdravstvo.

IX. SPREMLJANJE (MONITORING) ZDRAVSTVENE USTREZNOSTI ŽIVIL IN IZDELKOV TER SNOVI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILOM

32. člen

V Republiki Sloveniji se izvaja spremljanje zdravstvene ustreznosti živil, vključno s pitno vodo, in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo (v nadaljnjem besedilu: monitoring).

Nosilec monitoringa po tem zakonu je javni zavod s področja zdravstva, prehrane, kmetijstva, veterinarstva in okolja.

Nosilec monitoringa za posamezne onesnaževalce pripravi v sodelovanju s pristojnimi inšpektorati in z javnimi zavodi, imenovanimi za preskušanje zdravstvene ustreznosti živil, pitne vode in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo ter Svetom za živila in prehrano, predlog ciljanih laboratorijskih preiskav živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo (v nadaljnjem besedilu: program monitoringa).

Predlog programa monitoringa ter njegovih izvajalcev se izdelava na podlagi ugotovitev in evidenc o zdravstveni ustreznosti živil, pitne vode, ekoloških razmerah v pridelavi, higienskih pogojih in epidemioloških razmerah nalezljivih bolezni v proizvodnji in prometu živil in pitne vode ter evidenc o boleznih

nih, ki so neposredno ali posredno vezana na živila, pitno vodo oziroma izdelke in snovi, ki prihajajo v stik z živilo.

Minister, pristojen za zdravstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo, ter ministrom, pristojnim za okolje, določi pogoje, ki jih mora glede kadrovske, strokovne in tehnične usposobljenosti izpolnjevati nosilec monitoringa, imenuje nosilce monitoringa za posamezne onesnaževalce ter sprejme program iz prejšnjega odstavka. Sredstva za izvedbo programa krije državni proračun.

33. člen

Zaradi spremljanja vplivov živil, pitne vode in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo, na zdravje ljudi, vodi Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja zbirke podatkov s področja zdravstva, zbirke podatkov o obsegu in rezultatih preiskav pri izvajanju monitoringa.

X. KAZENSKE DOLOČBE

34. člen

Z denarno kaznijo od 500.000 tolarjev do 8.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki se ukvarja s proizvodnjo ali prometom živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo, ali oglaševanjem oziroma reklamno dejavnostjo:

1. če proizvede ali da v promet živila, ki niso varna (6. člen);

2. če da v promet živilo, ki ni opremljeno z oznako, oziroma če oznaka ne vsebuje podatkov o vseh sestavinah (prvi odstavek 8. člena);

3. če da v promet živilo z oznako o hranilni vrednosti, ki ne vsebuje predpisanih podatkov, ali vsebuje napačne podatke (drugi odstavek 8. člena);

4. če da v promet, ali ima v prometu živila, ki vsebujejo onesnaževalce, oziroma druge snovi, škodljive za zdravje, oziroma jih vsebujejo v količinah, ki lahko ogrožajo zdravje na osnovi analize in ocene tveganja, ki ga onesnaževalec oziroma druga snov lahko predstavlja za zdravje človeka (7. člen);

5. če proizvaja živila s pomočjo biotehnoških in tehnoloških postopkov, ki niso strokovno preverjeni, ali so škodljivi za zdravje človeka, ali jih daje v promet (prvi odstavek 9. člena);

6. če ne označi novega živila oziroma gensko spremenjenega živila na predpisan način (9. člen);

7. če se živilom dodajo aditivi, ki niso dovoljeni, ali so dodani v neustrezni količini ali če je način njihove uporabe neustrezen (10. člen);

8. če živilo nima v oznaki naštetih sestavin, ki so mu dodane za obogatitev in njihove količine (11. člen);

9. če proizvaja ali daje v promet izdelke ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo, ki vsebujejo nedovoljene snovi ali njihova količina presega dopustno mejo (13. člen);

10. če pripisuje živilu zdravilno lastnost v smislu preprečevanja, zdravljenja ali ozdravljenja bolezni, ali jih oglašuje na način, ki bi lahko potrošnika zavedel v zmotu glede sestave, lastnosti, namena uporabe ali delovanja živila (14. člen);

11. če v proizvodnji in prometu živil nima vzpostavljene notranjega nadzora (17. člen);

12. če inšpekcijskim organom ne omogoči izvajanja nadzora, oziroma ne da količine živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo, potrebne za odvzem vzorca, ali podatkov o snoveh, uporabljenih za njihovo proizvodnjo (20. člen);

13. če ne vloži zahteve za pregled pošiljke pri pristojnem inšpektorju, ali ne predloži certifikata za uvoz živila živalskega izvora (24. člen);

14. če ravna v nasprotju z ukrepi, odrejenimi z odločbo inšpekcijskega organa (27. člen).

Z denarno kaznijo od 200.000 tolarjev do 3.000.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek v zvezi z samostojnim opravljanjem dejavnosti, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo od 30.000 tolarjev do 250.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

35. člen

Z denarno kaznijo 250.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki se ukvarja s proizvodnjo ali prometom živil, če pri delu z živilo zaposli osebe, ki nimajo ustrezne strokovne usposobljenosti in ustreznega zdravstvenega pregleda, če kršijo osnovno načelo higiene pri delu z živilo ali pravila osebne higiene, snažnosti delovnih oblek oziroma ne nosijo predpisane delovne obleke in obutve, snažnosti delovnih ali stranskih prostorov, priprav, naprav, opreme ali pribora za delo in opravljanje storitev in s tem ogrožajo higieno proizvodnje ali prometa z živilo ali higieno opravljanja storitev (3., 4. in 5. člen).

Z denarno kaznijo 150.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe in posameznik, ki dela neposredno v proizvodnji ali prometu z živilo, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Pristojni inšpektor izreče in izterja na kraju prekrška denarno kazen za prekršek iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena od tistih, ki so ta prekršek storili.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

36. člen

Izvršilni predpisi po tem zakonu se izdajo v dveh letih po njegovi uveljavitvi.

Vlada Republike Slovenije ustanovi Urad za prehrano v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Svet za živila in prehrano se ustanovi pri Ministrstvu za zdravstvo v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

37. člen

Pravne in fizične osebe, ki opravljajo proizvodnjo in promet z živilo in izdelki ter snovmi, ki prihajajo v stik z živilo, morajo uskladiti svojo dejavnost glede pogojev za zagotavljanje zdravstvene ustreznosti, oglaševanja in nadzora zdravstvene ustreznosti živil oziroma izdelkov in snovi, ki prihajajo v stik z živilo po tem zakonu in izvršilnih predpisih, izdanih na njegovi podlagi, do 31. 12. 2002.

38. člen

Laboratorije iz 22. člena tega zakona imenujeta minister, pristojen za zdravstvo in predstojnik veterinarske uprave do 31. 12. 2002.

Laboratorije iz 23. člena tega zakona določi minister, pristojen za zdravstvo v soglasju z ministrom, pristojnim za veterinarstvo in ministrom, pristojnim za kmetijstvo in prehrano, do 31. 12. 2002.

Do imenovanja laboratorijev iz prejšnjega odstavka opravljajo preskušanje živil ter izdelkov in snovi, ki prihajajo v stik z živilo, javni zavodi, ki imajo pooblastilo za opravljanje analiz in superanaliz živil in predmetov splošne rabe.

39. člen

Do izdaje predpisov iz 36. člena tega zakona se uporabljajo naslednji izvršilni predpisi, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom:

- pravilnik o zdravstveni ustreznosti pitne vode (Uradni list RS, št. 46/97, 52/97 - popravek, 54/98 in 7/00);
- pravilnik o načinu odvzemanja vzorcev in metodah za laboratorijsko analizo pitne vode (Uradni list SFRJ, št. 33/87);
- pravilnik o pogojih glede zdravstvene neoporečnosti predmetov splošne rabe, ki smejo v promet (Uradni list SFRJ, št. 26/83, 61/84, 56/86, 50/89 in 18/91);
- pravilnik o metodah za določanje pH vrednosti, količine toksičnih kovin in nekovin v sredstvih za osebno higieno, negovalnih in lepilnih sredstev za obraz in telo in za določanje njihove mikrobiološke neoporečnosti (Uradni list SFRJ, št. 46/83);
- pravilnik o količinah pesticidov in drugih strupenih snovi, hormonov, antibiotikov in mikotoksinov, ki smejo biti v živilih (Uradni list SFRJ, št. 59/83 in 79/87);
- pravilnik o pogojih, ki jim morajo glede mikrobiološke neoporečnosti ustrezati živila v prometu (Uradni list SFRJ, št. 45/83 in 43/89, Uradni list RS, št. 39/92);
- pravilnik o metodah mikrobioloških analiz in superanaliz živil (Uradni list SFRJ, št. 25/80);
- pravilnik o kakovosti aditivov za živilske izdelke (Uradni list SFRJ, št. 39/89 in 22/90 - popravek);
- pravilnik o pogojih glede zdravstvene neoporečnosti dietetičnih živil, ki se smejo dajati v promet (Uradni list SFRJ, št. 4/85 in 70/86);
- navodilo o načinu jemanja vzorcev živil in predmetov splošne rabe za analize in superanalize (Uradni list SFRJ, št. 60/78);
- odločba o zdravstvenih in drugih organizacijah združenega dela, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje superanaliz živil in predmetov splošne rabe (Uradni list SFRJ, št. 25/80 in 4/83);
- odločba o določitvi organizacij združenega dela, ki izpolnjujejo pogoje za sistematično preiskovanje kontaminacije z radioaktivnimi snovmi (Uradni list SFRJ, št. 40/86);
- odredba o določitvi organizacij združenega dela, ki preizkušajo živila (Uradni list SRS, št. 25/88, 39/88 in 25/89, Uradni list RS, št. 46/90);
- pravilnik o higienskih in sanitarno tehničnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati objekti za pripravo in delitev hrane (Uradni list SRS, št. 6/90 in Uradni list RS, št. 5/93);
- pravilnik o zagotavljanju higienske neoporečnosti živil rastlinskega izvora in pripravljenih jedi ter kruha in peciva med prevozom (Uradni list SRS, št. 17/85);
- pravilnik o tečajih in izpitih za pridobitev osnovnega znanja o higieni živil in o osebni higieni za osebe zaposlene v proizvodnji ali prometu z živilom (Uradni list SRS, št. 17/85 in 8/89);
- pravilnik o posebni delovni obleki in obutvi oseb, ki prihajajo pri opravljanju svojih del in nalog v proizvodnji ali prometu v neposreden dotik z živilom (Uradni list SRS, št. 35/82);
- pravilnik o higienskih in sanitarno-tehničnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati prodajalne živil živalskega izvora (Uradni list SRS, št. 22/76 in Uradni list RS, št. 47/92).

40. člen

V enem letu po uveljavitvi tega zakona preneha veljati zakon o zdravilih (Uradni list RS, št. 9/96 in 19/96 - popravek) v delu, ki določa, da se kot zdravila štejejo tudi dietetični izdelki s terapevtsko indikacijo - izdelki z odstranjenimi specifičnimi aminokislinami, brezglutenski in drugi dietetični izdelki za zdravljenje presnovnih motenj.

41. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o zdravstvenem nadzorstvu nad živilom (Uradni list SRS, št. 17/75 in 42/86) in se preneha uporabljati zakon o zdravstveni neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe (Uradni list SFRJ, št. 55/78 in 58/85).

42. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 530-02/99-2/3

Ljubljana, dne 31. maja 2000.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Janez Podobnik, dr. med. l. r.

MINISTRSTVA

2453. Odredba o varnosti strojev

Na podlagi 2. člena zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 59/99) izdaja ministrica za gospodarske dejavnosti

ODREDBO o varnosti strojev

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S to odredbo se določajo zahteve za stroje, ki se dajejo v promet, da bi se zagotovil njihov prost pretok ter njihovo skladnost z bistvenimi zahtevami za varnost in zdravje.

Določbe te odredbe se uporabljajo tudi za varnostne komponente strojev, kadar se dajejo v promet ločeno od strojev.

2. člen

Ta odredba ne velja za:

1. stroje, katerih edini vir moči je neposredna človeška delovna sila, razen če se uporabljajo za dvigovanje oziroma spuščanje bremen,
2. naprave za medicinske namene,
3. posebno opremo za sejme oziroma zabavišne parke,
4. parne kotle, cisterne in tlačne posode,
5. stroje, ki so posebej načrtovani ali dani v uporabo za jedrske namene, katerih okvara lahko povzroči radioaktivno sevanje,
6. radioaktivne vire, ki so del stroja,
7. strelno orožje,
8. skladiščne cisterne in cevovode za bencin, dizelsko gorivo, vnetljive tekočine in nevarne snovi,
9. transportna sredstva, kot so vozila in njihove prikoliče, namenjene samo za prevoz oseb po zraku ali cestah, tirih ali vodnih poteh, kakor tudi transportna sredstva, če so ta načrtovana in zgrajena za transport blaga po zraku, cestah, tirih ali vodnih poteh. Vozila, ki se uporabljajo pri pridobivanju mineralnih snovi, iz odredbe niso izvzeta,

10. morska plovila in premične priobalne enote, kot tudi za opremo na krovu teh plovil ali enot,

11. žičnice, vključno z vzpenjačami (žičnimi vlaki), za javni ali zasebni prevoz oseb,

12. kmetijske in gozdarske vlečne stroje, to je kakršnakoli motorna vozila, opremljena s kolesi ali gosenicami, ki imajo najmanj dve osi, katerih glavna funkcija je v njihovi vlečni moči, in katera so posebej načrtovana za vleko, potiskanje, nošenje ali oskrbovanje z energijo določenih orodij, strojev ali prikolic, namenjenih za kmetijsko ali gozdarsko uporabo, s tem da so lahko opremljena za prevoz tovora oziroma potnikov,

13. stroje, načrtovane in izdelane za namene vojske oziroma policije,

14. dvigala, ki se trajno uporabljajo za določene višine stavb in zgradb, pri katerih se vozilo premika med nepremičnimi vodili z nagibom več kot 15 stopinj od horizontale, in so načrtovana za prevoz:

- oseb,
- oseb in blaga,
- samo blaga, če je vozilo dostopno, to se pravi, da oseba lahko vstopi vanj brez težav, in je opremljeno s krmilji (kontrolami), ki so znotraj vozila ali v dosegu osebe, ki je v vozilu,

15. sredstva za prevoz oseb z uporabo zobate železnice,

16. rudniške dvizne mehanizme,

17. gledališka dvigala,

18. gradbena dvigala, namenjena za dvigovanje oseb ali oseb in blaga (bremen).

Za stroje ali varnostne komponente, za katere velja ta odredba, vendar so nevarnosti v celoti ali delno obravnavane v posebnih predpisih, se določila te odredbe ne uporabljajo.

Če so nevarnosti za stroje, predvsem električnega izvora, se za take stroje uporabljajo določila predpisa, ki se nanaša na električno opremo, namenjeno za uporabo znotraj določenih napetostnih mej.

3. člen

Na sejnih, razstavah, predstavitvah in podobnih prireditvah, se stroji in varnostne komponente lahko prikazujejo tudi če niso v skladu z določili te odredbe, pod pogojem, da so vidno označeni, kar jasno kaže na to, da ti stroji ali varnostne komponente niso v skladu s predpisi in niso na prodaj, dokler jih proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik ne uskladi s predpisi.

Med predstavitvami strojev in varnostnih komponent je potrebno izvesti ustrezne varnostne ukrepe za zagotovitev varnosti oseb.

4. člen

Za namene te odredbe:

1. 'stroj' pomeni

- skupek povezanih delov ali sklopov, od katerih je vsaj en gibljiv, z ustreznimi stikali za vključitev, krmiljenje, energetskimi napeljavami itd., ki so povezani za določeno uporabo, zlasti za predelavo, obdelavo, premikanje ali pakiranje materiala,

- skupek strojev (postroji), ki so, da se doseže skupni rezultat, razmeščeni in krmiljeni tako, da delujejo kot povezana celota,

- zamenljivo opremo, ki spreminja funkcijo stroja, in je dana v promet, da jo delavec sestavi s strojem ali z vrsto različnih strojev ali z vlečnim strojem, če ta oprema ni nadomestni del ali orodje.

2. 'varnostna komponenta' pomeni tisto komponento, ki ni zamenljiva oprema, in jo proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik daje v promet, da izvršuje varnostne funkcije ob uporabi in katere napačno ali nepravilno delovanje bi lahko ogrozilo varnost ali zdravje izpostavljenih oseb.

II. DAJANJE V PROMET IN OBRATOVANJE

5. člen

Proizvajalec oziroma njegov pooblaščen zastopnik lahko daje stroj ali varnostno komponento v promet in v obratovanje samo, če ob pravilni montaži, postavitvi in vzdrževanju ter uporabi za predvideni namen, ne ogroža zdravja ali varnosti oseb in kjer je to ustrezno, domačih živali ali premoženja.

Uporabnik mora pred obratovanjem stroja ali varnostne komponente zagotoviti, da je pravilno montiran, postavljen in vzdrževan ter uporabljen za predvideni namen, da ne ogroža zdravja ali varnosti oseb in kjer je to ustrezno, domačih živali ali premoženja.

Stroji in varnostne komponente, za katere se uporabljajo določila te odredbe, morajo izpolnjevati bistvene zdravstvene in varnostne zahteve, določene v Prilogi I.

6. člen

Proizvajalec oziroma njegov pooblaščen zastopnik mora, pred dajanjem stroja ali varnostne komponente v promet, izpolniti naslednje zahteve:

1. Za stroje, ki niso naštetih v Prilogi IV:

- zagotoviti, da zadoščajo ustreznim bistvenim zdravstvenim in varnostnim zahtevam v skladu s Prilogo I,
- izdelati tehnično dokumentacijo v skladu z 10. členom in Prilogo V (3. in 4. točka),
- izdati izjavo o skladnosti v skladu z 9. členom in Prilogo II,
- vsakemu stroju priložiti to izjavo o skladnosti,
- vsak stroj opremiti z oznako CE v skladu z 8. členom in Prilogo III;

2. Za varnostne komponente, ki niso naštetih v Prilogi IV:

- zagotoviti, da zadoščajo ustreznim bistvenim zdravstvenim in varnostnim zahtevam v skladu s Prilogo I,
- izdelati tehnično dokumentacijo v skladu z 10. členom in Prilogo V (3. in 4. točka),
- izdati izjavo o skladnosti v skladu z 9. členom in točko C Priloge II,
- vsaki varnostni komponenti priložiti to izjavo o skladnosti;

3. Za stroje, naštetih v Prilogi IV:

- zagotoviti, da zadoščajo ustreznim bistvenim zdravstvenim in varnostnim zahtevam v skladu s Prilogo I,
- izdelati tehnično dokumentacijo v skladu z 10. členom in Prilogo V (3. in 4. točka),
- izvajati postopek v skladu z 11. členom,
- izdati izjavo o skladnosti v skladu z 9. členom in Prilogo II,
- vsakemu stroju priložiti to izjavo o skladnosti,
- vsak stroj opremiti z oznako CE v skladu z 8. členom in Prilogo III;

4. Za varnostne komponente, naštetih v Prilogi IV:

- zagotoviti, da zadoščajo ustreznim bistvenim zdravstvenim in varnostnim zahtevam v skladu s Prilogo I,
- izdelati tehnično dokumentacijo v skladu z 10. členom in Prilogo V (3. in 4. točka),
- izvajati postopek v skladu z 11. členom,

– izdati izjavo o skladnosti v skladu z 9. členom in točko C Priloge II,

– vsaki varnostni komponenti priložiti to izjavo o skladnosti.

Če niti proizvajalec niti njegov pooblaščen zastopnik ne izpolnjujeta zahtev iz prvega odstavka tega člena, preidejo te obveznosti na katerokoli osebo, ki stroje ali varnostne komponente daje v promet (v nadaljnjem besedilu: dobavitelj). Enake obveznosti veljajo za vsako osebo, ki sestavlja stroje ali varnostne komponente različnih izvorov, ali izdeluje stroje ali varnostne komponente za lastno uporabo.

Obveznosti iz drugega odstavka tega člena ne veljajo za osebe, ki nameščajo zamenljivo opremo na stroj ali vlečni stroj, če so deli združljivi in če vsak sestavni del sestavljenega stroja nosi oznako CE in mu je priložena izjava o skladnosti.

7. člen

Če stroj, ki ne more delovati samostojno, in če dobavitelj izjavlja, da je namenjen za vgrajevanje v stroje ali sestavljanje z drugimi stroji v večje stroje, ki jih zajema ta odredba, je ta lahko dan v promet samo, če mu je priložena izjava v skladu s točko B Priloge II. Na ta stroj se ne sme pritrčiti oznake CE.

Določbe prejšnjega odstavka se ne uporabljajo za zamenljivo opremo, ki se v vsakem primeru šteje kot stroji, in je določena v 6. členu te odredbe. Izjava o skladnosti, ki je priložena zamenljivi opremi, mora biti v skladu s točko A Priloge II.

Varnostne komponente določene v 2. točki 4. člena te odredbe se ne sme prepovedati, omejiti ali preprečiti dajanja v promet, če proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik izda izjavo o skladnosti v skladu s točko C Priloge II.

III. POSTOPEK

8. člen

Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik mora na vsak stroj pritrčiti oznako CE, s katero potrdi, da so zahteve te odredbe izpolnjene.

Oznaka CE je sestavljena iz začetnic 'CE'. Oblika oznake, ki se uporablja, je prikazana v Prilogi III.

Oznaka CE mora biti na stroje pritrjena razločno in vidno, v skladu s točko 1.7.3. Priloge I.

Pritrjevanje oznak na stroje, ki glede pomena in oblike oznake CE lahko zavedejo, je prepovedano. Na stroj je lahko pritrjena kakršnakoli druga oznaka, če s tem nista zmanjšani vidljivost in čitljivost oznake CE.

Če je bila oznaka CE pritrjena nepravilno, mora dobavitelj izvesti vse nujne ukrepe, s katerimi doseže, da je proizvod skladen z določbami te odredbe.

V primerih, ko se na stroje nanašajo drugi predpisi v zvezi z drugimi vidiki in ki tudi predvidevajo pritrjevanje oznake CE, mora oznaka CE pomeniti skladnost strojev tudi z določbami teh drugih predpisov.

Če en ali več predpisov v zvezi z drugimi vidiki, med prehodnim obdobjem proizvajalcu dopušča izbiro, po katerem predpisu bo ugotavljal skladnost, mora oznaka CE kazati na skladnost samo s tistimi predpisi, ki jih je upošteval proizvajalec. V tem primeru morajo biti podrobnosti o uporabljanih predpisih navedene v dokumentih, zaznamkih ali navodilih, ki jih zahtevajo predpisi, in priložene takim strojem.

9. člen

Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik mora za vse izdelane stroje in varnostne komponente izdati izjavo o skladnosti, s katero potrjuje, da so stroji ali varnostne kom-

ponente v skladu s to odredbo. Izjava o skladnosti temelji na vzorcu iz točke A ali C Priloge II.

Izjava o skladnosti mora biti priložena vsakemu stroju ali varnostni komponenti.

Izjava o skladnosti mora biti izdana v istem jeziku kot originalna navodila, v skladu s točko 1.7.4.b) Priloge I, in mora biti napisana strojno ali ročno z velikimi tiskanimi črkami.

Če niti izjava niti originalna navodila niso v slovenščini, mora biti strojem in varnostnim komponentam priložen slovenski prevod. Ta prevod mora biti izdelan v skladu s točko 1.7.4.b) Priloge I.

Izjava o skladnosti mora zagotavljati, razen v primerih iz četrtega odstavka 11. člena, skladnost z bistvenimi zahtevami, določenimi v tej odredbi.

10. člen

Za vsak stroj ali varnostno komponento mora dobavitelj pred dajanjem proizvoda v promet, zagotoviti tehnično dokumentacijo, kot je navedeno v 3. in 4. točki Priloge V.

11. člen

Pri strojih ali varnostnih komponentah, ki so navedene v Prilogi IV, mora dobavitelj pred dajanjem proizvoda v promet upoštevati naslednji postopek:

1. Če dobavitelj strojev ali varnostnih komponent ne izpolnjuje zahteve iz slovenskih standardov, ki privzemajo harmonizirane evropske standarde, samo delno izpolnjuje zahteve iz slovenskih standardov, oziroma če takih standardov ni, dobavitelj mora predložiti vzorec stroja ali varnostne komponente za preskus tipa, kot je navedeno v Prilogi VI.

2. Če je stroj ali varnostna komponenta izdelan v skladu s slovenskimi standardi, ki privzemajo harmonizirane evropske standarde, mora dobavitelj:

– izdelati tehnično dokumentacijo, navedeno v 2. točki Priloge VI, in jo predložiti organu za ugotavljanje skladnosti, ki čimprej potrdi sprejem dokumenta in ga shrani ali

– izdelati tehnično dokumentacijo, navedeno v 2. točki Priloge VI, in jo predložiti organu za ugotavljanje skladnosti ki preveri, če so bili standardi, navedeni v seznamu standardov pravilno uporabljeni, ter sestavi potrdilo o ustreznosti za tehnično dokumentacijo ali

– izdelati tehnično dokumentacijo, navedeno v 2. točki Priloge VI, in jo skupaj z vzorcem stroja predložiti za preskus tipa kot je navedeno v Prilogi VI.

Kadar se uporablja prva alineja 2. točke prvega odstavka tega člena, se uporabljajo tudi določila prvega stavka 5. točke in 7. točka Priloge VI.

Kadar se uporablja druga alineja 2. točke prvega odstavka tega člena, se uporabljajo tudi določila 5., 6. in 7. točke Priloge VI.

Kadar se uporablja 1. točka prvega odstavka ali tretja alineja 2. točke prvega odstavka tega člena, mora izjava o skladnosti potrjevati skladnost z vzorcem, ki je bil tipsko preskušen.

12. člen

Minister, pristojen za industrijo, objavi v Uradnem listu Republike Slovenije v soglasju z ministrom, pristojnim za trg, seznam slovenskih standardov, ki privzemajo harmonizirane evropske standarde, katerih uporaba ustvari domnevo o skladnosti stroja oziroma varnostne komponente z zahtevami po tej odredbi (v nadaljnjem besedilu: seznam standardov).

Kadar sta stroj ali varnostna komponenta izdelana v skladu s standardi navedenimi v Seznamu standardov, ki opredeljujejo eno ali več bistvenih varnostnih zahtev, velja

domneva, da sta v skladu z ustreznimi bistvenimi varnostnimi zahtevami iz Priloge I.

13. člen

Organi, ki so vključeni v postopke ugotavljanja skladnosti po določbah 11. člena, morajo pred začetkom opravljanja postopkov zadostiti minimalnim kriterijem, ki so določeni v Prilogi VII, in imeti odločbo v skladu z 12. členom zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti.

Organe, navedene v prvem odstavku tega člena, lahko pristojni minister za priglasevanje, po postopku določenem v 14. členu zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti priglasi Komisiji EU, državam članicam EU in Evropskega gospodarskega prostora. S priglavitvijo se opredelijo tudi podrobne aktivnosti in naloge, za katere je organ pooblaščen z identifikacijsko številko, ki mu jo dodeli komisija EU.

Če organ za ugotavljanje skladnosti ne izpolnjuje več kriterijev, določenih v Prilogi VII, mora pristojni minister v skladu z določbo 14. člena zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti prigrasitev umakniti in o tem takoj obvestiti komisijo EU in države članice EU po predpisanem postopku za prigrasitev.

Če organ za ugotavljanje skladnosti zavrne izdajo certifikata o preskusu tipa ali njegovo dopolnilo (6. točka Priloge VI) ali odkloni potrditev sprejema tehnične dokumentacije (prva alineja 2. točke prvega odstavka 11. člena) ali odkloni izdajo potrdila o ustreznosti tehnične dokumentacije (druga alineja 2. točke prvega odstavka 11. člena), se lahko stranka pritoži pristojnemu ministru v skladu z določili zakona, ki določa splošni upravni postopek.

IV. NADZOR IN OBVEŠČANJE

14. člen

Nadzor nad izvajanjem te odredbe na trgu izvaja Tržni inšpektorat Republike Slovenije, nadzor nad stroji, ki so namenjeni za podzemsko dela Republiški rudarski inšpektorat, nadzor nad uporabo strojev v delovnem procesu pa Inšpektorat Republike Slovenije za delo v skladu s posebnimi predpisi in 16. členom zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti.

15. člen

Informacija o ukrepih, ki jih izvede pristojni inšpekcijski organ v skladu s 14. členom, mora biti takoj posredovana ministru, pristojnemu za industrijo, če se nanaša na omejitev dajanja strojev ali varnostnih komponent v promet oziroma odreditev njihovega umika iz prometa. Njena vsebina mora biti na voljo inšpekcijskim in ostalim državnim organom, ki jih to zadeva.

Informacija o ukrepih iz prejšnjega odstavka mora biti takoj posredovana ministru, pristojnemu za obveščanje komisije EU.

Prehodne in končne določbe

16. člen

Določila pete alineje 1. točke in šeste alineje 3. točke prvega odstavka 6. člena, 8. člena, drugega in tretjega odstavka 13. člena ter drugega odstavka 15. člena ter določila Prilog, ki se nanašajo na odnose s komisijo EU ali državami članicami EU, začnejo veljati s pristopom Republike Slovenije k Evropski uniji ali z uveljavitvijo ustreznega mednarodnega sporazuma z Evropsko unijo.

Preskuse iz 1. in 2. točke prvega odstavka 11. člena lahko do pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji ali do uveljavitve ustreznega mednarodnega sporazuma z Evropsko unijo opravljajo samo organi za ugotavljanje skladnosti, priglasi komisiji EU.

17. člen

Z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji ali z uveljavitvijo ustreznega mednarodnega sporazuma z Evropsko unijo, vendar najkasneje 1. januarja 2002, se prenehajo uporabljati naslednji predpisi:

1. pravilnik o tehničnih normativih za livarsko industrijo (Uradni list SFRJ, št. 14/79)
2. pravilnik o tehničnih normativih za uporabo motornih verižnih žag v gozdarstvu (Uradni list SFRJ, št. 34/80)
3. pravilnik o tehničnih normativih za plastično predelavo barvastih kovin (Uradni list SFRJ, št. 25/86)
4. pravilnik o tehničnih normativih za varstvo pred statično elektriko (Uradni list SFRJ, št. 62/73)
5. pravilnik o tehničnih normativih za fasadna dvigala na električni pogon (Uradni list SFRJ, št. 19/86)
6. pravilnik o tehničnih normativih za viseče gradbene odre na električni pogon (Uradni list SFRJ, št. 19/86)
7. pravilnik o tehničnih normativih za dvigala na električni pogon za navpični prevoz tovora s kabino, v katero ni mogoč dostop ljudi (Uradni list SFRJ, št. 55/87).

Do 1. januarja 2002 še vedno veljata:

- pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati pooblaščenca organizacija, ki opravlja strokovne naloge s področja varstva pri delu (Uradni list RS, št. 61/96),
- pravilnik o listinah za sredstva pri delu (Uradni list SRS, št. 26/88) ter vse listine izdane na njuni podlagi.

Dobavitelj, ki da stroje v promet, sme najkasneje do 1. januarja 2002, namesto določb te odredbe upoštevati ustrezne predpise navedene v prvem odstavku tega člena.

18. člen

Ta odredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 017-65/99

Ljubljana, dne 4. maja 2000.

dr. Tea Petrin l. r.
Ministrica
za gospodarske dejavnosti

PRILOGA I

Bistvene zdravstvene in varnostne zahteve v zvezi z načrtovanjem in izdelavo strojev in varnostnih komponent

Za namen te priloge izraz "stroj" pomeni "stroj" ali "varnostno komponento", kot je definirano v 4. členu te odredbe.

UVODNE OPOMBE

1. Obveznosti, ki jih določajo bistvene zdravstvene in varnostne zahteve, je potrebno izpolniti samo, če obstaja določena nevarnost za stroj, ko se ta uporablja pod pogoji, ki jih je določil proizvajalec. V vsakem primeru so obvezne zahteve 1.1.2., 1.7.3. in 1.7.4. za vse stroje, za katere velja ta odredba.

2. Bistvene zdravstvene in varnostne zahteve, določene v tej odredbi, so obvezne. Vendar se utegne zgoditi, da

glede na stanje tehnike nekaterih zahtev ne bo mogoče izpolniti. Zato mora načrt in izdelava stroja omogočati, da se zelenim ciljem čim bolj približamo.

3. Bistvene zdravstvene in varnostne zahteve so razvrščene v skupine glede na nevarnosti, ki jih pokrivajo.

Stroji predstavljajo vrsto nevarnosti, ki so lahko obravnavane v več kot enem poglavju v tej Prilogi.

Proizvajalec je dolžan oceniti nevarnosti, da bi ugotovil vse tiste, ki se nanašajo na ta stroj; nato mora pri načrtovanju in izdelavi upoštevati svojo oceno.

1. BISTVENE ZDRAVSTVENE IN VARNOSTNE ZAHTEVE

1.1. Splošne določbe

1.1.1. Definicije

Za namen te odredbe:

1. "Nevarno področje" je vsako področje znotraj oziroma okoli stroja, v katerem je oseba izpostavljena nevarnosti za svoje zdravje in varnost;

2. "Izpostavljena oseba" je vsaka oseba, ki je v celoti ali delno v nevarnem področju;

3. "Delavec" pomeni osebo ali osebe, ki montirajo, upravljajo, nastavljajo, vzdržujejo, čistijo, popravljajo ali prevažajo stroje.

1.1.2. Načela, po katerih dosegamo varnost

a) Stroji morajo biti zgrajeni tako, da so primerni za delovanje, in jih je mogoče nastavljati in vzdrževati tako, da osebe, ki opravljajo ta dela v razmerah, ki jih je določil proizvajalec, niso v nevarnosti.

Cilj vseh izvedenih ukrepov mora biti preprečiti vsakršne nevarnosti ves čas, ki je predviden za obratovanje strojev, vključno s fazami montaže in demontaže, tudi kadar nastanejo nevarnosti za nezgodo zaradi predvidljivih neobičajnih razmer.

b) Pri izbiranju najprimernejše metode mora proizvajalec upoštevati naslednja načela v danem zaporedju:

– preprečiti ali zmanjšati nevarnost, kolikor je mogoče

(v bistvu gre za varno načrtovanje in izdelavo strojev),

– zagotoviti vse potrebne ukrepe za varnost v zvezi z nevarnostmi, ki jih ni mogoče preprečiti,

– obvestiti uporabnike o preostalih nevarnostih, ki lahko nastanejo zaradi pomanjkljivosti izvedenih varnostnih ukrepov; navesti, ali je potrebno kakšno posebno usposabljanje, in določiti potrebno osebno varovalno opremo.

c) Pri načrtovanju in izdelovanju strojev in sestavljanju navodil mora proizvajalec poleg normalne uporabe strojev predvideti tudi načine uporabe, ki jih je lahko razumno pričakovati.

Stroji morajo biti načrtovani tako, da jih ni mogoče uporabljati v napačne namene, če bi to pomenilo nevarnost. V drugih primerih morajo navodila opozarjati uporabnika, da po izkušnjah obstajajo načini uporabe v namene, za katere se stroja ne sme uporabljati.

d) Pri namembnostno določeni uporabi je potrebno čim bolj zmanjšati neugodje, utrujanje in psihološke obremenitve, ki jim je izpostavljen delavec in pri tem upoštevati ergonomska načela.

e) Pri načrtovanju in izdelovanju strojev mora proizvajalec upoštevati obremenitve, ki jim je izpostavljen delavec, da lahko ob enem predvidi tudi potrebno osebno varovalno opremo (npr. obutev, rokavice itd.).

f) Stroje je potrebno dobaviti z vso bistveno posebno opremo in priborom, ki sta potrebna, da jih lahko nastavimo, vzdržujemo in uporabljamo brez nevarnosti.

1.1.3. Materiali in proizvodi

Materiali, ki jih uporabljamo za izdelavo strojev, ali proizvodi, ki so uporabljeni oziroma jih izdelujemo med uporabo stroja, ne smejo ogrožati varnosti ali zdravja izpostavljenih oseb.

Zlasti tam, kjer se uporablja tekočine, morajo biti stroji načrtovani in izdelani tako, da med uporabo, ko je potrebno stroj polniti ali prazniti ali ponovno uporabiti, ni nevarnosti.

1.1.4. Osvetlitev

Proizvajalec mora poskrbeti za dodatno osvetlitev pri strojnih operacijah, kjer bi pomanjkljiva osvetlitev lahko povzročila nevarnost, kljub temu da je v prostoru normalno močna osvetlitev.

Proizvajalec mora poskrbeti, da ni zasenčenih mest, ki bi lahko povzročila motnje, da ni dražečega bleščanja in da ni nevarnih stroboskopskih učinkov zaradi osvetlitve, ki jo zagotovi proizvajalec.

Notranji deli, ki jih je potrebno pogosto pregledovati, ter področja za nastavljanje in vzdrževanje, morajo biti primerno osvetljeni.

1.1.5. Načrtovanje strojev, da se olajša delo na njih

Stroj oziroma vsak njegov sestavni del mora biti:

– takšen, da je mogoče z njim varno ravnati,

– pakiran ali načrtovan tako, da ga je mogoče varno in brez škode uskladiščiti (npr. primerna stabilnost, posebni podstavki itd.).

Kadar ima stroj ali njegov sestavni del tako težo, velikost ali obliko, da ga ne moremo premikati ročno, je potreben stroj ali vsako komponento:

– bodisi opremiti s priključki za dvigalne naprave, ali

– opremiti tako, da jih je mogoče opremiti s takimi priključki (npr. luknje z navoji), ali

– oblikovati tako, da zlahka priključimo standardno opremo za dviganje.

Kadar je potrebno stroj ali kakšen njegov del premikati ročno, mora biti:

– bodisi lahko premakljiv, ali

– opremljen za dviganje (npr. z ročaji itd.) in varno premikanje.

Za ravnanje z orodji oziroma deli strojev, ki so lahko nevarni (oblika, material itd.), so potrebni posebni ukrepi, četudi imajo deli majhno težo.

1.2. Krmilje

1.2.1. Varnost in zanesljivost krmilnih sistemov

Krmilni sistemi morajo biti načrtovani in izdelani tako, da so varni in zanesljivi in da preprečujejo nastanek nevarnih stanj. Predvsem morajo biti načrtovani in izdelani tako, da:

– lahko vzdržijo obremenitve pri normalni uporabi in zunanjih dejavnikih,

– napake v logiki ne vodijo do nevarnih situacij.

1.2.2. Krmilne naprave

Krmilne naprave morajo biti:

– dobro vidne in razpoznavne in, kjer je potrebno, ustrezno označene,

– nameščene tako, da jih je mogoče varno in nedvoumno uporabljati, ne da bi izgubljali časa,

– načrtovane tako, da je njihov premik v skladu z učinkom,

– nameščene zunaj nevarnih področij, razen pri nekaterih krmiljih, kjer je to potrebno, npr. izklop v sili, pult za programiranje robotov,

– nameščene tako, da krmiljenje z njimi ne more povzročati dodatne nevarnosti,

– načrtovane ali zavarovane tako, da želeni učinek, kjer je prisotna nevarnost, ne more nastati z nenamernim dejanjem,

– narejene tako, da vzdržijo predvidene obremenitve; posebno pozornost je potrebno posvetiti napravam za izklop v sili, ki so izpostavljene precejšnjim obremenitvam.

Kjer je krmilje načrtovano in izdelano tako, da opravlja več različnih operacij, namreč kjer proženje ni enoznačno prikazano (npr. tipkovnica itd.), mora biti operacija, ki jo je potrebno opraviti, jasno prikazana in potrjena, kjer je to potrebno.

Krmilne naprave morajo biti urejene tako, da so njihova razmestitev, premikanje in izvajanje operacij združljive z dejanji, ki jih je potrebno izvesti, pri tem pa je potrebno upoštevati ergonomska načela. Upoštevati je potrebno ovire oziroma obremenitve pri delu, ki nastanejo zaradi uporabe osebnih varovalnih opreme (npr. obutve, rokavic itd.).

Stroji morajo biti opremljeni z indikatorji (številčnice, signali itd.), kot jih zahteva varno delovanje. Delavec mora imeti možnost, da jih lahko razloči s svojega nadzornega mesta.

Delavec mora imeti z glavnega nadzornega mesta možnost, da se prepriča, da v nevarnih področjih ni izpostavljenih oseb.

Ce to ni mogoče, mora biti krmilni sistem načrtovan in izdelano tako, da z vidnim ali zvočnim znakom opozarja, da bo stroj začel delovati. Izpostavljena oseba mora imeti čas in možnost, da lahko hitro prepreči zagon stroja.

1.2.3. Zagon

Stroj mora biti izdelan tako, da ga je mogoče zagnati le, če hoteno (nameravano) sprožimo za ta namen predvideno krmilje.

Ista zahteva velja:

- za ponovni zagon strojev, ko se je stroj ustavil zaradi kateregakoli vzroka,
- pri pomembni spremembi delovnih razmer (npr. hitrosti, tlaka itd.), razen kadar ponovni zagon ali sprememba delovnih razmer niso nevarni za izpostavljene osebe.

Ta bistvena zahteva ne velja za ponovni zagon strojev ali za spremembo delovnih razmer, ki so posledica normalnega zaporedja operacij avtomatskega cikla.

Kadar ima stroj več vrst krmilja za zagon in delavci lahko spravijo drug drugega v nevarnost, morajo biti montirane dodatne naprave, da bi izključili takšno nevarnost (npr. naprave ali izbirna stikala, ki dopuščajo, da se vsakokrat vključi samo en del zagonskega mehanizma).

Kadar postroj deluje v avtomatskem načinu, mora biti po ustavitvi omogočen enostaven ponovni zagon, potem ko so izpolnjeni varnostni pogoji.

1.2.4. Naprave za ustavitev

Normalna ustavitev

Vsak stroj mora biti opremljen s krmiljem, s katerim je mogoče stroj popolnoma varno ustaviti.

Vsako delovno mesto mora biti opremljeno z mehanizmom za ustavitev nekaterih ali vseh gibljivih delov stroja, odvisno od vrste nevarnosti, tako da ga je mogoče spraviti v varno stanje. Ukaz za ustavitev stroja mora imeti prednost pred ukazom za zagon.

Ko stroj ali njegovi nevarni deli enkrat mirujejo, se mora prekiniti dovajanje energije v ustrezna vklopna stikala.

Izklop v sili

Vsak stroj mora biti opremljen z enim ali več napravami za izklop v sili, da bi preprečili neposredne ali preteče nevarne situacije.

Izjeme veljajo za:

- stroje, pri katerih naprava za ustavitev v sili ne bi zmanjšala nevarnosti, ker ne bi skrajšala časa ustavitve ali ker ne bi omogočila posebnih ukrepov, ki so potrebni ob pojavu nevarnosti,

- prenosne stroje, ki jih držimo v roki, in stroje, ki jih vodimo z roko.

Taka naprava mora:

- imeti dobro razpoznavno, dobro vidno in hitro dostopno krmilje,
- kar najhitreje ustaviti nevarni proces, ne da bi pri tem povzročila dodatne nevarnosti,
- kjer je potrebno, sprožiti ali omogočiti, da se sprožijo določeni gibi za zavarovanje.

Kadar že začeto delovanje krmilja za ustavitev stroja v sili po danem ukazu za ustavitev stroja preneha slediti ukazu za ustavitev, mora biti ta ukaz izveden z blokiranjem naprave za izklop v sili, dokler to blokiranje ni posebej preklicano; naprave za ustavitev ne sme biti možno blokirati brez sprožitve ukaza za ustavitev; sprostitve mora biti mogoča samo z ustrezno operacijo, sprostitve naprave pa ne sme zagnati stroja, ampak mora samo omogočiti njegov ponovni zagon.

Kompleksne naprave

Pri strojih ali njihovih delih, ki so načrtovani tako, da delujejo skupaj, mora proizvajalec načrtovati in izdelati stroje tako, da krmilja za ustavitev, vključno z izklopom v sili, zmorejo ustaviti ne samo stroj sam, ampak tudi vso opremo, ki je v liniji pred njim oziroma za njim, če bi bilo njeno nadaljnje delovanje nevarno.

1.2.5. Izbira načina obratovanja

Izbrani način krmiljenja mora prevladati nad vsemi drugimi krmilnimi funkcijami, z izjemo izklopa v sili.

Če je bil stroj načrtovan in izdelan za več načinov obratovanja in krmiljenja, ki pomenijo različne stopnje varnosti (npr. za nastavljanje, vzdrževanje, pregled itd.), mora biti opremljen z izbirnim stikalom, ki ga je možno blokirati v vsakem položaju. Vsak položaj izbirnega stikala mora ustrezati samo enemu načinu obratovanja ali krmiljenja.

Preklopnik je mogoče nadomestiti s kakšno drugo metodo izbiranja, ki omejuje uporabo določenih funkcij stroja določenim kategorijam delavcev (npr. dostopne kode do določenih numerično krmiljenih funkcij itd.).

Kadar mora biti stroj za določene operacije sposoben delovati pri izključenih varnostnih napravah, mora izbirno stikalo za način obratovanja istočasno:

- izklopiti avtomatski način krmiljenja,
- dovoljevati gibanje samo takrat, ko so krmilja stalno aktivirana,

- dovoljevati, da obratujejo nevarni gibljivi deli samo pri povečani varnosti (npr. zmanjšana hitrost, zmanjšana moč, obratovanje po korakih, ali na kak drug ustrezen način), ko so preprečene nevarnosti zaradi povezanih postopkov,

- preprečiti kakršnokoli gibanje, ki lahko pomeni nevarnost, zaradi hotenega ali nehotenega delovanja na notranje senzorje stroja.

Razen tega mora imeti delavec na mestu upravljanja možnost krmiliti posamezne dele stroja.

1.2.6. Izpad napajanja

Prekinitev, ponovna vzpostavitev po prekinutvi ali kakršnokoli nihanje v napajanju stroja ne sme povzročati nevarnega stanja.

Zlasti:

- zagon stroja ne sme biti nepričakovan,
- ko je bil že dan ukaz, da se stroj ustavi, to ne sme biti preprečeno,

- iz stroja ne sme pasti ali odleteti noben premični del ali obdelovanec, ki je vpet v stroj,

- ne sme biti ovir za avtomatično ali ročno ustavljanje kakršnihkoli gibljivih delov,

- varnostne naprave morajo v celoti ohraniti sposobnost delovanja.

1.2.7. Odpoved krmilnega tokokroga

Napaka v logiki krmilnega tokokroga ali odpoved ali okvara krmilnega tokokroga ne smejo povzročiti nevarnega stanja.

Zlasti:

- zagon stroja ne sme biti nepričakovan,
- ko je bil že dan ukaz, da se stroj ustavi, to ne sme biti preprečeno,
- iz stroja ne sme pasti ali odleteti noben premični del ali obdelovanec, ki je vpet v stroj,
- ne sme biti ovir za avtomatično ali ročno ustavljanje kakršnihkoli gibljivih delov,
- varnostne naprave morajo v celoti ohraniti sposobnost delovanja.

1.2.8. Programska oprema

Komunikacijska programska oprema med delavcem in komandnim oziroma krmilnim sistemom posameznega stroja mora biti v skladu z načelom "prijazen do uporabnika".

1.3. Varovanje pred mehanskimi nevarnostmi

1.3.1. Stabilnost

Stroj, njegovi sestavni deli in pribor morajo biti načrtovani in izdelani tako, da so dovolj stabilni in uporabni v razmerah, ki so predvidene (če je potrebno, se upoštevajo tudi klimatske razmere), brez nevarnosti, da bi se prevrnili, padli ali se nepričakovano premaknili.

Če oblika stroja ali nameravana vgradnja ne zagotavlja zadostne stabilnosti, je potrebno predvideti ustrezna sredstva za učvrstitvev in jih opisati v navodilih.

1.3.2. Nevarnost za zlom med obratovanjem

Različni deli stroja in njihovi priključki morajo biti sposobni, da vzdržijo obremenitve, ki so jim izpostavljeni med uporabo, ki jo je predvidel proizvajalec.

Obstojnost uporabljenega materiala mora ustrezati delovnim razmeram, ki jih je predvidel proizvajalec, zlasti glede pojavov utrujenosti, staranja, korozije in obrabe.

Proizvajalec mora v navodilih za uporabo navesti vrsto in pogostost pregledov in vzdrževanja, ki so potrebni iz varnostnih razlogov. Kjer je potrebno, mora navesti dele, ki so izpostavljeni obrabi, in kriterije za zamenjavo.

Če kljub izvedenim ukrepom obstaja nevarnost, da bi prišlo do zloma ali razpoke (npr. pri brusilnih kolutih), morajo biti gibljivi deli montirani in postavljeni tako, da se v primeru zloma ne razletijo.

Toge in fleksibilne cevi za tekočine, zlasti tiste, ki so pod visokim pritiskom, morajo biti takšne, da zdržijo predvidene notranje in zunanje obremenitve in morajo biti dobro pričvrščene in/ali zavarovane proti vsem vrstam zunanjih vplivov in obremenitev; preprečiti je potrebno zlome (nenadni premik, visokotlačni curki itd.).

Kjer je obdelovani material avtomatično podajen v orodje, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji, da se preprečijo nevarnosti za izpostavljene osebe (npr. zlom orodja):

- ko pride obdelovanec v stik z orodjem, mora le-to predhodno doseči svoje normalno delovno stanje,
- kadar orodje začne oziroma preneha delovati (namerno ali naključno), morata biti gibanje podajanja in gibanje orodja koordinirana.

1.3.3. Nevarnosti zaradi predmetov, ki so odleteli ali padli

Preprečiti je potrebno nevarnost zaradi predmetov, ki so padli ali odleteli (npr. obdelovanci, orodje, odrezki, drobci, odpadki itd.).

1.3.4. Nevarnosti zaradi površin, robov in vogalov

Če namen uporabe dovoljuje, dostopni deli stroja ne smejo imeti ostrih robov, vogalov, ostrih površin, kar bi lahko povzročilo poškodbe.

1.3.5. Nevarnosti kombiniranih strojev

Če je stroj načrtovan za več različnih operacij, pri čemer gre za ročno odstranjevanje obdelovanca med posameznimi operacijami (kombinirani stroji), mora biti načrtovan in izdelan tako, da je mogoče vsak element uporabljati ločeno, tako da drugi deli ne pomenijo nevarnosti ali tveganja za izpostavljene osebe.

Omogočeno mora biti, da je lahko vsak sestavni del, ki ni zavarovan, posebej zagnan ali ustavljen.

1.3.6. Nevarnosti zaradi spremembe rotacijske hitrosti orodja

Kadar je stroj namenjen za delo v različnih pogojih uporabe (npr. različne hitrosti ali napajanje z energijo), mora biti načrtovan in izdelan tako, da je mogoče te pogoje izbirati in nastavljati varno in zanesljivo.

1.3.7. Preprečevanje nevarnosti zaradi gibljivih delov

Gibljivi deli strojev morajo biti načrtovani in izdelani tako, da se preprečijo nevarnosti, oziroma je potrebno tam, kjer se nevarnosti pojavijo, poskrbeti za varovala oziroma varnostne naprave, s katerimi se preprečijo vse nevarnosti zaradi dostopa v nevarno območje, kar bi vodilo do nezgod.

Potrebno je preprečiti nenamerno blokiranje gibljivih delov, medtem ko obratujejo. Če kljub varnostnim ukrepom obstaja verjetnost, da pride do blokiranja, mora proizvajalec poskrbeti za posebne varnostne naprave ali orodja, knjižico z navodili in kjer je potrebno, z označitvami na stroju, da se omogoči varno odblokiranje opreme.

1.3.8. Izbira varovanja pred nevarnostmi gibljivih delov

Varovala oziroma varnostne naprave za varovanje pred nevarnostmi morajo biti izbrani na osnovi vrste nevarnosti. Za lažjo odločitev je potrebno uporabiti naslednje smernice.

A. Gibljivi deli prenosa (transmisije)

Varovala, načrtovana za osebe, ki so izpostavljene nevarnostim v zvezi z gibljivimi deli prenosa (npr. škripci, jermeni, gonila, zobata kolesa in pastorki, gredi itd.) morajo biti:

- bodisi pritrjena, v skladu z zahtevami 1.4.1. in 1.4.2.1., ali
 - premična, v skladu z zahtevami 1.4.1. in 1.4.2.2.A.
- Premična varovala je potrebno uporabljati tam, kjer je potreben pogost dostop.

B. Gibljivi deli, ki so neposredno vključeni v proces

Za osebe, ki so izpostavljene nevarnostim v zvezi z gibljivimi deli, ki so vključeni v delovni proces (npr. rezilna orodja, gibljivi deli stiskalnic, valji, deli pri postopku strojnega obdelovanja itd.), je potrebno načrtovati in uporabljati naslednja varovala oziroma varnostne naprave:

- kjer je le mogoče, pritrjena varovala, ki so v skladu z zahtevami 1.4.1. in 1.4.2.1.,

- sicer pa premična varovala, ki so v skladu z zahtevami 1.4.1. in 1.4.2.2.B. ali varnostne naprave, kot so npr. senzorske naprave (tj. nematerialne pregrade, senzorske mreže), daljinske varnostne naprave (npr. dvoročni krmilni mehanizmi), ali varnostne naprave, ki imajo namen, da avtomatsko preprečujejo doseg vsem delom delavčevega telesa v nevarno področje v skladu z zahtevami 1.4.1. in 1.4.3.

Kadar ni možno preprečiti dostopa do gibljivih delov, ki so neposredno vključeni v proces, delavec pa mora izvajati določene posege, je potrebno takšne dele opremiti:

- s pritrjenimi varovali, ki ustrezajo zahtevam 1.4.1. in 1.4.2.1. in preprečujejo dostop do tistih predelov sestavnih delov, ki se ne uporabljajo pri delu,

- z nastavljenimi varovali, ki so v skladu z zahtevami 1.2.1. in 1.4.2.3. in omejujejo dostop k tistim predelom gibljivih delov, ki so namenjeni izrecno za delo.

1.4. Zahtevane lastnosti varoval in varnostnih naprav

1.4.1. Splošne zahteve

Varovala in varnostne naprave:

- morajo biti robustno zgrajene,
- ne smejo povzročati dodatnih nevarnosti,
- morajo biti izdelane tako, da jih ni možno obiti ali jih izključiti iz njihovega delovanja,
- nameščene morajo biti v ustrezni razdalji od nevarnega področja,
- ne smejo ovirati pregleda nad proizvodnim procesom,
- morajo omogočiti opravljanje bistvenih del, ki so potrebna pri montaži in/ali menjavi orodij in tudi pri vzdrževanju, z omejevanjem dostopa samo na področje, kjer je potrebno opraviti delo, po možnosti tako, da pri tem ni potrebno odstraniti varovala ali varnostne naprave.

1.4.2. Posebne zahteve za varovala

1.4.2.1. Pritrjena varovala

Pritrjena varovala morajo biti varno pritrjena na svojem mestu.

Pritrjena morajo biti s sistemi, ki jih je mogoče odpreti samo z orodjem.

Kjer je to mogoče, varovalom ne sme biti omogočeno ostati na svojem mestu, ne da bi bila pritrjena.

1.4.2.2. Premična varovala

A. Premična varovala vrste A morajo:

- če je le mogoče, po odprtju ostati pritrjena na stroj,
- biti povezana z zaporno napravo, ki prepreči premičnim delom zagon, dokler so ti deli dostopni, in dati ukaz za ustavitve, kadar niso več v zaprtem položaju.

B. Vrsta B premičnih varoval mora biti načrtovana in vgrajena v krmilni sistem, tako da:

- premični deli ne morajo začeti obratovati, dokler so v dosegu delavca,
- izpostavljena oseba ne more doseči gibljivih delov, ko so enkrat že začeli obratovati,
- jih je mogoče nastavljeni samo z namernim dejanjem, kakor npr. z uporabo orodja, ključa itd.,
- pomanjkanje ali izpad kakšnega njihovega sestavnega dela prepreči zagon ali ustavi gibljive dele,
- je varovanje pred nevarnostjo odletavanja delcev oziroma delov zagotovljena z zaščitno pregrado.

1.4.2.3. Nastavljiva varovala, ki omejujejo dostop

Nastavljiva varovala, ki omejujejo dostop do tistih področij premičnih delov, ki so nujno potrebna za delo:

- morajo biti nastavljiva ročno ali avtomatsko v skladu z vrsto dela, ki se opravlja,
- morajo biti takšna, da jih je mogoče zlahka nastavljeni brez orodja,
- morajo zmanjšati nevarnost odletavanja delcev oziroma delov.

1.4.3. Posebne zahteve za varnostne naprave

Varnostne naprave morajo biti načrtovane in vključene v krmilni sistem tako, da:

- premični deli ne morejo začeti delovati, dokler so v dosegu delavca,
- izpostavljena oseba ne more doseči premičnih delov, ko so enkrat že začeli obratovati,
- jih je mogoče nastavljeni samo z namernim dejanjem, npr. z uporabo orodja, ključa itd.,
- če kakšen njihov sestavni del manjka ali izpade, prepreči zagon ali ustavi gibljive dele.

1.5. Varovanje pred drugimi nevarnostmi

1.5.1. Električno napajanje

Če ima stroj električno napajanje, mora biti dovod električne energije načrtovan, izdelan in opremljen tako, da se preprečijo vse nevarnosti v zvezi z elektriko oziroma da jih je mogoče preprečiti.

Posebna pravila, ki se nanašajo na električno opremo, namenjeno za uporabo znotraj določenih napetostnih mej, veljajo za stroje, za katere veljajo te napetostne meje.

1.5.2. Statična elektrika

Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da preprečujejo ali omejujejo nastajanje potencialno nevarne elektrostatične naelektritve oziroma so opremljeni s sredstvi za razelektritve.

1.5.3. Dovajanje druge energije, razen električne

Če se stroj napaja z drugo energijo in ne električno (npr. hidravlično, pnevmatsko, toplotno energijo itd.), mora biti načrtovan, izdelan in opremljen tako, da so preprečene vse možne nevarnosti, ki so v zvezi s to vrsto energije.

1.5.4. Nevarnosti zaradi pomanjkljivosti pri montaži

Napake, ki lahko nastanejo pri montaži ali ponovni montaži določenih delov, ki bi lahko bili vir nevarnosti, je potrebno preprečiti z ustreznim načrtovanjem teh delov, če pa to ni mogoče, je potrebno posamezne dele oziroma ohišja opremiti z ustreznimi opozorili in označitvami. Enaka obvestila je potrebno dati na premične dele in/ali njihova ohišja, ko mora biti za preprečitev nevarnosti poznana smer gibanja. Vsa nadaljnja obvestila, ki so potrebna, morajo biti navedena v navodilih za uporabo. Če so priključki za fluide, vključno z električnimi vodniki, lahko izvor nevarnosti, moramo z načrtovanjem oziroma z ustreznimi opozorilnimi oznakami na ceveh, kablkih itd., preprečiti nevarnosti.

1.5.5. Ekstremne temperature

Preprečiti je potrebno nevarnosti za poškodbe, ki bi lahko nastale zaradi stika ali bližine delov stroja ali materiala z visokimi ali zelo nizkimi temperaturami.

Oceniti je potrebno, ali obstaja nevarnost za izmet vročega ali zelo mrzlega materiala. Če ugotovimo, da ta nevarnost obstaja, jo je potrebno preprečiti, če pa to tehnično ni mogoče, jo je potrebno narediti nenevarno.

1.5.6. Požar

Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da ni nevarnosti za požar ali pregrete zaradi strojev samih ali zaradi plinov, tekočin, prahu, hlapov ali drugih snovi, ki jih proizvajajo ali uporabljajo stroji.

1.5.7. Eksplozija

Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da preprečujejo vsako nevarnost eksplozije, ki bi jo lahko povzročili stroji sami ali plini, tekočine, prah, hlapi ali druge snovi, ki jih proizvajajo ali uporabljajo stroji.

V ta namen mora proizvajalec:

- preprečiti nevarne koncentracije proizvodov,
- preprečiti izgorevanje v potencialno eksplozivni atmosferi,
- učinke vsake eksplozije na okolico omejiti na nenevarno stopnjo.

Enaki varnostni ukrepi so potrebni, če proizvajalec predvidi, da se bodo stroji uporabljali v potencialno eksplozivni atmosferi.

Električna oprema, ki tvori del stroja, mora biti, kar zadeva nevarnosti eksplozije, v skladu z določili veljavnih predpisov.

1.5.8. Hrup

Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da je hrup, ki se prenaša po zraku, zmanjšan na najnižjo stopnjo, pri tem pa je potrebno upoštevati tehnični napredek in razpoložljivost sredstev, ki zmanjšujejo hrup, zlasti pri njegovem viru.

1.5.9. Vibracije

Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da so nevarnosti zaradi vibracij, ki jih povzroča stroj, zmanjšane na najnižjo stopnjo, pri tem pa je potrebno upoštevati tehnični napredek in razpoložljivost sredstev, ki zmanjšujejo vibracije, zlasti pri njegovem viru.

1.5.10. Sevanje

Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da je vsako sevanje omejeno na obseg, ki je potreben za delovanje in ne deluje na izpostavljene osebe, oziroma je zmanjšano na nenevarno stopnjo.

1.5.11. Zunanje sevanje

Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da zunanje sevanje ne vpliva na delovanje stroja.

1.5.12. Laserska oprema

Kjer se uporablja laserska oprema, je potrebno upoštevati naslednja določila:

- laserska oprema na stroju mora biti načrtovana in izdelana tako, da je preprečeno vsako nevarno sevanje,

- laserska oprema na stroju mora biti zaščitena tako, da dejansko sevanje, sevanje, ki nastane zaradi odboja ali razpršitve, in sekundarno sevanje ne škodujejo zdravju,

- optična oprema za opazovanje ali nastavljanje laserske opreme na stroju mora biti takšna, da laserski žarki ne povzročajo nevarnosti za zdravje.

1.5.13. Emisija prahu, plinov itd.

Stroji morajo biti načrtovani, izdelani in/ali opremljeni tako, da se je mogoče izogniti nevarnosti zaradi plinov, tekočin, hlapov in drugih odpadnih snovi, ki jih proizvajajo.

Če nevarnost obstaja, morajo biti stroji opremljeni tako, da lahko omenjene substance prestrežemo v posodo in/ali jih odstranimo.

Če stroji med normalnim delom niso zaprti, je potrebno namestiti naprave za prestrezanje in/ali odsesavanje čim bližje viru oddajanja.

1.5.14. Tveganje, da delavec ostane zaprt (ujet) v stroju

Stroj mora biti načrtovan, izdelan oziroma opremljen s sredstvi, ki preprečujejo, da izpostavljena oseba ostane zaprt v stroju, če pa to ni mogoče, mora biti opremljen z napravo za priklic pomoči.

1.5.15. Tveganje, da delavcu spodrsne, da se spotakne ali pade

Deli stroja, po katerih se osebe gibljejo, ali na njih stojijo, morajo biti načrtovani in izdelani tako, da osebam na njih ne more spodrsniti, da se ne morejo spotakniti ali pasti na te dele ali z njih.

1.6. Vzdrževanje

1.6.1. Vzdrževanje strojev

Mesta za nastavljanje, mazanje in vzdrževanje morajo biti nameščena izven nevarnih območij. Nastavljanje, vzdrževanje, popraviljanje, čiščenje in servisiranje mora biti omogočeno, ko stroj ne obratuje.

Če zaradi tehničnih razlogov eden ali več od zgoraj navedenih pogojev ne more biti izpolnjen, morajo biti te operacije izvedene brez tveganja (glej točko 1.2.5.).

Če so stroji avtomatizirani, mora proizvajalec, kjer je to potrebno, poskrbeti za priključno napravo, ki je potrebna za montažo diagnostične opreme za ugotavljanje napak.

Sestavni deli avtomatskih strojev, ki jih je potrebno pogosto menjavati, zlasti pri menjavi v proizvodnji, kjer so izpostavljeni obrabi ali se pogosto pokvarijo, morajo biti takšni, da jih je mogoče enostavno in varno odstraniti in nadomestiti. Dostop do sestavnih delov mora biti tak, da lahko delo opravimo s potrebnimi tehničnimi sredstvi (orodja, merilni instrumenti itd.) po delovni metodi, ki jo specifično proizvaja proizvajalec.

1.6.2. Dostop do delovnega položaja in servisnih mest

Proizvajalec mora zagotoviti sredstva za dostop (stopnice, lestve, delovne podeste itd.), ki omogočajo varen dostop do vseh področij, ki se uporabljajo za proizvodnjo, nastavljanje in vzdrževalna dela.

1.6.3. Ločitev energetskih virov

Vsi stroji morajo biti opremljeni s sredstvi, da se jih loči od energetskih virov. Takšni sistemi ločitve morajo biti jasno razpoznavni. Biti morajo takšni, da jih je mogoče zakleniti, če bi ponovna vključitev lahko ogrozila izpostavljene osebe. Pri strojih, ki se napajajo z električno energijo preko vtiča, ki ga je mogoče vključiti v tokokrog, zadošča, če vtič izvlečemo.

Sistem ločitve mora biti takšen, da ostane zaklenjena tudi takrat, ko delavec z mesta, do katerega ima dostop, ne more preskusiti, ali je napajanje še vedno izklopljeno.

Ko je napajanje izklopljeno, mora biti zagotovljeno, da se preostala ali v tokokrogu stroja nakopičena energija odvede, ne da bi bilo to nevarno za izpostavljene osebe.

Izjemoma pa lahko ostanejo nekateri tokokrogi zvezani s svojimi energetskimi viri, da npr. držijo dele, varujejo informacije, osvetljujejo notranjost itd. V tem primeru je potrebno operaterju zagotoviti varnost.

1.6.4. Posegi delavca

Stroji morajo biti načrtovani, izdelani in opremljeni tako, da je potreba po delavčevi intervenciji omejena.

Če se delavčevi intervenciji ni mogoče izogniti, mu mora biti omogočeno, da se posege opravi enostavno in varno.

1.6.5. Čiščenje notranjih delov stroja

Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da je mogoče čistiti notranje dele, v katerih so bile nevarne snovi ali preparati, in sicer tako, da vanje ni potrebno vstopati; če je potrebno karkoli odblokirati, mora biti to omogočeno tudi z zunanje strani. Če je vstop v stroj popolnoma nemogoče preprečiti, mora proizvajalec že pri konstruiranju poskrbeti, da bo čiščenje stroja kar najmanj nevarno.

1.7. Indikatorji

1.7.0. Informacijske naprave

Informacije, ki so potrebne za krmiljenje stroja, morajo biti nedvoumne in lahko razumljive. Ne smejo biti preobširne, da bi preobremenjevale delavca.

Kjer sta zdravje in varnost izpostavljenih oseb lahko ogrožena zaradi napake v delovanju nenadzorovanih strojev, morajo biti stroji opremljeni z ustreznim zvočnim ali svetlobnim varnostnim signalom.

1.7.1. Opozorilne naprave

Kadar je stroj opremljen z opozorilnimi napravami (npr. signali itd.), morajo biti le-te nedvoumne in lahko zaznavne.

Delavec mora imeti možnost, da lahko kadarkoli preveri, kako takšne opozorilne naprave delujejo.

Barve in varnostni signali morajo biti v skladu z zahtevami posebnih predpisov.

1.7.2. Opozorila zaradi drugih tveganj

Kjer tveganja kljub vsem uporabljenim ukrepom ostanejo, ali v primeru potencialnih nevarnosti, ki niso očitne (npr. električne omarice, radioaktivni viri, netesnost hidravličnega tokokroga, nevarnost v nevidnem področju itd.), mora proizvajalec poskrbeti za opozorila.

Takšna opozorila morajo biti po možnosti v obliki hitro razumljivih piktogramov in/ali morajo biti napisana v jeziku države, kjer se bodo stroji uporabljali, na posebno zahtevo pa morajo biti tudi v jezikih, ki jih razumejo delavci, ki delajo s strojem.

1.7.3. Označevanje

Vsi stroji morajo biti označeni čitljivo in s trajnimi oznakami in to najmanj z naslednjimi podatki:

- ime in naslov proizvajalca,
- oznaka CE (glej Prilogo III),
- oznaka serije ali tipa,
- serijska številka pri serijski proizvodnji,
- leto izdelave.

Kadar proizvajalec izdeluje stroje, ki so namenjeni za uporabo v potencialno eksplozivni atmosferi, mora biti to na strojih označeno.

Na stroju mora biti tudi ustrezen podatek o tipu in varni uporabi (npr. največja hitrost določenih vrtljivih delov, največje dimenzije – gabariti orodij, ki se montirajo, masa itd.).

Kadar je potrebno del stroja (velja tudi za zamenljivo opremo) med uporabo premikati z dvizžno napravo, mora biti na njem čitljivo, neizbrisno in nedvoumno označena njegova teža.

Zamenljiva oprema iz 3. člena (prvi odstavek, tretja alineja) mora nositi enake informacije.

1.7.4. Navodila

a) Vsi stroji morajo biti opremljeni z navodili, ki naj vsebujejo najmanj naslednje:

- podatke, ki so že označeni na stroju, razen serijske številke (glej točko 1.7.3.) skupaj z vsemi potrebnimi dodatnimi podatki, ki olajšujejo vzdrževanje (npr. naslov uvoznika, serviserjev itd.),

- predvidena uporaba stroja po točki 1.1.2.(c),

- položaje, kjer naj delavec stoji med delom,

- navodila za:

- varen zagon,

- varno uporabo,

- varno ravnanje s strojem s podatkom o masi stroja

in raznih njegovih delov, ki jih je potrebno praviloma ločeno transportirati,

- varno montažo in demontažo,

- varno nastavitvev,

- vzdrževanje (servisiranje in popravila),

- če je potrebno, navodila za usposabljanje,

- kjer je to potrebno, bistvene značilnosti orodij, ki se jih lahko montira na stroje.

Kjer je to potrebno, naj navodila opozarjajo tudi na kakšen način strojev ne smemo uporabljati.

b) Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik mora izdelati navodila v slovenskem jeziku ali v enem od uradnih jezikov EU. Stroju, ki se daje na trg ali uvaja v obratovanje v Republiki Sloveniji, morajo biti priložena originalna navodila v slovenskem jeziku ali uradni prevod originalnih navodil v slovenski jezik, ter navodila v originalnem jeziku. Ob uvajanju v obratovanje mora biti vsem strojem priložen prevod navodil v jeziku ali jezikih države, v kateri se bodo stroji uporabljali in priložena navodila v originalnem jeziku. Ta prevod mora priskrbeti bodisi proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik ali pa oseba, ki uvaža stroj v zadevnem jezikovnem področju. Ne glede na to zahtevo pa so lahko navodila za vzdrževanje, ki jih uporablja strokovno osebje, zaposleno pri proizvajalcu ali njegovem pooblaščenem zastopniku, napisana samo v enem od jezikov, ki ga to osebje razume.

c) Navodila morajo vsebovati risbe in diagrame, ki so potrebni za ponazoritev zagona, vzdrževanja, nadzora, kontrole pravilnosti operacij, in, kjer je to potrebno, za popravilo strojev, ter vsa uporabna navodila, še zlasti v zvezi z varnostjo.

d) Ves tiskani material, ki opisuje stroje v zvezi z varnostjo, mora biti v skladu z navodili. Tehnična dokumentacija, ki opisuje stroje, mora vsebovati podatke, navedene v točki (f), o emisiji hrupa, ki se prenaša po zraku, pri strojih, ki jih je potrebno držati z roko in/ali voditi ročno, pa podatke o vibracijah, kot je navedeno v točki 2.2.

e) Kjer je to potrebno, morajo navodila vsebovati zahteve za tako napeljavo in montažo, ki zmanjšujeta hrup ali vibracije (npr. uporaba dušenja, vrsta in masa temeljev itd.).

f) Za hrup, ki ga povzročajo stroji in se prenaša po zraku, morajo navodila navajati dejansko vrednost ali vred-

nost, ki je bila ugotovljena z meritvami na enakih strojih, in sicer:

- ekvivalent neprekinjene A-izmerjene ravni zvočnega tlaka na delovnih mestih, kjer presega 70 dB (A); kjer ta raven ne presega 70 dB (A), je potrebno to posebej napisati,

- konico C-izmerjene trenutne vrednosti tlaka na delovnih mestih, kjer presega 63 Pa (130 dB glede na 20 mPa),

- raven moči zvoka, ki ga oddaja stroj, kjer ekvivalent neprekinjenega A-izmerjene ravni zvočnega tlaka na delovnih mestih presega 85 dB (A).

Če je stroj dimenzijsko zelo obsežen, je potrebno namesto nivoja zvočne moči na določenih položajih okrog stroja navesti ekvivalent zveznih nivojev zvočnega tlaka.

Ravni zvoka je potrebno izmeriti tako, da uporabimo najprimernejše metode za posamezni stroj.

Kadar se harmonizirani evropski standardi ne uporabljajo, je potrebno ravni zvoka meriti po najustreznejši metodi za posamezen stroj.

Kjer delovna mesta niso opredeljena ali jih ni mogoče opredeliti, je potrebno izmeriti nivoje zvočnih tlakov na razdalji 1 metra od površine stroja in v višini 1,60 metra od tal ali dostopne ploščadi. Navesti je potrebno mesto in vrednost maksimalnega zvočnega tlaka.

g) Če proizvajalec predvideva, da bo stroj obratoval v potencialno eksplozivni atmosferi, morajo navodila vsebovati vse potrebne podatke.

h) Za stroje, ki jih bodo uporabljali tudi delavci, ki niso ustrezno strokovno usposobljeni, je potrebno besedila in prikaz navodil prilagoditi njihovi splošni izobrazbi in ravni znanja, ki ga od delavcev lahko pričakujemo, upoštevajoč druge, zgoraj omenjene bistvene zahteve.

2. BISTVENE ZDRAVSTVENE IN VARNOSTNE ZAHTEVE ZA DOLOČENE KATEGORIJE STROJEV

2.1. Stroji za predelavo kmetijskih in živilskih proizvodov

Stroji, namenjeni za pripravo in predelavo živil (npr. kuhanje, hlajenje, odmrzovanje, pranje, pakiranje, skladiščenje, transport in distribucija), morajo biti načrtovani in izdelani tako, da preprečujejo tveganje okužbe in bolezni, upoštevati pa je potrebno tudi naslednja higienska pravila:

a) Materiali, ki so v stiku ali so namenjeni, da pridejo v stik z živali, morajo ustrezati pogojem, ki so navedeni v ustreznih predpisih. Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da jih lahko pred vsako uporabo temeljito očistimo.

b) Vse površine, vključno s spoji, morajo biti gladke in ne smejo imeti grebenov in razpok, kjer bi se lahko zadrževale organske snovi.

c) Spoji morajo biti načrtovani tako, da imajo čim manj izboklin, robov in vdolbin. Najbolje je, če so zvarjeni ali neprekinjeno zlepljeni. Vijakov, glave vijakov in kovice se ne sme uporabljati, razen kadar se temu tehnično ne da izogniti.

d) Vse površine, s katerimi živila prihajajo v stik, morajo biti takšne, da se jih lahko čisti in razkužuje, če je le mogoče po odstranitvi delov, ki se dajo enostavno odmontirati. Notranje površine morajo biti zaobljene, da se jih lahko temeljito čisti.

e) Tekočine živil, kakor tudi tekočine za čiščenje, razkuževanje in izplakovanje mora biti mogoče neovirano izpušiti iz stroja (po možnosti v položaju "čisto").

f) Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da preprečujejo dostop vsem tekočinam ali živim bitjem, zlasti žuželkam, ali zbiranje kakršnihkoli organskih snovi na me-

stih, ki jih ni mogoče očistiti (npr. pri strojih, ki niso montirani na noge ali kolesa, s tesnilom med strojem in njegovim temeljem, z uporabo tesnilnih enot itd.);

g) Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da po-možne snovi (npr. maziva itd.) ne morejo priti v stik z živili. Kjer je potrebno, mora biti stroj načrtovan in izdelan tako, da je mogoče kontrolirati, ali je stroj stalno v skladu s to zahtevo.

Navodila

Poleg osnovnih podatkov, zahtevanih v točki 1, morajo navodila vsebovati predlagane proizvode in metode za čišče-nje, razkuževanje in izplakovanje (ne le za lahko dostopna področja, ampak tudi za tista, ki jih ni mogoče ali ni priporočljivo doseči, npr. cevovode je potrebno čistiti na mestu samem).

2.2. Prenosni stroji, ki jih držimo v roki in/ali jih ročno vodimo

Prenosni stroji, ki jih je potrebno držati v roki in/ali voditi ročno, morajo ustrezati še dodatnim zdravstvenim in varnostnim zahtevam:

- Glede na vrsto stroja mora imeti stroj dovolj veliko površino podnožja in zadostno število primerno velikih ročajev in opor, ki so razmeščeni tako, da zagotavljajo stabilnost stroja v pogojih obratovanja, ki jih je predvidel proizvajalec.

- Kjer se stroj upravlja z držali, ki se jih zaradi varnosti ne sme izpustiti, ali kjer je upravljanje ločeno, je potrebno namestiti stikala za zagon in zaustavitev, in sicer tako, da jih delavec doseže, ne da bi izpustil držala.

- Načrtovani, izdelani in opremljeni morajo biti tako, da se izključi tveganje, da bi prišlo do naključnega zagona in/ali nadaljnega obratovanja stroja, ko delavec izpusti držala. Potrebno je izvesti ustrezne postopke, če ta zahteva ni tehnično izvedljiva.

- Prenosni stroj, ki ga je potrebno držati v roki, mora biti načrtovan in izdelan tako, da se da lahko, kjer je to potrebno, z vizualnim pregledom ugotoviti stik orodja z ma-terialom, ki se ga obdeluje.

Navodila

Navodila morajo vsebovati naslednje podatke v zvezi z vibracijami, ki jih prenaša orodje, ki se ga drži v roki in ročno vodi:

- izmerjeno efektivno vrednost pospeška, ki so mu izpostavljene roke, če ta presega $2,5 \text{ m/s}^2$, kakor določa ustrezno preskusno pravilo. Kjer pospešek ne presega $2,5 \text{ m/s}^2$, je potrebno to navesti.

Ce ni veljavnega preskusnega pravila, mora proizvajalec navesti merilne metode in pogoje, v katerih so bile meritve opravljene.

2.3. Stroji za obdelavo lesa in podobnih materialov

Lesno-obdelovalni stroji in stroji za obdelavo materia-lov, ki imajo fizikalne in tehnološke lastnosti podobne lesu, kot npr. plutovina, kosti, trda guma, trd plastični material ali podoben trd material, morajo ustrezati še naslednjim bistve-nim zdravstvenim in varnostnim zahtevam:

a) Stroji morajo biti načrtovani, izdelani ali opremljeni tako, da je mogoče obdelovanca, ki se ga obdeluje, name-stiti in voditi varno; kadar je potrebno obdelovanec držati v roki na delovni mizi, mora biti le-ta med delom dovolj stabil-na in ne sme ovirati gibanja obdelovanca;

b) Kadar se stroj uporablja v pogojih, kjer obstaja tve-ganje, da lahko delci lesa odletijo, mora biti stroj načrtovan, izdelan in opremljen tako, da delci ne morejo odletavati, če pa tega ne moremo doseči, pa to odletavanje ne sme biti tvegano za delavca in/ali za izpostavljene osebe.

c) Stroji morajo biti opremljeni z avtomatično zavoro, ki skrhan o orodje tako hitro ustavi, da se prepreči tveganje dotika z njim.

d) Kadar je orodje vgrajeno v polavtomatski stroj, mora biti le-ta načrtovan in izdelan tako, da se prepreči ali zmanjša tveganje za poškodbe, npr. z uporabo valjastega rezilnega orodja, ki omejuje globino reza itd.

3. BISTVENE ZDRAVSTVENE IN VARNOSTNE ZAHTEVE ZA PREPREČITEV POSEBNIH NEVARNOSTI ZARADI MOBILNOSTI STROJEV

Stroji, ki so nevarni zaradi mobilnosti, morajo biti načr-tovani in izdelani tako, da ustrezajo zahtevam, ki so navede-ni spodaj.

Tveganje zaradi mobilnosti vedno obstaja pri strojih na lastni pogon, pri tistih, ki jih vleče, potiska ali prevaža drugi stroj ali traktor, pri strojih, ki obratujejo na delovnih območ-jih, in katerih obratovanje zahteva mobilnost med delom, najsi bo to neprekinjeno ali polprekinjeno gibanje, gibanje od enega do drugega fiksnega delovnega položaja delovnih položajev.

Tveganje zaradi mobilnosti lahko obstaja tudi v prime-ru, ko stroji delajo, ne da bi se premikali, opremljeni pa so tako, da jih je mogoče lažje premikati z enega mesta na drugo (stroji, opremljeni s kolesi, valjčki, tirnicami itd. ali montirani na mostnih tirnicah, vozičkih itd.).

Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik preveri, ali kultivatorji (freze) ali motorne brane ne pomenijo nespre-jemljivega tveganja za izpostavljene osebe, tako da vsak tip stroja ustrezno preskusi ali ga da preskusiti.

3.1. Splošno

3.1.1. Definicija

"Voznik" pomeni delavca, odgovornega za premikanje strojev. Voznik se lahko vozi s strojem ali peš spremlja stroj, ali pa stroje upravlja daljinsko (kabelsko ali radijsko itd.).

3.1.2. Osvetlitev

Če je proizvajalec namenil stroj na lasten pogon za uporabo v temnih prostorih, mora biti stroj opremljen s svet-lobno napravo, primerno za delo, ki ga mora opravljati. Naprava mora biti v skladu z drugimi veljavnimi predpisi (predpisi o cestnem prometu, navigacijska pravila itd.).

3.1.3. Načrtovanje strojev, ki omogoča njihovo uprav-ljanje

Med upravljanjem stroja in/ali njegovih delov ne sme biti mogoč nenaden premik ali nevarnost zaradi nestabilno-sti toliko časa, dokler upravljalec stroja in/ali njegovih delov ravna z njimi v skladu z navodili proizvajalca.

3.2. Delovne postaje

3.2.1. Položaj voznika

Položaj voznika mora biti načrtovan v skladu z ergo-nomskimi načeli. Lahko sta predvidena dva ali več voznih položajev, v takih primerih pa morajo biti vgrajeni vsi krmilni mehanizmi. Kjer je predviden več kakor en položaj, mora biti stroj načrtovan tako, da uporaba enega položaja izključuje možnost uporabe drugih, razen v nujnih primerih. Pregled-nost z voznikovega položaja mora biti takšna, da le-ta lahko varno zase in za izpostavljene osebe upravlja stroj in njegova orodja v skladu s predvidenim namenom uporabe. Kjer je to nujno, je potrebno poskrbeti za primerne naprave, ki pre-prečijo nevarnost zaradi neustrezne neposredne pregledno-sti.

Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da ni ne-varnosti, da bi voznik ali delavec s svojega voznega položaja zaradi nepazljivosti prišel v stik s kolesi ali z gosenco.

Prostor voznika mora biti načrtovan in izdelan tako, da je preprečeno vsako tveganje za zdravje zaradi izpušnih plinov in/ali pomanjkanja kisika.

Prostor za voznika, ki se vozi na vozilu, mora biti načrtovan tako, da je voznikova kabina tako velika, kakor dopušča prostor. V tem primeru mora biti v kabini prostor za navodila za voznika in/ali delavca. Če delo poteka v nevarnem okolju, mora biti voznikov prostor vgrajen v ustrezni kabini.

Kadar ima stroj vgrajeno kabino, mora biti le-ta načrtovana, izdelana in/ali opremljena tako, da zagotavlja vozniku dobre vozne razmere in varovanje pred vsem morebitnimi nevarnostmi (npr: neprimerno gretje ali prezračevanje, neprimerna preglednost, prekomeren hrup in tresenje, padajoči predmeti, vdor predmetov, obračanje itd.). Omogočen mora biti hiter izstop. Razen tega mora biti predviden izhod v sili v drugi smeri, kakor je običajna.

Kabina mora biti izdelana iz negorljivega materiala.

3.2.2. Sedenje

Voznikov sedež kateregakoli stroja mora omogočiti vozniku stabilen položaj in mora biti načrtovan v skladu z ergonomskimi načeli.

Sedež mora biti načrtovan tako, da do najmanjše možne stopnje zmanjšuje tresenje, ki se prenaša do voznika. Sedež mora biti montiran tako, da zdrži vse obremenitve, ki jim je lahko izpostavljen, zlasti pri obračanju. Kjer pod voznikovimi nogami ni poda, morajo biti opore za noge prevlečene z materialom, ki ne drsi.

Kadar je stroj opremljen z varnostno napravo proti prevratanju, mora biti sedež opremljen z varnostnim pasom ali z enakovredno napravo, ki drži voznika na njegovem sedežu, ne da bi mu preprečevala gibe, ki so potrebni za vožnjo, ali gibe za ustavitvev.

3.2.3. Druga mesta za prevoz oseb

Če pogoji uporabe predvidevajo, da se razen voznika s strojem občasno ali redno prevažajo tudi druge osebe, ali na njem delajo, morajo biti predvidena ustrezna mesta, ki jim omogočajo prevoz ali delo na njih brez tveganja, še posebej, kar se tiče tveganja padca.

Kjer pogoji dela to dopuščajo, morajo biti ta mesta opremljena s sedeži.

Če morajo biti vozniška mesta opremljena s kabino, morajo biti tudi druga mesta zavarovana pred nevarnostmi, zaradi katerih je bilo zavarovano voznikovo mesto.

3.3. Krmilje

3.3.1. Krmilne naprave

Vozniku mora biti z njegovega položaja omogočeno, da lahko vključi vse krmilne naprave, ki so potrebne za upravljanje s strojem, z izjemo funkcij, ki se lahko varno aktivirajo samo z uporabo krmilnih naprav, ki se nahajajo stran do voznikovega položaja. To se bolj kot na voznikove položaje nanaša na delovne položaje, za katere so bolj kakor voznik odgovorni drugi delavci ali za katere mora voznik zapustiti svoj položaj, da bi varno opravil manever.

Kjer se uporabljajo pedala, morajo biti le-ta načrtovana in vgrajena tako, da omogočajo varno voznikovo upravljanje z minimalnim tveganjem za zamenjavo oziroma uporabo napačnih ukazov; njihova površina mora biti takšna, da ne drsi in je enostavna za čiščenje.

Kjer bi bilo lahko njihovo upravljanje nevarno, zlasti zaradi nevarnih gibov, se morajo krmilja strojev, razen pri tistih, kjer je mogoče položaje vnaprej nastaviti, vrniti v nevtralni položaj, takoj ko jih delavec izpusti.

Pri strojih, ki imajo kolesa, mora biti krmilni sistem načrtovan in izdelan tako, da zmanjšuje silo nenadnih gibov volana ali krmilne ročice, ki jih povzročijo udarci na vodilna kolesa.

Vsako krmilje, ki blokira diferencial, mora biti načrtovano in urejeno tako, da omogoča sprostitvev diferenciala, kadar se stroj premika.

Zadnji stavek točke 1.2.2. ne velja za funkcijo mobilnosti.

3.3.2. Zagon/premikanje

Stroj na lastni pogon, na katerem se pelje voznik, mora biti opremljen tako, da se nepooblaščenim osebam prepreči, da bi zagnale motor.

Stroj na lastni pogon, na katerem se pelje voznik, mora biti možno voziti samo takrat, kadar je voznik pri krmiljih.

Pri strojih, ki morajo za upravljanje imeti vgrajene naprave, ki presegajo njihovo normalno razdaljo od tal (npr. opore, žerjavne krake itd.), mora imeti voznik na razpolago sredstva s katerimi, preden spelje, preveri, ali so te naprave v položaju, ki omogoča varno premikanje.

To velja tudi za vse druge dele, ki morajo biti, da se zagotovi varno premikanje, v določenem položaju in blokiranju, če je to potrebno.

Če je tehnično in ekonomsko izvedljivo, mora biti premikanje strojev odvisno od varnega pozicioniranja prej omejenih delov.

Med zaganjanjem stroja ne sme priti do njegovega premikanja.

3.3.3. Funkcija vožnje

Ne da bi zmanjševali težo zahtev v predpisih o cestnem prometu, morajo stroji na lastni pogon in njihove prikolice izpolnjevati zahteve o zmanjševanju hitrosti, ustavljanju, zaviranju in nemobilnosti za zagotovitev varnosti v vseh pogojih delovanja, nakladanja, hitrosti, stanja terena in strmine, ki jih proizvajalec dovoljuje in ustrezajo pogojem pri normalni uporabi.

Voznik mora imeti možnost zmanjšati hitrost in ustaviti stroj z lastnim pogonom z uporabo glavne naprave. Kjer to zahteva varnost, mora biti montirana naprava za primer sile s popolnoma neodvisnim in lahko dostopnim krmiljem za zmanjševanje hitrosti ali ustavitvev, če odpove glavna naprava, ali če ni napajanja z energijo za vključitev glavne naprave.

Kjer to zahteva varnost, mora biti vgrajena parkirna naprava za imobiliziranje nepremičnega stroja. Ta naprava mora biti kombinirana z eno od naprav, ki so navedene v drugem odstavku, pod pogojem da je popolnoma mehanična.

Stroji, ki jih krmilimo z daljinskimi napravami, morajo biti načrtovani in izdelani tako, da se avtomatsko ustavijo, če voznik izgubi nadzor nad njimi.

Točka 1.2.4. ne velja za funkcijo vožnje.

3.3.4. Gibanje strojev, vodenih med hojo

Gibanje strojev na lastni pogon, ki so vođeni med hojo, mora biti možno samo takrat, ko ima voznik neprekinjeno vključen ustrezen krmilnik. Zlasti ne sme biti mogoče, da med zaganjanjem stroja pride do premikanja.

Krmilni sistemi za stroje, ki jih delavci vodijo med hojo, morajo biti načrtovani tako, da se minimizira nevarnost, ki lahko nastane, če bi se stroj nenamerno premaknil proti vozniku.

Zlasti to velja za:

- a) trčenje,
- b) poškodbo zaradi vrtljivega orodja.

Prav tako mora biti hitrost normalne vožnje stroja v skladu s hitrostjo voznikove hoje.

Pri strojih, ki so opremljeni z vrtljivim orodjem, ne sme biti mogoča vključitev tega orodja, kadar je vključena vzratna vožnja, razen kadar se stroj premika zaradi premikanja orodja. V tem primeru mora biti hitrost vzratne vožnje takšna, da ne ogroža voznika.

3.3.5. Izpad krmilnega tokokroga

Izpad električnega toka v električnem krmiljenju ne sme preprečiti krmiljenja stroja v času, ki je potreben za ustavitvev stroja.

3.4. Varovanje pred mehanskimi nevarnostmi

3.4.1. Nekontrolirano premikanje

Kadar je del stroja ustavljen, mora biti vsak premik iz ustavljenega položaja iz kateregakoli vzroka, razen zaradi vključitve krmilja, takšen, da ni nevaren za izpostavljene osebe.

Stroji morajo biti načrtovani, izdelani in, kjer je to potrebno, pravilno postavljeni na premičnem podnožju na takšen način, da je zagotovljeno, da pri premikanju nekontrolirana nihanja njihovega težišča ne vplivajo na stabilnost ali ne povzročajo čezmerne napetosti v njihovi strukturi.

3.4.2. Tveganje zloma med delovanjem

Deli stroja, ki se vrtijo z veliko hitrostjo, in se lahko kljub izvedenim ukrepom zlomijo ali razpadejo, morajo biti montirani in zavarovani tako, da njihovi kosi ob zlomu ostanejo na mestu, ali če to ni mogoče, da ne morejo odleteti proti voznikskemu in/ali delovnemu položaju.

3.4.3. Prevrnitev

Če pri stroju na lastni pogon z voznikom, ki se vozi na njem in z morebitnimi delavci, ki se vozijo na njem, obstaja tveganje, da bi se prevrnil, mora biti stroj načrtovan in opremljen s sidrišči, ki omogočajo, da ga lahko opremimo z varnostno napravo proti prevrnitvi (ROPS).

Ta naprava mora biti takšna, da v primeru prevrnitve zagotavlja vozniku, ki se vozi na stroju, in, kjer je to ustrezno, delavcem, ki se vozijo na njem, ustrezno stopnjo omejevanja odklona (DLV).

Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik mora z ustreznimi preskusi preveriti ali dati preskušanje vse vrste teh naprav, da se ugotovi, ali ustrezajo predpisanim zahtevam iz drugega odstavka.

Razen tega morajo biti z varovanjem pred prevrnitvijo opremljeni vsi naštetih stroji z zmogljivostjo nad 15 kW, ki se premikajo po zemlji:

- gosenični ali kolesni nakladalniki,
- bagri - nakladalniki,
- gosenični ali kolesni traktorji,
- rezkalni, strgalni in poravalni stroji,
- grabilci,
- prekucniki.

3.4.4. Padajoči predmeti

Če pri stroju z voznikom, ki se vozi na njem, in z morebitnimi delavci, ki se vozijo na njem, obstaja nevarnost pred padajočimi predmeti ali materialom, mora biti stroj načrtovan za to in opremljen, če njegova velikost to dopušča, s sidrišči, ki omogočajo, da se postavi varnostna naprava proti padajočim predmetom (FOPS).

Ta naprava mora v primeru padajočih predmetov ali materiala zagotavljati vozniku, ki se vozi na stroju oziroma delavcem, ki se vozijo na njem, ustrezno stopnjo omejevanja odklona (DLV).

Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik mora z ustreznimi testi preveriti ali dati v preskus vse vrste teh naprav, da se ugotovi, ali ustrezajo predpisanim zahtevam iz drugega odstavka.

3.4.5. Sredstva za dostop

Držala in stopnice morajo biti načrtovani, izdelani in urejeni tako, da jih upravljalci uporabljajo instinktivno in za ta namen ne uporabljajo krmilij.

3.4.6. Vlečne naprave

Vsi stroji, ki so namenjeni za vleko, ali so vlečeni, morajo biti opremljeni z vlečnimi ali priključnimi napravami, ki so načrtovane in razmeščene tako, da zagotavljajo lahek in varen priklop in odklop ter preprečujejo nenameren odklop med uporabo.

Če je zaradi vlečnega droga potrebno, mora biti stroj opremljen z oporo z nosilno površino, ki ustreza bremenu in tlem.

3.4.7. Prenos moči med strojem na lastni pogon (ali traktorjem) in sprejemajočim strojem

Prenosne gredi z univerzalnimi priključki, ki povezujejo stroj na lastni pogon (ali traktor) s prvim fiksnim ležajem sprejemajočega stroja, morajo biti zavarovane na strani stroja na lastni pogon in na strani sprejemajočega stroja po vsej dolžini gredi in spremljevalnih univerzalnih priključkov.

Na strani stroja na lastni pogon (ali traktorja) mora biti odjemnik moči, na katerega je priključena prenosna gred, zavarovan bodisi z mrežo, pritrjeno na stroj na lastni pogon (ali traktor), ali z drugo napravo, ki zagotavlja ustrezno varovanje.

Na strani vlečenega stroja mora biti gnana gred zaprta v varovalnem okrovu in pritrjena na stroj.

Omejevalci vrtilnega momenta ali kolesa za prosti tek so lahko montirani na univerzalne priključne prenosnike samo na strani priključitve h gnanemu stroju. Prenosna gred z univerzalnimi priključki mora biti ustrezno označena.

Vsi vlečeni stroji, ki za svoje delovanje potrebujejo prenosno gred, s katero so priključeni na stroj na lastni pogon ali na traktor, morajo imeti sistem za priklop prenosne gredi, tako da se prenosna gred in njen varovalni okrov ob dotiku s tlemi ali z delom stroja ne poškodujeta, tudi kadar stroj ni priključen.

Zunanji deli varovalnega okrova morajo biti načrtovani, izdelani in razmeščeni tako, da se ne morejo obračati skupaj s prenosno gredjo. Varovalni okrov mora pokrivati prenosno gred do koncev notranjih čeljusti pri navadnih univerzalnih priključkih in najmanj do sredine zunanjega priključka ali priključkov pri "širokokotnih" univerzalnih priključkih.

Pri načrtovanju in izdelavi sredstev za dostop do delovnih položajev v bližini prenosne gredi z univerzalnimi priključki morajo proizvajalci zagotoviti, da varovalnega okrova gredi, ki je opisan v šestem odstavku, ni mogoče uporabljati kot stopnico, razen če je načrtovan in izdelan v ta namen.

3.4.8. Gibljivi deli prenosa (transmisije)

Z omejevanjem veljavnosti točke 1.3.8.A., premični varovalni okrovi, ki preprečujejo dostop do gibljivih delov strojev z notranjim zgorevanjem, ne potrebujejo zapornih naprav, ki jih je potrebno odpirati z orodjem ali ključem ali s krmiljem, montiranim na voznikovem dosegu, če je stroj popolnoma zaprt in zaklenjen.

3.5. Varovanje pred drugimi nevarnostmi

3.5.1. Akumulatorji

Ohišje akumulatorja mora biti načrtovano in nameščeno na tak način in akumulator instaliran tako, da se prepreči možnost izlitja elektrolita po delavcu v primeru prevrnitve stroja in/ali da se prepreči zbiranje hlapov v prostoru, kjer se nahaja delavec.

Stroj mora biti načrtovan in izdelan tako, da je mogoče akumulator odklopiti s pomočjo lahko dostopne naprave, ki je temu namenjena.

3.5.2. Požar

Glede na nevarnosti med uporabo, ki jih je predvidel proizvajalec, mora stroj, kjer njegova velikost to dopušča:

- omogočiti montažo lahko dostopnih gasilnih aparatov, ali biti

- opremljen z vgrajenimi gasilnimi napravami.

3.5.3. Emisija prahu, plinov itd.

Kjer take nevarnosti obstajajo, je potrebno opremo za zadrževanje, določeno s točko 1.5.13., nadomestiti z drugimi sredstvi, na primer z usedanjem z razprševanjem vode.

Drugi in tretji odstavek točke 1.5.13. se ne nanašata na stroje, katerih glavna dejavnost je razprševanje raznih sredstev.

3.6. Indikatorji

3.6.1. Znaki in opozorila

Stroji morajo imeti signalna sredstva in/ali napisne tablice z navodili za uporabo, nastavitvev in vzdrževanje, kadar koli je to potrebno, za zagotovitev zdravja in varnosti izpostavljenih oseb. Izbrani, načrtovani in izdelani morajo biti tako, da so dobro čitljivi in neizbrisljivi.

Ne glede na zahteve, ki jih je potrebno upoštevati pri prevozu na javnih cestah, morajo imeti stroji, na katerih se vozi voznik, naslednjo opremo:

– zvočno signalno napravo za opozarjanje izpostavljenih oseb,

– svetlobni signalni sistem, primeren za namen uporabe, npr. zavorne luči, vzratne luči in vrtljive luči. Te zahteve ne veljajo za stroje, ki so namenjeni le za delo pod zemljo in nimajo električnega napajanja.

Daljinsko vodeni stroji, ki ob normalnih pogojih obratovanja izpostavljajo ljudi nevarnostim udara ali trčenja, morajo biti opremljeni z ustreznimi sredstvi, ki signalizirajo njihovo gibanje, ali s sredstvi, ki varujejo izpostavljene osebe pred takimi nevarnostmi. Isto velja za enosne stroje, ki se med uporabo neprestano premikajo naprej in nazaj in pri katerih voznik neposredno ne vidi zadnjega dela stroja.

Stroji morajo biti izdelani tako, da ni mogoče nenameroma onespobiti opozorilnih in signalnih naprav. Kjer je to bistvenega pomena za varnost, morajo biti takšne naprave opremljene s sredstvi za ugotavljanje brezhibnega delovanja, ob napaki pa mora biti delavec o tem obveščen.

Kjer je premikanje stroja ali njegovega orodja posebno nevarno, morajo biti na stroju označbe, ki opozarjajo, da se stroju ne sme približevati, medtem ko ta deluje; označbe morajo biti čitljive na zadostni razdalji, da se zagotovi varnost osebam, ki so v bližini.

3.6.2. Označbe

Minimalne zahteve, ki jih določa točka 1.7.3., je potrebno dopolniti s podatki o:

– imenski moči, izraženi v kW,

– masi v kg za najbolj običajno izvedbo in, kjer je to ustrezno, o:

– maksimalni vlečni sili na vlečnem kavlju, ki jo določa proizvajalec, v N,

– maksimalni vertikalni obremenitvi na vlečnem kavlju, ki jo določa proizvajalec, v N.

3.6.3. Knjižica z navodili

Poleg minimalnih zahtev, določenih v 1.7.4., mora knjižica z navodili vsebovati tudi naslednje podatke:

a) glede na vibracije, ki jih povzroča stroj, bodisi dejansko vrednost ali številko, izračunano iz opravljenih meritev na identičnem stroju:

– izmerjeno efektivno vrednost pospeška, ki so mu izpostavljene roke, če ta presega $2,5 \text{ m/s}^2$; če ne presega $2,5 \text{ m/s}^2$, mora biti to omenjeno,

– izmerjeno efektivno vrednost pospeška, ki mu je izpostavljeno telo (stopala ali zadnji del telesa), če ta presega $0,5 \text{ m/s}^2$; če ne presega $0,5 \text{ m/s}^2$, mora biti to omenjeno.

Kjer se harmonizirani evropski standardi ne uporabljajo, se mora tresenje meriti po najprimernejši metodi za takšne stroje.

Proizvajalec mora navesti delovne razmere za stroj med izvajanjem meritev in metode, ki so bile uporabljene pri meritvah.

b) v primeru, ko stroji dopuščajo različne vrste uporabe, ki so odvisne od uporabljene opreme, morajo proizvajalci osnovnih strojev, na katere je priključena zamenljiva oprema, ter proizvajalci zamenljive opreme, priložiti vse potrebne informacije, da se zagotovi varno priključevanje in uporaba opreme.

4. BISTVENE ZDRAVSTVENE IN VARNOSTNE ZAHETEVE ZA PREPREČITEV POSEBNIH NEVARNOSTI ZARADI DVIGANJA

Stroji, ki so nevarni zaradi dviganja – v glavnem gre za nevarnosti zaradi padca bremena in trčenja ali nevarnosti udarca, ki ga povzroči dviganje – morajo biti načrtovani in izdelani tako, da izpolnjujejo zahteve, ki so navedene v nadaljevanju.

Tveganja zaradi dviganja obstajajo predvsem pri strojih, ki so načrtovani za premikanje enote bremena, ki jo je potrebno med premikanjem dvigati ali spuščati. Breme je lahko sestavljeno iz predmetov, materiala ali blaga.

4.1 Splošne zahteve

4.1.1. Definicije

a) pomožna oprema za dviganje:

“pomožna oprema za dviganje” pomeni sestavne dele ali opremo, ki ni pritrjena na stroj in je postavljena med stroj in breme ali na breme z namenom pritrditve;

b) ločena pomožna oprema za dviganje:

“ločena pomožna oprema za dviganje” pomeni pomožno opremo, ki pomaga pri pripravljanju ali uporabi zank, kot so npr. kavliji z ušesom, bremenske verige, obroči, somiki z ušesom itd.;

c) vodena obremenitev:

“vodena obremenitev” pomeni obremenitev, pri kateri poteka celotno premikanje ob togih ali fleksibilnih vodilih, položaj le-teh pa je določen s fiksnimi točkami;

d) delovni koeficient:

“delovni koeficient” pomeni aritmetično razmerje med obremenitvijo, za katero jamči proizvajalec, da jo del opreme, pomožna oprema ali stroj vzdrži, in maksimalno delovno obremenitvijo, označeno na delu opreme, pomožni opremi ali stroju;

e) preskusni koeficient:

“preskusni koeficient” pomeni aritmetično razmerje med obremenitvijo, ki se uporablja za statične ali dinamične preskuse na delu opreme, pomožni opremi ali stroju, in maksimalno delovno obremenitvijo, označeno na delu opreme, pomožni opremi ali stroju;

f) statični preskus:

“statični preskus” pomeni preskus, med katerim se stroj ali pomožna dvigalna oprema najprej pregleda, in izpostavi sili, ki ustreza maksimalni delovni obremenitvi, pomnoženi z ustreznim koeficientom statičnega preskusa, ko se obremenitev sprost, se ponovno preveri, ali ni prišlo do škode;

g) dinamični preskus:

“dinamični preskus” pomeni preskus, med katerim stroj dela v vseh svojih možnih konfiguracijah pri največji delovni obremenitvi, pri tem pa je upoštevano dinamično obnašanje stroja z namenom, da se preveri, ali stroj in varnostne naprave pravilno delujejo.

4.1.2. Varovanje pred mehanskimi nevarnostmi

4.1.2.1. Tveganje zaradi slabe stabilnosti

Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da se ohrani stabilnost, ki jo zahteva točka 1.3.1., kadar stroj obratuje in kadar ne obratuje, vključno z vsemi fazami transporta, montaže in demontaže, med predvidljivimi napakami sestavnih delov in tudi med preskusi, izvedenimi v skladu s knjižico navodil.

V ta namen mora proizvajalec ali njegov zastopnik uporabljati ustrezne metode za preverjanje; zlasti mora proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik opraviti ali naročiti, da se opravi, preskus stabilnosti na ploščadi na industrijskih tovornjakih na lastni pogon z dvigalom, ki presega $1,80 \text{ m}$.

4.1.2.2. Vodilne tirnice in železniške proge

Stroji morajo biti opremljeni z napravami, ki delujejo na vodilne tirnice ali proge na tak način, da se prepreči iztirjenje.

Če pa pride do iztirjenja kljub takšnim napravam ali zaradi napake na tirnici ali sestavnem delu proge, morajo biti predvidene naprave, ki opremi, sestavnemu delu ali bremenu preprečujejo, da bi padlo ali da bi se stroj prevrnil.

4.1.2.3. Mehanska odpornost

Stroji, pomožna dvigalna oprema in odstranljivi sestavni deli morajo vzdržati napetosti, katerim so izpostavljeni med obratovanjem in tudi neobratovanjem, v skladu z instalcijskimi in delovnimi pogoji, ki jih je določil proizvajalec, in v vseh ustreznih konfiguracijah, z upoštevanjem, kjer je to ustrezno, atmosferskih dejavnikov in vplivov, ki jih ustvarjajo osebe. To zahtevo je potrebno upoštevati tudi med transportom, montažo in demontažo.

Stroji in pomožna dvigalna oprema morajo biti načrtovani in izdelani tako, da ne more priti do napake zaradi utrujenosti ali obrabe, če se upošteva njihov namen uporabe.

Uporabljeni materiali so izbrani glede na delovno okolje, ki ga določi proizvajalec, pri tem pa je potrebno paziti na korozijo, abrazijo, krhkost zaradi mraza in staranje.

Stroji in pomožna dvigalna oprema morajo biti načrtovani in izdelani tako, da vzdržijo preobremenitev pri statičnem preskusu brez trajne deformacije ali vidne napake. Izračun mora upoštevati vrednosti koeficienta statičnega preskusa, ki je izbran tako, da zagotavlja ustrezno stopnjo varnosti; ta koeficient ima praviloma naslednje vrednosti:

a) oprema in pomožna dvigalna oprema z ročnim upravljanjem: 1,5;

b) drugi stroji: 1,25.

Stroji morajo biti načrtovani in izdelani tako, da brez napake vzdržijo dinamične preskuse, opravljene pod najvišjo delovno obremenitvijo, pomnoženo s koeficientom dinamičnega preskusa. Koeficient dinamičnega preskusa je izbran tako, da zagotavlja ustrezno stopnjo varnosti; koeficient ima, po splošnem pravilu, vrednost 1,1.

Dinamični preskus mora biti opravljen na stroju, pripravljenem za obratovanje v normalnih pogojih dela. Po splošnem pravilu se preskusi opravljajo ob nominalnih hitrostih, ki jih določi proizvajalec. Če krmilni tokokrog stroja dopušča število istočasnih premikov (npr. vrtenje in premikanje bremena), mora biti preskus opravljen v najmanj ugodnih pogojih, t.j. po splošnem pravilu, s kombinacijo obeh gibanj.

4.1.2.4. Škripci, navijalni bobni, verige in vrvi

Škripci, navijalni bobni, verige in vrvi morajo imeti premer, ki je sorazmeren z dimenzijo vrvi ali verig, s katerimi so opremljeni.

Navijalni bobni in kolesa morajo biti načrtovani, izdelani in instalirani tako, da se vrvi ali verige, s katerimi so opremljeni, lahko navijajo nanje tako, da ne padejo z njih.

Vrvi, ki se uporabljajo neposredno za dviganje ali podpiranje bremena, ne smejo biti prepletene nikjer drugje, razen na konceh (prepletanje je dovoljeno pri izvedbah, ki so načrtovane tako, da se po potrebi spreminjajo). Kompletni vrvi in njihovi konci imajo delovni koeficient izbran tako, da je zagotovljena ustrezna stopnja varnosti; po splošnem pravilu ima ta koeficient vrednost 5.

Verige za dviganje imajo delovni koeficient izbran tako, da je zagotovljena ustrezna stopnja varnosti; po splošnem pravilu ima ta koeficient vrednost 4.

Proizvajalec ali njegov zastopnik mora opraviti, ali naročiti, da se opravi, ustrezní preskus o tem, ali je bil izbran primeren delovni koeficient za vsako vrsto verige ali vrvi, ki

se uporablja neposredno za dviganje bremen, in za konce vrvi.

4.1.2.5. Ločena pomožna oprema za dviganje

Pri dimenzioniranju pomožne opreme za dviganje je potrebno upoštevati procese utrujenosti in staranja, tako da je število delovnih ciklov v skladu s pričakovano dobo trajanja, ki je določena v delovnih pogojih za določeno uporabo.

Upoštevati je potrebno tudi:

a) delovni koeficient kombinacije kovinska vrv/konec vrvi se izbere tako, da ta zagotavlja ustrezno stopnjo varnosti; ta koeficient ima po splošnem pravilu vrednost 5. Vrvi ne smejo biti prepletene, razen na konceh;

b) pri uporabi verig z varjenimi členi morajo biti členi kratki. Delovni koeficient verig katerekoli vrste se izbere tako, da se zagotovi ustrezna stopnja varnosti; po splošnem pravilu ima ta koeficient vrednost 4;

c) delovni koeficient za tekstilne vrvi ali zanke je odvisen od materiala, načina izdelave, dimenzij in uporabe. Ta koeficient se izbere glede na to, ali zagotavlja ustrezno stopnjo varnosti; po splošnem pravilu je vrednost 7, če kaže na to, da je uporabljeni material zelo kakovosten in da način izdelave ustreza namenu uporabe. Če temu ni tako, mora biti po splošnem pravilu delovni koeficient postavljen na višjo stopnjo, tako da se zagotovi ustrezna stopnja varnosti.

Tekstilne vrvi in zanke ne smejo imeti vozlov, spojev ali prepletanj, druge kot na koncu zanke, razen v primeru neskončne zanke;

d) vsi kovinski sestavni deli, ki tvorijo zanko ali se uporabljajo zanjo, morajo imeti delovni koeficient izbran tako, da je zagotovljena ustrezna stopnja varnosti; ta koeficient ima po splošnem pravilu vrednost 4;

e) maksimalna delovna zmogljivost večkrake zanke se določi na podlagi varnostnega koeficienta najšibkejšega kraka, števila krakov in redukcijskega faktorja, ki je odvisen od konfiguracije zanke;

f) proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik mora opraviti, ali naročiti, da se opravi za vsak sestavni del, naveden pod a), b), c) in d) ustrezní preskus o tem, ali je bil dobljen ustrezen delovni koeficient.

4.1.2.6. Krmiljenje gibanja

Naprave za krmiljenje gibanja morajo delovati na tak način, da zagotavljajo varnost stroja, na katerem so montirane.

Upoštevati morajo naslednje zahteve:

a) stroji morajo biti načrtovani in opremljeni z napravami, tako da je amplituda premikanja njihovih sestavnih delov v specifikiranih mejah. Kjer je to potrebno, je pred delovanjem takih naprav potrebno opozorilo;

b) kjer je možno simultano in na istem prostoru manevrirati več strojev, ki so montirani na tirnicah, in kjer obstaja tveganje trčenja, morajo biti taki stroji načrtovani in izdelani tako, da se nanje lahko montirajo sistemi, ki preprečujejo takšna tveganja;

c) mehanizmi strojev morajo biti načrtovani in izdelani tako, da bremena ne morejo nevarno zlesti iz ležišča ter nepričakovano pasti, tudi če delno ali popolno izpade dovajanje energije, ali če delavec preneha upravljati stroj;

d) v normalnih pogojih obratovanja ne sme biti mogoče spuščanje bremena samo s frikcijsko zavoro, razen pri strojih, katerih funkcija zahteva takšno upravljanje;

e) naprave za prijemanje morajo biti načrtovane in izdelane tako, da je preprečen padec bremena zaradi nepazljivosti.

4.1.2.7. Ravnanje z bremení

Voznik mora biti med vožnjo v položaju, ki zagotavlja največjo možno preglednost nad potjo premičnih delov, da se prepreči možnost trčenja z osebami ali opremo ali drugi-

mi stroji, ki so lahko manevrirani istočasno in lahko povzročajo nevarnost.

Stroji z vodenimi bremenami, pritrjenimi na enem mestu, morajo biti načrtovani in izdelani tako, da je preprečeno, da bremena ali protiuteži zadenejo oziroma udarijo izpostavljenе osebe.

4.1.2.8. Udar strele

Stroji, ki morajo biti med obratovanjem zavarovani proti udaru strele, morajo biti opremljeni s sistemi, ki električni naboj odvajajo v zemljo.

4.2. Posebne zahteve za stroje, ki za pogon uporabljajo druge energetske vire namesto ročne sile

4.2.1. Krmilja

4.2.1.1. Položaj voznika

Zahteve, določene v točki 3.2.1., veljajo tudi za nepremične stroje.

4.2.1.2. Sedenje

Zahteve, določene v točki 3.2.2., prvi in drugi odstavek, in v točki 3.2.3., veljajo tudi za nepremične stroje.

4.2.1.3. Krmilne naprave

Naprave za krmiljenje gibanja strojev ali njihove opreme se morajo vrniti v njihov nevtralni položaj, takoj ko jih delavec izpusti. Vendar pa za delne ali popolne premike, kjer ni tveganja, da bi bremena ali stroji trčili, omenjene naprave lahko nadomestimo s krmilji, ki omogočajo avtomatsko ustavljanje na položajih, ki so predhodno določeni, in pri katerih teh naprav ni potrebno držati, da stroj deluje.

4.2.1.4. Krmilje za nakladanje

Stroji z največjo delovno obremenitvijo najmanj 1000 kg ali s prekucnim momentom najmanj 40.000 Nm, morajo biti opremljeni z napravami, ki opozorijo voznika in preprečijo nevarne premike bremena, če pride do:

- preobremenjenosti stroja,
- zaradi presežene maksimalne delovne obremenitve,

ali

- zaradi momentov zaradi prekoračene obremenitve,
- preseženega momenta, ki povzroči prevrnitev zaradi dviganja bremena.

4.2.2. Naprave, vodene s kablji

Kabelski nosilci, traktorji in traktorski nosilci morajo biti obteženi s protiutežmi ali z napravo, ki omogoča stalen nadzor stabilnosti.

4.2.3. Tveganja za izpostavljene osebe. Sredstva za dostop do vozniškega položaja in mest za posredovanje

Stroji z vodenimi bremenami in stroji, katerih nosilci bremena vozijo po točno določeni poti, morajo biti opremljeni z napravami, ki preprečujejo tveganje za izpostavljene osebe.

Stroji, ki se uporabljajo na posebnih višinah, na katerih imajo lahko delavci dostop do nakladalne ploščadi, da zložijo ali zavarujejo tovor, morajo biti načrtovani in izdelani tako, da je preprečeno nekontrolirano premikanje nakladalne ploščadi, zlasti med nakladanjem in razkladanjem.

4.2.4. Prilagoditev za namembnost

Pri dajanju strojev na trg, ali pri prvem obratovanju, mora proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik z ustreznimi ukrepi zagotoviti, da pomožna oprema za dviganje in stroji - bodisi poganjani ročno ali z drugo energijo -, ki so pripravljene za obratovanje, lahko varno izvedejo specifične funkcije. Omenjeni ukrepi morajo upoštevati statične in dinamične značilnosti strojev.

Pri strojih, ki jih ni mogoče sestaviti v obratih proizvajalca ali v obratih njegovega pooblaščenega zastopnika, je potrebno ukrepe ustrezno izvesti na mestu uporabe. Sicer se lahko ukrepe izvede bodisi v obratih proizvajalca, bodisi na mestu uporabe.

4.3. Označevanje

4.3.1. Verige in vrvi

Dvigalne verige, vrvi ali tkanja katerekoli dolžine, ki niso sestavni del sklopa, morajo nositi oznako, kjer pa to ni mogoče, ploščico ali obroč, ki ga ni mogoče odstraniti, na kateri/katerem je navedeno ime in naslov proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika in podatki o ustreznem certifikatu.

Iz certifikata morajo biti razvidni podatki, ki jih zahtevajo harmonizirani evropski standardi, če teh ni, pa vsaj naslednji podatki:

- ime proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika,
- naslov proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika, kjer je to ustrezno,
- opis verige ali vrvi, ki vključuje:
 - dimenzije,
 - konstrukcijo,
 - material, iz katerega je izdelana, in
 - vsak poseben metalurški postopek, ki je bil izveden na materialu,
 - če je bila preskušena, standard, ki je bil uporabljen,
 - maksimalno obremenitev, s katero bo veriga ali vrv obremenjena med obratovanjem.

Za določene načine uporabe se lahko poda niz različnih vrednosti.

4.3.2. Pomožna oprema za dviganje

Na pomožni opremi za dviganje morajo biti razvidni naslednji podatki:

- identifikacija proizvajalca,
- identifikacija materiala (npr. mednarodna klasifikacija), kjer je ta podatek potreben za dimenzijsko kompatibilnost,
- identifikacija maksimalne delovne obremenitve,
- oznaka CE.

Pri pomožni opremi, vključno s sestavnimi deli, kot so kabli ali vrvi, ki jih fizično ni mogoče označiti, morajo biti podrobni podatki, navedeni v prvem odstavku, napisani na ploščici ali na kakšnem drugem sredstvu in trdno pritrjeni na pomožni opremi.

Podatki morajo biti čitljivi in na takšnem mestu, kjer ne morejo izginiti zaradi delovanja stroja, obrabe itd., ali ogroziti odpornosti pomožne opreme.

4.3.3. Stroji

Razen minimalnih potrebnih podatkov, določenih v točki 1.7.3., morajo biti na vsakem stroju čitljivi in neizbrisljivi podatki o nominalni obremenitvi:

(i) v nekodirani obliki in dobro vidni na opremi, kadar gre za stroj, ki ima samo eno možno vrednost;

(ii) kadar je nominalna vrednost odvisna od konfiguracije stroja, mora biti na vsakem vozniskem mestu tablica, po možnosti v obliki diagrama ali tabele, ki navaja nominalno obremenitev za vsako konfiguracijo.

Na strojih, ki so opremljeni z oporo za breme, ki omogoča dostop osebam in kjer je prisotno tveganje za padec, mora biti natančno in neizbrisljivo opozorilo, ki prepoveduje dviganje oseb. To opozorilo mora biti vidno na vsakem mestu, kjer je omogočen dostop.

4.4. Knjižica z navodili

4.4.1. Pomožna oprema za dviganje

Vsaki pomožni opremi za dviganje ali vsaki tržno nedeljivi seriji pomožne opreme za dviganje morajo biti priložene knjižice z navodili, ki vsebujejo najmanj naslednje podatke:

- normalni pogoji uporabe,
- navodila za uporabo, montažo in vzdrževanje,
- omejitve uporabe (zlasti za pomožno opremo, ki ni v skladu s točko 4.1.2.6. (e)).

4.4.2. Stroji

Poleg točke 1.7.4. morajo knjižice z navodili vsebovati tudi naslednje podatke:

a) tehnične značilnosti strojev, in zlasti:

– kjer je to ustrezno, kopijo tabele obremenitev, opisane v točki 4.3.3. (ii),

– reakcije na opornikih ali sidrnih mestih in značilnosti tirnic,

– kjer je to ustrezno, definicijo in sredstva montaže balasta;

b) vsebino delovnega dnevnika, če le-ta ni dobavljen s strojem;

c) nasveti za uporabo z namenom zagotovitve zadostne delavčeve neposredne preglednosti nad bremenom;

d) potrebna navodila za opravljanje preskusov pred prvim uvajanjem v obratovanje stroja, ki ni montiran v obratu proizvajalca v obliki, v kateri se bo uporabljala.

5. BISTVENE ZDRAVSTVENE IN VARNOSTNE ZAHTEVE ZA STROJE, KI SO NAMENJENI ZA PODZEMELJSKA DELA

Stroji, ki so namenjeni za podzemeljska dela, morajo biti načrtovani in izdelani tako, da izpolnjujejo spodaj navedene zahteve.

5.1. Tveganje zaradi slabe stabilnosti

Samohodno podporje mora biti načrtovano in izdelano tako, da se med premikanjem drži določene smeri, da ne zdrsi preden je obremenjeno pod obremenitvijo in potem, ko je razbremenjeno. Opremljeno mora biti s sidrišči za stropnike posameznih stojk.

5.2. Premikanje

Samohodno podporje ne sme ovirati gibanja zaposlenih oseb, ki delajo na čelu.

5.3. Osvetlitev

Zahteve, določene v tretjem odstavku točke 1.1.4., se ne uporabljajo.

5.4. Krmilne naprave

Krmilja za pospeševanje in zaviranje gibanja strojev, ki se pomikajo po tirnicah, morajo biti ročna. Varnostno izklopno stikalo je lahko tudi nožno.

Krmilne naprave samohodnega podporja morajo biti načrtovane in postavljene tako, da imajo delavci med operacijami premikanja nad seboj zaščito. Krmilne naprave morajo biti zavarovane pred naključno izpustitvijo.

5.5. Ustavitev

Stroji na lastni pogon, ki se premikajo po tirnicah in se uporabljajo za delo pod zemljo, morajo biti opremljeni z varnostnim izklopnim stikalom, ki deluje na tokokrog, ki krmili premikanje stroja.

5.6. Požar

Drugi odstavek točke 3.5.2. je obvezen pri strojih, ki imajo gorljive dele.

Zavorni sistemi strojev, namenjenih za uporabo pri delih pod zemljo, morajo biti načrtovani in izdelani tako, da ne povzročajo isker ali požara.

Stroji s toplotnimi motorji za uporabo pri delih pod zemljo morajo biti opremljeni le z motorji z notranjim zgorevanjem, ki uporabljajo gorivo z nizkim tlakom izhlapevanja in izključujejo vsako iskrenje električnega izvora.

5.7. Emisija prahu, plinov itd.

Izpušnih plinov iz strojev z notranjim zgorevanjem se ne sme odvajati navzgor.

6. BISTVENE ZDRAVSTVENE IN VARNOSTNE ZAHTEVE ZA PREPREČEVANJE POSEBNIH NEVARNOSTI ZARADI DVIŽANJA ALI PREMIKANJA OSEB

Stroji, ki predstavljajo nevarnost zaradi dviganja ali premikanja oseb, morajo biti načrtovani in izdelani v skladu s spodaj navedenimi zahtevami.

6.1. Splošno

6.1.1. Definicija

Za namen tega poglavja pomeni "naprava za dviganje" napravo za dviganje, spuščanje ali premikanje oseb.

6.1.2. Mehanska odpornost

Delovni koeficienti, opredeljeni v poglavju 4, ne ustrezajo za stroje, ki so namenjeni za dviganje ali premikanje oseb, in morajo biti po splošnem pravilu podvojeni. Tla naprave za dviganje morajo biti načrtovana in izdelana tako, da nudijo prostornost in odpornost, ki ustreza maksimalnemu številu oseb in maksimalni delovni obremenitvi, ki jo določi proizvajalec.

6.1.3. Krmilje obremenjevanja za vrste naprav, ki imajo druge pogonske vire namesto človeške sile

Zahteve pod točko 4.2.1.4. veljajo ne glede na maksimalno vrednost delovne obremenitve. Ta zahteva ne velja za stroje, za katere proizvajalec lahko dokaže, da ni nevarnosti za preobremenitev in/ali prevrnitev.

6.2. Krmilja

6.2.1. Če varnostne zahteve ne nalagajo drugih rešitev, je potrebno upoštevati naslednje:

Naprava za dviganje mora biti po splošnem pravilu načrtovana in izdelana tako, da imajo osebe, ki so v njej, na razpolago sredstva za krmiljenje premikanja navzgor in navzdol, in če je to primerno, tudi za vodoravno premikanje naprave za dviganje glede na stroj.

Delovanje teh krmilij mora prevladati nad delovanjem drugih naprav, ki krmilijo isto gibanje, z izjemo naprav za izklop v sili.

Krmilja za ta gibanja morajo biti tipa vzdrževane komande, razen pri strojih, ki se uporabljajo za posebne višine.

6.2.2. Če je mogoče stroj za dviganje ali premikanje oseb premikati z napravo za dviganje v položaju, ki je drugačen od položaja mirovanja, mora biti le-ta načrtovana in izdelana tako, da ima oseba oziroma osebe v njej sredstva za preprečevanje nevarnosti, ki jih povzroči premikanje strojev.

6.2.3. Stroji za dviganje ali premikanje oseb morajo biti načrtovani, izdelani ali opremljeni tako, da prekoračenje hitrosti naprave za dviganje ne povzroča nevarnosti.

6.3. Tveganje, da osebe padejo z naprave za dviganje

6.3.1. Če ukrepi, navedeni v točki 1.1.15., niso ustrezni, morajo biti naprave za dviganje opremljene z ustrezno velikim številom sidrnih točk za število oseb, ki lahko uporabljajo napravo za dviganje. Te sidrne točke morajo biti dovolj močne, da se nanje lahko pritrdi osebno varovalno opremo proti nevarnostim padcev.

6.3.2. Vsa zaklopna vrata na tleh ali stropih za izhod v sili, ali stranska vrata, se morajo odpirati v takšno smer, da je preprečena vsaka nevarnost, če bi se nepričakovano odprla.

6.3.3. Stroji za dviganje ali premikanje morajo biti načrtovani in izdelani tako, da je zagotovljeno, da se tla naprave za dviganje ne morejo niti med premikanjem nagniti za toliko, da bi osebe, ki so v njej, padle.

Tla v napravi za dviganje morajo biti takšna, da je preprečeno zdrsanje.

6.4. Tveganje, da naprava za dviganje pade ali se prevrne

6.4.1. Stroji za dviganje ali premikanje oseb morajo biti načrtovani in izdelani tako, da se prepreči možnost padca ali prevrnitev naprave za dviganje.

6.4.2. Pospeševanje in zaviranje, ki ga krmili voznik ali je krmiljeno z varnostno napravo, naprave za dviganje ali vozila za prevoz, pri maksimalni obremenitvi in hitrostnih pogojih, ki jo/jih določa proizvajalec, ne sme povzročati nikakršne nevarnosti za izpostavljene osebe.

6.5. Označbe

Če je za zagotovitev varnosti to potrebno, morajo biti na napravi za dviganje navedeni ustrezni bistveni podatki.

PRILOGA II

A) Vsebina izjave o skladnosti strojev⁽¹⁾

Izjava o skladnosti mora vsebovati naslednje podatke:

- ime in naslov proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika⁽²⁾,
- opis stroja⁽³⁾,
- katerim predpisanim določilom stroj ustreza,
- kjer je potrebno, ime in naslov organa za ugotavljanje skladnosti in številko certifikata o preskusu tipa,
- kjer je potrebno, ime in naslov organa za ugotavljanje skladnosti, ki mu je bila poslana tehnična dokumentacija v skladu z 11. členom (prvi odstavek, točka 2, prva alineja),
- kjer je potrebno, ime in naslov organa za ugotavljanje skladnosti, ki je opravil preverjanje v skladu z 11. členom (prvi odstavek, točka 2 druga alineja),
- kjer je potrebno, sklicevanje na harmonizirane evropske standarde,
- kjer je potrebno, uporabljeni nacionalni tehnični standardi in specifikacije,
- identifikacija osebe, ki je pooblaščen za podpisovanje v imenu proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika.

B) Vsebina izjave proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika

Izjava proizvajalca mora vsebovati naslednje podatke:

- ime in naslov proizvajalca ali pooblaščenega zastopnika,
- kjer je to ustrezno, ime in naslov organa za ugotavljanje skladnosti in številko certifikata preskusa tipa,
- kjer je to ustrezno, ime in naslov organa za ugotavljanje skladnosti, ki mu je bila poslana tehnična dokumentacija v skladu z 11. členom (prvi odstavek, točka 2, prva alineja),
- kjer je to ustrezno, ime in naslov organa za ugotavljanje skladnosti, ki je opravil preverjanje v skladu z 11. členom (prvi odstavek, točka 2, druga alineja),
- kjer je to ustrezno, nanašanje na harmonizirane evropske standarde,
- opis stroja ali delov stroja,
- izjavo, da se stroj ne sme dati v obratovanje, dokler za stroj, v katerega se vgrajuje, ni zagotovila, da je v skladu z določili te odredbe,
- identifikacija podpisnika.

C) Vsebina izjave o skladnosti za varnostne komponente, ki so dane na trg posebej.

Izjava o skladnosti mora vsebovati naslednje podatke:

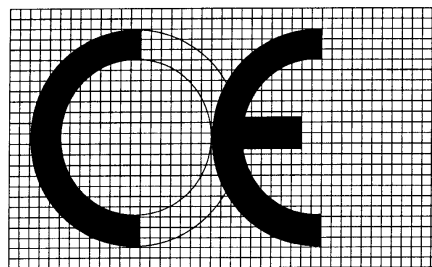
- ime in naslov proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika v⁽²⁾,
- opis varnostne komponente⁽⁴⁾,
- varnostno funkcijo, ki jo izpolnjuje varnostna komponenta, če to ni razvidno iz opisa,
- kjer je to ustrezno, ime in naslov organa za ugotavljanje skladnosti in številko certifikata o preskusu tipa,

- kjer je to ustrezno, ime in naslov organa za ugotavljanje skladnosti, ki mu je bila poslana tehnična dokumentacija v skladu z 11. členom (prvi odstavek, točka 2, prva alineja),
- kjer je to ustrezno, ime in naslov organa za ugotavljanje skladnosti, ki je opravil preverjanje v skladu z 11. členom (prvi odstavek, točka 2, druga alineja),
- kjer je to ustrezno, sklicevanje na harmonizirane evropske standarde,
- kjer je to ustrezno, uporabljeni nacionalni tehnični standardi in specifikacije,
- navedbo osebe, pooblaščen za podpisovanje v imenu proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika.

PRILOGA III

OZNAKA CE

- Oznaka CE o skladnosti je sestavljena iz začetnic "CE" v naslednji obliki:

- Če je oznaka CE pomanjšana ali povečana, se morajo ohraniti razmerja zgornje risbe.
- Različni deli oznake CE morajo imeti na splošno isto navpično dimenzijo, ki ne sme biti manjša od 5 mm. To minimalno dimenzijo se sme opustiti za majhne velikosti strojev.

PRILOGA IV

VRSTE STROJEV IN VARNOSTNIH KOMPONENT, ZA KATERE SE UPORABLJA POSTOPEK, NAVEDEN V 11. ČLENU

A) Stroji

1. Krožne žage (enolistne ali večlistne) za obdelavo lesa in podobnih materialov ali za obdelavo mesa in podobnih materialov.

1.1 Stroji za žaganje, pri katerih je orodje med delom nepremično, z nepomično mizo z ročnim podajanjem obdelovanca ali s strojnim podajanjem, ki ga je mogoče odmontirati.

1.2 Stroji za žaganje, pri katerih je orodje med delom nepremično, z ročnim upravljanjem premega pehalnega gibanja mize ali vozička.

1.3 Stroji za žaganje, pri katerih je orodje med delom nepremično, in imajo vgrajeno mehnično podajalno napravo za obdelovance, z ročnim nakladanjem in/ali razkladanjem.

1.4 Stroji za žaganje, pri katerih je orodje med delom premično, in imajo vgrajeno mehanično podajalno napravo, z ročnim nakladanjem in/ali razkladanjem.

2. Poravnalniki za obdelavo lesa z robnim podajanjem.

3. Debelinke za enostransko obdelavo z ročnim vlaganjem in/ali odvezanjem za obdelavo lesa.

4. Tračne žage z nepremično ali premično mizo in tračne žage s premičnim vozičkom, z ročnim nakladanjem in/ali razkladanjem, za obdelavo lesa in podobnih materialov ali za obdelavo mesa in podobnih materialov.

5. Vrste kombiniranih strojev, navedenih v točkah 1 do 4 in v točki 7, za obdelavo lesa ali podobnih materialov.

6. Čeparke z ročnim podajanjem z več vpenjali za orodje za obdelavo lesa.

7. Vertikalni mizni rezalniki z ročnim podajanjem za obdelavo lesa in podobnih materialov.

8. Prenosne verižne žage za obdelavo lesa.

9. Stiskalnice, vključno z zavoro, za hladno obdelovanje kovin, z ročnim vlaganjem in/ali odvezanjem, z delovnim gibom pomičnih delov nad 6 mm in hitrostjo nad 30 mm/s.

10. Stroji za brizganje ali stiskanje za preoblikovanje – vplivanje plastičnih snovi, z ročnim vlaganjem in odvzemanjem.

11. Stroji za brizganje ali stiskanje za preoblikovanje – vplivanje gume, z ročnim vlaganjem in odvzemanjem.

12. Stroji, namenjeni za dela pod zemljo in sicer:

– stroji na tirnicah; lokomotive in vagoni z zavornim sistemom,

– hidravlično samohodno podporje,

– motorji z notranjim izgorevanjem, ki se montirajo na stroje za dela pod zemljo.

13. Tovornjaki za zbiranje odpadkov, ki se jih ročno naklada in so opremljeni z mehanizmom za stiskanje.

14. Varovala in ločljive prenosne gredi z univerzalnimi priključki, kot je opisano v točki 3.4.7.

15. Vozila za servisiranje dvigalnih naprav.

16. Naprave za dviganje oseb, pri katerih obstaja tveganje padca z navpične višine, večje od treh metrov.

17. Stroji za izdelavo pirotehničnih proizvodov.

B) Varnostne komponente

1. Elektro-občutljive naprave, načrtovane posebej za zaznavanje oseb, da se zagotovi njihova varnost (nematerialne pregrade, senzorske mreže, elektromagnetni detektorji itd.).

2. Logične enote, ki zagotavljajo varnostne funkcije obojeročnih krmilij.

3. Avtomatske gibljive pregrade za zaščito stiskalnic, navedenih v točkah 9, 10 in 11.

4. Varnostne naprave proti prevrnitvi (ROPS).

5. Varnostne naprave proti padajočim predmetom (FOPS).

2. Podpis izjave o skladnosti daje proizvajalcu ali njegovemu pooblaščenemu zastopniku pravico, da nalepi na stroj oznako CE.

3. Vse proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik izda izjavo o skladnosti, mora zagotoviti, da je na voljo naslednja dokumentacija za kakršnekoli inšpekcijske namene:

(a) tehnična dokumentacija, ki vsebuje:

– celotno risbo stroja skupaj z načrti krmilnih tokokrogov stroja,

– vse podrobne risbe z zapisniki o izračunih, rezultatih preskusov itd., ki so potrebni za ugotavljanje skladnosti stroja z bistvenimi varnostnimi in zdravstvenimi zahtevami,

– seznam:

– temeljnih zahtev te odredbe,

– standardov in

– drugih tehničnih predpisov, ki so uporabljeni pri načrtovanju stroja,

– opis metod, ki so bile uporabljene, da bi preprečili nevarnosti, ki bi jih lahko povzročil stroj,

– če on tako želi, kakršnokoli tehnično poročilo ali certifikat, ki ga izda pristojni organ ali laboratorij⁽⁶⁾,

– če izjavlja, da je stroj skladen z harmonizirimi evropskimi standardi, vsa tehnična poročila o rezultatih testov, ki jih na njegovo željo izvede on sam ali pristojni organ ali laboratorij⁽⁶⁾,

– en izvod navodil za stroj;

(b) pri serijski proizvodnji interni ukrep, ki pomeni zagotovilo, da so stroji izdelani v skladu z določili te odredbe.

Proizvajalec mora izvesti potrebne raziskave in preskuse komponent, vgradnih elementov ali dokončanega stroja, da se ugotovi, ali je njegovo načrtovanje in konstrukcija taka, da se stroj lahko varno izdelava in da v obratovanje.

Če na pravilno utemeljeno zahtevo pristojnih državnih organov proizvajalec ne predloži dokumentacije, se šteje, da je to zadosten razlog za dvom, ali stroj ustreza zahtevam te odredbe.

4.

5. Ni nujno, da je obseg dokumentacije, ki je navedena v točki 3, stalno na voljo v materialni obliki, vendar pa je potrebno nujno zagotoviti, da se jo da v kratkem času dobiti na razpolago. Dokumentaciji ni potrebno priložiti podrobnih načrtov ali drugih specifičnih informacij, ki se tičejo podsklopov, ki se uporabljajo za proizvodnjo strojev, razen če je njihovo poznavanje ključnega pomena za verifikacijo skladnosti z osnovnimi varnostnimi zahtevami.

6. Dokumentacijo, ki je navedena v točki 3, je potrebno zadržati in shraniti; biti mora na voljo pristojnim državnim organom najmanj 10 let od datuma proizvodnje ali, v primeru serijske proizvodnje, od proizvodnje zadnjega primerka.

7. Dokumentacija, ki je navedena v točki 3, mora biti sestavljena v slovenskem jeziku ali v enem enem od uradnih jezikov EU, z izjemo navodil za stroje.

PRILOGA V

IZJAVA O SKLADNOSTI

Za namen te priloge izraz "stroj" pomeni ali "stroj" ali "varnostno komponento", kot je definirano v 4. členu te odredbe.

1. Izjava o skladnosti je listina, s katero proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik izjavlja, da stroj, ki je na trgu, ustreza vsem bistvenim zdravstvenim in varnostnim zahtevam, ki se zanj zahtevajo.

PRILOGA VI

PRESKUS TIP A

Za namen te priloge izraz "stroj" pomeni ali "stroj" ali "varnostno komponento", kot je definirano v 4. členu te odredbe.

1. Preskus tipa je postopek, s katerim organ za ugotavljanje skladnosti ugotovi in potrdi, da vzorec stroja izpolnjuje zahteve te odredbe, ki zanj veljajo.

2. Vlogo za preskus tipa vložijo proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik pri posameznem organu za ugotavljanje skladnosti glede na vrsto stroja.

V vlogi morajo biti naslednji podatki:

- ime in naslov proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika in kraj, kjer je bil stroj izdelan,
- tehnična dokumentacija, ki mora vsebovati najmanj:
 - celotni načrt stroja skupaj z načrti krmilnih tokokrogov,
 - celotne podrobne risbe z zapiski o izračunih rezultatih preskusov itd., ki so potrebni za ugotavljanje skladnosti stroja s pomembnimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami,
 - opis uporabljenih metod za preprečitev nevarnosti, ki bi jih lahko povzročil stroj, in seznam uporabljenih standardov,
 - en izvod navodil za uporabo stroja,
 - pri serijski proizvodnji interni ukrep, ki pomeni zagotovilo, da so stroji izdelani v skladu z določili te odredbe.

Vlogo mora spremljati stroj, ki je predstavnik načrtovane proizvodnje, ali, kjer je to ustrezno, izjava, kje se lahko stroj pregleda.

Ni potrebno, da dokumentacija vsebuje podrobne načrte ali druge specifične informacije, ki se tičejo podsklopov, ki se uporabljajo za proizvodnjo strojev, razen če je njihovo poznavanje ključnega pomena za verifikacijo skladnosti z osnovnimi varnostnimi zahtevami.

3. Organ za ugotavljanje skladnosti mora opraviti preskus tipa na naslednji način:

- pregledati mora tehnično dokumentacijo, da preveri skladnost s predpisi, in stroj, ki je dobavljen ali dan na voljo,
- med pregledom stroja mora organ:
 - a) ugotoviti, ali je stroj izdelan v skladu s tehnično dokumentacijo in ga je mogoče varno uporabljati v pogojih, za katere je namenjen;
 - b) kadar so uporabljeni standardi, pregledati, ali so bili pravilno uporabljeni;
 - c) opraviti preiskave in preskuse, da ugotovi, ali stroj ustreza bistvenim zdravstvenim in varnostnim zahtevam, ki zanj veljajo.

4. Če vzorec ustreza določilom, ki zanj veljajo, izstavi organ prosilcu certifikat o preskusu tipa. Certifikat mora vsebovati ugotovitve preiskav, navesti mora vse pogoje, od katerih je odvisna izdaja certifikata, vsebovati pa mora tudi opise in risbe, ki so potrebne za identifikacijo odobrenega primerka.

Komisija EU, države članice EU in Evropske gospodarske skupnosti in drugi omenjeni organi lahko zahtevajo kopijo certifikata in na utemeljeno zahtevo en izvod tehnične dokumentacije in poročil o preiskavah in preskusih, ki so bili opravljeni.

5. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik mora organ za ugotavljanje skladnosti obvestiti o vsaki spremembi, čeprav majhni, ki jo je opravil oziroma jo namerava opraviti na stroju, na katerega se vzorec nanaša. Organ za ugotavljanje skladnosti mora te spremembe pregledati in obvestiti proizvajalca ali njegovega zastopnika o tem, ali ostane certifikat o preskusu tipa veljaven.

6. Organ za ugotavljanje skladnosti, ki odkloni izdajo certifikata o preskusu tipa, mora o tem obvestiti druge organe za ugotavljanje skladnosti. Organ, ki umakne certifikat o preskusu tipa, mora to sporočiti državi članici EU, ki ga je priglasila. Ministrstvo, pristojno za prigrasitev organov za ugotavljanje skladnosti mora o tem obvestiti druge države članice EU in Komisijo EU, ter navesti razloge za svojo odločitev.

7. Dokumentacija in dopisovanje, ki se nanaša na postopke preskusa tipa, mora biti napisano v uradnem jeziku države, kjer ima organ za ugotavljanje skladnosti svoj sedež, ali v jeziku, ki je zanj sprejemljiv.

PRILOGA VII

MINIMALNI KRITERIJI, JIH JE POTREBNO UPOŠTEVATI PRI DOLOČANJU ORGANOV ZA UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI

Za namene te priloge izraz "stroj" pomeni ali "stroj" ali "varnostno komponento", kot so definirani v 4. členu te odredbe.

Za organe, ki izpolnjujejo ocenjevalne kriterije, ki so navedeni v ustreznih harmoniziranih evropskih standardih, se domneva, da izpolnjujejo naslednje kriterije. Predhodna akreditacija se šteje kot pomembno sredstvo pri dokazovanju, da so ti kriteriji izpolnjeni.

1. Organ, njegov direktor in odgovorno strokovno osebje, ki opravlja preskuse za preverjanje, ne sme biti konstruktor, proizvajalec, dobavitelj ali monter stroja, ki se ga pregleduje, niti pooblaščen zastopnik katerekoli od teh strank. Ne smejo biti vključeni niti neposredno niti kot pooblaščen zastopniki pri razvoju, konstruiranju, izdelavi, trženju ali vzdrževanju stroja. To ne izključuje možnosti za izmenjavo tehničnih informacij med proizvajalcem in organom.

2. Organ in njegovo strokovno osebje mora opraviti preskuse za preverjanje z največjo stopnjo strokovne poštenosti in tehničnega znanja, in se nanj ne sme vršiti pritiskov in nagovarjanj, zlasti ne gmotnih, kar bi lahko vplivalo na njegovo presojo ali na rezultate pregleda, zlasti ne strani oseb ali skupin, ki jih zanimajo rezultati preverjanj.

3. Organ mora imeti na voljo ustrezno strokovno usposobljeno osebje ter potrebno tehnično opremo, da lahko strokovno opravlja administrativne in tehnične naloge, ki so v zvezi s preverjanjem; imeti mora tudi dostop do opreme, ki je potrebna za specialno preverjanje.

4. Strokovno osebje, ki je odgovorno za preskušanje, mora:

- biti tehnično in poklicno usposobljeno z ustrezno prakso,
- imeti zadovoljivo znanje o zahtevah za preskuse, ki jih opravlja, in imeti ustrezne izkušnje s takimi preskusi,
- biti sposobno sestaviti certifikate, zapise in poročila, ki so potrebna za overjanje opravljenih preskusov.

5. Zagotovljeno mora biti, da je osebje za preverjanje nepristransko. Ne sme se jih nagrajevati po številu opravljenih preskusov ali po rezultatih teh preskusov.

6. Organ se mora zavarovati za jamstvo.

7. Osebje organa mora varovati poslovno tajnost vseh podatkov, do katerih je prišlo med opravljanjem svojih nalog (razen do pristojnih upravnih državnih organov) po tej odredbi ali po kakršnihkoli določenih drugih zakonov, ki veljajo v Republiki Sloveniji.

¹ Ta izjava mora biti sestavljena v istem jeziku kakor navodila (glej Prilogo I, točka 1.7.4. (b)) in mora biti napisana bodisi s pisalnim strojem ali z roko z uporabo velikih tiskanih črk. Ta prevod mora biti v skladu z enakimi pogoji, ki veljajo za prevod navodil.

² Ime in popoln naslov; pooblaščen zastopnik mora podati tudi ime in naslov proizvajalca.

³ Opis strojev (proizvajalec, vrsta, serijska številka itd.)

⁴ Opis varnostnih komponent (izvedba, tip, serijska številka, če obstaja itd.)

⁵ Laboratorij se smatra za pristojnega, če ustreza kriterijem ocenjevanja, ki so podani v ustreznih harmoniziranih evropskih standardih.

⁶ Laboratorij se smatra za pristojnega, če ustreza kriterijem ocenjevanja, ki so podani v ustreznih standardih harmoniziranih evropskih standardih.

2454. Pravilnik o meroslovnih zahtevah za merilne steklenice

Na podlagi četrtega odstavka 16. člena zakona o meroslovju (Uradni list RS, št. 22/00) izdaja minister za znanost in tehnologijo

P R A V I L N I K o meroslovnih zahtevah za merilne steklenice

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik predpisuje meroslovne zahteve, označevanje in referenčno metodo za pregled steklenic, ki se uporabljajo kot merilne steklenice.

Ta pravilnik se označi skrajšano z oznako MP-7.

2. člen

Merilne steklenice so stekleničaste posode iz stekla ali druge trdne in stabilne snovi, ki nudi enaka meroslovna zagotovila kot steklo, ki:

1. so tesno zaprte oziroma to omogočajo in so predvidene za hranjenje, prevoz ali dostavo tekočin ter

2. imajo nazivno prostornino od 0,05 do vključno 5 litrov in

3. take meroslovne lastnosti (oblikovne značilnosti ter enotnost proizvodnje), da jih je mogoče uporabljati kot merilne steklenice, kar pomeni, da je njihovo vsebino mogoče izmeriti z zadostno točnostjo, če so napolnjene do določenega nivoja ali do določenega deleža njihove robne prostornine.

3. člen

Vsak proizvajalec merilnih steklenic mora Uradu RS za standardizacijo in meroslovje (v nadaljevanju: urad) predložiti v odobritev evidenčni znak za odtis na merilno steklenico.

Urad odobri evidenčni znak na podlagi zahteve, ki mora vsebovati: opis oziroma sliko evidenčnega znaka, po katerem je mogoče proizvajalca merilne steklenice prepoznati, izjavo o izvirnosti znaka, tehnično dokumentacijo o merilni steklenici in izjavo o izpolnjevanju zahtev tega pravilnika.

Urad potrdi evidenčni znak za odtis na merilno steklenico z odločbo.

Urad v enem mesecu po izdaji odločbe obvesti pristojne organe drugih držav članic Evropske unije in Evropsko komisijo o odobrenem evidenčnem znaku.

4. člen

Merilne steklenice se lahko označijo z znakom Evropske skupnosti (v nadaljevanju: ES) iz 7. člena samo, če so v celoti skladne z zahtevami iz tega pravilnika.

Merilne steklenice se lahko dajejo v promet in uporabo le, če izpolnjujejo zahteve in preglede po tem pravilniku glede njihove prostornine, določanja njihove prostornine ali metode, po kateri so bile pregledane.

II. MEROSLOVNE ZAHTEVE

5. člen

Merilne steklenice so opredeljene z naslednjimi prostorninami, ki so vedno določene za temperaturo 20 °C:

1. nazivna prostornina, V_n , je prostornina, ki je označena na merilni steklenici, to je prostornina tekočine, ki naj bi

jo steklenica vsebovala, če je napolnjena pri pogojih uporabe, za katero je namenjena;

2. robna prostornina merilne steklenice je prostornina tekočine, ki jo ta vsebuje, če je napolnjena do roba;

3. dejanska prostornina merilne steklenice je prostornina tekočine, ki jo ta resnično vsebuje, če je napolnjena natančno pod pogoji, ki teoretično ustrezajo nazivni prostornini.

6. člen

1. Merilne steklenice je mogoče polniti na dva načina:
– do konstantnega nivoja ali
– na konstantni prazni prostor.

Razdalja med teoretičnim nivojem polnjenja za nazivno prostornino in robnim nivojem ter razlika med robno prostornino in nazivno prostornino, poznana kot prostornina praznega ali ekspanzijskega prostora, mora biti zaznavno konstantna za vse merilne steklenice istega tipa, to je za vse merilne steklenice, ki so izdelane po istem načrtu.

2. Največji dopustni pogrešek (pozitivni ali negativni) pri prostornini merilnih steklenic, to je največja dopustna razlika (pozitivna ali negativna) med dejansko prostornino in nazivno prostornino pri temperaturi 20 °C, mora biti skladen z naslednjo preglednico:

Nazivna prostornina, V_n (ml)	Največji dopustni pogrešek % V_n	(ml)
od 50 do 100	-	3
od 100 do 200	3	-
od 200 do 300	-	6
od 300 do 500	2	-
od 500 do 1 000	-	10
od 1 000 do 5 000	1	-

Preglednica upošteva običajne negotovosti pri polnjenju, točnosti, ki jih zahteva odredba o predpakiranih izdelkih (Uradni list RS, št. 109/99), ter pogoje pregleda, podanega v IV. poglavju tega pravilnika.

Največji dopustni pogrešek pri nazivni prostornini mora biti enak največjemu dopustnemu pogrešku pri ustrezni robni prostornini.

Pri zapisih pregleda ni dovoljeno navajati samo po preglednici navedenih največjih dopustnih pogreškov, temveč dejansko ugotovljene pogreške.

3. V praksi se dejanska prostornina merilne steklenice preverja tako, da se pri temperaturi 20 °C določi količina vode, ki jo merilna steklenica dejansko vsebuje, če je napolnjena do nivoja, ki teoretično ustreza nazivni prostornini. Dejansko prostornino pa se lahko preveri tudi posredno po metodi ekvivalentne točnosti.

III. OZNAČEVANJE

7. člen

Proizvajalec na merilno steklenico odtisne znak ϵ (obrtni epsilon) na lastno odgovornost, s čimer potrjuje, da merilna steklenica izpolnjuje vsa določila tega pravilnika.

Znak mora biti visok najmanj 3 mm.

8. člen

Merilne steklenice morajo imeti naslednje neizbrisne, lahko čitljive in dobro vidne oznake, ki so lahko nameščene:

1. ob strani, na robu dna ali na samem dnu:

1.1. oznako svoje nazivne prostornine – v litrih, centilitrih ali mililitrih, izraženo s številko, ki ji sledi simbol ali ime merske enote.

Oznaka za nazivno prostornino, izražena s številko, sme biti velika najmanj:

Nazivna prostornina (cl)	Velikost številke (mm)
do 20	3
nad 20 do 100	4
nad 100	6

1.2. evidenčni znak proizvajalca iz drugega odstavka 3. člena tega pravilnika,

1.3. znak ES iz 7. člena tega pravilnika.

2. na robu dna ali na samem dnu tako, da oznake ni mogoče zamenjati z oznako iz točke 1.1. tega člena, in odvisno od načina ali načinov polnjenja, za katerega je merilna steklenica namenjena:

2.1. oznako za robno prostornino – v centilitrih, izraženo s številko, ki ji ne sledi simbol (cl),

2.2. in/ali oznako razdalje – v milimetrih od robnega nivoja do nivoja polnjenja, ki ustreza nazivni prostornini, izraženo s številko, ki ji sledi simbol (mm).

Številke morajo biti velike najmanj toliko, kot je to določeno za številke v oznaki ustrezne nazivne prostornine iz točke 1.1. tega člena.

Na merilnih steklenicah so lahko tudi druge oznake, ki pa morajo biti take, da jih ni mogoče zamenjati z zahtevanimi oznakami.

IV. METODA ZA PREGLED

9. člen

Urad ali imenovana pravna oseba iz 21. člena zakona o meroslovju mora preveriti izpolnjevanje zahtev tega pravilnika z vzorčenjem merilnih steklenic pri proizvajalcu na mestu proizvodnje, ali če to ni primerno, v prostorih pri uvozniku oziroma njegovem zastopniku v Republiki Sloveniji.

Pregled se izvaja po metodah za prevzemno kontrolo kakovosti. Učinkovitost pregleda mora biti primerljiva z rezultati referenčne metode za pregled, ki je določena v tem pravilniku.

Določila tega pravilnika ne izključujejo drugih pregledov, ki jih med trženjem merilnih steklenic izvajajo za to pristojni inšpekcijski organi.

10. člen

Izpolnjevanje zahtev iz prvega odstavka 4. člena in 9. člena tega pravilnika se preveri z naslednjimi postopki metode za pregled:

1. Vzorčenje

Vzorec se izbere iz partije merilnih steklenic z enako obliko in izdelavo, ki načeloma ustreza enourni proizvodnji.

Če rezultat pregleda partije, ki ustreza enourni proizvodnji, ni zadovoljiv, se lahko izvede drugi pregled, ki temelji:

– na drugem vzorcu, ki je odvzet iz partije daljšega trajanja proizvodnje, in/ali

– na rezultatih, zabeleženih na kontrolnih karticah proizvajalca, če je proizvodnja že bila predmet pregleda, ki ga priznavajo pristojni organi države članice Evropske unije.

V vzorcu mora biti 35 ali 40 merilnih steklenic, odvisno od izbrane metode pregleda. Izbirati je mogoče med metodama, ki sta podrobneje opisani v tretji točki tega člena.

2. Merjenje prostornine

Na merilnih steklenicah, izbranih za vzorec, se izvedejo:

– tehtanje praznih merilnih steklenic,

– polnitev merilnih steklenic z vodo s poznano gostoto s temperaturo 20 °C do polnilnega nivoja, ki je primeren za uporabljeno metodo pregleda,

– tehtanje tako napolnjenih merilnih steklenic.

Pregled mora biti izveden s primerno merilno opremo, ki ji je zagotovljena merilna sledljivost.

Merilni pogrešek pri merjenju prostornine ne sme preseči ene petine največjega dopustnega pogreška nazivne prostornine merilne steklenice.

3. Statistična obdelava rezultatov

3.1. Uporaba metode standardnega odmika

Število merilnih steklenic v vzorcu je 35.

3.1.1. Izračunata se:

3.1.1.1 povprečje \bar{x} dejanskih prostornin x_i za merilne steklenice v vzorcu:

– vsota 35 izmerjenih dejanskih prostornin $x = \sum x_i$

– povprečna vrednost 35 meritev $\bar{x} = \frac{\sum x_i}{35}$

3.1.1.2 ocenjeni standardni odmik s dejanskih prostornin x_i v partiji:

– vsota kvadratov 35 meritev $\sum x_i^2$

– kvadrat vsote 35 meritev $(\sum x_i)^2$, in nato: $\frac{(\sum x_i)^2}{35}$

– popravljena vsota: $SC = \sum x_i^2 - \frac{1}{35} (\sum x_i)^2$

– ocenjena varianca: $v = \frac{SC}{34}$

– iz tega ocenjeni standardni odmik: $s = \sqrt{v}$

3.1.2. Izračunata se:

3.1.2.1 zgornja meja T_s : vsota označene prostornine in največjega dopustnega pogreška glede na to prostornino

3.1.2.2 spodnja meja T_i : razlika med označeno prostornino in največjim dopustnim pogreškom glede na to prostornino

3.1.3. Kriterij sprejemljivosti:

Partija merilnih steklenic se šteje za skladno z zahtevami tega pravilnika, če števili \bar{x} in s hkrati zadostita naslednjim trem neenačbam:

$$\bar{X} + k \cdot s \leq T_s \quad \text{upošteva se: } k = 1,57 \\ F = 0,266.$$

$$\bar{X} - k \cdot s \geq T_i$$

$$s \leq F (T_s - T_i)$$

3.2. Uporaba metode povprečnega območja

Število merilnih steklenic v vzorcu je 40.

3.2.1. Izračunata se:

3.2.1.1 povprečje \bar{x} dejanskih prostornin x_i za merilne steklenice v vzorcu:

- vsota 40 izmerjenih dejanskih prostornin x_i : $x = \sum x_i$

- povprečna vrednost 40 meritev: $\bar{x} = \frac{\sum x_i}{40}$

3.2.1.2 povprečno območje \bar{R} dejanskih prostornin x_i za merilne steklenice v vzorcu

Da se dobi \bar{R} , se vzorec po vrstnem redu odzema razdeli na 8 podzorcev, od katerih vsak vključuje 5 merilnih steklenic.

Izračunata se:

- območje vsakega od podzorcev, to je razlika med dejansko prostornino največje in najmanjše od petih steklenic v enem podvzorcu; tako se dobi osem območij: R_1 ; R_2 ; ...; R_8

in vsota teh območij:

$$\sum R_i = R_1 + R_2 + \dots + R_8$$

3.2.2. Izračunata se:

3.2.2.1 zgornja meja T_s : vsota označene prostornine in največjega dopustnega pogreška glede na to prostornino,

3.2.2.2 spodnja meja T_i : razlika med označeno prostornino in največjim dopustnim pogreškom glede na to prostornino.

3.2.3. Kriterij sprejemljivosti:

Partija merilnih steklenic se šteje za skladno z zahtevami tega pravilnika, če števili 'x' in ' \bar{R} ' hkrati zadostita naslednjim trem neenačbam:

$$\bar{x} + k' \cdot \bar{R} \leq T_s \text{ upošteva se: } k' = 0,668 \\ F' = 0,628.$$

$$\bar{x} - k' \cdot \bar{R} \geq T_i$$

$$\bar{R} \leq F' (T_s - T_i)$$

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

11. člen

Pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, ki proizvajajo oziroma dajejo v promet merilne steklenice po določbah tega pravilnika, morajo uskladiti svojo dejavnost s tem pravilnikom do 31. decembra 2000.

12. člen

Četrti odstavek 3. člena, prvi odstavek 4. člena, 7. člen in točka 1.3. v 8. členu tega pravilnika, ki določajo obveščanje držav članic Evropske unije in označevanje z oznakami ES, se uporabljajo od dneva pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.

13. člen

Za uvožene merilne steklenice, ki so označene z znakom ES, veljajo določila prvega odstavka 4. člena.

14. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 009-3/00-2

Ljubljana, dne 22. maja 2000.

dr. Lojze Marinček l. r.
Minister
za znanost in tehnologijo

2455. Pravilnik o organizaciji in pogojih za opravljanje nalog regionalne razvojne agencije

Na podlagi četrtega odstavka 17. člena zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 60/99) izdaja minister za ekonomske odnose in razvoj

PRAVILNIK o organizaciji in pogojih za opravljanje nalog regionalne razvojne agencije

1. člen

Ta pravilnik ureja delovanje regionalnih razvojnih agencij (v nadaljnjem besedilu: RRA) pri pripravi regionalnih razvojnih programov in državnih dokumentov razvojnega načrtovanja.

2. člen

Regionalna razvojna agencija opravlja razvojne naloge za območje ene ali več statističnih regij.

RRA ustanovijo občine in osebe javnega in zasebnega prava.

RRA lahko deluje tudi na podlagi pogodbene povezave dveh ali več lokalnih razvojnih organizacij v okviru statistične regije.

3. člen

Razvojne naloge RRA so:

- priprava regionalnih in skupnih razvojnih programov,
- koordiniranje dela lokalnih razvojnih organizacij, ki sodelujejo pri pripravi in izvajanju regionalnega razvojnega programa,
- spremljanje, poročanje in nadzor izvajanja regionalnih razvojnih programov,
- svetovanje in prijava projektov na razpise za dodeljevanje regionalnih razvojnih spodbud,
- organiziranje in koordinacija drugih nalog s področja regionalne strukturne politike,
- sodelovanje pri pripravi državnih dokumentov razvojnega načrtovanja; strategije regionalnega razvoja Slovenije in državnega razvojnega programa.

Za opravljanje nalog regionalne razvojne agencije pa lahko občine sklenejo pogodbo z obstoječo gospodarsko družbo ali drugo organizacijo.

4. člen

RRA se vpišejo v evidenco pri Agenciji Republike Slovenije za regionalni razvoj. Za vpis v evidenco je potrebno predložiti:

- akt oziroma pogodbo o ustanovitvi RRA,
- sklepe občinskih svetov o pripravi regionalnega razvojnega programa z navedbo območja priprave programa in zadolžitvami vključenih organizacij,
- izjavo o izpolnjevanju pogojev iz 5. člena tega pravilnika z obrazložitvijo,
- v primeru pogodbene povezave dveh ali več organizacij iz tretjega odstavka 1. člena se določi nosilna organizacija.

Agencija Republike Slovenije za regionalni razvoj preveri izpolnjevanje pogojev za pridobitev statusa in opravi oziroma pisno zavrne vpis v evidenco RRA najkasneje v treh tednih po predložitvi dokumentov iz prejšnjega odstavka.

Po vpisu v evidenco pri Agenciji Republike Slovenije za regionalni razvoj RRA pridobi možnost sodelovanja pri pripravi dokumentov razvojnega načrtovanja.

5. člen

RRA izpolnjuje pogoje za pridobitev statusa po zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, če:

1. jo ustanovi večina občin na območju statistične regije oziroma ji da pooblastilo za pripravo regionalnega razvojnega programa in opravljanje razvojnih nalog,
2. ima ustrezne kadre, prostore in opremo za izvajanje dejavnosti in izkaže kapitalsko ustreznost za izvajanje nalog in
3. izkaže strokovno usposobljenost za opravljanje nalog iz 3. člena.

6. člen

Če Agencija Republike Slovenije za regionalni razvoj pri izvajanju nalog ugotovi, da RRA ne izpolnjuje pogojev in nalog iz 3. in 5. člena, jo izbrše iz evidence.

7. člen

RRA se pri svojem delu povezuje z Agencijo Republike Slovenije za regionalni razvoj, z drugimi regionalnimi razvojnimi agencijami, z Skladom za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja, Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja, Pospeševalnim centrom za razvoj malega gospodarstva, zbornicami in socialnimi partnerji ter z ostalimi razvojnimi in finančnimi organizacijami, ki delujejo v regiji.

8. člen

RRA, ki izpolnjuje pogoje 4. in 5. člena, se financira iz sredstev ustanoviteljev in sredstev za izvajanje projektov v okviru programov državnih razvojnih spodbud, mednarodnih pomoči ter ostalih sredstev zainteresiranih naročnikov.

RRA lahko pridobiva sredstva iz državnega proračuna s predložitvijo štiriletnega okvirnega programa dela in letnega podrobnega finančnega načrta.

RRA pridobiva sredstva iz prejšnjega odstavka tega člena najkasneje do konca meseca maja tekočega leta. Pri tem se smiselno uporabljajo merila in kriteriji iz uredbe o podrobnejših pogojih in merilih za dodeljevanje spodbud, pomembnih za skladni regionalni razvoj in o oblikah teh spodbud ter ostali predpisi s področja izvajanja državnega proračuna.

9. člen

Ta pravilnik smiselno velja za organizacije, ki so vpisane v evidenco Agencije Republike Slovenije za regionalni razvoj.

10. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 302-2/98-89

Ljubljana, dne 29. maja 2000

dr. Marjan Senjur l. r.

Minister

za ekonomske odnose in razvoj

2456. Pravilnik o sestavi, organizaciji in nalogah Agencije Republike Slovenije za regionalni razvoj

Na podlagi 8. odstavka 16. člena zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 60/99) izdaja minister za ekonomske odnose in razvoj

P R A V I L N I K

o sestavi, organizaciji in nalogah Agencije Republike Slovenije za regionalni razvoj

1. člen

S tem pravilnikom se razčlenjujejo naloge, organizacija in sestava Agencije Republike Slovenije za regionalni razvoj (v nadaljnjem besedilu: agencija) s kratico ARR. Angleški naziv agencije je: National Agency for Regional Development, angleška kratica je NARD.

2. člen

Agencija je organ v sestavi ministrstva, pristojnega za razvoj.

Agencija ima sedež v Ljubljani in ima svoj logotip.

3. člen

Agencijo vodi in predstavlja direktor, v njegovi odsotnosti pa namestnik direktorja.

Direktor je za svoje delo in za delo agencije odgovoren ministru, pristojnemu za razvoj.

Direktorja imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za razvoj. Namestnika direktorja imenuje minister, pristojen za razvoj na predlog direktorja agencije.

4. člen

Področja dela agencije so:

a) agencija je kot osrednja državna institucija za koordinacijo strukturne politike v Republiki Sloveniji in z mednarodnimi institucijami na tem področju odgovorna za:

– pripravo, spremljanje in vrednotenje strategije regionalnega razvoja in državnega razvojnega programa Republike Slovenije,

– strokovno podporo pogajanjem z mednarodnimi organizacijami in pripravo skupne pogajalske pozicije za področje strukturne politike,

– izvajanje nalog povezanih z uresničevanjem načela dodatnosti sredstev,

– skrb za učinkovitost procesov upravljanja in spremljanja finančnih tokov na področju strukturne politike,

– vzdrževanje informacijskega nadzornega sistema in centralizirano izvajanje strokovnih nalog vsebinskega nadzora vseh programov, podprogramov in ukrepov državnega razvojnega programa Republike Slovenije na enem mestu,

– redno in izredno poročanje o izvajanju državnega razvojnega programa RS vladnemu, svetu za strukturno politiko in organom, določenim z mednarodnimi pogodbami o sofinanciranju državnega razvojnega programa RS.

– skrb za izvedbo vrednotenja državnega razvojnega programa RS in njegovih delov

– osrednje naloge vrednotenja programov strukturne politike,

– osrednjo nadzorno vlogo pri izvajanju strukturne politike,

– komunikacijo in razvoj partnerskih odnosov s socialnimi partnerji in institucijami civilne družbe,

– sodelovanje z regionalnimi razvojnimi agencijami;

b) sodelovanje v medresorski delovni skupini za pripravo predloga proračunskega memoranduma;

c) priprava usklajenega predloga dela načrta razvojnih programov proračuna, ki se nanaša na ukrepe, podprogra-

me in programe oziroma državne razvojne prioritete iz državnega razvojnega programa RS;

d) sodelovanje pri usklajevanju finančnih načrtov neposrednih uporabnikov v delovni skupini Ministrstva za finance v postopku priprave predloga državnega proračuna.

Agencija se delovno povezuje z regionalnimi razvojnimi agencijami, spodbuja njihovo delovanje in pripravo regionalnih razvojnih programov, ter regijam pomaga pri odpravljanju socialno-ekonomskih razvojnih težav, zagotavlja informacije o celotni ponudbi razvojnih spodbud, zagotavlja svetovalno podporo pri pripravljajanju projektov za sredstva evropskih strukturnih skladov ter zagotavlja pomoč pri pridobivanju potrebnega lokalnega in državnega sofinanciranja.

5. člen

Na območjih, kjer občine po sprejemu strategije regionalnega razvoja Slovenije ne ustanovijo regionalne razvojne agencije oziroma ne pristopijo k pripravi regionalnega razvojnega programa ali skupnega razvojnega programa, vodi njegovo pripravo agencija.

6. člen

Opravljanje nalog iz prejšnjih členov je organizirano v sektorjih:

- sektor za strukturno in kohezijsko politiko;
- sektor za regionalni razvoj;
- sektor za spremljanje in vrednotenje programov;
- sektor za analize in informacijsko podporo;
- sektor za prenos znanj in stike z javnostjo.

7. člen

Agencija se pri izvajanju svojih nalog usklajuje in povezuje z drugimi upravnimi organi in organizacijami v sestavi. Prav tako se agencija povezuje z drugimi strokovnimi institucijami in strokovnjaki na nacionalni in mednarodni ravni, tako da izmenjuje mnenja in izkušnje, podatke in obvestila, organizira in se udeležuje skupnih sestankov in posvetovanj, se dogovarja in izvaja skupne naloge, programe razvojnih raziskav ter organizira druge, tudi pogodbene oblike medsebojnega sodelovanja.

8. člen

Agencija pripravlja usmeritve za pripravo regionalnih razvojnih programov v okviru strategije regionalnega razvoja Slovenije in jih posreduje regionalnim razvojnim agencijam. Regionalna razvojna agencija se lahko kadarkoli v postopku priprave regionalnega razvojnega programa strokovno posvetuje z agencijo.

Agencija izvede predhodno vrednotenje regionalnega razvojnega programa in ugotavlja skladnost z zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, s strategijo regionalnega razvoja Slovenije, z navodili o minimalni vsebini vsebini in metodologiji priprave regionalnega razvojnega programa in z drugimi predpisi, ter izda k regionalnemu razvojnemu programu ustrezno mnenje. V primeru negativnega mnenja poda regionalni razvojni agenciji ustrezno obrazložitev.

Agencija je dolžna podati mnenje v 60 dneh po prejemu regionalnega razvojnega programa.

9. člen

Vse finančne posle v zvezi z realizacijo regionalnih razvojnih programov za agencijo opravlja sklad za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja (v nadaljnjem besedilu: sklad), na podlagi predhodne potrditve posameznih faz s strani agencije.

Sklad izvaja skupne razpise ministrstva, pristojnega za razvoj in ostalih ministrstev.

Sklad se za uporabo finančnih sredstev Evropske unije akreditira kot plačilna agencija za področje delovanja evropskega regionalnega sklada in kohezijskega sklada.

10. člen

Agencija v posameznih fazah izvajanja regionalnih razvojnih programov, zlasti ob predaji letnih in končnih poročil, na podlagi pogodbe pooblasti zunanega neodvisnega ocenjevalca za presojo ustreznosti izvajanja regionalnega razvojnega programa.

Če se pri oceni izvajanja regionalnih razvojnih programov ugotovi bistveno odstopanje od zastavljenega programa, agencija o tem obvesti svet za strukturno politiko in predlaga skladu zadržanje predvidenih plačil do odprave pomanjkljivosti.

11. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 302-2/98-88

Ljubljana, dne 22. maja 2000.

dr. Marjan Senjur l. r.

Minister

za ekonomske odnose in razvoj

2457. Navodilo o minimalni obvezni vsebini in metodologiji priprave ter načinu spremljanja in vrednotenja regionalnega razvojnega programa

Na podlagi osmega odstavka 10. člena zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 60/99) izdaja minister za ekonomske odnose in razvoj

NAVODILO

o minimalni obvezni vsebini in metodologiji priprave ter načinu spremljanja in vrednotenja regionalnega razvojnega programa

1. člen

To navodilo določa minimalno obvezno vsebino, metodologijo priprave regionalnega razvojnega programa ter načine spremljanja in vrednotenja regionalnega razvojnega programa (v nadaljnjem besedilu: RRP).

2. člen

Izrazi v tem navodilu pomenijo:

- regionalni razvojni program je temeljni programski in izvedbeni dokument na regionalni ravni, ki vsebuje razvojne prednosti regije in finančno ovrednotene programe, operativne podprograme in projekte za področje regije,
- skupni razvojni program je sklop projektov na medobčinski ravni, ki se pripravlja za območje več občin za reševanje posameznih zadev skupnega interesa,
- programski odbor je organ na ravni regije, ki ga regionalna razvojna agencija zadolži za vsebinsko usmerjanje in spremljanje RRP,
- predhodna analiza RRP je namenjena oceni konsistentnosti RRP in predhodnemu ocenjevanju njegove uresničljivosti glede na zastavljene cilje,

– analiza dosedanjih operativni podprogramov je namenjena ocenjevanju izvedenih aktivnosti glede na postavljene cilje v preteklem programskem obdobju, oceni učinkovitosti RRP in njegovega vpliva,

– problemska analiza je namenjena ugotavljanju notranjih prednosti in slabosti ter zunanjih priložnosti in nevarnosti. Na osnovi ugotovitev problemske analize se postavijo prioritete razvoja regije,

– prioriteta je področje razvoja regije, ki se določi za programsko obdobje kot prednostno,

– cilj je kvantificirano zeleno stanje, ki se ga želi doseči s programom, operativnim podprogramom ali projektom,

– indikator je kazalec, ki kaže stanje ali nakazuje napredek programa, operativnega podprograma ali projekta pri doseganju cilja,

– glavni program je sklop operativnih podprogramov z razčlenjeno problematiko, cilji, pričakovanimi rezultati in finančnim načrtom,

– podprogram je v smiselno celoto zaokrožena skupina projektov ali drugih instrumentov ekonomske politike s skupnim ciljem. Podprogram se izvede preko enega ali več projektov. Podprogrami znotraj programa morajo smiselno izhajati iz problemskega drevesa in podpirati drevo ciljev,

– projekt je tehnično-tehnološko in ekonomsko nedeljiv sklop aktivnosti ali investicij z jasno določenim ciljem.

3. člen

RRP se pripravlja za obdobje do leta 2006. V naslednjih programskih obdobjih se program pripravlja za obdobje, ki ga določi Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za razvoj.

VSEBINA PROGRAMA

4. člen

Program je sestavljen iz strateškega in izvedbenega dela. Strateški del programa mora vsebovati:

(1) problemsko analizo za posamezne sektorje in regijo v celoti;

(2) prikaz in ovrednotenje doseženih rezultatov RRP v prejšnjem programskem obdobju;

(3) opredelitev problemov z obrazložitvijo;

(4) določitev prioritet, prikaz kvantificiranih ciljev RRP in opis izbranih strategij za doseganje ciljev;

(5) analizo skladnosti regionalnih prioritet s strategijo regionalnega razvoja Slovenije, državnimi razvojnimi prioritetami, ustreznimi državnimi prostorskimi akti ter nacionalnimi sektorskimi prioritetami za tekoče programsko obdobje;

(6) določitev ciljev z obrazložitvijo;

(7) analizo pričakovanega učinka programa glede na trenutno stanje z ozirom na postavljene cilje, še posebej na področju varstva okolja in zaposlovanja;

(8) oceno globalnega javnofinančnega okvira za izvajanje RRP;

(9) indikatorje s katerimi se bo meril napredek pri uresničevanju ciljev;

(10) podrobno razčlenjen institucionalni okvir (aktivnosti in nosilci) izvajanja, vrednotenja in nadzora RRP;

(11) prikaz aktivnosti za uveljavitev načela partnerstva in enakopravnosti sodelujočih institucij v postopku priprave in izvajanja RRP;

(12) aktivnosti za seznanjanje javnosti s cilji in rezultati RRP.

5. člen

Izvedbeni del programa mora biti ustrezno strukturiran, usklajen s strateškim delom RRP in mora vsebovati prikaz

glavnih programov in podprogramov za realizacijo razvojnih prioritet, z utemeljitvijo.

Pri podprogramih za uresničevanje prioritet razvoja regije morajo biti navedeni:

– nosilci izvajanja operativnih podprogramov,

– terminski načrt izvedbe operativnih podprogramov za programsko obdobje,

– indikativni finančni načrti s prikazom stroškov in z navedenimi viri (državni proračun, proračuni lokalnih skupnosti, ostali domači javni viri, mednarodne donacije po vrstah in zasebna sredstva) po posameznih letih programskega obdobja,

– geografska območja na katerih se bodo operativni podprogrami izvajali,

– okvirni projekti, s katerimi bodo operativni podprogrami izvedeni.

6. člen

Izvedbeni del RRP je smiselno sestavljen iz skupnih razvojnih programov in drugih razvojnih programov, ki nastanejo kot rezultat medobčinskega povezovanja.

V izvedbenem delu RRP se posebej pripravijo in prikažejo podprogrami za reševanje razvojne problematike območij s posebnimi razvojnimi problemi.

METODOLOGIJA PRIPRAVE REGIONALNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA

7. člen

Sklep o pripravi RRP z navedbo območja priprave RRP in zadolžitvami vključenih institucij sprejme organ upravljanja regionalne razvojne agencije in ga objavi v javnih občilih.

Regionalna razvojna agencija obvesti ministra za okolje in prostor o pripravi RRP in zahteva informacije, ki se nanašajo na ustrezne prostorske akte v delu, ki se nanaša na območje priprave regionalnega razvojnega programa.

Regionalna razvojna agencija da pobudo za preverjanje in spremembe sestavin prostorskih aktov, ki se nanašajo na področje izvajanja RRP.

Izdelavo RRP vodi regionalna razvojna agencija, razen v primeru iz 8. člena te uredbe.

8. člen

V primeru priprave RRP na podlagi petega odstavka 11. člena zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, Agencija Republike Slovenije za regionalni razvoj deluje po načelu partnerstva in z namenom vzpodbujanja lokalnih skupnosti k regionalnem razvojnem povezovanju.

9. člen

Regionalna razvojna agencija ustanovi programski odbor, ki je odgovoren za vsebinsko usmerjanje RRP. Odbor sestavljajo predstavniki regionalne razvojne agencije, predstavniki občin, reprezentativni predstavniki delodajalcev in delojemalcev, predstavniki ministrstev in predstavniki javnega in zasebnega prava, ki so zainteresirani za pripravo programa in jih potrdi organ upravljanja regionalne razvojne agencije.

Poziv zainteresiranim za sodelovanje v programskem odboru se javno objavi sočasno z objavo sklepa o pripravi RRP.

V fazi izvajanja RRP programski odbor spremlja uresničevanje zastavljenih ciljev in predlaga morebitne spremembe RRP.

10. člen

Izdelani RRP pošlje regionalna razvojna agencija v mnenje Agenciji Republike Slovenije za regionalni razvoj, ki izvede predhodno analizo in poda mnenje z obrazložitvijo najkasneje v 60 dneh po prejemu programa.

Kolikor ima Agencija Republike Slovenije za regionalni razvoj pripombe na predloženi RRP, predlaga spremembe in vrne program regionalni razvojni agenciji. Popravljen program se sprejema po istem postopku.

11. člen

Regionalna razvojna agencija pošlje RRP skupaj z mnenjem Agencije Republike Slovenije za regionalni razvoj v sprejem svetom občin, ki sodelujejo pri pripravi RRP.

12. člen

Spremembe RRP sprejemajo sveti občin, ki sodelujejo pri pripravi RRP na predlog programskega odbora in na podlagi mnenja Agencije Republike Slovenije za regionalni razvoj.

13. člen

Nov RRP se prične pripravljati po sklepu Vlade Republike Slovenije o pripravi državnega razvojnega programa Republike Slovenije in dolžni programskega obdobja.

SPREMLJANJE, VREDNOTENJE IN NADZOR
REGIONALNIH RAZVOJNIH PROGRAMOV

14. člen

Programi in podprogrami, ki so del RRP, morajo vsebovati fizične in finančne indikatorje, potrebne za kvantitativno spremljanje uresničevanja RRP.

15. člen

Za spremljanje in nadzor RRP je odgovoren pristojen programski odbor.

16. člen

Regionalna razvojna agencija je dolžna pripravljati in predložiti Agenciji Republike Slovenije za regionalni razvoj letna poročila in končno poročilo o izvajanju RRP. Letna in končno poročilo o izvajanju RRP imajo naslednjo vsebino:

1. kratek prikaz bistvenih sprememb v splošnih razmerah, ki so pomembne za izvajanje RRP (npr. spremembe socio-ekonomskih trendih, spremembe v nacionalnih, regijskih in sektorskih politikah) ter vpliv teh sprememb na ustreznost pomoči;

2. napredek v doseganju kvantificiranih ciljev s pomočjo fizičnih in finančnih indikatorjev;

3. povzetek pomembnih težav pri izvajanju RRP in sprejeti operativni podprogrami za rešitev teh težav;

4. stanje po posameznih operativni podprogramih in projektih;

5. operativni podprogrami za zagotovitev javnosti izvajanja regionalnega razvojnega programa.

Letno poročilo je potrebno podati v roku 3 mesecev po preteku koledarskega leta, končno poročilo pa v roku 6 mesecev po poteku programskega obdobja.

17. člen

Regionalna razvojna agencija letno poroča o dodeljenih državnih pomočeh. Podatke o državnih pomočeh, dodeljenih na podlagi RRP, posreduje vsako leto do 1. marca Agenciji Republike Slovenije za regionalni razvoj.

18. člen

S ciljem zagotovitve uspešnosti in učinkovitosti izvajanja regionalnega razvojnega programa so ti podvrženi predhodnemu vrednotenju.

Predhodno vrednotenje regionalnega razvojnega programa izvede Agencija Republike Slovenije za regionalni razvoj v sodelovanju z usposobljenimi strokovnimi organizacijami.

19. člen

To navodilo začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 302-2/98-90

Ljubljana, dne 22. maja 2000.

dr. Marjan Senjur l. r.
Minister za
ekonomske odnose in razvoj

BANKA SLOVENIJE

2458. Sklep o dopolnitvi sklepa o določitvi dokumentacije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali je podružnica tuje banke sposobna opravljati storitve, na katere se nanaša zahteva tuje banke za izdajo dovoljenja za njeno ustanovitev

Na podlagi 11. točke drugega odstavka 53. člena zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 7/99) izdaja Svet Banke Slovenije

S K L E P

o dopolnitvi sklepa o določitvi dokumentacije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali je podružnica tuje banke sposobna opravljati storitve, na katere se nanaša zahteva tuje banke za izdajo dovoljenja za njeno ustanovitev

1

V 3.b) točki sklepa o določitvi dokumentacije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali je podružnica tuje banke sposobna opravljati storitve, na katere se nanaša zahteva tuje banke za izdajo dovoljenja za njeno ustanovitev se na koncu doda stavek, ki se glasi:

“zahtevi za izdajo dovoljenja za ustanovitev podružnice je potrebno predložiti tudi dokumentacijo varnostne politike, v kateri morajo biti upoštevana priporočila slovenskega standarda PSIST BS 7799 Kodeks varovanja informacij, ki ga izdaja Urad Republike Slovenije za standardizacijo in merslovje pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo oziroma drug pooblaščen organ;”.

2

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 23. maja 2000.

Predsednik
Sveta Banke Slovenije
Guverner
dr. France Arhar l. r.

2459. Sklep o dopolnitvi sklepa o določitvi pogojev, ki jih mora izpolnjevati banka oziroma hranilnica za opravljanje bančnih oziroma drugih finančnih storitev ter o določitvi dokumentacije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali bo družba sposobna opravljati dejavnosti, na katere se nanaša zahteva za izdajo dovoljenja

Na podlagi prvega odstavka 38. člena ter 6. točke prvega odstavka 37. člena zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 7/99) izdaja Svet Banke Slovenije

S K L E P

o dopolnitvi sklepa o določitvi pogojev, ki jih mora izpolnjevati banka oziroma hranilnica za opravljanje bančnih oziroma drugih finančnih storitev ter o določitvi dokumentacije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali bo družba sposobna opravljati dejavnosti, na katere se nanaša zahteva za izdajo dovoljenja

1

V 3.b) točki sklepa o določitvi pogojev, ki jih mora izpolnjevati banka oziroma hranilnica za opravljanje bančnih oziroma drugih finančnih storitev ter določitvi dokumentacije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali bo družba sposobna opravljati dejavnosti, na katere se nanaša zahteva za izdajo dovoljenja (v nadaljevanju: sklep o določitvi pogojev) se na koncu doda stavek, ki se glasi:

“banka mora v svojem poslovanju upoštevati slovenski standard PSIST BS 7799 Kodeks varovanja informacij, ki ga izdaja Urad Republike Slovenije za standardizacijo in meroslovje pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo oziroma drug pooblaščen organ;”.

2

V 6.b) točki sklepa o določitvi pogojev se na koncu doda stavek, ki se glasi:

“banka mora Banki Slovenije predložiti tudi dokumentacijo varnostne politike, v kateri morajo biti upoštevana priporočila slovenskega standarda PSIST BS 7799 Kodeks varovanja informacij, ki ga izdaja Urad Republike Slovenije za standardizacijo in meroslovje pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo oziroma drug pooblaščen organ;”.

3

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 23. maja 2000.

Predsednik
Sveta Banke Slovenije
Guverner
dr. France Arhar l. r.

SODNI SVET

2460. Sklep o imenovanju sodnika na sodniško mesto okrožnega sodnika

Na podlagi 28. člena zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 19/94, 45/95, 38/99 in 28/00) in petega odstavka 24. člena zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 19/94, 8/96 in 24/98) je Sodni svet Republike Slovenije na 20. seji dne 18. 5. 2000 sprejel

S K L E P

o imenovanju sodnika na sodniško mesto okrožnega sodnika

Na sodniško mesto okrožnega sodnika na Okrožnem sodišču v Novi Gorici se z dnem 18. 5. 2000 imenuje Goran Klavora.

Predsednik
Sodnega sveta Republike
Slovenije
dr. Aleksej Cvetko l. r.

2461. Sklep o imenovanju sodnice na položaj svetnice višjega sodišča

Na podlagi 28. člena zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 19/94, 45/95, 38/99 in 28/00) in petega odstavka 24. člena zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 19/94, 8/96 in 24/98) je Sodni svet Republike Slovenije na 20. seji dne 18. 5. 2000 sprejel

S K L E P

o imenovanju sodnice na položaj svetnice višjega sodišča

Na položaj svetnice višjega sodišča se z dnem 1. 5. 2000 imenuje Nataša Jelušič, višja sodnica na Višjem sodišču v Ljubljani.

Predsednik
Sodnega sveta Republike
Slovenije
dr. Aleksej Cvetko l. r.

OBČINE

LJUBLJANA

2462. Spremembe in dopolnitve splošnih pogojev poslovanja Avtobusne postaje Ljubljana

Na podlagi drugega odstavka 36. člena splošnih pogojev poslovanja Avtobusne postaje Ljubljana (Uradni list RS, št. 67/97), je uprava Avtobusne postaje Ljubljana, d.d., Ljubljana, dne 28. 4. 2000 sprejela

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE SPLOŠNIH POGOJEV poslovanja Avtobusne postaje Ljubljana

1. člen

V splošnih pogojih poslovanja Avtobusne postaje Ljubljana (Uradni list RS, št. 67/97) se dopolni drugi odstavek 4. člena z besedilom:

Uprava je pristojna za odobravanje komercialnih popustov.

2. člen

Te spremembe in dopolnitve splošnih pogojev poslovanja začnejo veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

Ljubljana, dne 28. aprila 2000.

Direktor AP
Ljubljana
Marjan Kotar l. r.

HRASTNIK

2463. Program priprave sprememb in dopolnitev prostorskih ureditvenih pogojev Občine Hrastnik

Na podlagi 34. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 43/89 in Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) in 17. člena statuta Občine Hrastnik (Uradni vestnik Zasavja, št. 3/99) je Občinski svet občine Hrastnik na 9. redni seji dne 11. 5. 2000 sprejel

PROGRAM priprave sprememb in dopolnitev prostorskih ureditvenih pogojev Občine Hrastnik

1. člen

S tem programom se podrobneje določijo vsebina in obseg potrebnih strokovnih podlag in nalog v postopku priprave in sprejemanja sprememb in dopolnitev PUP, nosilec strokovnih aktivnosti in subjekti oziroma organi in organizacije, ki sodelujejo pri pripravi sprememb in dopolnitev PUP ter način njihovega sodelovanja oziroma njihove naloge in obveznosti; določijo se tudi roki za posamezne faze priprave

sprememb in dopolnitev PUP ter zagotovitev sredstev za njihovo izdelavo.

2. člen

Vsebina in obseg sprememb in dopolnitev prostorskih ureditvenih pogojev Občine Hrastnik (v nadaljnjem besedilu: PUP) se nanaša na uskladitev prostorskega izvedbenega akta iz leta 1987: prostorski ureditveni pogoji Občine Hrastnik (odlok – Uradni vestnik Zasavja, št. 18/87) s prostorskim planom občine: spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Hrastnik za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorske sestavine srednje-ročnega plana za območje Občine Hrastnik, dopolnitev v letu 1997 (odlok – Uradni list RS, št. 78/98).

PUP se pripravijo z vsebino, ki jo predpisuje ZUNDPP in s smiselnim upoštevanjem 12. člena navodila o vsebini posebnih strokovnih podlag in o vsebini prostorskih izvedbenih aktov (Uradni list SRS, št. 14/85). PUP bo obsegala izdelavo tekstualnega (odlok z ustrezno obrazložitvijo, utemeljitvijo, ipd.) in grafičnega dela, ter faze osnutka in predloga. V postopku bodo na akt pridobljena tudi ustrezna soglasja.

3. člen

Organizacija priprave sprememb in dopolnitev

a) Izdelovalec sprememb in dopolnitev PUP bo izbran kot najugodnejši na osnovi izdelane ponudbe v zbiranju ponudb za izbor izvajalca tega prostorskega izvedbenega akta, kar bo pripravila in izbrala Občina Hrastnik.

b) Naročnik sprememb in dopolnitev PUP je Občina Hrastnik, Pot Vitka Pavliča 5, 1430 Hrastnik. Kot koordinator postopka priprave in sprejemanja se določi občinska strokovna služba, pristojna za prostor.

4. člen

Sodelujoči organi in organizacije, ki morajo za pripravo osnutka sprememb in dopolnitev PUP podati svoje pogoje (in posebne strokovne podlage za posamezna področja), so:

- Zavod za gozdove Slovenije Območna enota Ljubljana, Tržaška c. 2, 1000 Ljubljana,
- Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Celju, Glavni trg 1, 3000 Celje (strokovne podlage s področja varstva naravne in kulturne dediščine),
- Slovenske železnice d.d., Kolodvorska ulica 11, 1506 Ljubljana (hitra proga),
- Ministrstvo za promet in zveze, Direkcija RS za ceste, Tržaška 19, 1000 Ljubljana (državne ceste),
- Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, izpostava Trbovlje, Ulica 1. junija 2, 1420 Trbovlje,
- Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS, enota Ljubljana, izpostava Trbovlje, Ul. 1. junija 2, 1420 Trbovlje,
- Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava RS za varstvo narave, izpostava Ljubljana, Slovenčeva 95, 1000 Ljubljana (vodno gospodarstvo; varstvo pred visokimi vodami in zaščito pred erozijo),
- EGS – RI d.d., Vetrinjska 2, Maribor (prenos električne energije),

- ELEKTRO Ljubljana, p.o., PE Elektro Trbovlje, Gimnazijska 25, 1420 Trbovlje (distribucija električne energije),
- Telekom Slovenije, d.d., PE Trbovlje, Trg revolucije 27a, 1420 Trbovlje (t.k. omrežje in naprave),
- Komunalno-stanovanjsko podjetje, d.d., Cesta 3. julija 7, 1430 Hrastnik (oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odplak),
- ELSTIK d.o.o., Novi dom 4, 1430 Hrastnik (KRS - KKS sistem),
- Rudnik Trbovlje-Hrastnik, d.o.o., Trg revolucije 12, 1420 Trbovlje (pridobivalni prostor rjavega premoga z omejitvami za posege in pogoji za sanacijo površin),
- Mestni plinovodi, Distribucija plina d.o.o. (nizkotlačno in srednjetačno plinovodno omrežje), Kolodvorska 2, 6000 Koper,
- GEOPLIN d.o.o. Ljubljana (magistralni plinovod), Cesta Ljubljanske brigade 11, 1117 Ljubljana,
- Občina Hrastnik (cestno omrežje v pristojnosti občine).

Kolikor se v postopku priprave sprememb in dopolnitev PUP ugotovi, da je potrebno pridobiti predhodna mnenja in pogoje ter soglasja tudi drugih organov, oziroma organizacij, ki niso navedena v tem členu programa, se le-ta pridobijo v postopku.

Pristojni organi in organizacije morajo v skladu s 35. členom ZUNDP podati svoje pogoje in soglasja v 30 dneh od zahteve. V fazi priprave predloga sprememb in dopolnitev PUP s soglasjem potrdijo upoštevanje predhodnih pogojev in usmeritev. Če v predpisanem roku ne podajo pogojev, se šteje, da jih nimajo. Če jih posreduje po preteku roka, pa bi v zvezi s tem za izdelovalca nastali stroški, gredo le-ti v breme organizacije oziroma organa, ki jih je povzročil.

5. člen

Terminski plan

S pripravo sprememb in dopolnitev PUP se bo začelo v maju 2000.

Osnutek sprememb in dopolnitev PUP se dostavi občinski strokovni službi pristojni za prostor do konca novembra 2000 oziroma najkasneje v roku treh mesecev po prejemu vseh pogojev in strokovnih podlag pristojnih organov in organizacij.

Župan Občine Hrastnik osnutek sprememb in dopolnitev PUP posreduje v obravnavo Občinskemu svetu občine Hrastnik. Ta sprejme sklep o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev PUP v roku 30 dni od prejema gradiva; sklep se objavi v uradnem glasilu.

Javna razgrnitve osnutka sprememb in dopolnitev PUP se izvede na sedežu občine in traja najmanj 30 dni. V času javne razgrnitve se organizira javna obravnava po večjih krajevnih skupnostih.

Občani, organi, organizacije, krajevne skupnosti ter drugi zainteresirani oziroma prizadeti lahko podajo pisne pripombe v času trajanja javne razgrnitve osnutka sprememb in dopolnitev PUP.

Občinski svet zavzame stališča do pripomb in predlogov na javno razgrnitvi osnutek sprememb in dopolnitev PUP, na podlagi poročila župana oziroma občinske strokovne službe pristojne za prostor. Po sprejemu stališč izdelovalec v roku 60 dni pripravi dopolnjen osnutek sprememb in dopolnitev PUP in nanj pridobi soglasja sodelujočih organov in organizacij iz 4. člena tega programa.

Predlog sprememb in dopolnitev PUP se dostavi občinski strokovni službi pristojni za prostor najkasneje v roku 20 dni po prejemu vseh soglasij pristojnih organov in organizacij.

Priprava sprememb in dopolnitev PUP bo potekala sočasno s pripravo sprememb in dopolnitev planskih aktov občine in usklajeno s terminskim planom navedenim v 6. členu programa priprave sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Hrastnik za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavin srednjeročnega plana za območje Občine Hrastnik (odlok - Uradni list RS, št. 78/98), dopolnitev v letu 2000 (objavljen v tem uradnem glasilu).

Po sprejetju odloka o spremembah in dopolnitvah planskih aktov občine (dopolnitev v letu 2000) bo občinski svet obravnaval in sprejel s tem odlokom usklajen predlog sprememb in dopolnitev prostorskih ureditvenih pogojev Občine Hrastnik. Odlok se objavi v Uradnem listu RS.

6. člen

Sredstva za spremembe in dopolnitve PUP se zagotovi v proračunu Občine Hrastnik.

7. člen

Ta program priprave se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati z dnem objave.

Št. 350-03-2/98

Hrastnik, dne 11. maja 2000.

Župan
Občine Hrastnik
Leopold Grošelj l. r.

2464. Program priprave sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Hrastnik za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavin srednjeročnega plana za območje Občine Hrastnik (Uradni list RS, št. 78/98), dopolnitev v letu 2000

Na podlagi prvega odstavka 2. člena zakona o planiranju in urejanju prostora v prehodnem obdobju (Uradni list SRS, št. 48/90), 34. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 43/89 in Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) in 17. člena statuta Občine Hrastnik (Uradni vestnik Zasavja, št. 3/99) je Občinski svet občine Hrastnik na 9. redni seji dne 11. 5. 2000 sprejel

PROGRAM PRIPRAVE sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Hrastnik za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavin srednjeročnega plana za območje Občine Hrastnik (Uradni list RS, št. 78/98), dopolnitev v letu 2000

1. člen

S tem programom se določijo: vsebina in obseg sprememb in dopolnitev planskih aktov občine; strokovne podlage, ki jih je potrebno izdelati v postopku priprave tega dokumenta; nosilec strokovnih aktivnosti in subjekti, ki sodelujejo pri pripravi sprememb in dopolnitev planskih aktov občine ter terminski plan za posamezne faze priprave potrebnih sestavin plana.

2. člen

Vsebina in obseg sprememb in dopolnitev planskih aktov občine se nanaša na:

– uskladitev z novimi (razširjenimi) obveznimi izhodišči prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 11/99) (področja: naravna in kulturna dediščina, promet in zveze, energetika, vodno gospodarstvo in poselitve),

– spremembe in dopolnitve urbanistične zasnove naselij Hrastnika in Dola pri Hrastniku,

– spremembe in dopolnitve ureditvenih območij za počitniške hiše na območju Gore-Kopitnik,

– spremembe mej ureditvenih območij naselij na pobudo krajevnih skupnosti in individualnih pobud za gradnjo.

3. člen

Strokovne podlage

Za pripravo osnutka sprememb in dopolnitev planskih aktov občine je potrebno izdelati strokovne podlage za:

– področje varstva naravne in kulturne dediščine,

– obrtno proizvodno in stanovanjsko območje v naselju Dol pri Hrastniku,

– opredelitev ureditvenih območij za počitniške hiše na krajinskem prostoru Gore-Kopitnik in upoštevati vsa strokovna gradiva in podatke z usmeritvami in pogoji sodelujočih organov in organizacij v postopku priprave iz 4. člena tega programa.

Kolikor se v postopku priprave sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin planskih aktov občine ugotovi, da so potrebne dodatne ali dopolnilne strokovne podlage, ki jih zahtevajo izvajalci strokovnih podlag iz prejšnje alineje oziroma subjekti iz 4. člena tega odloka, se le-te pridobijo v postopku.

4. člen

Pri pripravi sprememb in dopolnitev planskih aktov sodelujejo naslednji subjekti:

za področja poselitve, varstva okolja, naravne dediščine in vodnega gospodarstva:

Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava RS za varstvo narave, izpostava Ljubljana, Slovenčeva 95, 1000 Ljubljana za področje vodnega gospodarstva.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, 1000 Ljubljana za področje poselitve, varstva okolja.

Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava RS za varstvo narave, Vojkova 1a, 1000 Ljubljana za področje varstva naravne dediščine.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – za področje kmetijstva in gozdarstva.

– Zavod za gozdove Slovenije Območna enota Ljubljana, Tržaška c. 2, 1000 Ljubljana,

Ministrstvo za kulturo, Uprava RS za kulturno dediščino, Cankarjeva 5, 1000 Ljubljana za področje varstva kulturne dediščine,

– Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Celju, Glavni trg 1, 3000 Celje,

Ministrstvo za promet in zveze za področje prometa in zvez,

– Slovenske železnice d.d., Kolodvorska ulica 11, 1506 Ljubljana (hitra proga),

– Direkcija RS za ceste, Tržaška 19, 1000 Ljubljana (državne ceste),

Ministrstvo za gospodarske dejavnosti za področje energetike in rudarstva,

– EGS – RI d.d., Vetrinjska 2, Maribor (prenos električne energije),

– ELEKTRO Ljubljana, p.o., PE Elektro Trbovlje, Gimnazijska 25, 1420 Trbovlje (distribucija električne energije),

– Rudnik Trbovlje-Hrastnik, d.o.o., Trg revolucije 12, 1420 Trbovlje (pridobivalni prostor rjavega premoga z omejitvami za posege in pogoji za sanacijo površin),

– Mestni plinovodi, Distribucija plina d.o.o. (nizkotlačno in srednjetačno plinovodno omrežje), Kolodvorska 2, 6000 Koper,

– GEOPLIN d.o.o. Ljubljana (magistralni plinovod), Cesta Ljubljanske brigade 11, 1117 Ljubljana,

Ministrstvo za obrambo za področje obrambe in zaščite

– Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, izpostava Trbovlje, Ulica 1. junija 2, 1420 Trbovlje,

Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS, enota Ljubljana, Izpostava Trbovlje, Ul. 1. junija 2, 1420 Trbovlje,

– Telekom Slovenije, d.d., PE Trbovlje, Trg revolucije 27a, 1420 Trbovlje (t.k. omrežje in naprave),

– Komunalno-stanovanjsko podjetje, d.d., Cesta 3. julija 7, 1430 Hrastnik (oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih vod),

– ELSTIK d.o.o., Novi dom 4, 1430 Hrastnik (KRS – KKS sistem)

– Občina Hrastnik (za področje cest v pristojnosti občine).

Kolikor se v postopku priprave sprememb in dopolnitev planskih aktov ugotovi, da je potrebno pridobiti predhodna mnenja in pogoje ter soglasja tudi drugih organov, oziroma organizacij, ki niso navedena v tem členu programa, se le-ta pridobijo v postopku.

Pristojni organi in organizacije morajo v skladu s 35. členom ZUNDDP podati svoje pogoje, usmeritve in soglasja v 30-tih dneh od zahteve. V fazi priprave predloga sprememb in dopolnitev s soglasjem potrdijo upoštevanje predhodnih pogojev in usmeritev. Če v predpisanem roku ne podajo pogojev, se šteje, da jih nimajo. Če jih posreduje po preteku roka, pa bi v zvezi s tem za izdelovalca nastali stroški, gredo le-ti v breme organizacije oziroma organa, ki jih je povzročil.

5. člen

Nosilec strokovnih aktivnosti v zvezi s pripravo sprememb in dopolnitev planskih aktov občine bo izbran kot najugodnejši na osnovi izdelane ponudbe in zbiranju ponudb za izbor izvajalca tega prostorskega planskega akta, kar bo pripravila in izbrala Občina Hrastnik.

Naročnik sprememb in dopolnitev planskih aktov je Občina Hrastnik, Pot Vitka Pavliča 5, 1430 Hrastnik. Kot koordinator postopka priprave in sprejemanja se določi občinska strokovna služba, pristojna za prostor.

6. člen

Terminski plan

S pripravo sprememb in dopolnitev planskih aktov se je pričelo v januarju 2000.

Osnutek sprememb in dopolnitev planskih aktov se dostavi občinski strokovni službi pristojni za prostor do konca novembra 2000 oziroma najkasneje v roku treh mesecev po prejemu vseh strokovnih podlag, podatkov in pogojev.

Župan občine Hrastnik posreduje osnutek sprememb in dopolnitev planskih aktov občinskemu svetu v obravnavo. Ta sprejme sklep o javni razgrnitvi ter lokaciji in datumu javnih razprav v roku 30 dni od prejema gradiva; sklep se objavi v uradnem glasilu.

Javna razgrnitev se izvede na sedežu občine in traja 30 dni. V času javne razgrnitve potekajo na sedežih večjih krajevnih skupnosti javne razprave.

Občani, organi, organizacije, krajevne skupnosti ter drugi zainteresirani oziroma prizadeti lahko podajo pisne pripombe v času trajanja javne razgrnitve osnutka sprememb in dopolnitev planskih aktov.

Občinski svet zavzame stališča do pripomb in predlogov na javno razgrnjeni osnutek sprememb in dopolnitev, na podlagi poročila župana oziroma občinske strokovne službe pristojne za prostor.

Po sprejemu stališč izdelovalec v roku 60 dni pripravi dopolnjen osnutek sprememb in dopolnitev planskih aktov in nanj pridobi soglasja sodelujočih organov in organizacij iz 4. člena tega programa.

Občinski svet obravnava dopolnjen osnutek sprememb in dopolnitev planskih aktov.

Župan posreduje dopolnjen osnutek planskih aktov občine na MOP v oceno skladnosti z obveznimi izhodišči prostorskih sestavin planskih aktov RS za pridobitev sklepa Vlade Republike Slovenije o usklajenosti.

Po sprejetju sklepa Vlade RS o usklajenosti župan posreduje usklajen predlog planskih aktov občinskemu svetu v obravnavo in sprejem. Ta sprejme predlog prostorskega plana občine z odlokom, ki se objavi v uradnem glasilu.

Končni elaborat se dostavi Uradu RS za prostorsko planiranje, Upravnim enotam Hrastnik ter pristojnim inšpekcijskim službam.

7. člen

Sredstva za spremembe in dopolnitve prostorskih planskih aktov občine se zagotovijo v proračunu Občine Hrastnik.

8. člen

Ta program priprave se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati z dnem objave.

Št. 350-03-4/00

Hrastnik, dne 11. maja 2000.

Župan
Občine Hrastnik
Leopold Grošelj l. r.

HRPELJE-KOZINA

2465. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Hrpelje-Kozina za leto 1999

Na podlagi 96. člena zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99) in 16. člena statuta Občine Hrpelje-Kozina (Uradni list RS, št. 33/95) je Občinski svet občine Hrpelje-Kozina na 12. redni seji dne 27. 3. 2000 sprejel

ODLOK o zaključnem računu proračuna Občine Hrpelje-Kozina za leto 1999

1. člen

Zaključni račun proračuna Občine Hrpelje-Kozina za leto 1999 izkazuje naslednje stanje:

Zap. št.	Bilanca prihodkov in odhodkov	Račun finančnih terjatev in naložb	Račun financiranja	Skupaj
1. Prihodki skupaj	402,606.697 SIT		40,000.000 SIT	442,606.697 SIT
2. Odhodki skupaj	400,517.474 SIT	28,000.000 SIT	442,517.474 SIT	
3. Presežek oziroma primanjkljaj (1.-2.)	2,089.223 SIT	- 14,000.000 SIT	12,000.000 SIT	89.223 SIT

Pregled prihodkov in odhodkov proračuna in njihova razporeditev sta zajeta v bilanci prihodkov in odhodkov, računu finančnih terjatev in naložb in v računu financiranja, ki so sestavni del proračuna.

2. člen

Presežek prihodkov po zaključnem računu proračuna za leto 1999 v znesku 89.223 SIT se prenese v proračun Občine Hrpelje-Kozina za leto 2000 za pokrivanje nezaključenih nalog po proračunu za leto 1999.

3. člen

Denarna sredstva Rezervnega sklada občine Hrpelje-Kozina izkazujejo po zaključnem računu za leto 1999 naslednje stanje.

Rezervni sklad	v SIT
1. Prenos iz leta 1998	2,000.000
2. Priliv v letu 1999	6,005.608
3. Odliv v letu 1999	0
4. Stanje na dan 31. 12. 1999	8,005.600

Sredstva rezervnega sklada Občine Hrpelje-Kozina na dan 31. 12. 1999 se prenesejo v rezervni sklad Občine Hrpelje-Kozina za leto 2000.

4. člen

Ta odlok začne veljati naslednji po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 308/00

Hrpelje-Kozina, dne 15. maja 2000.

Župan
Občine Hrpelje-Kozina
Vojko Mahnič l. r.

KOČEVJE

2466. Odlok o ravnanju z odpadki v Občini Kočevje

Na podlagi zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93, 1/96), odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Kočevje (Uradni list RS, št. 37/95), 4. člena odloka o statusnem preoblikovanju Javnega komunalnega podjetja Komunala Kočevje p.o. v Javno komunalno podjetje Komunala Kočevje d.o.o. (Uradni list RS, št. 47/96), 5. člena uredbe o načinu oblikovanja cen komunalnih storitev (Uradni list RS, št. 7/99), navodila o metodologiji za oblikovanje cen obveznih lokalnih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki in odlaganja ostankov komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 27/98), zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 25/83, 42/85, 47/87, 5/90 in Uradni list RS, št. 10/91, 13/93, 66/93), pravilnika o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98), 27. člena statuta Občine Kočevje (Uradni list RS, št. 23/99) in 98. člena poslovnika o delu občinskega sveta (Uradni list RS, št. 3/96) je Občinski svet občine Kočevje na seji dne 28. 6. 1999 sprejel

ODLOK

o ravnanju z odpadki v Občini Kočevje

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se določijo vrste odpadkov, nosilci in cilji ravnanja z odpadki, zbiranje odpadkov, odvažanje, odlaganje, način obračuna, ravnanja ter nadzor nad izvajanjem tega odloka na območju Občine Kočevje.

2. člen

V Občini Kočevje je zbiranje, odvoz in odlaganje odpadkov obvezno.

Zbiranje odpadkov je organizirano po sistemu ločenega zbiranja in sortiranja.

3. člen

Vrste odpadkov za katere je zadolžena občina:

- papir in lepenka,
- stekla,
- drobna plastika,
- drugi odpadki iz plastike,
- drobni kovinski odpadki (npr. pločevinke),
- drugi odpadki iz kovin,
- les,
- kompostirni kuhinjski odpadki iz gospodinjstev, menz in restavracij,
- olja in maščobe,
- oblačila,
- tekstil,
- barve, črnila, lepila in umetne smole,
- topila,
- kisline,
- baze,
- pralna sredstva,
- fotokemikalije,
- zdravila,
- pesticidi,
- baterije,
- fluorescentne cevi in drugi odpadki, ki vsebujejo živo srebro,
- aerosoli (pršivke),

- oprema, ki vsebuje klorofluorogljike,
- elektronska oprema (npr. tiskana vezja),
- odpadki vrto in parkov (vključno z odpadki s pokopališč),

- odpadki, primerni za kompostiranje,
- zemlja in kamenje,
- drugi odpadki, neprimerni za kompostiranje,
- drugi komunalni odpadki,
- mešani komunalni odpadki,
- odpadki z živilskih trgov,
- odpadkov iz čiščenja cest,
- greznične gošče,
- nerabna in zavržena motorna vozila.

Občine in drugi odgovorni subjekti pa po pravilniku o ravnanju z odpadki niso zadolženi za naslednje vrste odpadkov:

- snovi, ki se izpuščajo z odpadnimi plini v zrak,
- radioaktivne odpadke,
- jalovino, ki nastaja pri iskanju, pridobivanju, predelovanju in nadaljnjem predelovanju mineralnih surovin,
- klavnične odpadke in kužni material živalskega porekla,
- živalska gnojila in organske snovi, primerne za kompostiranje, ki nastajajo in se uporabljajo v kmetijstvu skladno s predpisi,
- snovi, ki se odvajajo z odpadnimi vodami neposredno v vode ali v kanalizacijo,
- odpadke, ki nastajajo pri iskanju, izkopavanju, prevažanju, skladiščenju in ravnanju z bojnimi sredstvi ter pri njihovem uničevanju.

Našteti odpadki se rešujejo po drugih predpisih in so zanje zadolžena specializirana podjetja.

4. člen

Nosilci ravnanja z odpadki so naslednji: občina, izvajalci in povzročitelji odpadkov.

5. člen

Cilji, ki jih dosežemo z ločenim zbiranjem odpadkov in deponiranjem so naslednji:

- a) razbremenimo odlagališča oziroma prostor kot nacionalno vrednost,
 - b) nudenje dolgoročnih rešitev:
 - zmanjšanje količin vseh vrst odpadkov,
 - postopno zniževanje nevarnostnega potenciala odpadkov kot takih in odloženih na odlagališčih,
 - nadzor nad snovnimi tokovi odpadkov, ki nastajajo v slovenskem prostoru in v obeh smereh prehajajo državno mejo,
 - optimalno izrabo snovne in energetske vrednosti odpadkov,
 - vzpostavitev sistema infrastrukturnih objektov za obdelavo in predelavo ter varno in okolju sprejemljivo končno oskrbo odpadkov.
 - c) Zahteve po kar najmanjšem odlaganju odpadkov v okolje, kar je mogoče doseči po obvezujočem vrstnem redu:
 - s preprečevanjem nastajanja odpadkov (zapiranje proizvodnih ciklusov) in razstrupljanje,
 - ločevanjem odpadkov in maksimalnim recikliranjem
- suhim separiranjem (dogovor s sosednjimi občinami za skupno postavitve postaje) ter osnovno izrabo odpadnih materialov,
- z varno končno oskrbo odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati ali ponovno uporabiti, po naslednjem vrstnem redu (obdelava in odstranjevanje):
 - termična obdelava z izrabo energetske vrednosti odpadkov,
 - sežig,
 - odlaganje.

II. ZBIRANJE ODPADKOV

6. člen

Povzročitelji odlagajo odpadke v posode za odpadke. Le izjemoma je dovoljeno odlagati odpadke v pravilno zavezanih PVC vrečkah (odpadki osebne higijene, stiropor, tekstil).

Posode za odpadke povzročitelji v skladu z urnikom odvoza dostavijo na odjemna mesta.

Razpored odvoza se določi z urnikom, ki ga prejme vsako gospodinjstvo in vsi drugi povzročitelji odpadkov.

7. člen

Zbirno mesto za odpadke je ustrezno urejen prostor, na katerem povzročitelji odlagajo odpadke v posode za odpadke.

Odjemno mesto za odpadke je ustrezno urejen prostor, od koder izvajalci odvažajo odpadke.

Povsod, kjer je primerno, naj bosta zbirno in odjemno mesto na istem prostoru.

8. člen

Zbirno in odjemno mesto za odpadke morata ustrezati funkcionalnim, estetskimi, higiensko-tehničnim ter požarnovarstvenim pogojem in ne smeta ovirati ali ogrožati prometa na javnih površinah.

Povzročitelji so dolžni čistiti zbirna in odjemna mesta ter zagotoviti, da so posode za odpadke v uporabnem stanju.

Izvajalec je dolžan čistiti zbirna in odjemna mesta, če je do onesnaženja prišlo po njegovi krivdi. Izvajalec mora zagotoviti popravilo oziroma zamenjavo posod za odpadke, če je do okvar oziroma poškodb prišlo po njegovi krivdi.

Izvajalec je dolžan prati (5 m³ in več) in skupne zabojnike.

Skupni zabojniki pri ločenem zbiranju odpadkov so last občine oziroma upravljalca.

9. člen

Zbirna in odjemna mesta določajo izvajalci v soglasju s povzročitelji in lastniki zemljišč. V primeru spora o zbirnih in odjemnih mestih odloči pristojni občinski organ.

10. člen

Upravljalci tržnic, sejmišč, igrišč, avtobusnih in železniških postaj in postajališč, parkov in parkirišč, ulic, pločnikov in trgov ter lastniki in upravljalci trgovin in lokalov, morajo namestiti potrebno število košev za odpadke ali druge primerne tipizirane posode za odpadke.

11. člen

Organizatorji kulturnih, športnih in drugih javnih prireditvev in aktivnosti na prostem morajo poskrbeti, da so prireditveni prostori v času trajanja prireditve opremljeni z ustreznimi posodami za odpadke.

Organizatorji morajo zagotoviti, da je prireditveni prostor v roku 12 ur po končani prireditvi počiščen.

12. člen

Razpored odvoza in vrste posod za odpadke se določijo z urnikom. Razpored in posode morajo ustrezati značilnostim in količini posameznih odpadkov.

V primeru izpada odvoza zaradi višje sile ali večjih ovir na odvozu (sneg, zapore cest, okvare vozil ...) so izvajalci dolžni opraviti odvoz odpadkov najkasneje v naslednjih dveh dneh po prenehanju ovire.

Inšpekcijski organi lahko z odločbo naložijo izvajalcu večjo pogostost odvoza na stroške povzročitelja.

III. RAVNANJE Z ODPADKI

13. člen

Glede na način ravnanja z odpadki se le-ti delijo na naslednje vrste:

1. sekundarne surovine (steklo, papir, les),
2. biološki odpadki, primerni za kompostiranje (kuhinjski odpadki iz gospodinjstev, menz in restavracij, odpadki iz vrtov in parkov, vključno z odpadki s pokopališč),
3. gradbeni odpadki,
4. kosovni odpadki (večji gospodinjski aparati, pohištvo, deli avtomobilov, drugi večji kovinski predmeti),
5. nenevarni odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti,
6. gošča iz greznic, čistilnih naprav in usedline iz peskolovov,
7. nevarni odpadki (ostanki zdravil, baterije, ostanki barv in topil, druge hitro vnetljive jedke in strupene snovi, odpadno olje, ostanki gnojil, živalski ostanki, neohlajen pepel ...),
8. ostanki odpadkov.

14. člen

Sekundarne surovine

Odpadki, ki se posebej zbirajo kot sekundarne surovine (npr. papir, steklo, les), se odlagajo v posebne zabojnike na ekoloških otokih ali se zbirajo z občasnim odvozom. Sekundarne surovine je prepovedano odlagati v druge posode za odpadke.

15. člen

Kompostiranje

Biološke odpadke, primerne za kompostiranje, povzročitelji lahko sami kompostirajo, ali pa jih odlagajo v specialne zabojnike (v 80 l pri individualnih hišah in 240 l pri blokkih).

Biološke odpadke je prepovedano odlagati v posode za odpadke oziroma zabojnike, ki za to niso namenjeni, razen na območjih, na katerih ni specialnih zabojnikov za biološke odpadke.

16. člen

Gradbeni odpadki

Gradbene odpadke je, razen v manjših količinah, prepovedano odlagati na odlagališče. Možno jih je uporabiti po drobljenju za spodnji ustroj cest ali za nasip.

Za odlaganje gradbenih odpadkov je odgovoren povzročitelj. O mestu odlaganja gradbenih odpadkov odloči upravna enota v lokacijskem postopku.

17. člen

Kosovni odpadki

Kosovni odpadki se odvažajo na odlagališče. Odvoz opravlja izvajalec odvoza odpadkov, dvakrat letno po načelu od vrat do vrat.

Če povzročitelj sam pripelje kosovne odpadke na odlagališče, jih mora odložiti na mestu, ki je za to določeno.

18. člen

Nenevarni odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti

Z nenevarnimi odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti se ravna kot z drugimi komunalnimi odpadki, s tem da morajo povzročitelji obvezno skleniti pogodbo za odvoz odpadkov s pooblaščenim izvajalcem in pogodbo za odlaganje odpadkov na odlagališče.

V pogodbi morajo biti natančno določene vrste odpadkov, ki se odvažajo in odlagajo na odlagališču.

Izvajalec odvoza odpadkov in upravljalec deponije sta dolžna zavrniti sklenitev pogodbe za odpadke, za katere obstaja sum, da so nevarni.

Povzročitelji iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti le izjemoma lahko sami odvažajo odpadke na odlagališče. V tem primeru morajo skleniti pogodbo o odlaganju odpadkov.

19. člen

Gošče

Gošče iz greznic, dehidrirano blato iz čistilne naprave ter usedline iz peskolovov se odlagajo na komunalno deponijo, če analize ustrezajo zakonskim določilom. Navedene prevoze lahko opravlja le upravljalec kanalizacije, čistilne naprave ter komunalne deponije.

20. člen

Nevarni odpadki

Nevarne odpadke je prepovedano odlagati na odlagališče.

Nevarne odpadke je prepovedano odlagati v posode za odpadke ali jih spuščati v kanalizacijo.

V primeru, da gre za nevaren odpadek, se šteje, da je odpadek nevaren, dokler povzročitelj z ustrezno strokovno študijo ne dokaže nasprotno.

Nevarne odpadke mora povzročitelj shraniti v ustrezni embalaži in na ustrezno urejenem mestu v okviru lastnih poslovnih površin in jih oddati pooblaščenim organizacijam.

Če upravljalec deponije uredi prostor za hrambo določene vrste nevarnih odpadkov, jih zbira z občasnim odvozom s specialnim vozilom.

Določene vrste nevarnih odpadkov se lahko zbirajo tudi s specialnimi posodami, ki so nameščene na javnih mestih ali v določenih lokalih (npr. zbiranje rabljenih baterij).

Upravljalec odlagališča mora zavrniti sprejem nevarnih odpadkov, če zanje nima ustrezno urejenega mesta hrambe.

21. člen

Mešani odpadki in ostanki odpadkov

Mešane odpadke, ki se jih zbira v 120 l zabojnikih pri individualnih stanovanjskih hišah in v 1000 l zabojnikih pri blokkih se pripelje na prebiranje v stacionirano sortirnico, kjer se izločijo še koristne sestavine.

Po sortiranju se ostanki odpadkov odložijo na odlagališče po predhodnem drobljenju, baliranju ali stiskanju.

IV. ODLAGALIŠČE ODPADKOV

22. člen

Odlagališče je prostor ali objekt, ki omogoča varno in nadzorovano končno ali začasno odlaganje odpadkov.

V okviru odlagališča se lahko uredijo deponije za začasno skladiščenje sekundarnih surovin in deponije za začasno hrambo nevarnih snovi.

Deponije za začasno hrambo nevarnih snovi se lahko uredijo le, če je določen nadaljnji postopek za ravnanje s temi snovmi oziroma je znan odjemalec.

23. člen

Krajevna skupnost oziroma naselje, ki je prizadeto zaradi bližine odlagališča, ima pravico do odškodnine oziroma rente.

Način in višina zagotavljanja odškodnine se določita s pogodbo med lastnikom deponije in prizadeto krajevno skupnostjo ali z občani, krajani, kjer je deponija.

24. člen

Režim obratovanja odlagališča mora zajemati ukrepe sanacije oziroma rekultiviranje odlagališča med in po koncu obratovanja deponije v skladu s predpisi.

Dostop na odlagališče je možen le v obratovalnem času, ko je prisoten dežurni delavec.

Če povzročitelj sam pripelje odpadke, dežurni delavec evidentira vstop na deponijo, kontrolira vrsto pripeljanih odpadkov in določi mesto, na katerega se odpadki odložijo.

V. OBRAČUN STORITEV

25. člen

Če se za odvoz odpadkov iz gospodinjstev uporabljajo posode za odpadke, se cene določijo glede na velikost stanovanjske površine, velikost posode (m^3), na število prebivalcev v gospodinjstvu ali pa glede na količino nesortiranih in sortiranih odpadkov.

Če se uporabljajo zabojniki, se cena odvoza razdeli na število povzročiteljev (število gospodinjstev, število vikendov...).

Pri odvozu odpadkov od počitniških objektov se upošteva tretjina povprečne cene odvoza iz gospodinjstev.

Odvoz odpadkov iz poslovnih objektov se izvaja po posebni pogodbi med izvajalcem odvoza in pozročiteljem. Pri določanju cene se upošteva velikost poslovnih prostorov in količina ter vrsta odpadkov.

Če povzročitelj sam izvaja odvoz, se cena deponiranja določi glede na količino in vrsto odpadkov.

26. člen

Povzročitelji so dolžni v roku 30 dni sporočiti izvajalcem podatke in spremembe, ki vplivajo na obračun stroškov odvoza odpadkov in deponiranja. V nasprotnem primeru reklamacije ne bodo upoštevane.

27. člen

Cene se oblikujejo tako, da vključujejo poleg osnovne cene odvoza odpadkov še ločeno ceno odlaganja odpadkov in urejanje deponije.

Ob ceni se lahko v skladu z zakonom uvede prispevek za investicijska vlaganja ali taksa za obremenjevanje okolja.

Sredstva zbrana iz prispevka ob ceni ali taksi so namenska in se uporabljajo za rekultiviranje odlagališča, za širjenje ločenega zbiranja, za plačilo rente krajevni skupnosti oziroma naselju, ki je prizadeto zaradi bližine odlagališča, za sanacijo črnih odlagališč ob urbanih naseljih in za izgradnjo novih zmogljivosti.

28. člen

Pri oblikovanju cen se upoštevajo še naslednja načela:

1. cena odvoza odpadkov iz gospodinjstev ne sme biti odvisna od oddaljenosti deponije v Občini Kočevje,
2. cene odlaganja odpadkov so lahko diferencirane po vrstah odpadkov,
3. cene odvoza in odlaganja odpadkov za druge občine se določijo po dejanskih stroških – diferencirano.

Oblikovanje cen odvoza, ravnanja in deponiranja odpadkov urejajo uredbe Vlade Republike Slovenije.

VI. NEPRAVILNO ODLAGANJE

29. člen

Odlaganje odpadkov v nasprotju z določili tega odloka je prepovedano.

Povzročitelj, ki odloži odpadke v nasprotju z določili tega odloka, jih je dolžan na svoje stroške odstraniti in sanirati nastalo škodo. V primeru, da tega v roku, ki mu je določen ne stori, odstranitev zagotovi občina na stroške povzročitelja.

Za nepravilno odlaganje se šteje tudi skladiščenje surovin, repromateriala in drugih stvari, za katere obstaja sum, da lahko onesnažijo okolje. Lastnik stvari je v primeru suma dolžan z ustrežno strokovno analizo dokazati, da je način ustrezen oziroma nenevaren za okolje.

30. člen

Občina in izvajalec zagotavljata postopno sanacijo črnih odlagališč odpadkov ob urbanih naseljih, za katere ni mogoče ugotoviti povzročitelja. Pravne in fizične osebe kot lastniki nepremičnin, so dolžni skrbeti za ohranjanje čistega okolja in preprečevati onesnaževanje z odpadki. Občina oziroma lastnik lahko za čiščenje posameznih kritičnih območij odda dela s pogodbo oziroma koncesijo drugemu izvajalcu.

VII. INFORMIRANJE IN ANIMACIJA

31. člen

Občina in izvajalec sta dolžna seznaniti povzročitelje z novim načinom ravnanja z odpadki. V ta namen se izdelajo propagandne zloženke, obvestila, objave po radiu ter uporabijo druge oblike prijaznega pristopa obveščanja.

VIII. NADZOR

32. člen

Nadzor nad izvajanjem določil tega odloka opravlja komunalni nadzornik, pristojne inšpekcijske službe, pooblaščen delavci izvajalca odvoza in upravljalca deponije.

IX. KAZENSKÉ DOLOČBE

33. člen

1. Z denarno kaznijo 20.000 SIT se kaznuje za prekršek povzročitelj, če se ne vključi v organizirano zbiranje in odvoz odpadkov (2. člen odloka).

2. Z denarno kaznijo od 10.000 SIT do 80.000 SIT se kaznuje za prekršek povzročitelja (posameznik oziroma gospodinjstvo), če ravna v nasprotju z 11., 12., 13., 14. in 16. členom tega odloka.

3. Z denarno kaznijo od 20.000 do 160.000 SIT se kaznuje za prekršek povzročitelja (posameznik oziroma gospodinjstvo), ki ravna v nasprotju s 15. členom odloka.

4. Z denarno kaznijo od 5.000 do 80.000 SIT se kaznuje za prekršek povzročitelja, ki ravna v nasprotju s 3., 5. in 23. členom.

5. Z denarno kaznijo od 20.000 do 160.000 SIT se kaznuje za prekršek povzročitelja, ki opravlja proizvodno ali storitveno dejavnost, če ravna v nasprotju z 11., 12., 13., 14., 15. in 16. členom odloka.

6. Z denarno kaznijo od 40.000 do 320.000 SIT se kaznuje za prekršek povzročitelja, ki opravlja proizvodno ali storitveno dejavnost, če ravna v nasprotju s 17. členom odloka.

7. Z denarno kaznijo od 10.000 do 80.000 SIT se kaznuje za prekršek povzročitelja, ki ravna v nasprotju s 7. in 8. členom odloka.

8. Z denarno kaznijo od 20.000 do 160.000 SIT se kaznuje za prekršek:

- izvajalca odvoza, če ravna v nasprotju s 15. in 21. členoma odloka,
- upravljalca odlagališča, če ravna v nasprotju s 15. členom odloka.

9. Z denarno kaznijo od 10.000 do 160.000 SIT se kaznuje za prekršek povzročitelja, ki odloži odpadke na način ali na mesto, ki za to ni določeno ali na neprimeren način skladišči surovine, repromateriala ali druge stvari (26. člen odloka).

10. Če je bilo ravnanje povzročitelja v nasprotju z določili in odloka je imelo za posledico ogrožanje življenja ali zdravja ljudi, uničenje ali poškodbo ali kritično obremenjenost okolja, se storilca prekrška kaznuje z denarno kaznijo najmanj 500.000 SIT.

11. Organi, ki izvajajo nadzor nad izvajanjem tega odloka takoj na kraju samem izterjajo denarno kazen 5.000 SIT, za naslednje prekrške:

- če povzročitelj odloži v posodo za odpadke odpadke, ki ga ne bi smel,
- če zbirno ali odjemno mesto nista urejena oziroma očiščena,
- če goščo iz greznic odvažajo izvajalec, ki za to nima dovoljenja,
- če povzročitelj odvrže manjšo količino odpadkov na mesto, ki za to ni določeno (manjša količina pomeni količino do vsebine ene PVC vrečke za odpadke).

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

34. člen

Občina Kočevje lahko dovoli sosednjim občinam uporabo odlagališča, če so odpadki pripravljeni v skladu s pogoji, določenimi s tem odlokom in režimom odlagališča. Razmerja s sosednjo občino se določijo s pogodbo. Pogodba vsebuje ceno odlaganja, dovoza ter ravnanja z odpadki, del stroškov urejanja in rekultiviranja odlagališča tudi po prenehanju obratovanja in del sredstev za plačilo odškodnine naselju, kjer se odlagališče nahaja.

35. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati odlok o ravnanju z odpadki Občine Kočevje (Uradni list SRS, št. 13/88) in spremembe in dopolnitve (Uradni list SRS, št. 40/89, Uradni list RS, št. 21/95, 2/96).

36. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 385-1/96-134

Kočevje, dne 23. maja 2000.

Župan

Občine Kočevje

Janko Veber, univ. dipl. inž. gradb. l. r.

KRŠKO**2467. Sklep o vrednosti točke za obračun komunalnih taks v Občini Krško**

Na podlagi 3. člena odloka o komunalnih taksah v Občini Krško (Uradni list RS, št. 16/97 in 67/98) izdajam

S K L E P
o vrednosti točke za obračun komunalnih taks v
Občini Krško

1

Vrednost točke za plačilo komunalnih taks znaša:

	SIT
- za območje naselij Krško in Leskovec	9
- za območje naselij Brestanica, Senovo in Kostanjevica	7
- za ostala območja	5

2

Ta sklep se objavi v Uradnem listu RS in velja z dnem objave.

Št. 417-3/00/406
Krško, dne 22. maja 2000.

Župan
Občine Krško
Franc Bogovič l. r.

NOVO MESTO

2468. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do 2000 in srednjeročnega družbenega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do 1990 za območje Mestne občine Novo mesto dopolnjene 1999

Na podlagi 43. člena zakona o urejanju prostora (Uradni list SRS, št. 18/84 in 15/89) ter prvega odstavka 2. člena zakona o planiranju in urejanju prostora v prehodnem obdobju (Uradni list RS, št. 48/90) ter 20. člena statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 47/99) je Občinski svet mestne občine Novo mesto na seji dne 30. 3. 2000 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do 2000 in srednjeročnega družbenega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do 1990 za območje Mestne občine Novo mesto dopolnjene 1999

1. člen

(uvodne določbe)

Ta odlok ureja spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Novo mesto za obdobje

je od leta 1986 do leta 2000 (Skupščinski Dolenjski list, št. 24/86, 18/88, 6/89, 3/90, 10/90 in 9/91 ter Uradni list RS, št. 17/92, 58/95, 11/96, 16/96 in 21/97) in srednjeročnega družbenega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 1990 (Skupščinski Dolenjski list, št. 24/86, 18/88, 6/89, 15/90, 9/91 in 12/91 ter Uradni list RS, št. 7/92, 23/92, 28/92, 35/92, 50/92, 1/93, 28/93, 32/93, 60/93, 69/93, 20/94, 50/94, 71/94, 78/94, 23/95, 58/95, 11/96, 16/96, 32/96, 21/97 in 80/97), ki se nanašajo na:

- spremembo namenske rabe prostora:

za območje poteka predvidene rekonstrukcije ceste, za katero je izdelana programska zasnova za lokacijski načrt rekonstrukcije regionalne ceste R3-667, odsek 1385 Zbure-Dol. Kronovo skozi Šmarješke Toplice od km 4.980 do km 5.260;

- spremembo načinov urejanja prostora.

2. člen

(spremembe in dopolnitve dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana)

(1) V poglavju 6.4. Načini urejanja prostora se v preglednici predvidenih faz planskih aktivnosti po posameznih področjih v točki 2. Promet in zveze, podtočki 2.2. Cestno omrežje doda nova alineja:

Šmarjeta Rekonstrukcija regionalne ceste LN C, D

(2) V poglavju 6.6. Kartografski del in programske zasnove se doda besedilo:

r.) PROGRAMSKA ZASNOVA ZA LOKACIJSKI NAČRT REKONSTRUKCIJA CESTE R3-667, ODSEK 1385 SKOZI ŠMARJEŠKE TOPLICE OD KM 4.980 DO KM 5.260, ki se glasi:

1. Opredelitev območja urejanja

Območje lokacijskega načrta obsega traso obstoječe regionalne ceste na odseku skozi Šmarješke Toplice in zemljišča, na katerih je predvidena rekonstrukcija te ceste. Lokacijski načrt predvideva ureditev regionalne ceste R3-667, odsek 1385 Zbure-Dol. Kronovo skozi Šmarješke Toplice od km 4.980 do km 5.260, v skupni dolžini 280 m. Območje urejanja je določeno na podlagi predvidenih posegov in ožjega vplivnega območja ter tangenc in omejitvev, ki jih je treba upoštevati kot izhodišče pri pripravi lokacijskega načrta.

Območje lokacijskega načrta zajema zemljišča in dele zemljišč v katastrskih občinah Družinska vas in Žaloviče z naslednjimi parcelnimi številkami:

431/15 (cesta), 342/5, 342/1, 341/5, 431/3, 1388 (pot), vse k.o. Družinska vas;

1534/3 (cesta), 959, 960/2, 958, 960/1, 968, 967, 228 STP, 963, 971/1, 972, 1535 (pot), 946, 1534/2 (cesta), 964, 245 STP, 962/3, 962/1, 966/1, 966/2, 1572 (cesta), 1537/1 (cesta), vse k.o. Žaloviče.

2. Zasnova organizacije dejavnosti in namenske rabe prostora

S predvidenim posegom bo izboljšana prometna varnost in bolj tekoče odvijanje prometa. V okviru rekonstrukcije je potrebno cesto razširiti, dograditi hodnike za pešce, zagotoviti ustrezno preglednost v krivini od km 5.100 do km 5.140, urediti priključke lokalnih cest na to cesto in urediti avtobusni postajališči.

Programska zasnova za lokacijski načrt rekonstrukcije regionalne ceste R3-667, odsek 1385 Zbure-Dol. Kronovo skozi Šmarješke Toplice od km 4.980 do km 5.260 zajema izgradnjo naslednjih objektov in ureditev:

Cesta

Rekonstrukcija regionalne ceste skozi Šmarješke Toplice v dolžini 280 m z dograditvijo in rekonstrukcijo hodnika za pešce (od km 4.980 do km 5.180 obojestranski in od km 5.180 do km 5.260 enostranski) in ureditvijo obojestranskega avtobusnega postajališča.

Križišče

Trikrako križišče v km 5.140 s pasom za leve zavijalce (prikluček lokalne ceste št. 5872 za Zdravilišče Šmarješke Toplice).

Objekt

Ploščat prepust potoka Zavetrščica v km 5.144 dolžine 17 m.

Infrastruktura

Prilagoditve in prenove obstoječih in gradnje novih elementov infrastrukturnih omrežij.

Rušitve objektov

Rušenje objektov v km 5.120 (gospodarsko poslopje in stanovanjska hiša) in rušenje ploščatega prepusta v km 5.140 čez potok Zavetrščica.

3. Zasnova izgradnje in prenove infrastrukturnih omrežij, objektov in naprav

Cestno omrežje

Normalni prečni prerez ceste v nasipu s hodnikom za pešce:

vozni pas $2 \times 2,95 \text{ m} = 5,90 \text{ m}$

pločnik $2 \times 1,60 \text{ m} = 3,20 \text{ m}$

bankina $2 \times 0,50 \text{ m} = 1,00 \text{ m}$

NPP = 10,10 m

V območju križišča je za leve zavijalce predviden razvrstilni pas širine 3 m.

Normalni prečni prerez s pasom za leve zavijalce:

vozni pas $2 \times 2,95 \text{ m} = 5,90 \text{ m}$

pas za leve zavijalce $1 \times 3,00 \text{ m} = 3,00 \text{ m}$

koritnica $1 \times 0,50 \text{ m} = 0,50 \text{ m}$

berma $1 \times 0,50 \text{ m} = 0,50 \text{ m}$

bankine $1 \times 1,00 \text{ m} = 1,00 \text{ m}$

NPP = 10,90 m

Z rekonstrukcijo ceste bodo tangirani obstoječi priključki, ki jih bo potrebno situativno in niveletno prilagoditi novi niveleti ceste.

Servisne površine, avtobusni postajališči

V okviru projekta se uredita tudi avtobusni postajališči. Postajališča so zasnovana za ustavljanje 1 avtobusa in za uvozno hitrost 40 km/h.

Ureditev križišča

Trikrako križišče v km 5.140 s pasom za leve zavijalce (prikluček lokalne ceste št. 5872 za Zdravilišče Šmarješke Toplice).

Elektroenergetsko omrežje

Z rekonstrukcijo regionalne ceste bo tangirano obstoječe nizkonapetostno in visokonapetostno elektroenergetsko omrežje. V grafičnih prilogah so prikazani obstoječi vodi nizkonapetostnega in visokonapetostnega elektroenergetskega omrežja (nadzemnega in podzemnega) na območju urejanja.

Telekomunikacijsko omrežje

Obstoječe omrežje (zemeljski telefonski kabli), ki bo prizadeto pri rekonstrukciji ceste, je potrebno ustrezno zaščititi. V hodniku za pešce je predvidena izgradnja nove dvocevne kabelske kanalizacije s pripadajočimi kabelskimi jaški. Hkrati je po isti trasi predvidena tudi dodatna alkatena cev za potrebe CATV. Obstoječe in predvideno TK omrežje je prikazano v grafičnih prilogah.

Vodovodno in kanalizacijsko omrežje

Med izvajanjem cestarskih del je obvezno zamenjati dotrajano in poddimenzionirano obstoječe vodovodno omrežje. Na kanalizacijo za odvodnjevanje fekalnih voda, to je v sušni zbiralnik, ni dovoljeno priključiti meteornih voda. Meteorne vode z vozišča se preko vtočnih jaškov in drenažno kanalizacijskih cevi spustijo na teren in v obstoječo meteorno kanalizacijo.

Javna razsvetljava

Na območju rekonstrukcije regionalne ceste je predvidena postavitve javne razsvetljave.

4. Usmeritve za izboljšanje bivalnega in delovnega okolja

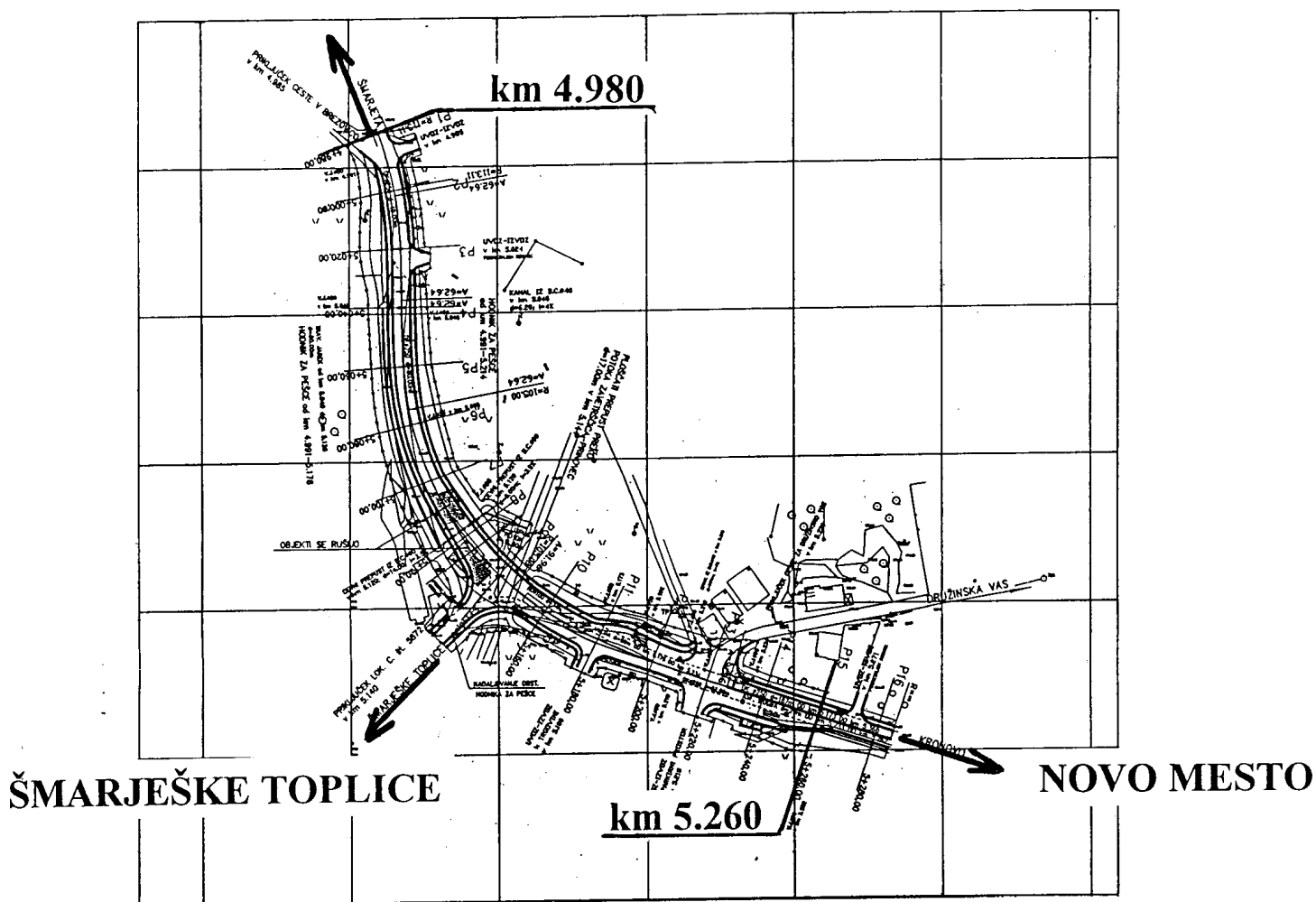
Z načrtovanimi posegi se razmere glede hrupa ne bodo bistveno spremenile. Pričakujemo lahko celo delno izboljšanje, saj bo zaradi ustrežnejših elementov ceste in posodobitve vozišča promet potekal bolj tekoče, s tem pa bodo izboljšane razmere tudi na področju emisij v zrak.

Vplivi hrupa bodo veliki predvsem med gradnjo (prisotnost delovnih strojev, zemeljska dela idr.). Po končani gradnji bi bilo treba zagotoviti spremljanje stanja (monitoring), na podlagi katerega bodo ob morebitnih ugotovitvah preseganja dovoljenih ravni hrupa lahko predlagani ukrepi pasivne zaščite za stanovanjske objekte.

Glede na izboljšane prometnotehnične lastnosti ceste ni pričakovati poslabšanja sedanjih razmer; nasprotno lahko (podobno kot pri hrupu) zaradi bolj tekoče speljave prometa pričakujemo zmanjšanje emisij prometa. Za zmanjšanje onesnaženja zraka s prašnimi delci med gradnjo bo treba zagotoviti upoštevanje zakonske regulative v zvezi z emisijskimi normami pri gradbeni mehanizaciji in transportnih sredstvih. Ob izvajanju gradbenih del bo potrebno preprečevati prашenje odkritih delov trase in gradbišča z vlaženjem sipkih materialov in nezaščitenih površin ter preprečevanjem raznosa materialov z gradbišča.

5. Grafični prikaz programske zasnove

ŠMARJETA

3. člen

(kartografski del in kartografska dokumentacija k dolgoročnemu in srednjeročnemu družbenemu planu)

(1) Dopolni se kartografski del k dolgoročnemu in srednjeročnemu družbenemu planu, in sicer publikacijska karta VI. Zasnova prometnega omrežja, list št. 43.

(2) Dopolni se kartografska dokumentacija k dolgoročnemu in srednjeročnemu družbenemu planu, izdelana na PKN 1:5000, in sicer karta Novo mesto 19 z območjem lokacijskega načrta.

(3) Programska zasnova za lokacijski načrt rekonstrukcije regionalne ceste R3-667, odsek 1385 skozi Šmarješke Toplice od km 4.980 do km 5.260, je kot priloga sestavni del dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine.

(4) Kartografski del in kartografska dokumentacija k dolgoročnemu in srednjeročnemu družbenemu planu s programsko zasnovo za lokacijski načrt rekonstrukcije regionalne ceste R3-667, odsek 1385 skozi Šmarješke Toplice od km 4.980 do km 5.260, je izdelana v 4 izvodih, ki jih hranita:

- Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za okolje, prostor in komunalne zadeve (3) in
- Upravna enota Novo mesto Oddelek za okolje in prostor (1).

4. člen

(začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 350-03-4/99-19

Novo mesto, dne 30. marca 2000.

Podžupanja

Mestne občine Novo mesto

Martina Vrhovnik, univ. dipl. org. l. r.

2469. Program priprave sprememb in dopolnitev odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča

Na podlagi 34. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list RS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) ter 20. člena

statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 47/99) je Občinski svet mestne občine Novo mesto na 16. seji dne 25. 5. 2000 sprejel

PROGRAM PRIPRAVE sprememb in dopolnitev odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča

1. člen

Izhodišča za pripravo sprememb in dopolnitev odloka
o prostorsko ureditvenih pogojih

Spremembe in dopolnitve odloka o prostorsko ureditvenih pogojih (PUP) temeljijo na specifični problematiki reševanja posameznih morfoloških območij, kjer so dovoljeni ali blokirani različni posegi v prostor; odvisno od strokovnih videnj, poselitvenih vzorcev in potreb leta 1991 ob pripravo osnutka prostorsko ureditvenih pogojev za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča. Določila sedaj veljavnega odloka o prostorsko ureditvenih pogojih (v nadaljevanju: odlok) v posameznih morfoloških enotah ne predvidevajo možnosti razvoja naselja, kar posledično povzroča propadanje obstoječega stavbnega fonda, ali blokado za večji razvoj, ki ga narekujejo današnje potrebe.

Odpravljanje tovrstnih pomanjkljivosti PUP omogoča revitalizacijo določenega ureditvenega območja, kar pomeni, da mesto v svoji preureditvi in spreminjanju ne prehaja že obstoječih meja pozidave.

2. člen

Priprava sprememb in dopolnitev odloka o prostorsko
ureditvenih pogojih

1. Območje urejanja in obseg priprave sprememb in dopolnitev odloka o prostorsko ureditvenih pogojih

Spremembe in dopolnitve odloka se nanašajo na območje urejanja obstoječe Morfološke enote: II/B3 – Pot na Gorjance.

Dopolnitve odloka o prostorsko ureditvenih pogojih se pripravijo v vsebini, kot je predpisana z zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97, v nadaljevanju: ZUNDPP).

2. Vsebina odloka o prostorsko ureditvenih pogojih

Spremembe in dopolnitve odloka se pripravijo kot smiselni izveček sestavin iz 25. in 26. člena ZUNDPP: Dopolnjuje se tekstualni in grafični del odloka ter se ustvari nova morfološka enota (znotraj enote II/B3), namenjena vrstni stanovanjski pozidavi.

3. člen

Terminski plan in postopek izdelave ter sprejemanja
spremembe in dopolnitve odloka

Ko občinska strokovna služba pristojna za prostor ugotovi, da osnutek dopolnitve odloka vsebuje vse sestavine predpisane s programom priprave, predlaga županu, da se osnutek javno razgrne.

Župan Mestne občine Novo mesto sprejme sklep o enomesečni javni razgrnitvi osnutka dopolnitve odloka; sklep o javni razgrnitvi se objavi v Uradnem listu RS.

Javna razgrnitev se izvede na sedežih Mestne občine Novo mesto in Krajevne skupnosti Žabja vas za 30 dni od dneva objave sklepa o javni razgrnitvi iz prejšnje alineje.

V času javne razgrnitve se organizira javna obravnava v Krajevni skupnosti Žabja vas.

Občani, organi in organizacije, krajevna skupnost ter drugi zainteresirani oziroma prizadeti lahko podajo pisne

pripombe v času trajanja javne razgrnitve osnutka odloka.

V času javne razgrnitve se osnutek dopolnjenega odloka posreduje v obravnavo Občinskemu svetu mestne občine Novo mesto.

Po končani javni razgrnitvi župan Mestne občine Novo mesto zavzame stališče do pripomb in predlogov, podanih v času trajanja javne razgrnitve in zadolži pristojno službo za pripravo predloga.

Župan Mestne občine Novo mesto posreduje predlog dopolnjenega odloka s poročilom o pripombah iz javne razgrnitve občinskemu svetu v obravnavo in mu predlaga spremembo dopolnjenega odloka.

Odlok se objavi v Uradnem listu RS.

4. člen

Organi in organizacije, ki morajo podati predhodne pogoje
in mnenja za pripravo osnutka odloka ter soglasja
k dopolnjenemu osnutku odloka

1. Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, izpostava Novo mesto,

2. Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS, Območna enota Novo mesto,

3. Javno podjetje Komunala Novo mesto,

4. Telekom Slovenije PE Novo mesto,

5. Elektro Ljubljana PE Elektro Novo mesto,

6. Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za okolje, prostor in komunalne zadeve,

7. BOMA, d.o.o. Novo mesto.

Kolikor se v postopku priprave spremembe in dopolnitve odloka ugotovi, da je potrebno pridobiti predhodna mnenja in pogoje ter soglasja drugih organov, ki niso naštetih v prejšnjem odstavku, se le-ta pridobe v postopku.

Pred začetkom priprave sprememb in dopolnitev odloka morajo organi in organizacije iz te točke na zahtevo izdelovalca sprememb in dopolnitev odloka podati v zvezi s predvidenimi prostorskimi ureditvenimi usmeritvami, zahteve in omejitve (pogoje), ki jih izdelovalec upošteva pri izdelavi osnutka sprememb in dopolnitev odloka. Organi in organizacije morajo v skladu s 35. členom ZUNDPP podati svoje pogoje in soglasja v tridesetih dneh od zahteve. V fazi priprave predloga sprememb in dopolnitev odloka s soglasjem potrdijo upoštevanje predhodnih pogojev in usmeritev. Če v predpisanem roku ne podajo pogojev, se šteje, da jih nimajo oziroma, da z rešitvami v odloku soglašajo.

5. člen

Organizacije priprave in dopolnitve odloka

Naročnik in investitor postopka izvedbe spremembe in dopolnitve odloka o PUP za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča je: Obrtna zadruga "Hrast" Novo mesto.

Izdelovalec dopolnitve odloka je Sekretariat za okolje, prostor in komunalne zadeve pri Mestni občini Novo mesto – Oddelek za prostorsko planiranje.

6. člen

Ta program priprave se objavi v Uradnem listu RS in
začne veljati z naslednjim dnevom.

Št. 350-01-51/2000

Novo mesto, dne 25. maja 2000.

Podžupanja

Mestne občine Novo mesto

Martina Vrhovnik, univ. dipl. org. l. r.

TREBNJE**2470. Sklep o uvedbi podaljšanja krajevnega samoprispjevka za območje Krajevne skupnosti Trebelno**

Na podlagi 3. člena zakona o samoprispjevku (Uradni list SRS, 35/85 – prečiščeno besedilo), 3., 30. in 56. člena zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 15/94, 13/95 – odl. US RS, 38/96 in 43/96 – odl. US RS), 47b. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98 in 74/98) ter določil statuta Občine Trebnje in statuta Krajevne skupnosti Trebelno je Svet krajevne skupnosti Trebelno na redni seji dne 29. 5. 2000 sprejel

S K L E P**o uvedbi podaljšanja krajevnega samoprispjevka za območje Krajevne skupnosti Trebelno****1. člen**

Na območju Krajevne skupnosti Trebelno se po odločitvi krajanov na referendumu, dne 28. 5. 2000 uvede podaljšanje krajevnega samoprispjevka za obdobje petih let, in sicer od 1. 6. 2000 do 30. 6. 2005.

2. člen

Območje Krajevne skupnosti Trebelno obsega naslednje vasi: Bitnja vas, Bogneča vas, Brezje pri Trebelnem, Brezovica pri Trebelnem, Cerovec pri Trebelnem, Cikava, Češnjice pri Trebelnem, Čilpah, Čužnja vas, Dolenje Zabukovje, Drečji vrh, Gorenje Zabukovje, Gorenji Mokronog, Jelševac, Maline, Mirna vas, Ornuška vas, Podturn, Radna vas, Roje pri Trebelnem, Štatenberg, Trebelno, Velika Strmica, Vrh pri Trebelnem.

3. člen

S samoprispjevkom zbrana sredstva se bodo uporabila za sofinanciranje naslednjega programa:

1. rekonstrukcija in preplastitve asfaltnih cest v krajevni skupnosti;
2. obnove in novogradnje javnih poti v KS;
3. sofinanciranje pluženja snega in zimskega vzdrževanja teh cest;
4. gradnja večnamenskega doma.

Razporeditev sredstev je določena 1% za rekonstrukcije in preplastitve asfaltnih cest v krajevni skupnosti ter obnovo in novogradnje javnih poti v KS Trebelno, 1% za sofinanciranje pluženja snega in zimskega vzdrževanja teh cest in 0,5% za gradnjo večnamenskega doma.

Razporeditev sredstev po namenih in vrstni red investicij bo določal Svet KS Trebelno z letnim planom.

4. člen

S sredstvi krajevnega samoprispjevka se bo predvidoma v KS Trebelno zbralo 40.000.000 SIT.

Sredstva zbrana s samoprispjevkom so strogo namenska in se bodo uporabila izključno za programe iz 3. člena tega sklepa. Z njim bo upravljal Svet krajevne skupnosti Trebelno, ki je odgovoren za zbiranje in namensko uporabo sredstev.

Svet KS je dolžan o zbranih in porabljenih sredstvih najmanj enkrat letno poročati na zboru krajanov.

Sredstva se bodo zbirala na posebnem računu Krajevne skupnosti Trebelno, št. 52120-842-130-82107.

5. člen

Zavezanci plačila samoprispjevka so krajanji s stalnim prebivališčem na območju Krajevne skupnosti Trebelno, in sicer:

– zavezanci, ki imajo plačo iz delovnega razmerja, oziroma nadomestila plač, pokojnine ter druge dohodke in prejemke, ki imajo značaj plače, po stopnji 2,5% od neto plače oziroma nadomestila;

– zavezanci, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost po stopnji 2,5% mesečno od bruto zavarovalne osnove za obračun prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in zaposlovanje;

– zavezanci, katerim se davek odmerja od dopolnilne dejavnosti po stopnji 2,5% od davčne osnove, zmanjšane za odmerjene davke;

– zavezanci, ki dosegajo dohodke za priložnostno opravljanje storitev ali avtorskih honorarjev po stopnji 2,5% od davčne osnove, zmanjšane za odmerjene davke;

– zavezanci za davek od kmetijske dejavnosti po stopnji 2,5% od letnega katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč.

6. člen

Plačila samoprispjevka so oproščeni zavezanci, ki jih določa 12. člen zakona o samoprispjevku.

7. člen

Samoprispevek obračunavajo in odtegujejo podjetja, zavodi, zasebni delodajalci in drugi izplačevalci plač in pokojnin. Kmetom in fizičnim osebam, ki opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost, bo obračunavala in odtegovala samoprispevek pristojna izpostava DURS.

Izplačevalci plač in pokojnin so dolžni pri nakazilu odtegnjenega samoprispjevka navesti podatke za katere zavezance je znesek plačan. Če je zavezancev več, je izplačevalec dolžan poslati seznam z ustreznimi podatki KS Trebelno.

Od zavezancev, ki ne izpolnjujejo obveznosti samoprispjevka v roku, se prisilno izterjajo po predpisih, ki veljajo za izterjavo davkov občanov. Izterjavo bo opravila pristojna izpostava DURS.

Zavezancem se samoprispevek odšteva od osnove za dohodnino (Uradni list RS, št. 48/90 in 34/92).

8. člen

Nadzor nad zbiranjem, uporabo in gospodarjenjem s samoprispjevkom zbranih sredstev opravlja Svet KS Trebelno, ki enkrat letno o tem poroča na zboru krajanov.

Pravilnost obračunavanja in odvajanja samoprispjevka kontrolira pristojna Agencija za plačilni promet, nadziranje in informiranje in pristojna izpostava DURS.

9. člen

Krajevna skupnost lahko sredstva samoprispjevka, ki so začasno prosta veže pri banki za določen čas.

10. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema, objavi pa se v Uradnem listu Republike Slovenije.

Trebelno, dne 29. maja 2000.

Predsednik
Sveta krajevne skupnosti
Trebelno
Anton Cvetan l.r.

2471. Poročilo volilne komisije krajevne skupnosti Trebelno o izidu glasovanja na referendumu dne 28. 5. 2000, za uvedbo podaljšanja krajevnega samoprispevka za območje Krajevne skupnosti Trebelno

POROČILO

Volilne komisije krajevne skupnosti Trebelno o izidu glasovanja na referendumu dne 28. 5. 2000, za uvedbo podaljšanja krajevnega samoprispevka za območje Krajevne skupnosti Trebelno

Na območju Krajevne skupnosti Trebelno so bili na referendumu dne 28. 5. 2000, ki je bil razpisan s sklepom o razpisu referenduma o uvedbi podaljšanja krajevnega samoprispevka za območje Krajevne skupnosti Trebelno (Uradni list RS, št. 36/00) ugotovljen naslednji izid glasovanja:

1. v volilni imenik je bilo vpisanih 919 volilcev;
2. na referendumu je glasovalo 690 volilcev ali 75,08%;
3. ZA uvedbo podaljšanja krajevnega samoprispevka je glasovalo 549 volilcev ali 59,73%;
4. PROTI uvedbi podaljšanja krajevnega samoprispevka je glasovalo 14,25%;
5. neveljavnih je bilo 10 glasovnic ali 1,1%.

Na podlagi izida glasovanja, skladno z zakonom o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 15/94 in 57/96) in zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 74/98) volilna komisija ugotavlja, da je bil izglasovan predlog za uvedbo podaljšanja krajevnega samoprispevka v Krajevni skupnosti Trebelno, ker se je ZA izreklo 549 volilcev ali 59,73% volilcev vpisanih v volilni imenik.

Trebelno, dne 29. 5. 2000.

Predsednik
Volilne komisije KS Trebelno
Stane Urek l. r.

TRNOVSKA VAS

2472. Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališča

Na podlagi 29. in 61. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94, 45/94, 14/95, 20/95, 63/95, 73/95, 9/96, 44/96, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98, 74/98), 12. in 25. člen zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč (Uradni list SRS, št. 34/84, 26/90), 3. in 25. člen zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 25/83, 42/85, 47/97, 5/90, 10/91, 13/93 in 66/93, 35/97), 4. člen odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Trnovska vas (Uradni vestnik Tednika, št. 1/99), in 7. člena statuta Občine Trnovska vas (Uradni vestnik Tednika, št. 1/99) je Občinski svet občine Trnovska vas na 12. redni seji dne 26. 4. 2000 sprejel

O D L O K

o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališča

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se določa izvajanje pokopališke in pogrebne dejavnosti, ter urejanje pokopališča v Trnovski vasi.

2. člen

Na območju Občine Trnovska vas je pokopališče v Trnovski vasi.

Na pokopališču se pokopavajo vsi, ki umrejo v okolišu, za katerega je pokopališče namenjeno z izjemo oseb, ki so izrazile željo, da želijo biti pokopane na katerem drugem pokopališču ali če tako želijo njihovi svojci. Na pokopališču so lahko pokopane tudi osebe, ki so bile rojene v tem okolišu, živele drugod in tudi drugi, ki želijo biti pokopani na tem pokopališču.

3. člen

Pokopališko in pogrebno dejavnost ter urejanje pokopališča opravlja izvajalec javne službe na podlagi koncesije – koncesionar.

4. člen

Pokopališke storitve se izvajajo na pokopališču, in obsegajo naslednje dela:

- zagotovitev uporabe mrliške vežice,
- izkop in zasutje jame ter zaščita sosednjih grobov,
- izvajanje pogrebnih svečanosti,
- prva ureditev groba,
- opravljanje drugih nalog, ki so določene z zakonom

in s tem odlokom ter v skladu s krajevnimi običaji.

5. člen

Pogrebna dejavnost se praviloma izvaja izven pokopališč, in obsega naslednja dela:

- urejanje dokumentacije,
- ureditev in prevoz pokojnika,
- oddajanje prostorov za grob v najem,
- sklepanje najemnih pogodb,
- vodenje evidence o grobovih in sklenjenih najemnih pogodbah,

– izvajanje pogodbe dežurne službe,
– druga dela, ki so posebej dogovorjena z upravljavcem pokopališča.

6. člen

Urejanje pokopališča je dejavnost, ki obsega vzdrževanje pokopališča, razdelitev na posamezne zvrsti grobov, prekope grobov in opustitev pokopališča, in obsega naslednja dela:

- čiščenje in odstranjevanje odpadkov in snega,
- odvoz odpadkov,
- vzdrževanje zelenih površin (košnja, obrezovanje, odstranjevanje plevela, gnojenje...),
- vzdrževanje poti,
- vzdrževalna dela na objektu mrliške vežice ter na drugih objektih in napravah na območju pokopališča,
- vodenje katastra pokopališča, grobnih prostorov, najemnikov grobov, pokopanih oseb.

II. NAČIN IN ČAS POKOPA

7. člen

Umrli do pokopa leži v mrliški vežici. Razen v primerih, ko svojci želijo, je dovoljeno čuvanje umrlih do pogreba na domu umrlega.

Prevoz umrlega s kraja smrti na kraj, kjer se čuva, je dovoljen samo s posebej prirejenimi vozili.

Prenos na pokopališče je dovoljen potem, ko je ugotovljen nastop smrti po predpisih o mrliški pregledni službi.

8. člen

Način pokopa in pogrebne svečanosti je treba opraviti v skladu z voljo umrlega. Če umrli ni izrazil svoje volje, odloči o tem oseba, ki je stalno živela z njim ali druga z zakonom določena oseba, oziroma za zadeve socialnega skrbstva pristojni organ občine, v kateri je oseba umrla ali bila najdena.

Anonimni pokop se opravi po volji umrlega ali po volji svojcev. Anonimni pokop se opravi s pokopom krste ali žare, oziroma z raztrositvijo pepela na posebej določenem prostoru, brez označbe imena umrlega.

9. člen

Pokop odredi mrliški preglednik po ugotovljeni smrti in določi okvirni čas pokopa. Praviloma mora preteči od trenutka smrti do pokopa oziroma upepelitve najmanj 36 ur. Točen čas pokopa določi upravljavec v dogovoru s svojci umrlega in predstavnikom verske skupnosti, če gre za verski pogreb.

Po ugotovljeni smrti se pokop prijavi upravljavcu, s katerim se dogovori o vseh pokopaliških in pogrebnih storitvah.

10. člen

Če pokop in pogrebne svečanosti organizira lokalna skupnost, društva ali združenje, se umrlega pred pokopom izjemoma lahko položi na določen kraj pokopališča.

Verske skupnosti lahko v skladu s pokopališkim redom položijo umrlega stanovskega predstavnika do pokopa v objekt, ki je namenjen za opravljanje verskih obredov.

11. člen

Umrlega se položi v krsto in se pokoplje v grob za klasičen pokop, v vrstni grob ali grobišče.

Klasičen pokop zunaj pokopališča je dovoljen samo v izjemnih primerih, na podlagi dovoljenja za notranje zadeve pristojnega upravnega organa, po predhodnem soglasju, za zadeve zdravstvenega varstva pristojnega organa, kjer se pokop opravi.

Upepeljene ostanke umrlega se shrani v žaro in pokoplje v grob za klasičen pokop, v žarni grob ali se jih raztrese na posebej določenem prostoru na pokopališču, oziroma zunaj pokopališča, na podlagi dovoljenja za notranje zadeve pristojnega upravnega organa.

12. člen

Stroške pokopa morajo poravnati dediči umrlega, oziroma oseba, ki je naročila pokop.

V primeru, ko poravna stroške pokopa občina, ima pravico do povračila pogrebnih stroškov iz zapuščine umrlega.

13. člen

Pokopi se opravljajo vsak dan od 11. do 18. ure.

Uporabo mrliške vežice in obratovalni čas določa upravljavec. V času, ko je mrliška vežica zaprta, so vstopi dovoljeni samo na podlagi predhodnega dovoljenja upravljavca.

III. POGREBNE SVEČANOSTI

14. člen

Pogrebna svečanost je sestavni del pogreba in ima javni značaj. Pogrebna svečanost se mora opraviti z vso pieteto do umrlega.

Pokop se lahko opravi v ožjem družinskem krogu, če je bila to želja pokojnika ali njegovih najdražjih svojcev.

15. člen

Pogrebna svečanost se opravi na pokopališču, kjer bo pokop. O pogrebnih svečanostih je upravljavec pokopališča dolžan obvestiti javnost z obvestilom na oglasni deski pokopališča.

16. člen

Pogrebna svečanost se prične z dvigom in prenosom pokojnika z mrliškega odra.

Dvig, prenos oziroma odvoz krste ali žare v pogrebnem sprevodu in položitev krste ali žare v jamo opravijo pogrebniški upravljavca. Pogrebniški morajo biti oblečeni v svečane obleke.

Pogrebni sprevod se odvija izpred mrliške vežice ali s pokojnikovega doma ali z določenega mesta pred vhodom na pokopališče.

Če pri pogrebu sodeluje godba ali godba s pevci, zaigra godba žalostinko, sledi govor, nato pevci zapojejo pesem.

17. člen

Razvrstitev v pogrebnem sprevodu poteka na krajevno običajen način, oziroma je naslednja:

V primeru vsakega pogrebnega obreda je na čelu pogrebnega sprevoda državna zastava z žalnim trakom, nato verski simboli. V primeru civilnega pogrebnega obreda pa je na čelu sprevoda državna zastava z žalnim trakom. Nato se razvrstijo nosilci drugih zastav in praporov z žalnimi trakovi, nosilci odlikovanj in priznanj umrlega, godba, pevci, nosilci vencev, krsta s pokojnikom ali žare pokojnika, svojci in ostali udeleženci.

V primeru verskega pogrebnega obreda gre predstavnik verske skupnosti pred krsto ali žaro s pokojnikom v prostor za verski obred. Verski obred pri pokopih se opravi pred ali po pogrebnih svečanostih.

18. člen

Ob grobu se udeleženci pogrebnih svečanosti razvrstijo tako, da so neposredno pri grobu svojci umrlega, nosilci odlikovanj in priznanj, državne zastave, prapori, v primeru verskega obreda pa tudi njihovi zastopniki in verski simboli.

Krsta umrlega ali žare s pepelom umrlega se položi v grob. Nato se opravi verski obred. Temu sledijo poslovilni govori in se zaključi obred na krajevno običajen način.

Najkasneje v roku ene ure po končanem pogrebu je upravljavec pokopališča dolžan grob zasuti in ga začasno primerno urediti tako, da ne poškoduje sosednjih grobov.

19. člen

Društva, ki imajo ob pogrebnih svojih članov posebne običaje (lovci, gasilci idr.) se lahko z njimi vključijo v pogrebne svečanosti.

Če pri pogrebnih svečanostih sodelujejo strelske enote, ki izstrelijo častno salvo kot zadnji pozdrav pokojniku, mora biti zagotovljena popolna varnost udeležencev pogreba, za kar je odgovoren vodja enote.

20. člen

V primeru upepelitve umrlega, se javna pogrebna slovesnost lahko opravi pred ali po upepelitvi. Pri tem se smiselno uporabljajo določbe tega odloka.

21. člen

Če pri pogrebu tudi zvonijo, zvonjenje lahko traja v skladu s predpisi verske skupnosti.

Med govorom, petjem in igranjem godbe ne sme zvoniti.

IV. UREJANJE POKOPALIŠČA

22. člen

Za vsako pokopališče mora biti izdelan načrt razdelitve različnih zvrsti grobov. V načrtu pokopališča so določene še površina, lokacija in oblika različnih zvrsti grobov.

Na pokopališču so naslednje zvrsti grobov:

– klasični grobovi (enojni, dvojni, trojni, otroški grobovi ter grobnice),

– žarni grobovi,

– skupna grobišča,

– prostor za raztrositev pepela.

Gradnja novih grobnic na pokopališčih ni dovoljena.

23. člen

Upravljalavec pokopališča mora:

– izdelati pokopališki kataster in načrt pokopališča z razdelitvijo na polja, vrste in grobove z ustreznimi oznakami in o tem vodi ustrezno evidenco ter z vrisanimi objekti in komunalnimi priključki,

– izdelati in sproti dopolnjevati evidenco najemnikov grobov in pokopanih oseb v posameznem grobu, z datumom pokopa.

24. člen

Vse zvrsti grobov iz 23. člena tega odloka, so lahko razvrščene kot vrstni grobovi ali posamično.

Vrstni grobovi so razporejeni drug ob drugem, in so oblikovani ter urejeni po enotnih kriterijih, ki so določeni v načrtu pokopališča.

25. člen

V žarne grobove se shranijo žare s pepelom umrlih. V en žarni grob je lahko shranjenih več žar.

26. člen

Skupna grobišča so: kostnice, prostori za skupni pokop ob morebitnih naravnih nesrečah, v vojni in v izrednih razmerah ter skupna grobišča.

V skupna grobišča se prenesejo posmrtni ostanki iz klasičnih ali žarnih grobov, za katere ni podaljšana najemna doba, in iz vrstnih grobov, po preteku določene dobe.

27. člen

Globina klasičnih grobov je najmanj 1,8 m. Širina enojnega groba je do 1 m, dolžina do 2 m. Širina dvojnega groba je do 2 m, dolžina do 2 m. Za otroške grobove določi upravljavec ustrezno manjše mere. Poglobitev klasičnih grobov je dovoljena in znaša največ do 3 m oziroma mora biti plast zemlje nad zgornjo krsto najmanj 1,5 m.

Poti med vrstnimi grobovi morajo biti široke najmanj 0,6 m, vendar ne več kot 1 m. Spomeniki, nagrobne ograje, druga znamenja ter vegetacija ne smejo segati izven meje določenega grobnega prostora, v višino pa smejo segati največ do 1,2 m.

Na obstoječih delih pokopališča se morajo grobovi prilagoditi obstoječemu stanju, lahko pa upravljavec pokopališča na podlagi načrta razdelitve izdelata tudi drugačen, bolj racionalen načrt razdelitve.

Globina žarnega groba je najmanj 0,7 m, širina do 1 m, širina do 1 m, dolžina pa do 1,2 m. Žarni grob se sme poglobiti.

28. člen

Prekop pokojnika oziroma ponoven pokop v isti grob, po oddaji groba drugemu najemniku, je dovoljen po preteku mirovalne dobe.

Mirovalna doba je čas, ki mora preteči od zadnjega pokopa na istem mestu in v istem grobu. Mirovalna doba ne sme biti krajša od 10 let, pri čemer je potrebno upoštevati značilnosti zemljišča, na katerem je pokopališče.

Mirovalna doba ne velja za žarne grobove.

Pred potekom mirovalne dobe, se sme grob odpreti le, če to zahtevajo svojci ali druge fizične in pravne osebe, ki imajo interes, da se umrli izkoplje in prinese na drugo pokopališče ali v drugi grob na istem pokopališču, po poprejšnjem pismenem soglasju najemnika groba, in sicer le z dovoljenjem pristojne občinske službe.

29. člen

Ekshumacije (prekopi zaradi sodne preiskave), ki so odrejene na zahtevo pravosodnih organov, se opravljajo ob vsakem času. Ostali prekopi se opravljajo v obdobjih, ko temperature ozračja ne presegajo +10 °C.

Za izkop se uporabljajo predpisi o izkopu umrlih.

V. ODDAJANJE PROSTOROV ZA GROBOVE V NAJEM

30. člen

Prostore za grobove daje v najem upravljavec. Najemna pogodba mora biti sklenjena v pisni obliki v skladu s tem odlokom.

Najemna pogodba mora določati:

– osebe najemnega razmerja,

– čas najema oziroma uporabe groba,

– polje, vrsto, zaporedno številko groba in vrsto groba,

– način plačevanja letne najemnine,

– obveznost najemjemalca glede urejanja groba,

– ukrepe v primeru neizvrševanja obveznosti iz pogodbe.

31. člen

Prostor za nove grobove se daje v najem za določen čas do 10 let, in po poteku te dobe se najemna pogodba lahko podaljša. Najmanj dva meseca pred potekom najemne pogodbe mora upravljavec pisno opozoriti najemnika o prenehanju veljavnosti pogodbe, in ga opozoriti na posledice, če pogodbe ne bi podaljšal.

Če pogodbeni stranki najemne pogodbe ne podaljšata, je najemnik dolžan odstraniti opremo groba v petnajstih dneh po poteku in razveljavitvi najemne pogodbe.

Če tega ne stori, stori to upravljavec na najemnikove stroške, grob oziroma prostor za grob pa odda drugemu najemniku.

V času od odstranitve opreme groba do poteka mirovalne dobe in ponovne oddaje grobnega prostora drugemu najemniku, skrbi za minimalno vzdrževanje opuščene groba upravljavec pokopališča.

Sredstva za vzdrževanje iz prejšnjega odstavka tega člena zagotavlja upravljavec.

32. člen

Po razveljavitvi najemne pogodbe, se smatra grobni prostor kot opuščen grob do konca mirovalne dobe, nato se prekoplje in odda drugemu najemniku.

33. člen

Najemnina za grob se plačuje letno. Ob prijavi pokopa, oziroma sklenitvi najemne pogodbe se dodeli enojni grobni prostor.

Z vplačilom najemnine za grobni prostor je plačano tudi vzdrževanje pokopališča in naprav.

34. člen

Upravljavec pisno razveljavi sklenjeno pogodbo v naslednjih primerih:

- če najemnik grobnega prostora po predhodnem opozorilu ne poravnava najemnine za preteklo leto,
- če najemnik ne izpolnjuje ostalih obveznosti, določenih v pogodbi,
- če najemnik ne vzdržuje groba kljub opozorilu,
- ob opustitvi pokopališča,
- kadar tako zahteva načrt razdelitve pokopališča.

35. člen

Upravljavec pokopališča lahko robnike, spomenik in drugo opremo groba odstrani, in po šestih mesecih odda prostor za grob drugemu najemniku (ob upoštevanju mirovalne dobe za grobove iz 29. člena tega odloka), v naslednjih primerih:

- če najemnina za grob ni plačana več kot tri leta,
- če je grob tako zanemarjen, da kvarni videz sosednjih grobov in pokopališča kot celote (daje videz zapuščenosti),
- če upravljavcu ni znan najemnik oziroma, če le-ta ni sporočil spremembe bivališča ali imena.

Upravljavec mora robnike, spomenik in drugo opremo groba hraniti na določenem prostoru šest mesecev.

36. člen

Cene pokopaliških in pogrebniških storitev ter najemnin za grobove določa Občinski svet občine Trnovska vas.

Cene navedenih storitev morajo zagotoviti pokrivanje stroškov pokopa ter enostavno reprodukcijo na objektih in napravah, vezanih na to dejavnost.

Najemnine morajo pokriti stroške rednega in investicijskega vzdrževanja pokopališča in objektov ter manjše investicijske posege.

Predlog cen pripravi izvajalec javne službe.

VI. VZDRŽEVANJE REDA, ČISTOČE IN MIRU NA POKOPALIŠČU

37. člen

Na območju pokopališča ni dovoljeno:

- nedostojno vedenje, kot je vpitje, glasno smejanje, razgrajanje in hoja po grobovih oziroma prostorih za grobove,
- odlaganje smeti in odpadkov izven za to določenega prostora,
- druge vrste onesnaževanja pokopališkega prostora in objektov na območju pokopališča,
- poškodovanje mrliške vežice, gobov, nasadov in naprav ter predmetov na območju pokopališča,
- postavljanje in odstranjevanje spomenikov brez soglasja upravljavca pokopališča,

- vodenje živali na pokopališče,
- vožnja s kolesom,
- vožnja s prevoznim sredstvom izven časa, ki ga določi upravljavec pokopališča,
- odtujevanje predmetov s tujih grobov, pokopaliških prostorov in iz objektov na območju pokopališča.

Zidarska, kamnoseška, kovinostrugarska in druga dela, ki se izvajajo z namenom urejanja pokopališča ter grobov, in s tem povezanim prevozi, se lahko opravljajo le z dovoljenjem upravljavca.

Pokopališki red mora biti izobešen na pokopališču.

V neposredni bližini območja pokopališča v času pogrebniških svečanosti niso dovoljene dejavnosti, ki motijo potek pogrebniških svečanosti (npr. povzročanje hrupa, vpitje moteči zvonovi in podobno). Upravljavec pokopališča povzročitelja na to opozori pred začetkom pogrebne svečanosti.

38. člen

Upravljavec ima naslednje pravice in obveznosti:

- ugotavlja pravilnost mrliških dokumentov za dovolitev pokopa,
- skrbi za urejenost in vzdrževanje pokopališča z vsemi objekti in napravami, vključeno s funkcionalnimi površinami posameznih objektov,
- skrbi za red in čistočo na pokopališču ter v in ob objektih in njihovi neposredni okolici,
- oddaja prostore za grobove v najem in vodi register sklenjenih pogodb,
- določa mesto, datum in uro pokopa, praviloma v dogovoru z naročnikom,
- izdelati mora pokopališki kataster in načrt pokopališča z razdelitvijo na polja, vrste in grobove z ustreznimi oznakami, in o tem vodi ustrezno evidenco,
- izdelati in sproti dopolnjevati evidenco najemnikov grobov in pokopanih oseb v posameznem grobu, z datumom pokopa,
- skrbi za organizacijo javne pogrebne svečanosti,
- opravlja pokope in prekope pokojnikov in nadzira razna dela na pokopališču ter skrbi za ustrezno zavarovanje sosednjih grobov,
- skrbi za urejenost in vzdrževanje skupnih grobišč žrtve vojn in njihovih obeležij na območju pokopališča,
- daje soglasja za ureditev grobov in postavitve spomenikov,
- pobira najemnino za grobove,
- pri pokopu najdene vrednostne predmete shrani in jih izroči upravičencu, če je ta znan oziroma ravna v skladu s predpisi.

39. člen

Najemniki grobov so dolžni:

- skleniti najemno pogodbo,
- vzdrževati grobove in vmesne prostore med grobovi,
- spoštovati vse določbe iz najemne pogodbe,
- redno plačevati najemnino za grob,
- urejati grob v skladu z načrtom pokopališča in soglasji upravljavca.

VII. KAZENSKA DOLOČBA

40. člen

Z denarno kaznijo najmanj 50.000 SIT se kaznuje upravljavec, če ravna v nasprotju z 39. členom tega odloka.

Z denarno kaznijo od 5.000 SIT do 15.000 SIT se kaznuje odgovorna oseba upravljavca, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo 5.000 SIT do 15.000 SIT se kaznuje posameznik, ki krši določila iz 38. in 39. člena tega odloka.

VIII. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

41. člen

Uresničevanje tega odloka nadzorujejo pooblaščen osebe za izvajanje lokalnega nadzora ter pristojne inšpekcijske službe.

42. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 032-01/00-2

Trnovska vas, dne 26. aprila 2000.

Župan
Občine Trnovska vas
Karl Vurcer l. r.

ŽALEC

2473. Sklep o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta stanovanjske soseske V. Žalec in soseske Frenga Žalec

Na podlagi 37. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93, 44/97) ter 16., 24. in 36. člena statuta Občine Žalec (Uradni list RS, št. 37/99) je župan Občine Žalec dne 1. 6. 2000 sprejel

S K L E P

o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta stanovanjske soseske V. Žalec in soseske Frenga Žalec

I

Javno se razgrne osnutek sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta stanovanjske soseske V. Žalec in soseske Frenga Žalec (v nadaljevanju besedila: spremembe in dopolnitve ZN), ki ga je izdelal RC-Planiranje Celje d.o.o., v aprilu 2000, pod št. projekta 383/99.

II

Osnutek akta iz I. točke tega sklepa bo javno razgrnjen v prostorih Oddelka za okolje, prostor in komunalne zadeve Občine Žalec in v prostorih MS Žalec. Javna razgrnitev se začne naslednji dan po objavi tega sklepa v Uradnem listu Republike Slovenije in traja 30 dni.

III

V času javne razgrnitve lahko na javno razgrnjeni osnutek sprememb in dopolnitev ZN podajo svoje pisne pripombe in predloge delovni ljudje in občani, podjetja ter druge organizacije in skupnosti ter jih posredujejo na Oddelek za okolje, prostor in komunalne zadeve občine Žalec.

IV

V času javne razgrnitve bo v sejni dvorani Občine Žalec, dne 29. junija 2000 ob 19. uri javna obravnava, ki jo bosta organizirala Oddelek za okolje, prostor in komunalne zadeve občine Žalec in MS Žalec.

V

Po preteku javne razgrnitve zavzame župan Občine Žalec stališče do vseh pripomb in predlogov, ki so bili podani na osnutek sprememb in dopolnitev ZN v času javne razgrnitve, Občina Žalec pa poskrbi za pripravo predloga sprememb in dopolnitev ZN.

VI

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 35003/00005/1999 0002 03

Žalec, dne 1. junija 2000.

Župan
Občine Žalec
Lojze Posedel, univ. dipl. ekon. l. r.

2474. Sklep o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev I. faze zazidalnega načrta Škafarjev hrib

Na podlagi 37. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93, 44/97) ter 16., 24. in 36. člena statuta Občine Žalec (Uradni list RS, št. 37/99) je župan Občine Žalec dne 1. 6. 2000 sprejel

S K L E P

o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev I. faze zazidalnega načrta Škafarjev hrib

I

Javno se razgrne osnutek sprememb in dopolnitev I. faze zazidalnega načrta Škafarjev hrib (v nadaljevanju besedila: spremembe in dopolnitve ZN), ki ga je izdelal RC-Planiranje Celje d.o.o., v decembru 1999, pod št. projekta 281/98.

II

Osnutek akta iz I. točke tega sklepa bo javno razgrnjen v prostorih Oddelka za okolje, prostor in komunalne zadeve Občine Žalec, v prostorih MS Žalec in prostorih KS Gotovlje. Javna razgrnitev se začne naslednji dan po objavi tega sklepa v Uradnem listu Republike Slovenije in traja 30 dni.

III

V času javne razgrnitve lahko na javno razgrnjeni osnutek sprememb in dopolnitev ZN podajo svoje pisne pripombe in predloge delovni ljudje in občani, podjetja ter druge organizacije in skupnosti ter jih posredujejo na Oddelek za okolje, prostor in komunalne zadeve Občine Žalec.

IV

V času javne razgrnitve bodo v prostorih Občine Žalec in KS Gotovlje javne obravnave, ki jih bodo organizirali Od-

delek za okolje, prostor in komunalne zadeve občine Žalec, MS Žalec in KS Gotovlje.

Termini javnih obravnav:

Kraj javne obravnave	Datum	Ura
Občina Žalec	27. 6. 2000	19.
KS Gotovlje	28. 6. 2000	19.

V

Po preteku javne razgrnitve zavzame župan Občine Žalec stališče do vseh pripomb in predlogov, ki so bili podani na osnutek sprememb in dopolnitev ZN v času javne razgrnitve, Občina Žalec pa poskrbi za pripravo predloga sprememb in dopolnitev ZN.

VI

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 35003/0002/99 0002 03
Žalec, dne 1. junija 2000.

Župan
Občine Žalec
Lojze Posedel, univ. dipl. ekon. I. r.

ŽIROVNICA

2475. Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe oskrbe naselij s plinom iz lokalnih omrežij v Občini Žirovnica

Na podlagi 3. in 7. člena zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98), 30. člena energetskega zakona (Uradni list RS, št. 79/99), 3. člena odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Žirovnica (Uradni list RS, št. 17/00) in 18. člena statuta Občine Žirovnica (Uradni list RS, št. 23/99) je Občinski svet občine Žirovnica na 16. seji dne 11. 5. 2000 sprejel

ODLOK

o načinu opravljanja gospodarske javne službe oskrbe naselij s plinom iz lokalnih omrežij v Občini Žirovnica

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta odlok ureja način opravljanja gospodarske javne službe oskrbe naselij s plinom iz lokalnih omrežij (v nadaljevanju: distribucije plina) v Občini Žirovnica ter določa pogoje za oskrbo uporabnikov s plinom.

2. člen

Gospodarska javna služba iz 1. člena tega odloka obsega:

- vzdrževanje in upravljanje distribucijskega omrežja,
- dobavo plina uporabnikom na tem omrežju,
- nakup plina od izvajalca javne službe transporta plina in
- izdajanje pogojev in soglasij v skladu z zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor.

3. člen

Izvajalec javne službe transporta plina je v smislu tega odloka pravna oseba, ki v skladu s predpisi izvaja to javno službo in v tem okviru dobavlja plin izvajalcu gospodarske javne službe distribucije plina (distributer plina) na območju Občine Žirovnica.

Distributer plina je pravna oseba, ki v skladu s predpisi in splošnimi akti Občine Žirovnica opravlja gospodarsko javno službo distribucije plina na območju ali delu območja Občine Žirovnica.

4. člen

Uporabnik plina v smislu tega odloka je vsaka fizična ali pravna oseba, ki ji distributer plina dobavlja plin iz distribucijskega omrežja ob pogojih, predpisanih z zakonom, drugimi predpisi in tem odlokom.

5. člen

Distribucijsko omrežje sestavljajo infrastrukturni objekti primarnih in sekundarnih plinovodov ter hišni priključki, vključno z glavnim zapornim ventilom (požarno pipo) na objektu in napravami na omrežju.

Notranja plinska napeljava zajema napeljavo od glavne požarne pipe do posameznih plinskih trošil v objektu.

Plinska trošila so naprave, ki so priključene na plinsko napeljavo in trošijo plin.

6. člen

Na stavreh, ki sestavljajo infrastrukturo, ni mogoče pridobiti lastninske pravice s priposestvanjem ali okupacijo.

Stvari, ki sestavljajo infrastrukturo, ni mogoče obremeniti s hipoteko ali jih dati v zastavo.

II. ORGANIZACIJSKA IN PROSTORSKA ZASNOVA DISTRIBUCIJE PLINA

7. člen

Za opravljanje distribucije plina se podeli koncesija in sicer tako, da mora distributer (koncesionar) tudi zgraditi distribucijsko omrežje.

8. člen

Koncesija se podeli za celotno ozemlje občine.

Podrobneje določi pogoje koncesije v skladu s tem odlokom koncesijski akt in v skladu z njim koncesijska pogodba.

9. člen

Na oskrbovalnem območju je priključitev in uporaba obvezna za obstoječe objekte, v katerih je potrebna vgraditev oziroma obratovanje toplotnih energetskih naprav za ogrevanje prostorov ali sanitarne vode skupne moči preko 50KW, če je to določeno s programi sanacije stanja okolja ali drugimi akti občinskega sveta.

Za obstoječe objekte, ki jih je v smislu določbe prvega odstavka tega člena obvezno priključiti na distribucijsko omrežje, je končni rok priključitve 3 leta po izdaji uporabnega dovoljenja za del omrežja, na katero se mora uporabnik priključiti.

Za objekte, v katerih so ali je predvidena vgradnja toplotno energetskih naprav skupne moči do 50 KW, nastane obveznost priključitve le, če se to predvidi s programi sanacije stanja okolja, ki jih sprejme Občinski svet občine Žirovnica.

Obveznost priključitve se ne nanaša na objekte, za katere je urejena oziroma je s projekti predvidena uporaba obnovljivih virov energije (voda, sonce, veter), ki po veljavnih

standardih in normativih ne povzročajo onesnaževanje okolja preko dovoljenih meja.

Postavljanje sistema z jeklenkami, sistema z malimi rezervoarji ali kontejnerji pri uporabnikih je dovoljeno, če naprave ne služijo za distribucijo plina za komercialne namene večim uporabnikom, vendar le kot rezerva, skladno s pravilnikom o utekočinjenem naftnem plinu (UNP) (Uradni list RS, št. 22/91).

10. člen

Zavezanec za priključitev objekta na distribucijsko omrežje je lastnik, upravljalec ali investitor objekta, če ga k priključitvi zavezuje ta odlok.

11. člen

Distributer plina ima pri opravljanju gospodarske javne službe javna pooblastila, določena v zakonu, in sicer:

– izdajanje predhodnih pogojev in soglasij k posegom v prostor.

– izdaja soglasja za priključitev na distribucijsko omrežje, – dovoljenje za priključitev.

Distributer plina ima pravico začasno omejiti tlak, prekiniti ali ustaviti dobavo plina pod pogoji, določenimi v zakonu ali drugem predpisu državnega organa ter v tem odloku.

III. PRIKLJUČEVANJE NA DISTRIBUCIJSKO OMREŽJE

12. člen

Uporabnik se priključi na distribucijsko omrežje na način in pod pogoji, določenimi s tem odlokom.

Notranjo plinsko napeljavo lahko izvede samo za to usposobljeni izvajalec.

13. člen

Vsak uporabnik mora po pridobitvi uporabnega dovoljenja oziroma po končanih delih, ki so se izvajala na podlagi priglasitve del, pri distributerju plina vložiti pisni zahtevek za priključitev. Zahtevek mora vsebovati vse potrebne podatke za odločanje o možnostih in pogojih priključitve.

14. člen

Distributer plina je dolžan na podlagi pravilno sestavljene zahtevka izdati uporabniku pisno soglasje za priključitev v roku 30 dni od vložitve zahtevka.

Soglasje za priključitev mora vsebovati tehnične, finančne in organizacijske pogoje ter obveznosti, ki jih mora uporabnik izpolniti za priključitev objekta na distribucijsko omrežje.

Distributer plina je investitorju ali uporabniku dolžan dati pisno soglasje za priključitev, če so pogoji v zahtevku za soglasje usklajeni s pogoji iz tega odloka.

15. člen

Uporabnik je dolžan nositi del stroškov hišnega priključka

Plačilo stroškov v zvezi z ureditvijo priključka in izvedbo priključitve na notranjo plinsko napeljavo se ureja s pogodbo med distributerjem in uporabnikom na podlagi določil, ki urejajo ceno hišnega priključka v koncesijski pogodbi.

16. člen

Po končani izvedbi notranje plinske napeljave mora izvajalec izdati pisno poročilo o tlačnem preizkusu in izjavo o sposobnosti hišne plinske napeljave za obratovanje.

O priključitvi in funkcionalnem preizkusu plinskih trošil mora izdati pisno izjavo pooblaščenim serviser.

17. člen

Uporabnik mora, ko je izpolnil vse pogoje iz soglasja za priključitev, pridobiti od distributerja plina dovoljenje za priključitev objekta na distribucijsko omrežje.

Zahtevku za izdajo dovoljenja za priključitev mora priložiti potrebno dokumentacijo iz prejšnjega člena, iz katere je razvidno, da so vsa izvedena dela na notranji plinski napeljavi v objektu izvedena v skladu s tehničnimi predpisi, standardi in normativi ter v skladu s pogoji soglasja za priključitev.

18. člen

Distributer plina mora izvesti priključitev potem, ko je na podlagi predložene dokumentacije in pregleda izvedenih del ugotovljeno, da priključitev objekta na distribucijsko omrežje ne predstavlja nevarnosti glede požara, prometa ter življenja in zdravja ljudi v objektu in njegovi okolici.

Distributer plina lahko zavrne priključitev, dokler niso izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka tega člena. Pred izdajo dovoljenja mora distributer plina vročiti uporabniku navodila glede varnega ravnanja in ukrepanja pri uporabi plina. Uporabnik mora podpisati prejem navodil in se zavezati, da bo poskrbel za seznanitev morebitnih drugih uporabnikov plina v objektu z navodili.

19. člen

Stroški pregledov, preizkusov in atestov plinske napeljave in plinskih trošil v objektu bremenijo uporabnika.

Stroški pregledov distribucijskega omrežja bremenijo distributerja plina.

20. člen

V dokumentaciji za priključitev, ki jo izda distributer plina potem, ko so izpolnjeni vsi pogoji, mora navesti imena odgovornih oseb, ki so izvedle pregled plinske napeljave in plinskih trošil v objektu.

Dokumentacijo za priključitev mora distributer plina trajno hraniti v svojem arhivu.

21. člen

Neposredno priključitev objekta na distribucijsko omrežje sme opraviti le distributer plina ali podizvajalec, ki ga je distributer za to pooblastil. Distributer objektivno odgovarja za delo podizvajalca.

22. člen

Določbe tega odloka o priključitvi se uporabljajo tudi v primeru povečane priključne moči pri uporabnikih.

IV. CENA PLINA IN PLAČEVANJE PORABLJENEGA PLINA

23. člen

Cena plina se določa v skladu z zakonom in drugimi predpisi tako, da pokrije vse racionalne stroške distributerja plina v zvezi z distribucijo plina.

24. člen

Uporabnik je dolžan plačati porabljeno količino plina za obračunsko obdobje, ki ne sme biti daljše od treh mesecev.

Količina dobavljenega plina se ugotavlja s predpisanim plinomerom. Distributer plina mora plinometre redno pregledovati in jih menjati v skladu s predpisi, ki urejajo kontrolo meril.

Uporabnik je dolžan distributerju omogočiti dostop do merilnih naprav zaradi njihovega odčitavanja, vzdrževanja ali zamenjave plinomera.

Če distributer zaradi odsotnosti uporabnika ni mogel odčitati plinomera, je uporabnik dolžan po distributerjevem obvestilu javiti pravilen odčitek v roku in na način, ki ga le-ta določi. Če uporabnik ne javi odčitka plinomera, mu distributer plina obračuna dobavljene količine plina glede na dobavo plina v preteklem obdobju z upoštevanjem letne dinamike dobave.

Redne preglede plinomerov v zakonitem roku in zamejnajo dotrajanih plinomerov opravlja distributer plina na svoje stroške v skladu z veljavnimi predpisi.

25. člen

Uporabnik in distributer plina se lahko v skladu s tarifo dogovorita, da plačuje uporabnik plin v enakih obrokih glede na povprečno porabo v preteklem letu ali ocenjeno porabo v tekočem letu.

Višina obroka mora biti določena realno in ne sme biti očitno v korist uporabnika ali distributerja plina.

Uporabnik lahko kadarkoli zahteva, da se odčita in obračuna njegova dotedanja poraba. Ukrep ustavitve dobave iz zadnje alineje 29. člena tega odloka lahko distributer uporabi le v primeru, da uporabnik ne plača po dejanski porabi obračunanega plina.

26. člen

Prepovedan je kakršenkoli neupravičen odjem plina.

Za neupravičen odjem plina se šteje vsakršen odjem plina, ki je speljan mimo plinomera ali nedopusten poseg na plinomer. Neupravičen odjem plina se uporabniku obračuna iz polne priključne moči plinskih trošil ob upoštevanju naslednjih ur dnevne porabe plina:

- 6 ur dnevno za vse kuhalnike in štedilnike,
- 4 ure dnevno za vodne grelce,
- 24 ur dnevno za hladilnike,
- 10 ur dnevno za razsvetljavo,
- 16 ur dnevno za obdobje od 1. oktobra do 1. maja za vsa trošila, ki služijo ogrevanju prostorov,
- za druge uporabnike glede na priključno moč in 24 ur dnevno, razen če ni drugače dogovorjeno v pogodbi o dobavi plina.

Obračunana neupravičena poraba plina ne odvezuje uporabnika kazenske odgovornosti, odškodninske odgovornosti pa v obsegu, kolikor dejanska škoda presega obračunano neupravičeno porabo plina.

V. DOBAVA PLINA

27. člen

Distributer je dolžan dobavljati plin uporabniku nepretrgano in mu zagotavljati pogodbeno dogovorjeni tlak na plinomeru.

Distributer sme zmanjšati tlak ali prekiniti dobavo le v primerih, določenih v zakonu, drugem predpisu in tem odloku.

Distributer mora dobavljati plin tudi v primeru, če ima zaradi cene plina, določene z ukrepom državnega organa ali Občine Žirovnica, z oskrbo s plinom izgubo.

Distributer mora dobavljati plin tudi ob nepredvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile, če je to le objektivno mogoče.

V primeru iz tretjega odstavka ima distributer pravico zahtevati povračilo izgube od Občine Žirovnica, če je ukrep izdal njen organ.

28. člen

Distributer sme začasno znižati običajni tlak plina ali prekiniti dobavo plina v naslednjih primerih:

- pri rednih in izrednih vzdrževalnih delih na distribucijskem omrežju,

- pri priključevanju novih delov plinskega omrežja,

- pri okvarah na oskrbovalnem plinskem omrežju,

- če to zahtevajo dela pri gradnji in rekonstrukciji cest in drugih komunikacij, gradbenih objektov in drugih komunalnih napeljav.

Znižanje tlaka plina ali prekinitve dobave plina sme trajati le toliko časa, kolikor je nujno, da je odstranjen vzrok, zaradi katerega je do teh ukrepov prišlo.

Distributer je, razen v primeru nepredvidenega nujnega posega, dolžan predhodno obvestiti uporabnike o znižanju tlaka plina ali prekinitvah dobave plina.

Obvestilo mora biti objavljeno v sredstvih javnega obveščanja ali poslano pisno neposredno uporabniku najmanj 24 ur pred zmanjšanjem tlaka ali prekinitvijo dobave. V obvestilu morajo biti podani vsi ukrepi za zagotovitev varnosti.

29. člen

Distributer ustavi uporabniku dobavo energije po predhodnem pisnem obvestilu, če le-ta v roku, določenem v obvestilu, ne izpolni svoje obveznosti, v naslednjih primerih:

- če uporabnik moti dobavo plina drugim uporabnikom,

- če uporabnik na opomin dobavitelja ne zniža porabe plina na dogovorjeno vrednost v zahtevanem roku (ne velja za individualne hiše),

- če uporabnik odreče ali onemogoči osebam, ki imajo pooblastilo distributerja, dostop do vseh delov priključka in do objektov, naprav in napeljav distribucijske infrastrukture,

- če uporabnik v primeru pomanjkanja plina ne upošteva posebnih ukrepov v omejevanju porabe plina,

- če se neupravičeno odjema plin,

- če uporabnik ne dovoli distributerju dostopa do plinomera,

- če uporabnik v celoti ne plača dobavljenega plina.

30. člen

Distributer ustavi uporabniku dobavo energije brez predhodnega obvestila:

- če uporabnik z obratovanjem svojih plinskih objektov, naprav ali napeljav ogroža življenje ali zdravje ljudi ali ogroža premoženje,

- če uporabnikove naprave presegajo pogodbeno dogovorjene količine in ovirajo redno dobavo plina drugim uporabnikom in uporabnik tega noče preprečiti,

- če uporabnik namerno poškoduje naprave distributerja.

Distributer plina mora o vzrokih odklopa in ukrepih naknadno obvestiti uporabnika.

31. člen

Stroški ponovnega priklopa iz razlogov iz 29. in 30. člena bremenijo uporabnika.

32. člen

Uporabnik plina mora vzdrževati plinske napeljave in plinska trošila v objektu v tehnično neoporečnem stanju.

Distributer ima pravico do izrednega pregleda ali preizkusa plinske napeljave in plinskih trošil v objektu, kadar obstaja utemeljen sum o nepravilnostih na plinski napeljavi, o brezhibnosti plinskih trošil ali o neupravičenem odjemu plina.

Kolikor se ugotovi, da je za ugotovljene nepravilnosti kriv uporabnik, le-ta tudi krije stroške izrednega pregleda, v nasprotnem primeru distributer.

33. člen

Upravljanje in vzdrževanje distribucijskega omrežja izvaja distributer plina.

Uporabnik je dolžan redno servisirati notranjo plinsko napeljavo in plinska trošila preko pooblaščenih serviserjev in predložiti distributerju njihovo izjavo o brezhibnem delovanju notranje plinske napeljave in plinskih trošil v skladu z veljavnimi tehničnimi predpisi.

34. člen

Uporabnik plina je dolžan nemudoma javiti distributerju vsako zaznano okvaro na distribucijskem omrežju ali na plinski napeljavi v objektu ter izvesti potrebne nujne ukrepe v skladu s prejetimi navodili distributerja za ukrepanje v takih primerih.

35. člen

Distributer je dolžan organizirati lastno dežurno službo tako, da:

- je le-ta telefonsko stalno dosegljiva,
- usposobljeni delavci distributerja pridejo k uporabniku, ki je sporočil neobvladano izhajanje plina najkasneje v eni uri po obvestilu,
- usposobljeni delavci distributerja pridejo k uporabniku, ki je sporočil okvaro, pri kateri ni neobvladanega izhajanja plina, najkasneje v dveh urah po obvestilu.

Določbe prejšnjega odstavka se uporabljajo tudi v primeru, da sporoči izhajanje ali okvaro na distribucijskem omrežju tretja oseba.

36. člen

V primeru pomanjkanja plina, ki nastane zaradi nepredvidljivih razmer, katerih posledic ni mogoče preprečiti, lahko občinska uprava odloči, da se določenim uporabnikom začasno zmanjša tlak ali prekine dobava plina.

Pri tem mora upoštevati naslednji vrstni red prekinitve dobave uporabnikom:

- industrijski uporabniki, ki uporabljajo plin za ogrevanje in imajo na razpolago rezervni način ogrevanja,
- ostali industrijski uporabniki,
- vsi drugi komercialni uporabniki, razen vrtcev, šol, domov za ostarele in zdravstvenih zavodov, kar se nanaša tudi na prostore oseb, ki opravljajo to dejavnost na podlagi koncesije,
- vsi ostali uporabniki.

Prekinitve dobave praviloma ne sme trajati več kot 24 ur.

VI. NADZOR

37. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka izvaja občinska inšpekcija.

VII. KAZENSKI DOLOČBI

38. člen

Z denarno kaznijo od 20.000 do 50.000 SIT se kaznuje za prekršek uporabnik fizična oseba, ki:

- ne spoštuje obveznosti priključitve in s tem krši 9. člen tega odloka,
- ne omogoči dostopa do merilnih naprav in s tem krši tretji odstavek 24. člena tega odloka,
- neupravičeno odjema plin in s tem krši 26. člen tega odloka,
- ne vzdržuje plinskih napeljav in plinskih trošil v skladu s 33. členom tega odloka.

Z denarno kaznijo od 30.000 do 150.000 SIT se kaznuje uporabnik pravna oseba ali fizična oseba, ki z opravljanjem samostojne dejavnosti stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

Z denarno kaznijo od 20.000 do 50.000 SIT se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena odgovorna oseba pravne osebe.

39. člen

Z denarno kaznijo od 50.000 do 200.000 SIT se kaznuje za prekršek distributer plina, če obračunava ceno plina v nasprotju s 23. členom tega odloka, če neupravičeno omeji tlak ali prekine ali ustavi dobavo plina (27. in 28. člen) ali če ne organizira dežurne službe v skladu s 35. členom tega odloka.

Z denarno kaznijo od 20.000 do 50.000 SIT se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena odgovorna oseba distributerja.

Distributer je dolžan povrniti vso dokazano škodo, ki je nastala uporabnikom plina zaradi dejanj oziroma opustitev distributerja iz prvega odstavka tega člena.

VIII. KONČNA DOLOČBA

40. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00200-0002/00

Žirovnica, dne 11. maja 2000.

Župan
Občine Žirovnica
Franc Pfajfar, inž. grad. I. r.

2476. Sklep o spremembi sklepa o imenovanju članov vaških odborov v Občini Žirovnica

Na podlagi 4. člena odloka o ustanovitvi vaških odborov (Uradni list RS, št. 101/99) in 18. člena statuta Občine Žirovnica (Uradni list RS, št. 23/99) je Občinski svet občine Žirovnica na 16. seji dne 11. 5. 2000 sprejel

S K L E P
o spremembi sklepa o imenovanju članov vaških odborov v Občini Žirovnica

1. člen

V sklepu o imenovanju članov vaških odborov v Občini Žirovnica (Uradni list RS, št. 35/00) se v 8. členu spremeni zadnja alineja, tako da glasi:

“- Vidic Janko, Vrba 16.”

2. člen

Te spremembe sklepa začnejo veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 06207-0001/00

Žirovnica, dne 11. maja 2000.

Župan
Občine Žirovnica
Franc Pfajfar, inž. grad. I. r.

LOŠKA DOLINA**2477. Odlok o simbolih, občinskem prazniku in priznanjih v Občini Loška dolina**

Na podlagi 10. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98) ter 7., 8., 9., 10. in 11. člena statuta Občine Loška dolina (Uradni list RS, št. 49/98) je Občinski svet občine Loška dolina na 13. redni seji, ki je bila dne, 30. 3. 2000 sprejel

O D L O K**o simbolih, občinskem prazniku in priznanjih v Občini Loška dolina****I. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

Ta odlok določa obliko in način uporabe grba in zastave Občine Loška dolina ter način njune uporabe.

S tem odlokom se določa tudi praznik Občine Loška dolina ter vrste občinskih priznanj Občine Loška dolina ter pogoje, postopek in način njihovega podeljevanja.

2. člen

Grb in zastava občine se uporabljata le v obliki in vsebini ter na način, ki je določen s tem odlokom.

3. člen

Občina Loška dolina ima pečat okrogle oblike z grbom, ki ga določa ta odlok v sredini pečata ter napis v polkrogu »Občina Loška dolina Stari trg pri Ložu«. Premer pečata je 35 mm.

4. člen

Priznanja so lahko podeljena občanom, drugim posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom, združenjem in drugim organizacijam. Priznanje je lahko podeljeno tudi posmrtno.

II. GRB**5. člen**

Grba se ne sme zavarovati ali uporabljati kot znamko, model oziroma vzorec ter za označevanje blaga in storitev.

6. člen

Grb je iz soboljevine in ima obliko ščita, ki se zaključuje v polkrogu. V sredini ščita je v zlato rumeni barvi, na spodnji zeleni tretjini v obliki griča in zgornji modri tretjini v ozadju, vitez sveti Jurij na konju v viteškem oklepu, ki ubija zmaja. Zmaj leži na zeleni tretjini v obliki griča in je zlato rumene barve.

Nasproti viteza v levem zgornjem kotu kleči devica s sklenjenimi rokami in je zlato rumene barve.

Vsi simboli so obrobljeni s črno konturo.

7. člen

Grb vsebuje štiri barve:

- zlato rumeno (podobe v grbu);
- zeleno (tretjina grba, ki predstavlja grič);
- modro (dve tretjini grba, ki predstavljata nebo);
- črno (kontura s katero so obrobljeni vsi simboli).

III. ZASTAVA**8. člen**

Zastava Občine Loška dolina je pravokotne oblike. Razmerje višine in širine je 2:1.

Na beli podlagi je v spodnji tretjini v sredini zastave, grb Občine Loška dolina iz 5. člena tega odloka. Grb je visok tretjino velikosti zastave in širok polovico širine zastave. Postavljen je vertikalno.

Spodnji ter levi in desni rob zastave so dopolnjeni z zelenimi kvadrati v velikosti 2x2 cm. Prostori med kvadrati so enake velikosti v belem.

Zgornji rob zastave je brez kvadratkov.

IV. UPORABA GRBA IN ZASTAVE**9. člen**

Grba in zastave ni dovoljeno uporabljati, če sta poškodovana ali po zunanosti neprimerna za uporabo (obledeh barv, strgana, zmečkana, umazana).

Če organ, ki opravlja nadzor nad izvajanjem tega odloka ugotovi, da se grb in zastava uporabljata v nasprotju s prejšnjim odstavkom tega člena, odredi takojšnjo odstranitev grba in zastave.

10. člen

Grb se praviloma uporablja v barvni upodobitvi. Izjemo se uporablja enobarvno v črno beli upodobitvi oziroma na občinskih priznanjih v zlato, srebrni in v barvi bronca.

11. člen

Grb se uporablja:

- v pečatu, stampiljki in oznakah uradnih dokumentov organov občine;
- v prostorih in na poslopju sedeža občine;
- na vabilih, čestitkah, vizitkah in podobnih izkazih, ki jih uporablja občina;
- na svečanih sejah občinskega sveta, ob praznikih, prireditvah in proslavah občine;
- na neprometnih znakih, ki označujejo območje občine;
- v drugih primerih, če uporaba grba ni v nasprotju s tem odlokom.

O uporabi grba v primerih določenih z zadnjo alineo tega člena odloča župan občine s sklepom.

12. člen

Grb se lahko uporablja:

- ob mednarodnih, državnih in medobčinskih srečanjih, športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih, humanitarnih in drugih prireditvah ter javnih shodih, na katerih se občina predstavlja, oziroma sofinancira ali sponzorira izvedbo takšnih shodov.

O uporabi grba v teh primerih na podlagi prošnje organizatorja, odloča župan občine s sklepom.

13. člen

Zastava je stalno izobešena na sedežu Občine Loška dolina.

14. člen

Ob prazniku Občine Loška dolina se zastava lahko izobeši tudi na drugih javnih objektih, na stanovanjskih hišah ter na drugih primernih krajih. Zastava je izobešena ves čas praznika.

15. člen

Zastava je lahko izobešena:

- ob mednarodnih, državnih in medobčinskih srečanjih, športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih, humanitarnih in drugih prireditvah ter javnih shodih.

O uporabi zastave v teh primerih na podlagi prošnje organizatorja, odloča župan občine s sklepom.

16. člen

Izobešene zastave se odstranijo najkasneje v roku 24 ur za tem, ko je prenehal razlog za izobešanje zastav.

17. člen

Če je zastava Občine Loška dolina izobešena poleg kakšne druge zastave mora biti, gledano od spredaj, vselej na levi strani. Izjemoma sme biti, gledano od spredaj, na desni strani, kadar je ta zastava izobešena ob uradnem obisku predstavnika druge občine oziroma države.

Če je zastava izobešena skupaj z dvema zastavama, mora biti zastava Občine Loška dolina v sredini.

18. člen

Če je zastava izobešena z več drugimi zastavami, je zastava Občine Loška dolina:

- če so zastave razvrščene v krogu v sredini kroga;
- če so zastave razvrščene v polkrogu v sredini polkroga;
- če so zastave razvrščene v koloni na čelu kolone;
- če so zastave razvrščene v vrsti na prvem mestu oziroma, gledano od spredaj, na levi strani;
- če so zastave razvrščene v skupini na čelu skupine.

Če je zastava Občine Loška dolina izobešena skupaj z zastavo Republike Slovenije, veljajo za način izobešanja določbe zakona.

V. OBČINSKI PRAZNIK

19. člen

Občina Loška dolina ima občinski praznik. Občinski praznik se praznuje 19. oktobra kot spomin na prvi oborožen upor proti okupatorju leta 1941 v Loški dolini.

Občinski praznik se praznuje tako, da je na dan občinskega praznika slavnostna seja občinskega sveta.

VI. PRIZNANJA OBČINE LOŠKA DOLINA

20. člen

Občina Loška dolina podeljuje naslednja priznanja:

- Zlati grb Občine Loška dolina,
- Srebrni grb Občine Loška dolina,

- Bronasti grb Občine Loška dolina,
- Priznanje občine Loška dolina.

21. člen

Priznanje »Zlati grb Občine Loška dolina« podeljuje Občinski svet občine Loška dolina najzaslužnejšim občanom, samostojnim podjetnikom, pravnim osebam, društvom in organizacijam, ki so s svojim delom znatno prispevali k razvoju in ugledu kraja.

Podelitev zlatega grba lahko predlaga najmanj 5% volivcev v Občini Loška dolina. Predlog mora biti naslovljen na občinski svet v pisni obliki in podrobno utemeljen.

Predlog obravnava komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. V primeru, da iz obrazložitve ugotovi ustreznost predloga, ga posreduje občinskemu svetu v sprejem.

22. člen

Priznanje »Zlati grb Občine Loška dolina« se podeljuje enkrat letno ob občinskem prazniku in sicer na slavnostni seji občinskega sveta.

23. člen

Priznanje »Srebrni grb Občine Loška dolina« podeljuje Občinski svet občine Loška dolina posameznikom, skupinam, društvom ter drugim organizacijam in skupnostim za enkratne - izjemne dosežke na vseh področjih življenja in dela.

Podelitev priznanja lahko predlaga vsak član občinskega sveta, župan, delovno telo občinskega sveta ali najmanj 5% volivcev v Občini Loška dolina.

Predlog mora biti naslovljen na občinski svet v pisni obliki in podrobno utemeljen. Predlog obravnava komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. V primeru, da iz obrazložitve ugotovi ustreznost predloga, ga posreduje občinskemu svetu v sprejem.

24. člen

Priznanje »Srebrni grb Občine Loška dolina« se podeljuje enkrat letno ob občinskem prazniku in sicer na slavnostni seji občinskega sveta.

25. člen

Priznanje »Bronasti grb Občine Loška dolina« podeljuje župan Občine Loška dolina učencem osmih razredov Osnovne šole heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu, ki so z odličnim uspehom končali vseh osem razredov.

Priznanje podeljuje župan na slavnostnem sprejemu ob zaključku šolskega leta.

Priznanje »Bronasti grb Občine Loška dolina« podeljuje župan Občine Loška dolina dijakom iz Občine Loška dolina, ki na maturi dosežejo vse možne točke.

Priznanje podeljuje župan po sprejemu dijaka pri predsedniku Republike Slovenije.

26. člen

Priznanje »Priznanje Občine Loška dolina« podeljuje župan Občine Loška dolina učencem osmih razredov Osnovne šole heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu, ki so z odličnim uspehom končali osmi razred.

Priznanje podeljuje župan na slavnostnem sprejemu ob zaključku šolskega leta.

27. člen

Priznanji »Bronasti grb Občine Loška dolina« in »Priznanje Občine Loška dolina« se medsebojno izključujeta.

28. člen

Vsako leto se lahko podeli največ eno priznanje »Zlati grb Občine Loška dolina« in največ dve priznanji »Srebrni grb Občine Loška dolina«.

Število podeljenih ostalih priznanj je odvisno od trenutnega števila oseb, ki izpolnjujejo pogoje 25. in 26. člena tega odloka.

29. člen

Priznanja se lahko podeljujejo tudi posmrtno. Posmrtno priznanje je vročeno družinskim članom po vrstnem redu: zakonec, potomci oziroma posvojenci in njihovi potomci, starši oziroma posvojitelji, bratje oziroma sestre.

VII. NAČIN VODENJA EVIDENCE PODELJENIH PRIZNANJ

30. člen

Zbirka podatkov o dobitnikih priznanj se vodi v sprejemni pisarni pri Občini Loška dolina.

Zbirka vsebuje priimek in ime oziroma naziv dobitnika priznanja, rojstne podatke dobitnika priznanja, vrsto podeljenega priznanja, številko in datum sklepa o podelitvi priznanja ter kraj in datum vročitve priznanja.

Vsi osebni podatki iz prejšnjega odstavka tega člena so lahko uporabljeni samo v postopku podeljevanja priznanj.

VIII. KAZENSKI DOLOČBI

31. člen

Z denarno kaznijo 100.000 SIT se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik:

1. če uporablja grb ali zastavo v obliki ali z vsebino, ki je v nasprotju s tem odlokom,

2. če zavaruje ali uporablja kot znamko, model oziroma vzorec ter za označevanje blaga ali storitev grb ali zastavo ali njune sestavne dele,

3. če uporablja grb ali zastavo brez izdanega dovoljenja ali v nasprotju z izdanim dovoljenjem,

4. če uporablja zastavo, ki je poškodovana in s tem krni ugled Občine Loška dolina.

Z denarno kaznijo 20.000 SIT se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

Z denarno kaznijo 20.000 SIT se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

32. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja pristojni občinski inšpektor.

IX. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

33. člen

Pravne in fizične osebe, ki pri svoji dejavnosti uporabljajo različne oblike simbolov Občine Loška dolina, morajo v roku enega leta po uveljavitvi tega odloka, uporabo prilagoditi določilom tega odloka.

34. člen

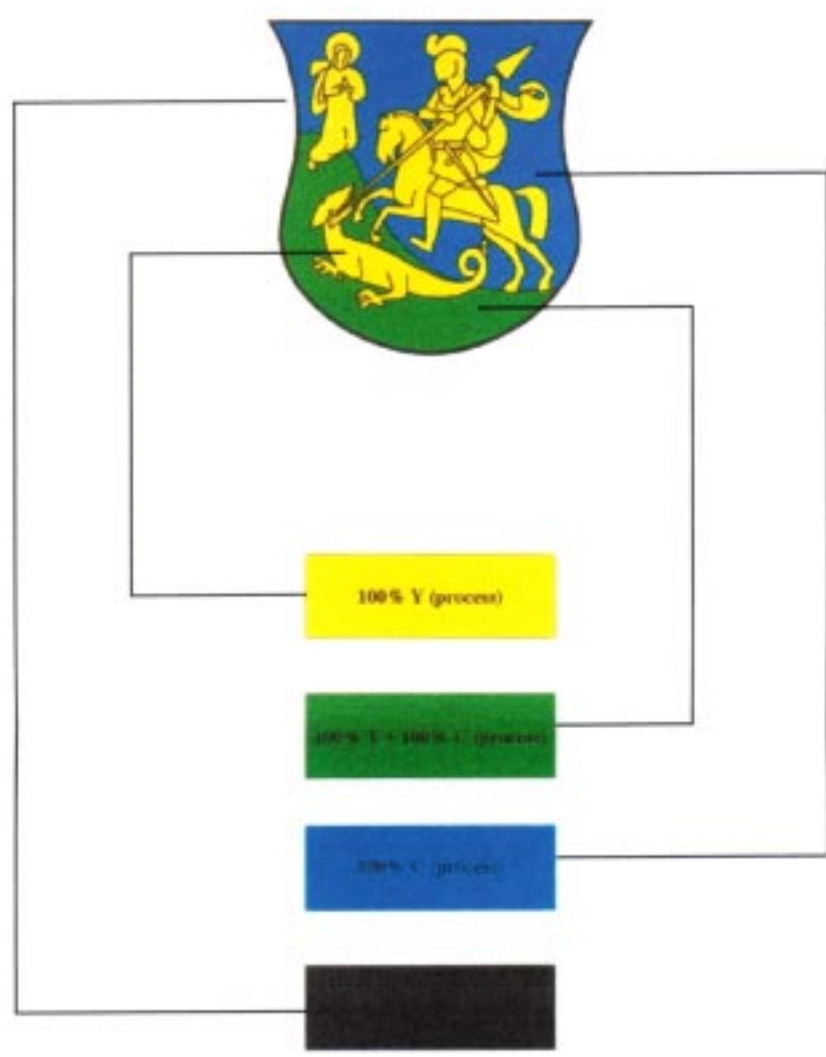
Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Loška dolina, dne 30. marca 2000.

Občinski svet
občine Loška dolina
podžupan
v funkciji župana

Branko Troha, prof. zgod. in soc. l. r.

BARVNA LESTVICA

**2478. Poročilo o izidu nadomestnih volitev župana
Občine Loška dolina****POROČILO
o izidu nadomestnih volitev župana Občine
Loška dolina**

Občinska volilna komisija Loška dolina je na seji dne 21. 5. 2000 na podlagi zapisnikov volilnih odborov za nadomestne volitve župana Občine Loška dolina na lokalnih volitvah dne 21. maja 2000 ugotovila:

I

1. Na volitvah dne 21. maja 2000 je imelo pravico glasovati skupaj 2964 volilnih upravičencev. S potrdilom ni glasoval nihče.

2. Vsega skupaj je glasovalo 2057 volivcev ali 69,4%. Po pošti ni glasoval nihče. Predčasno je glasovalo 8 volivcev.

II

1. Za volitve župana je bilo oddanih 2057 glasovnic. Ker so bile prazne ali ni bilo mogoče ugotoviti volje volivca, je bilo neveljavnih 27 glasovnic. Veljavnih glasovnic je bilo 2030.

2. Posamezni kandidati so prejeli naslednje število glasov:

	Št. glasov	%
1. Janez Sterle	1032	50,8
2. Jernej Zabukovec	408	20,1
3. Branko Troha	590	29,1

III

Občinska volilna komisija je skladno z določbami 107. člena zakona o lokalnih volitvah ugotovila, da je za župana izvoljen Janez Sterle, roj. 10. 7. 1962, Stari trg – Gradišče 2, po poklicu inž. gradbeništva, samostojni strokovni sodelavec.

Št. 16/1-2000
Stari trg, dne 21. maja 2000.

Predsednik
Občinske volilne komisije
občine Loška dolina
Dušan Bavec, univ. dipl. jur. l. r.

VSEBINA

	Stran		Stran
DRŽAVNI ZBOR		HRPELJE-KOZINA	
2447. Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot (ZENDMPE)	6921	2465. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Hrpelje-Kozina za leto 1999	6986
2448. Zakon o gradbenih proizvodih (ZGPro)	6936	KOČEVJE	
2449. Zakon o preskrbi s krvjo (ZPKrv)	6942	2466. Odlok o ravnanju z odpadki v Občini Kočevje	6987
2450. Zakon o dopolnitvi zakona o vodah (ZV-C)	6948	KRŠKO	
2451. Zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o graditvi objektov (ZGO-D)	6948	2467. Sklep o vrednosti točke za obračun komunalnih taks v Občini Krško	6991
2452. Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili (ZZUZIS)	6949	NOVO MESTO	
MINISTRSTVA		2468. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do 2000 in srednjeročnega družbenega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do 1990 za območje Mestne občine Novo mesto dopolnjene 1999	6991
2453. Odredba o varnosti strojev	6955	2469. Program priprave sprememb in dopolnitev odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča	6993
2454. Pravilnik o meroslovnih zahtevah za merilne sklenice	6975	LOŠKA DOLINA	
2455. Pravilnik o organizaciji in pogojih za opravljanje nalog regionalne razvojne agencije	6977	2477. Odlok o simbolih, občinskem prazniku in priznanjih v Občini Loška dolina	7005
2456. Pravilnik o sestavi, organizaciji in nalogah Agencije Republike Slovenije za regionalni razvoj	6978	2478. Poročilo o izidu nadomestnih volitev župana Občine Loška dolina	7010
2457. Navodilo o minimalni obvezni vsebini in metodologiji priprave ter načinu spremljanja in vrednotenja regionalnega razvojnega programa	6979	TREBNJE	
BANKA SLOVENIJE		2470. Sklep o uvedbi podaljšanja krajevnega samopriskevka za območje Krajevne skupnosti Trebelno	6995
2458. Sklep o dopolnitvi sklepa o določitvi dokumentacije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali je podružnica tuje banke sposobna opravljati storitve, na katere se nanaša zahteva tuje banke za izdajo dovoljenja za njeno ustanovitev	6981	2471. Poročilo volilne komisije krajevne skupnosti Trebelno o izidu glasovanja na referendumu dne 28. 5. 2000, za uvedbo podaljšanja krajevnega samopriskevka za območje Krajevne skupnosti Trebelno	6996
2459. Sklep o dopolnitvi sklepa o določitvi pogojev, ki jih mora izpolnjevati banka oziroma hranilnica za opravljanje bančnih oziroma drugih finančnih storitev ter o določitvi dokumentacije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali bo družba sposobna opravljati dejavnosti, na katere se nanaša zahteva za izdajo dovoljenja	6982	TRNOVSKA VAS	
SODNI SVET		2462. Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališča	6996
2460. Sklep o imenovanju sodnika na sodniško mesto okrožnega sodnika	6982	ŽALEC	
2461. Sklep o imenovanju sodnice na položaj svetnice višjega sodišča	6982	2473. Sklep o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta stanovanjske soseske V. Žalec in soseske Frenga Žalec	7000
OBČINE		2474. Sklep o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev I. faze zazidalnega načrta Škafarjev hrib	7000
LJUBLJANA		ŽIROVNICA	
2462. Spremembe in dopolnitve splošnih pogojev poslovanja Avtobusne postaje Ljubljana	6983	2475. Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe oskrbe naselij s plinom iz lokalnih omrežij v Občini Žirovnica	7001
HRASTNIK		2476. Sklep o spremembi sklepa o imenovanju članov vaških odborov v Občini Žirovnica	7004
2463. Program priprave sprememb in dopolnitev prostorskih ureditvenih pogojev Občine Hrastnik	6983	MEDNARODNE POGODBE	
2464. Program priprave sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Hrastnik za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavin srednjeročnega plana za območje Občine Hrastnik (Uradni list RS, št. 78/98), dopolnitev v letu 2000	6984	72. Zakon o ratifikaciji Sporazuma o posojilu (Projekt razvoja upravljanja sistema zdravstvenega varstva) med Republiko Slovenijo in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (MSPRUZ)	461

Pravkar izšlo

Prof. dr. Bogomir Sajovic

POSEST

Izšla je že deveta knjiga s področja civilnega prava profesorja civilistike dr. B. Sajovica. V njej obravnava institucionalno vlogo posesti kot enega temeljnih civilnopравnih fenomenov, ki se je razvijal in močno spreminjal z razvojem civilnopравne misli, ostala pa ji je temeljna funkcija, posredovanje obvestila o oblastvenem položaju. Vzporedno s tem v zadnjem času nastajajo nujno nove oblike, ki naj tako, kljub sicer priznanim in obstoječim klasičnim postulatam, vendar na temelju izoblikovanih in logično-dogmatičnih pristopov, zadovoljivo utemeljujejo premostitve klasičnih "ovir". Ne samo zaradi tega, kot ugotavlja avtor v predgovoru, temveč sploh glede na nova vrednotenja posameznih lastninskih položajev, ni povsem odklonjeno razpravljanje o eventualni naravi pravice, ki se v današnjem prometu zaradi njegovih zahtev gotovo množe.

Ob nakazanih vprašanih so v dodatku predstavljeni **izbrani primeri vsebin in oblik posestnih odnosov v naši praksi**, ki osvetljujejo zadevajočo posestno problematiko.

Cena: 5.670

10517

N A R O Č I L N I C A

Naročite po faksu: 061/125 14 18

S tem nepreklicno naročam

 POSEST

Štev. izvodov _____

Naročeno knjigo mi pošljite na naslov _____

Davčna številka naročnika _____

Davčni zavezanec DA NE _____

Firma - ime naročnika _____

Sektor - oddelek _____

Ulica in številka _____

Kraj _____

Datum _____

Podpis pooblaščenice osebe _____

Žig

ISSN 1318-0576

9 771318 057017

Izdajatelj Služba Vlade RS za zakonodajo - Direktor Tone Dolčič - Založnik Uradni list RS, d.o.o. - Direktor in odgovorni urednik Marko Polutnik - Priprava Uradni list RS d.o.o., Tisk Tiskarna SET, d.o.o., Vevče - Akontacija naročnine za leto 2000 je 17.400 SIT (brez davka), pri ceni posameznega Uradnega lista RS je vračunan 8% DDV - Naročnina za tujino je 55.000 SIT - Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke - Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 - Poštni predal 379 - Telefon tajništvo 125 14 19, računovodstvo 200 18 62, prodaja 200 18 38, preklici 125 02 94, računovodstvo, naročnine 125 23 57, telefaks 125 14 18, uredništvo 125 73 08, uredništvo (javni razpisi ...) 200 18 66, uredništvo - telefaks 125 01 99 - Internet <http://www.uradni-list.si> - uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si - Žiro račun 50100-601-273770